

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) zpracován podle RVP ZV

Dokážu
Objevím
Myslím
Konám

Klíč od brán **Y** poznání

OBSAH:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	1
1.1	Název vzdělávacího programu.....	1
1.2	Údaje o škole.....	15
1.3	Zřizovatel školy.....	16
1.4	Platnost dokumentu.....	16
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	17
2.1	Úplnost a velikost školy.....	17
2.2	Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky.....	17
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	18
2.4	Charakteristika žáků.....	18
2.5	Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	19
2.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	21
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	22
3.1	Zaměření školy.....	22
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	23
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	27
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	29
3.5	Začlenění průřezových témat.....	30

4.	Učební plán.....	34
4.1	Poznámky k učebnímu plánu.....	35
5.	Učební osnovy.....	36
5.1	Učební osnovy I. stupeň.....	36
5.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	36
5.1.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	36
5.1.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	36
5.1.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu.....	37
5.1.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	38
5.1.1.5	Přehled učiva.....	46
5.1.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	52
5.1.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	59
5.1.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	59
5.1.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení.....	59
5.1.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	61
5.1.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	62

5.1.2.5	Přehled učiva.....	66
5.1.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	77
5.1.3	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	89
5.1.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	89
5.1.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	89
5.1.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	91
5.1.3.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	93
5.1.3.5	Přehled učiva.....	98
5.1.3.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	104
5.1.4	INFORMATIKA I. STUPEŇ A II. STUPEŇ.....	109
5.1.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	109
5.1.4.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	109
5.1.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	110
5.1.4.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	112
5.1.4.5	Přehled učiva.....	115
5.1.4.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	117

5.1.5	ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	122
5.1.5.1	PRVOUKA.....	122
5.1.5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	122
5.1.5.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	122
5.1.5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	123
5.1.5.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	126
5.1.5.1.5	Přehled učiva.....	130
5.1.5.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	133
5.1.5.2	PŘÍRODOVĚDA.....	143
5.1.5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	143
5.1.5.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	144
5.1.5.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	145
5.1.5.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	147
5.1.5.2.5	Přehled učiva.....	152
5.1.5.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	154
5.1.5.3	VLASTIVĚDA.....	162
5.1.5.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	162

5.1.5.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení.....	162
5.1.5.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	163
5.1.5.3.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	165
5.1.5.3.5	Přehled učiva.....	169
5.1.5.3.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	171
5.1.6	UMĚNÍ A KULTURA.....	177
5.1.6.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	177
5.1.6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	177
5.1.6.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	177
5.1.6.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	179
5.1.6.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	181
5.1.6.1.5	Přehled učiva.....	183
5.1.6.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	188
5.1.6.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	198
5.1.6.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	198
5.1.6.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	198
5.1.6.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	200

5.1.6.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	202
5.1.6.2.5	Přehled učiva.....	204
5.1.6.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	207
5.1.7	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	213
5.1.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	213
5.1.7.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	213
5.1.7.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	214
5.1.7.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	216
5.1.7.5	Přehled učiva.....	220
5.1.7.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	225
5.1.8	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	230
5.1.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	230
5.1.8.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	230
5.1.8.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	231
5.1.8.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	233
5.1.8.5	Přehled učiva.....	238
5.1.8.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	242

5.2	Učební osnovy II. stupeň.....	246
5.2.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	246
5.2.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	246
5.2.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení.....	246
5.2.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	248
5.2.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	250
5.2.1.5	Přehled učiva.....	253
5.2.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	267
5.2.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	279
5.2.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	279
5.2.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	279
5.2.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	283
5.2.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	285
5.2.2.5	Přehled učiva.....	287
5.2.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	300
5.2.3	DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	312
5.2.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	312

5.2.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	312
5.2.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu.....	313
5.2.3.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	315
5.2.3.5	Přehled učiva.....	317
5.2.3.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	319
5.2.4	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	327
5.2.4.1	Charakteristika předmětu.....	327
5.2.4.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	327
5.2.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	329
5.2.4.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	332
5.2.4.5	Přehled učiva.....	336
5.2.4.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	340
5.2.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	358
5.2.5.1	DĚJEPIS.....	358
5.2.5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	358
5.2.5.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení.....	358

5.2.5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	360
5.2.5.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	362
5.2.5.1.5	Přehled učiva.....	368
5.2.5.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	374
5.2.5.2	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	389
5.2.5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	389
5.2.5.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	390
5.2.5.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	391
5.2.5.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	393
5.2.5.2.5	Přehled učiva.....	401
5.2.5.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	407
5.2.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	419
5.2.6.1	FYZIKA.....	419
5.2.6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	419
5.2.6.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	419
5.2.6.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	420
5.2.6.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	422

5.2.6.1.5	Přehled učiva.....	427
5.2.6.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	431
5.2.6.2	CHEMIE.....	455
5.2.6.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	455
5.2.6.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	455
5.2.6.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu.....	456
5.2.6.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	459
5.2.6.2.5	Přehled učiva.....	463
5.2.6.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	466
5.2.6.3	PŘÍRODOPIS.....	475
5.2.6.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	475
5.2.6.3.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	475
5.2.6.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	476
5.2.6.3.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	478
5.2.6.3.5	Přehled učiva.....	484
5.2.6.3.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	488

5.2.6.4	ZEMĚPIS.....	501
5.2.6.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	501
5.2.6.4.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	502
5.2.6.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	503
5.2.6.4.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	505
5.2.6.4.5	Přehled učiva.....	510
5.2.6.4.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	514
5.2.6.5	EKOLOGIE.....	528
5.2.6.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	528
5.2.6.5.2	Obsahové, časové, a organizační vymezení předmětu.....	528
5.2.6.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	529
5.2.6.5.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	531
5.2.6.5.5	Přehled učiva.....	533
5.2.6.5.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	534
5.2.7	UMĚNÍ A KULTURA.....	536
5.2.7.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	536
5.2.7.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	536

5.2.7.1.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	536
5.2.7.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	537
5.2.7.1.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	540
5.2.7.1.5	Přehled učiva.....	541
5.2.7.1.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	545
5.2.7.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	549
5.2.7.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	549
5.2.7.2.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	549
5.2.7.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	551
5.2.7.2.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	554
5.2.7.2.5	Přehled učiva.....	555
5.2.7.2.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	558
5.2.8	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	570
5.2.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	570
5.2.8.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	570
5.2.8.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	571
5.2.8.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	573

5.2.8.5	Přehled učiva.....	577
5.2.8.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	581
5.2.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	589
5.2.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	589
5.2.9.2	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	589
5.2.9.3	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	591
5.2.9.4	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru.....	594
5.2.9.5	Přehled učiva.....	599
5.2.9.6	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	604
6.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	613
6.1	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	613
7.	DODATKY A PŘÍLOHY.....	614

1.2 Údaje o škole

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, TRUTNOV, V DOMCÍCH 488

Základní údaje o škole

Adresa : V Domcích 488, Trutnov 541 01

Ředitelka školy : Ing. Zuzana Horáková Radová

Telefon : 499813076 - 7, 602612969

Fax : 499813076

E-mail : skola@zsvdomcich.cz

[www: www.zsvdomcich.cz](http://www.zsvdomcich.cz)

IČO : 64201121

IZO : Základní škola – 600102432

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Martin Slezák

1.3 Zřizovatel školy

Městský úřad Trutnov

Slovanské náměstí 165

541 01 Trutnov

Telefon: 499803111

Fax: 499803103

E-mail: mesto@trutnov.cz

www: www.trutnov.cz

1.4 Platnost dokumentu

Dokument je platný od: 1. 9. 2007 včetně dodatků

Podpis ředitelky:

razítko školy

2. Charakteristika škol

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Trutnov, V Domecích 488 (provoz zahájen v roce 1983), je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni je po dvou až třech paralelních třídách. V rámci volitelného TV jsou žáci děleni do sportovních skupin, které úzce spolupracují se sportovními kluby (fotbal, golf, mažoretky). Na škole pracuje školské poradenské pracoviště. Škola je spádovou školou pro sídliště Šestidomí a nemalé procento žáků tvoří dojíždějící žáci z blízkého okolí.

2.2 Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Areál školy je rozdělen na šest propojených pavilonů:

PAVILON 1	vchod, šatny, administrativní prostory, aula (kapacita 70 žáků), sociální zařízení
PAVILON 2	učebny a kabinety 2. stupně, školní bufet, kovodílna, dřevodílna, sociální zařízení
PAVILON 3	učebny a kabinety 1. stupně, čítárna, jazyková učebna, sociální zařízení
PAVILON 4	školní klub, pronajímané prostory, sociální zařízení
PAVILON 5	jídelna, školní družina, přípravná třída Domeček, počítačové učebny, sociální zařízení
PAVILON 6	dvě propojené tělocvičny, šatny, sociální zařízení

Nedílnou součástí školy je sportovní areál se zatravněnou plochou, běžeckou dráhou, volejbalovým kurtem a átrium s bazénkem a prostorem pro volnočasové aktivity žáků.

Výuka probíhá v kmenových a odborných učebnách (počítačové učebny, jazykové učebny, učebna chemie, fyziky, přírodopisu, výtvarná dílna, dílny pro pracovní výchovu, specializované učebny pro žáky s SPUCH, učebna logopedie). Součástí školy jsou 2 tělocvičny a aula pro 70 žáků. Pět oddělení školní družiny využívá pro svou činnost vhodné oddělené prostory ZŠ (atrium, školní hřiště, aula), hernu školní družiny a odpočinkovou místnost, tělocvičnu, PC učebnu, dílny.

Z hlediska materiálně technického zabezpečení výuky za zmínku stojí vybavení dvou počítačových učeben s připojením k Internetu. Škola je dobře vybavena audiovizuální a interaktivní technikou.

K pohybovým aktivitám žáci využívají 2 tělocvičny a sportovní areál s fotbalovým hřištěm, běžeckou dráhou i volejbalovým kurtem. Žákům I. stupně je k dispozici atrium a dětské hřiště s prolézačkami a pískovištěm. K relaxaci je určena školní družina. Žákům je také k dispozici i školní bufet a pítka s vodou.

Všichni vyučující mají své kabinety vybavené PC (s připojením k síti), mají volný přístup na Internet, využívají tiskárnu i kopírku. Společně se scházejí ve sborovnách 1. a 2. stupně, či v posluchárně školy.

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s hygienickými normami).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, dva zástupci ředitele, pedagogičtí pracovníci včetně výchovné poradkyně, metodika prevence, vychovatelek školní družiny. Sbor je věkově pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Na škole také pracuje školní psycholožka.

Prioritními oblastmi DVPP je speciální pedagogika, moderní metody v didaktice předmětu a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. Vedoucí pracovníci školy absolvovali FS1, FS2. V uplynulých letech v rámci grantového projektu OPVK v oblastech počítačové gramotnosti a jazykové komunikace byly proškoleni téměř všichni pedagogové.

2.4 Charakteristika žáků

Kromě žáků z Trutnova tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních menších měst i obcí. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se SPUCH i žáků s jiným zdravotním postižením. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.5 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Škola již delší dobu udržuje kontakt se školou v Německu. Na spolupráci se školou Löfeldenu navázala spolupráce se školou ve Würzburgu. Spolupracujeme také se školami v polském Kepně a Miszkorzynu. Součástí jsou grantové projekty a výměnné pobyty, které napomáhají rozvoji jazykové komunikace a celkovému multikulturnímu rozvoji žáků. V posledních letech jsme zapojeni do projektu Erasmus +.

Projekt Škola podporující zdraví aneb Zdravá škola

Naším cílem je přetvářet naši školu tak, aby se v ní všichni cítili dobře, aby podporovala zdraví všech žáků i pracovníků, stala se otevřenou školou pro všechny. Jsme si vědomi toho, že naše kroky budou malé ale společné. Změny, které budeme podporovat a tvořit, vycházejí alespoň z části kolektivu pracovníků školy a zástupců školního parlamentu. Postupně chceme získat všechny pracovníky školy, žáky i jejich rodiče pro cíle a zásady zdravé školy.

Část projektu týkající se výuky je realizována ve školním vzdělávacím programu, zásady a pilíře zdravé školy bude vedení školy s metodiky dále podporovat a rozvíjet ve vztazích a klimatu školy. Projekt Škola podporující zdraví budeme postupně rozšiřovat mezi rodiče a veřejnost.

Škola se pravidelně zapojuje do grantových projektů a jednotlivých výzev, několik již realizovaných projektů je v období udržitelnosti.

Přínos projektů pro školu

Materiálně technické vybavení

Metodická podpora (finanční zajištění dalšího vzdělávání učitelů)

Podpora při zavádění metod aktivního učení (včetně projektového vyučování a kooperativní výuky)

Zmapování vzdělávacích potřeb pedagogů – podpora účinné autoevaluace školy a reflexe ŠVP

Podpora týmové práce učitelů

Podíl na přípravě zajímavého vzdělávacího materiálu.

Využití vzdělávacího materiálu pro výuku na 1. i 2. stupni ZŠ, resp. nižších stupních víceletých gymnázií.

Přínos projektů pro učitele

Vybavení technikou a učebními pomůckami

Rozšiřování stávajícího spektra užívaných metod aktivního učení (se zaměřením na práci s textem)

Týmová práce vedoucí k usnadnění a zefektivnění přípravy na výuku

Individuální či skupinové konzultace a mentoring (bezpečná a podpůrná zpětná vazba, pomoc při profesním rozvoji, řešení metodických otázek apod.)

Rozvoj mezipředmětových vztahů a výuky průřezových témat s důrazem na mediální výchovu

Metodické materiály, které budou moci využívat ve své výuce

Posílení regionálně zaměřené výuky

Podpora při využívání informačních a komunikačních technologií

Přínos projektů pro žáky

Žáci budou mít příležitost:

- rozvoj jazykových dovedností
- rozvoj čtenářských dovedností
- rozvoj matematických dovedností
- rozvoj přírodovědných dovedností
- všestranný rozvoj
- osvojování si nových poznatků a rozšiřování již nabytých poznatků

- získávat, vybírat, porovnávat, zpracovávat, třídit a předávat informace
- porozumět svému učení se
- učit se v souvislostech
- rozvíjet své dovednosti efektivně pracovat a komunikovat v týmu

Kurz předškolní přípravy

Kurz předškolní přípravy vedeme na základě výsledků zápisu žáků do prvních ročníků. Rodičům dětí, které nenají dostatečně vyzrálé předpoklady pro nástup do školy, doporučujeme přípravný kurz pro předškoláky. Kurz je určen pro děti :

- v logopedické péči
- s nerozvinutým fonematickým vnímáním
- (těžko určí první a poslední hlásku ve slově)
- s těžší adaptací na nové prostředí a lidi
- s odkladem povinné školní docházky
- nechodí do mateřské školy.

Cílem kurzu je rozvíjet fonematické vnímání, které je důležité ke čtení a psaní, zrakové vnímání, grafomotoriku a matematické představy.

Upevňujeme pracovní návyky, paměť, správné držení psacích potřeb.

Do kurzu jsou přijímány všechny přihlášené děti i ty, které nastoupí do jiné školy. Spolupracujeme s PPP v Trutnově, kde jsou o kurzu informováni a dětem, které mají doporučený odklad nebo nejsou plně vyzrálé doporučují také zapojení do kurzu. Kurz probíhá od února každý čtvrtek od 15:30 do 16:30 hodin.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče získávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, elektronické žákovské knížky, ústně pak na třídních

schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Pro zákonné zástupce budoucích prvňáčků pořádá škola Den otevřených dveří a následná setkání přijatých žáků a jejich rodičů. Škola organizuje čtyřikrát do roka třídní schůzky. Mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace s vyučujícími.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 167 zřizovatel zřídil v roce 2005/2006 Školskou radu. Školu ve Školské radě zastupují dva členové, kteří byli zvoleni pedagogickými pracovníky školy, jako host se zasedání Školské rady účastní paní ředitelka.

Při řešení výchovných a vzdělávacích problémů úzce spolupracuje vedení ZŠ, výchovní poradci a metodik prevence s PPP v Trutnově, s Odborem sociálních věcí MěÚ Trutnov, s Městskou policií a s Policií ČR. Vedení ZŠ se pravidelně setkává se svým zřizovatelem na měsíčních schůzkách ředitelů subjektů zřízených městem Trutnov.

Nedílnou součástí školy je Školní pedagogické pracoviště, kde pod vedením speciálního školního pedagoga pracují v týmu metodik prevence, školní psycholožka, výchovný poradce, logopedičtí asistenti a asistenti pro reedukaci SPU. V poradenství je nezbytná spolupráce s PPP v Trutnově, s pobočkou RIAPS, se Základní speciální školou v Trutnově, se SPC Náchod a SPC Janské Lázně s Úřadem práce. Kázeňské problémy žáků řeší výchovná komise za účasti rodičů a žáků, případně dalších přizvaných odborníků.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Co chceme a kam směřujeme

Škola má svá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol, a tím dochází k její profilaci:

- 1. Poskytnutí kvalitního základního vzdělání zaměřené na „ aktivní dovednosti“ žáků**
- 2. Výuka anglického jazyka již od 1. tříd, druhý cizí jazyk od 6. tříd**

- 3. Skupiny žáků se sportovním zaměřením (fotbal, golf)**
- 4. Práce s výpočetní a komunikační technikou**
- 5. Genetická metoda čtení**
- 6. Podpora aktivních metod výuky**
- 7. Diferenciace výuky dle potřeb žáka**
- 8. Školní poradenské pracoviště**

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u žáků, jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.)

Školní vzdělávací program Domky se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV.

1. osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
2. tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. všestranně a účinně komunikovat
4. spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost
6. projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací, vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
8. žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

9. poznat své reálné možnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence jsou v návaznosti na celoevropský směr členěny do souborů zaměřených:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i v osobním životě. Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti, které poskytují svým obsahem dostatek příležitostí k jejich naplňování. Konkrétní podoba vzdělávacích cílů a kompetencí je vyjádřena ve výchovně vzdělávacích cílech jednotlivých vzdělávacích oblastí.

<p>KOMPETENCE K UČENÍ - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a třídění informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na Internetu. Ve všech vyučovacích předmětech podněcujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.</p> <p>Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ a nalézáme další nové cesty vedoucí k zdokonalování procesu učení</p>
--	---

<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<p>Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční výukové materiály (např. Kalibro, Scio, matematický Klokán).</p> <p>Při výuce motivujeme žáky v co největší míře úlohami z praktického života.</p> <p>Žáci se postupně zdokonalují v práci s informacemi ze všech možných dostupných zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat a to úměrně k věku.</p> <p>Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání Internetu.</p> <p>Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.</p> <p>Starší žáci připravují různé akce pro mladší spolužáky (např. soutěže, akce ve školním klubu).</p> <p>Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.</p> <p>Podporujeme týmovou spolupráci, netradiční způsoby řešení.</p> <p>Jdeme příkladem – učíme se kvalitněji, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.</p>
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci</p>	<p>Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikativních dovedností žáků v mateřském a v cizím jazyce, za pomoci všech dostupných zdrojů.</p> <p>Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.</p> <p>Netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární chování a vyjadřování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.</p> <p>Učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň umět naslouchat názorům jiných, vést konstruktivní dialog.</p> <p>K informovanosti ve škole využíváme školního rozhlasu, informačních panelů a webových stránek.</p> <p>Podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a spolupráci starších žáků s mladšími ročníky.</p> <p>Žáci 9. ročníku v rámci Výchovy k občanství spolupracují s MtŠ.</p> <p>Začleňujeme aktivní metody učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.</p> <p>Podporujeme komunikaci s jinými školami.</p> <p>Chceme naslouchat našim žákům a vést s nimi pozitivní dialog</p>

<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<p>Ve vzdělávání mimo jiné využíváme skupinové práce žáků, vzájemnou pomoc při učení. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učíme žáky kriticky a taktně hodnotit práci týmu, svou práci v týmu i práci ostatních členů skupiny. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Průběžně monitorujeme vztahy žáků ve skupině, třídě i škole.</p> <p>Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti a to vždy s taktem, ohledem, úctou a tolerancí.</p>
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<p>Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). Netolerujeme agresivní, vulgární, hrubé chování, projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě druhým lidem. Podporujeme spolupráci s městským úřadem, policií a složkami IZS. Respektujeme individuální rozdíly (integrování žáci, národnostní, kulturní odlišnosti). Žáky vedeme k třídění odpadu. Při ozdravných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáci se aktivně podílejí na chodu školy (Školní parlament).</p> <p>Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, vždy se snažíme příkladně plnit své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.</p>

<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<p>Vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci a vytváříme podnětné a tvořivé pracovní podmínky. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuku se snažíme doplňovat o praktické exkurze. Pestrou nabídkou zájmových útvarů ve Školním klubu podněcujeme zájem žáků o další orientaci. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího vhodného studia.</p> <p>Jdeme příkladem – snažíme se příkladně plnit své pracovní povinnosti, být svědomití a zodpovědní.</p>
---	--

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni takovými formami a metodami, které odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Se žáky, u kterých se projevují dlouhodobé nedostatky nebo náznaky specifických poruch učení, preventivně zavádíme ve spolupráci se speciálním pedagogem ŠPP individuální péči, abychom předešli případným neúspěchům a selhávání ve výuce. V případě přetrvávajících obtíží navrhujeme se souhlasem zákonného zástupce vyšetření v PPP v Trutnově, případně SPC.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření¹⁾. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů²⁾. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až

pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ3). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště – školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem, školním metodikem prevence, případně školním psychologem, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami;

PLPP

Třídní učitel, učitelé podílející se na výuce žáka :

- Identifikují speciální vzdělávací potřeby žáka
- Navrhují podpůrná opatření PLPP
- Realizují podpůrná opatření PLPP
- Vyhodnocují podpůrná opatření PLPP
- Spolupracují se Školním poradenským zařízením – speciálním pedagogem, školním psychologem, výchovným poradcem)

IVP

Na základě žádosti zákonných zástupců žáka povoluje vzdělávání dle IVP ředitel školy.

- IVP vytváří tým pedagogů, kteří se podílejí na výuce žáka

Logopedickou péči zabezpečuje reedukační pracovník, speciální pedagog a asistentka.

Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech).

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků :

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

PLPP

Třídní učitel, učitelé podílející se na výuce žáka :

- Identifikují speciální vzdělávací potřeby žáka
- Navrhují podpůrná opatření PLPP
- Realizují podpůrná opatření PLPP
- Vyhodnocují podpůrná opatření PLPP
- Spolupracují se Školním poradenským zařízením (speciálním pedagogem, školním psychologem, výchovným poradcem)

IVP mimořádně nadaného žáka :

Na základě žádosti zákonných zástupců žáka povoluje vzdělávání dle IVP ředitel školy.

- IVP vytváří tým pedagogů, kteří se podílejí na výuce žáka

3.5 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova									
Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Čj	Čj	Čj + Aj	Čj + Aj	Čj + Aj	Čj		Čl a P Čj	Ov + Vz Čj
Sebepoznávání a sebepojetí	Čj Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Ov + Vz	Čj	Ov + Vz Čl a P, Čj	
Seberegulace a sebeorganizace	Čj Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Čj + Aj Hv+Vv+Pč	Ov + Vz		Ov + Vz	
Psychohygiena	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Čj		Čl a P	Ov + Vz
Kreativita	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Čj	Čj	Čl a P	Čj

Výchova demokratického občana

Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Občanská společnost a škola		Prvouka	Prvouka	VI – Př		Ov + Vz			
Občan, občanská společnost a stát		Prvouka	Prvouka	VI – Př	VI – Př			Ov + Vz	Ov + Vz Dě
Formy participace občanů v politickém životě				VI – Př	VI – Př		Ov + Vz		Ov + Vz
Principy demokracie jako formy vlády				VI – Př	VI – Př		Ov + Vz	Dě	Ov + Vz Dě

Výchova k myšlením evropských a globálních souvislostech

Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Evropa a svět nás zajímá	Prvouka	Čj	Čj Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj, VI – Př Hv+Vv+Pč	Ov + Vz Dě, Čj	Čj Dě, Ze	Čj	Čj, Dě Cizí j.
Objevujeme Evropu a svět		Čj	Čj	Čj	Čj VI – Př		Ov + Vz Ze		Dě
Jsme Evropané			Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	VI – Př Hv+Vv+Pč	Dě	Dě	Dě	Ov + Vz Dě

Environmentální výchova

Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Ekosystémy		Prvouka	Čj – sloh Prvouka	Čj VI – Př	Čj	Ze Dě	Př Dě	Ch, Ze Dě	
Základní podmínky života				VI – Př		Př Ze		Ze Fy	Př, Fy Ekologie
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prvouka	VI – Př	Čj, VI – Př			Ze	Ekologie
	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč				
Vztah člověka k prostředí	Prvouka Hv+Vv+Pč	Čj, Prvouka Hv+Vv+Pč	Čj, Prvouka Hv+Vv+Pč	Čj, VI – Př Hv+Vv+Pč	Čj, VI – Př Hv+Vv+Pč	Ov + Vz Čj		Ze, Čj Ov + Vz	Ekologie

Multikulturní výchova

Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kulturní diference					VI – Př	Ze	Ov + Vz Ze	Ze	Ze Dě
Lidské vztahy	Čj Hv+Vv+Pč	Čj, Prvouka Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj, VI – Př Hv+Vv+Pč	Ov + Vz	Ov + Vz	Čl a P	Ov + Vz Dě
Etnický původ	Prvouka		Prvouka					Př	Ov + Vz Dě
Multikulturalita		Čj	Čj + Aj	Čj + Aj	Čj + Aj	Čj+Cizí j. Ov + Vz	Čj+Cizí j.	Cizí j. Čj	Cizí j. Dě, Ze
Princip sociálního smíru a solidarity			Prvouka		VI – Př			Ov + Vz	Ov + Vz Dě

Mediální výchova

Integrace do předmětu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení				Čj Hv+Vv+Pč	Čj Hv+Vv+Pč	Čj	Čj	Ze	Ze Dě
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč		Ov + Vz	Čj Ze	Čj, Ze Ov + Vz
Stavba mediálních sdělení				Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč			Čj Cizí j.	Čj Cizí j.
Vnímání autora mediálních sdělení									
Fungování a vliv médií ve společnosti									
Tvorba mediálního sdělení								Čj Cizí j.	Čj Cizí j.
Práce v realizačním týmu			Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč	Hv+Vv+Pč				

4. Učební plán

Učební plán												
Vyučovací předměty	I. stupeň						II. stupeň					
	Časová dotace											
Český jazyk	7	7	7	7	7	35	4,5	4,5	4,5	4,5	18	
Anglický jazyk	1	1	3	4	4	13	3	3	3	3	12	
Další cizí jazyk	-					-	1	3	3	3	10	
Matematika	5	5	5	4	4	23	4,5	4,5	4,5	4,5	18	
Informatika	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1	
Člověk a jeho svět	2	2	2	4	4	14	-				-	
Dějepis	-					-	2	2	2	2	8	
Výchova k občanství	-					-	1	-	1	2	4	
Fyzika	-					-	2	2	2	2	8	
Chemie	-					-	-	-	2	1	3	
Zeměpis	-					-	2	2	2	1	7	
Přírodopis	-					-	2	2	2	1	7	
Ekologie	-					-	-	-	-	1	1	
Výchova ke zdraví	-					-	1	1	1	-	3	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4	
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7	2	2	1	1	6	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8	
Člověk a práce	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4	
Volitelné předměty	1	1	1	1	1	5	-				-	
Celkem	21	21	24	26	26	118	30	30	32	30	122	

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Využití disponibilní časové dotace

1.stupeň	Anglický jazyk	- 4	
	Matematika	- 3	
	Člověk a jeho svět	- 2	
	Volitelné předměty	- 5	
	<u>Český jazyk</u>	<u>- 2</u>	
	celkem	16 hodin	

2.stupeň	Český jazyk	- 3	
	Matematika	- 3	
	Člověk a společnost	- 1	
	Člověk a příroda	- 4	
	Ekologie	- 1	
	Člověk a zdraví	- 1	
	Člověk a svět práce	- 1	
	Další cizí jazyk	- 4	
	celkem	18 hodin	

Volitelné předměty I. stupeň

Volitelný předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	1 h	1 h	1 h	1 h	1 h

Nabídka: (*například*)

Sport (fotbal, golf, ...)

Konverzace v AJ

Cvičení z Ma, ČJ

Speciální pedagogická péče

5. Učební osnovy

5.1 Učební osnovy I. stupeň

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *český jazyk a literatura* je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

5.1.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a dovedností, vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1. - 5. ročníku – 7 hodin týdně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, internetu, výukových programů na počítačích)
- samostatné pozorování
- aktivační metody práce
- párová práce
- didaktické hry.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- OSV** – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- EGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu
- ENV** - ekosystémy
- MKV** – lidské vztahy, multikulturalita
- MDV** – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení.

5.1.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- ke stálému zdokonalování čtení
- k vytváření podmínek pro získávání dalších informací potřebných k práci

- ke stanovování dílčích vzdělávacích cílů v pravopisu
- k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- k seznamování s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k různým řešením problémů, k dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- ke vzájemné pomoci a spolupráci
- k hodnocení prací žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k výstižnému a kultivovanému projevu
- k prezentování svých myšlenek a názorů
- ke správné, srozumitelné stavbě větných celků v ústním projevu, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k organizování práce ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek, názorů a vzájemnému respektu
- k vytváření příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- k respektování pokynů pedagogů

- k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k využívání literatury naučné i vědecké, k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- k využívání vhodných pracovních materiálů.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k organizování a plánování učení
- k dodržování dohodnutých kvalit, postupů, termínů
- k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

5.1.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- 01 – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- 02 – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- 03 – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- 04 – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- 05 – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- 06 – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- 07 – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- 08 – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 09 – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- 10 – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- 11 – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – čte s porozuměním jednoduché texty
- 02p – rozumí pokynům přiměřené složitosti
- 04p, 05p, 06p – dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- 08p – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

- 09p – píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
 - spojuje písmena a slabiky
 - převádí slova z mluvené do psané podoby
 - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- 10p – opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- 01 – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- 02 – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- 03 – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- 04 – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- 05 – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku
- 06 – rozpoznává manipulativní komunikace v reklamě
- 07 – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- 08 – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- 09 – popíše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- 10 – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 05p – má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- 05p,10p – vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

07p – v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

09p – opisuje a přepisuje jednoduché texty

- píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- 01 – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- 02 – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- 03 – porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- 04 – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- 05 – užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- 06 – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- 07 – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- 08 – odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p – zná všechna písmena malé a velké abecedy

– rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

– tvoří slabiky

– rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

08p – píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

01 – porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

02 – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

03 – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

04 – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

05 – vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

06 – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

07 – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

08 – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

09 – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p – pozná podstatná jména a slovesa
- 06p – dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- 08p – rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
 - určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- 01 – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- 02 – vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- 03 – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- 04 – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- 02p – reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- 01 – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- 02 – volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- 03 – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- 04 – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p – dramatizuje jednoduchý příběh
 - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
 - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- 02p – určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- 04p – rozlišuje prózu a verše
 - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
 - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.1.5 Přehled učiva

1. ročník

ZÁŘÍ	Sluchová a zraková příprava	Fonetické hry, syntéza slov, izolace první hlásky
	Samohlásky	A, E, I, O, U
	Psaní	Samohlásky, uvolňovací a grafomotorická cvičení
ŘÍJEN	Čtení	Seznámení se jmény žáků, samohlásky
	Sluchová a zraková percepce	Sluchové rozlišování délky samohlásek, fonetické hry, analýza a syntéza slova, postřehování
	Čtení	Krátká slova a věty, práce s čítankou, písmena velké abecedy
LISTOPAD	Psaní	Uvolňovací a grafomotorická cvičení, písmena velké abecedy, diktáty velkých tiskacích písmen, zápis myšlenek
	Sluchová percepce	Analýza a syntéza slov, rozlišení DI, TI, NI, DY TY, NY, DĚ, TĚ, NĚ
	Čtení	Dokončení velké tiskací abecedy, postupný přechod k malé tiskací abecedě, čtení typu „malované čtení“, DI, TI, NI, DY, TY, NY, DĚ, TĚ, NĚ
PROSINEC	Psaní	Upevnění pravolevé orientace, orientace v liniatuře, příprava na psaní perem
	Sluchová percepce	Analýza a syntéza slov, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ
	Čtení	BĚ, PĚ, VĚ, MĚ, malá tiskací abeceda - transfer, zdokonalování čtenářských dovedností
	Rozvoj slovní zásoby	Vyprávění obsahu, domýšlení příběhů
	Psaní	Počátek psaní v písankách, opis, přepis dle tabule

LEDEN	Čtení	Velká a malá tiskací abeceda
	Věta	Tvoření vět
	Psaní	Diktáty jednoduchých slov
ÚNOR	Čtení	Pohádkové texty - zvířecí hrdina, veselé básničky, práce s rýmem
	Psaní	Písmena psací abecedy
BŘEZEN	Čtení	Hádky, texty s jarním tématem, s přímou řečí
	Práce s textem	Dramatizace
	Psaní	Dokončení psaní malé abecedy
DUBEN	Čtení	Rozpočítadla, veršované pohádky, příběhy z Večerníčku
	Práce s textem	Reprodukce přečteného textu, domýšlení textu
	Psaní	Nácvik psaní velké psací abecedy
KVĚTEN	Čtení	Psací písmo, dokončení práce s čítankou
	Psaní	Opis, přepis slov a krátkých vět
ČERVEN	Čtení	Společná kniha
	Psaní	Dokončení práce s písankou

Pozn.: Průběžně: Únor - červen: Zkvalitňování čtení, zdokonalování techniky, seznamování s dětskou literaturou, s dětskými časopisy, rozvoj slovní zásoby, dle schopností žáků pokusy o tiché čtení, cvičení správné intonace, postřehování v textu, tvoření slov, vět, otázek odpovědí.

2. ročník

ZÁŘÍ	Nauka o slově	Opakování, slovo nadřazené, podřazené, souřadné
	Psaní	Opisování, přepis, diktáty
ŘÍJEN	Věta	Druhy vět, melodie vět
LISTOPAD	Nauka o slově	Slabiky, slabikotvorné r, l
PROSINEC		Psaní ú/ů, krátké a dlouhé slabiky
LEDEN		Psaní ě ve slově s: dě, tě, ně,
ÚNOR		Psaní ě ve slově s: bě, pě, vě
BŘEZEN		Tvrdé, měkké a obojetné souhlásky
DUBEN	Vlastní jména	Obecná a vlastní jména
KVĚTEN	Čtení	Tiché čtení, vypravování
ČERVEN		Prohlubování učiva o tvrdých, měkkých, obojetných souhláskách
Průběžně	Slohová cvičení	<i>Popis, vypravování, základy společenského styku</i>
	Čtení	<i>Základy literatury: próza, poezie, divadlo</i>

3. ročník

ZÁŘÍ	Nauka o slově	Homonyma, synonyma, antonyma
ŘÍJEN	Nauka o tvoření slov	Stavba slova: předpona, kořen, příponová část
LISTOPAD	Mluvnice	Vyjmenovaná slova po l, m
PROSINEC		Vyjmenovaná slova po b
LEDEN		Vyjmenovaná slova po p, s
ÚNOR		Vyjmenovaná slova po v, z
BŘEZEN	Slovní druhy	Podstatná jména, přídavná jména, slovesa
DUBEN	Vlastní jména	Vlastní jména osob, zvířat, měst, hor, pohoří, řek
KVĚTEN	Věta a souvětí	Věta jednoduchá, souvětí, základní spojovací výrazy
ČERVEN		Prohlubování učiva o vyjmenovaných slovech
<i>Průběžně</i>	<i>Čtení</i>	<i>Práce s literárním textem, hlasité a tiché čtení</i>
	<i>Slohová cvičení</i>	<i>Popis, vypravování, členění textu</i>

4. ročník

ZÁŘÍ	Skladba	Věta jednoduchá a souvětí
ŘÍJEN		Spojky a spojovací výrazy, stavba věty
LISTOPAD	Nauka o tvoření slov	Stavba slova, předložka a předpona, vyjmenovaná slova a slova příbuzná
PROSINEC		Slovo jako znak, význam slova, slova nadřazená, podřazená, souřadná
LEDEN	Podstatná jména	Mluvnické kategorie: rod, číslo, pád
ÚNOR		Vzory rodu středního
BŘEZEN		Vzory rodu ženského
DUBEN		Vzory rodu mužského
KVĚTEN	Slovní druhy	Číslovky, předložky, spojky, citoslovce
ČERVEN		Ohebné slovní druhy- prohlubování učiva
<i>Průběžně</i>	<i>Slohová cvičení</i>	<i>Vypravování, popis, pozvánka, oznámení, formy společenského styku, pozdrav z prázdnin, základní literární pojmy: přirovnání, bajka, povídka</i>
	<i>Čtení</i>	<i>Tiché a hlasité čtení, přednes, základy literatury, odborná literatura</i>

5. ročník

ZÁŘÍ	Jazyk	Národní jazyk
ŘÍJEN	Stavba slova	Příbuznost slov, vyjmenovaná slova
LISTOPAD		Podstatná jména - opakování
PROSINEC		Slovní druhy: zájmena, příslovce, částice; předložky s, z
LEDEN		Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, předpony roz-, ob-, od- ...
ÚNOR	Slovesa	Slovesné kategorie: osoba, číslo, čas, způsob
BŘEZEN	Přídavná jména	Druhy, koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých
DUBEN	Skladba	Podmět a přísudek
KVĚTEN		Podmět vyjádřený, shoda přísudku s podmětem
ČERVEN		Věta jednoduchá, souvětí, spojovací výrazy, podmět nevyjádřený, několikanásobný,
<i>Průběžně</i>	<i>Slohová cvičení</i>	<i>Vypravování, zápis, popis, jednoduché komunikační způsoby, inzerát</i>
	<i>Čtení</i>	<i>Čtení odborného textu, lyrika, epika, próza, umělecké žánry</i>

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší větu, slovo, hlásku, písmeno napíše na začátku věty velké písmeno i ve vlastním jménu na konci věty napíše tečku, vykřičník nebo otazník rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova zvládá hygienické návyky spojené s psaním osvojí si psaní písmen a číslic dbá na úhlednost písma opíše a přepíše slova, věty; píše podle diktátu a autodiktátu odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ve slově sluchově rozliší a napíše tvrdé a měkké slabiky vyjadřuje se spisovně a užívá slova ve správném tvaru čte správně slova, věty, zvládá techniku čtení uvědomuje si obsah čteného textu přednese říkanku, básničku převypráví pohádku, hodnotí vlastnosti postav seznamuje se s literárními pojmy, ilustracemi, časopisy sdělí krátkou prosbu, omluvu, přání 	<p>Věta</p> <p>Slovo: hláska, písmeno Grafomotorická cvičení a psaní Tiskací písmena, jednotlivé prvky písmen a číslic, tvary písmen a číslic, slov, vět</p> <p>Čtení hlasité Přípravná zraková a sluchová cvičení, čtení s porozuměním, práce s textem, dramatizace pohádky</p> <p>Mluvní cvičení Společenský styk</p>	<p>EV</p>	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p>	<p>Čas</p> <p>Vv</p>	<p>KKU KKO KKK</p> <p>KKK KKU</p> <p>KKO KKU</p> <p>KKK KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší věty podle postoje mluvčího • napíše větu s odpovídajícím znaménkem • používá správný slovosled ve větě • třídí slova podle slovního významu • rozdělí správně slovo na konci řádku • graficky znázorní délku slabik, hláskovou stavbu • vysloví a napíše slova s dě, .. a mě mimo morfol. šev • vyjmenuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • rozliší tvrdé a měkké souhlásky a napíše i/y • rozliší a zdůvodní jména obecná a vlastní • píše písmena a číslice podle normy • správně používá diakritická znaménka, kontroluje vlastní písemný projev • napíše adresu a přání • vypravuje podle dějové posloupnosti, domýšlí jednotlivé příběhy • jednoduše popíše předmět • rozlišuje nadpis, řádky • respektuje základní formy společenského styku • čte plynule s porozuměním • ovládá tiché čtení, orientuje se v textu • tvoří rýmy, přednáší, vypráví, recituje 	<p>Věta Druhy vět Melodie vět</p> <p>Nauka o slově Slovo nadřazené, podřazené, souřadné Slabiky Slabikotvorné r, l; psaní ú/ů Psaní ě ve slově s: dě, tě, ně, bě, pě, vě Tvrdé, měkké a obojetné souhlásky Vlastní jména</p> <p>Psaní</p> <p>Slohová cvičení Popis, vypravování</p> <p>Čtení Základy literatury: próza, divadlo poezie, ilustrace verš, rým, rytmus</p>	<p>EV OSV KKU KKK KKSP</p> <p>EGS Ma KKSP KKK</p> <p>EV VDO Čas KKK OSV KKSP VGS</p> <p>EV OSV Hv KKU KKK</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší větu a souvětí, spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy třídí a jmenuje slova podle významu, uvede příklady seřadí slova příbuzná a určí kořen slova, uvede příklady vyjmenuje a bezpečně pozná vyjmenovaná slova v textu zdůvodní psaní i/y porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, vlastnosti zařadí podst. jméno, příd.jméno, sloveso a najde je v textu odůvodní psaní vlastních jmen osob, zvířat, měst, vesnic, hor a řek plynule čte s porozuměním čte umělecké, naučné a populární texty přednáší básně a prózu, seznamuje se s poezií a prózou vyjádří své postoje k textu, hlavní myšlenku sestaví jednoduchou osnovu textu, nadpis, členění textu sestaví souvislý krátký mluvený nebo písemný projev 	<p>Věta a souvětí Věta jednoduchá, souvětí, spojky</p> <p>Nauka o slově Homonyma, synonyma, antonyma Stavba slova - předpona, kořen, příp.část Vyjmenovaná slova</p> <p>Slovní druhy Podstatná jména, příd.jména, slovesa</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Čtení Práce s literárním textem Pověst, povídka, postava, děj, jednání herec, přirovnání</p> <p>Sloh Vypravování</p>	<p>EV OSV KKU VDO Čas KKO KKK</p> <p>OSV KKU KKO KKK</p> <p>MVK Vv KKU VGS Čas KKK Čsp KKSP</p> <p>EGS Čas KKU KKK</p> <p>EV OVS Vv KKU VGS Hv KKO</p> <p>EV OSV Vv KKU KKŘP</p> <p>podporujeme čtení doma</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • vypravuje podle dějové posloupnosti, vypráví jednoduchý příběh • jednoduše popíše předmět, činnost 	<p>Popis</p>	<p>Čas KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí graficky znázorní stavbu souvětí rozlišuje slova podle významu, spisovná a nespis., citově zabarvená rozlišuje předložku a předponu odůvodní psaní i/y a příbuznost slov určí podst.jm., příd.jm., číslovky, předložky, spojky, citoslovce skloňuje podst.jm., určí rod, číslo, pád a vzor odůvodní psaní koncovek podst.jmen sestaví osnovu projevu, člení text na odstavce napiše dopis, pozdrav s formální úpravou telefonuje, vede rozhovor na určité téma plynule čte se správným slovním a větným přízvukem, intonací vyjádří své pocity z četby, poslechu, divadelního představení vyhledává nové informace rozumí literárním pojmům 	<p>Věta a souvětí Spojky a spojovací výrazy Nauka o slově Stavba slova, předložka a předpona Vyjmenovaná slova a slova příbuzná</p> <p>Slovní druhy Podst. jména-mluvnické kategorie, vzory</p> <p>Slohová cvičení Vypravování a popis zvířat, rostlin, věcí Oslovení, formy společenského styku Pozvánka, oznámení, pozdrav z prázdnin</p> <p>Čtení Tiché čtení</p> <p>Odborná literatura Základní literární pojmy: přirovnání, bajka, povídka</p>	<p>EV</p> <p>EV</p> <p>EV</p>	<p>EGS</p> <p>MKV</p> <p>OSV</p> <p>MKV ENV</p> <p>MKV MDV</p> <p>VDO</p>	<p>ČaS-Přv ČaS-VI Vv</p> <p>Ma</p> <p>Hv ČaS-Přv ČaS-VI</p> <p>ČaS-Přv</p> <p>ČaS-VI Hv</p>	<p>KKU KKŘP KKK KKU</p> <p>KKU KKŘP KKK</p> <p>KKK KKO KKP</p> <p>KKSP</p> <p>KKP KKK KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje obsah a zapamatuje si důležité informace • popisuje pracovní postup • píše správně po obsahové i formální stránce • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • ovládá čtení uměleckých textů, vybere hlavní myšlenku • vyhledává informace • zaznamenává si zajímavé myšlenky z vlastní četby a kulturního života • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • používá při rozboru literárních textů elementární literární pojmy 	<p>Slohová cvičení Vypravování Práce s textem, zápis do sešitu Popis pracovního postupu, předmětu... Jednoduché komunik. žánry: dopis, SMS, e-mail, vizitka, dotazník, inzerát</p> <p>Čtení Lyrika, epika (bajky), próza Čtení odborného textu Knihy, divadlo, výstavy, film, hudba</p>	<table border="0"> <tr> <td>EV</td> <td>MKV ENV</td> <td>Hv ČaS-Přv ČaS-VI</td> <td>KKK KKO KKP</td> </tr> <tr> <td>EV SV</td> <td>MKV MDV VDO</td> <td>ČaS-Přv ČaS-VI Hv</td> <td>KKSP KKŘP KKP KKK</td> </tr> </table>	EV	MKV ENV	Hv ČaS-Přv ČaS-VI	KKK KKO KKP	EV SV	MKV MDV VDO	ČaS-Přv ČaS-VI Hv	KKSP KKŘP KKP KKK
EV	MKV ENV	Hv ČaS-Přv ČaS-VI	KKK KKO KKP							
EV SV	MKV MDV VDO	ČaS-Přv ČaS-VI Hv	KKSP KKŘP KKP KKK							

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je významný cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení. Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básní apod. sami odvodili, jak vyjádřit jiné sdělení. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (1. - 9. ročník)

Výuka anglického jazyka na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je tedy k praktickému užívání jazyka, tak i k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu, při práci s počítačem a podobně.

5.1.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výklad (žák učí žáka)
- poslech
- četba
- dialog (skupinová práce)
- reprodukce textu
- hry, soutěže
- recitace, zpěv
- výukové programy na PC
- krátkodobé projekty, miniprojekty.

Časová dotace: v 1. ročníku 1 hodina týdně, ve 2. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. ročníku 4 hodiny týdně, v 5. ročníku 4 hodiny týdně.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice

MKV - multikulturalita.

5.1.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pochopení významu schopnosti komunikace v angličtině pro další studium i praktický život
- k propojení probraných témat a jazykových jevů.
- k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k řešení problémových situací nastíněných vzhledem k věku žáků
- k tomu, aby si vytvořili pozitivní vztah k jazyku.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce
- k zformulování jednoduchých myšlenek anglicky
- k propojování dovedností osvojených v anglickém jazyce do vyučovacích předmětů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k dodržování zásad slušného prostředí (např.: takt, tolerance, diskuse,...)
- ke spolupráci v anglicky hovořící skupině na úkolu přiměřeném věku.
- k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k získávání představ o tradicích v anglicky mluvících zemích a porovnávání s našimi zvyky.
- k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k práci se slovníkem, informacemi z masmédií, Internetu, encyklopediemi a jinými naučnými materiály
- k využívání anglického jazyka.

5.1.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

- 02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- 03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- 06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- 07 rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- 02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

- 04 sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
- 05 reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- 06 obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák:

01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p pozdraví a poděkuje

02p sdělí své jméno a věk

03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.1.2.5 Přehled učiva

1. ročník

ZÁŘÍ	Pozdravy	Privítání, rozloučení, čísla 1-10
ŘÍJEN	Barvy	Barvy
LISTOPAD	Škola	Škola, školní potřeby
PROSINEC	Hračky	Hračky, Vánoce
LEDEN	Opakování	Pozdravy, čísla, barvy, škola, hračky
ÚNOR	Rodina	Moje rodina
	Zvířata	Domácí mazlíčci
BŘEZEN	Jídlo	Jídlo
DUBEN	Tělo	Moje tělo
	Velikonoce	Slovní zásoba
KVĚTEN	Prázdniny	Letní aktivity

ČERVEN **Závěrečné opakování** Čísla, barvy, zvířata, škola, rodina, jídlo, hračky, tělo, prázdniny

Pozn.: celým školním rokem se prolínají pozdravy (přivítání, rozloučení), měsíce a abeceda

1. ročník – nejazyková skupina II

ZÁŘÍ	Jednoduchý rozhovor	Přivítání, rozloučení
ŘÍJEN	Nakupování	Číselná řada 1 –6, jednoduché početní operace
LISTOPAD	Příroda	Základní barvy, slovní zásoba
PROSINEC	Škola	Školní pomůcky, slovní zásoba
	Kalendářní rok	Vánoce, slovní zásoba
LEDEN	Upevnění učiva	Pozdravy, čísla, barvy, škola
ÚNOR	Nakupování	Číselná řada 1 –10, jednoduché početní operace
	Zvířata	Slovní zásoba
BŘEZEN	Jídlo	Slovní zásoba
DUBEN	Volný čas	Hračky, slovní zásoba
	Kalendářní rok	Velikonoce, slovní zásoba
KVĚTEN	Volný čas	Letní aktivity, slovní zásoba
ČERVEN	Upevnění učiva	Čísla, zvířata, jídlo, hračky, letní aktivity

2. ročník

ZÁŘÍ	Jednoduchý rozhovor	Umět pozdravit, představit se
	Čísla	Čísla 1-10
ŘÍJEN	Počítání	Zvládnutí jednoduchých počtů
	Množné číslo	Tvoření množného čísla
LISTOPAD	Barvy	Názvy barev
PROSINEC	Předložky	Zvládnutí předložek IN, ON, UNDER
	Zápor	Vyjádření záporu
LEDEN	Abeceda	Osvojení abecedy
	Hláskování	Hláskování jednotlivých slov
ÚNOR	Oblečení	Zvládnutí slovní zásoby
BŘEZEN	Čísla 1 – 12	Čísla 1 – 12 ústně
	Počítání	Zvládnutí jednoduchých počtů 1 – 12
DUBEN	Zvířata	Slovní zásoba zvířata
	Velikonoce	Slovní zásoba
KVĚTEN	Měsíce	Slovní zásoba měsíce
ČERVEN	Upevnění učiva	Slovní zásoba z jednotlivých témat

2. ročník – nejazyková skupina II

ZÁŘÍ	Jednoduchý rozhovor	Umět pozdravit, představit se
	Nakupování	Čísla 1-10, slovní zásoba
ŘÍJEN	Nakupování	Zvládnutí jednoduchých počtů, slovní zásoba
	Množné číslo	Tvoření množného čísla
LISTOPAD	Barvy	Názvy barev ústně
PROSINEC	Předložky	Zvládnutí předložek IN, ON, UNDER
	Sloveso TO BE	(I am, you are, he is, she is)
LEDEN	Abeceda	Seznámení s abecedou
ÚNOR	Oblečení	Zvládnutí slovní zásoby (ústně)
BŘEZEN	Čísla 1 – 12	Čísla 1 – 12 ústně
	Počítání	Zvládnutí jednoduchých počtů 1 – 12
DUBEN	Zvířata	Slovní zásoba zvířata
	Velikonoce	Slovní zásoba
KVĚTEN	Měsíce	Slovní zásoba měsíce
ČERVEN	Upevnění učiva	Slovní zásoba z jednotlivých témat

3. ročník

ZÁŘÍ	Abeceda, základní fráze
ŘÍJEN	Neurčitý člen, zájmena
LISTOPAD	Numbers 0 - 20, předměty, How old are you?
PROSINEC	Přídavná jména, protiklady, Vánoce
LEDEN	Určitý člen, mluvnické – základní gramatické struktury a typy vět Sloveso TO BE, rodina
ÚNOR	Sloveso TO HAVE
BŘEZEN	Zvířata, sloveso CAN Velikonoce
DUBEN	Slovní zásoba, barvy, oblečení, sloveso LIKE
KVĚTEN	Lidské tělo, množné číslo, bydliště (Where are you from?)
ČERVEN	Vazba THERE IS/THERE ARE, předložky IN, ON, UNDER

Pozn.: během celého roku postupné seznamování s fonetickými znaky

3. ročník – nejazyková skupina II

ZÁŘÍ	Abeceda, Základní fráze
ŘÍJEN	Neurčitý člen (a), Přivlastňovací zájmena (my, your, his, her)
LISTOPAD	Přivlastňovací zájmena ('s) – dokončení, How old are you?
PROSINEC	Přídavná jména (protiklady) Vánoce
LEDEN	Určitý člen, Rodina, Protiklady Zápor - Vyjádření záporu (I am not, you are not, he is not, she is not)
ÚNOR	Časování slovesa TO HAVE (I have got, you have got, he has got, she has got)
BŘEZEN	Zvířata, Protiklady Velikonoce
DUBEN	Přivlastňovací 's, barvy, oblečení
KVĚTEN	Lidské tělo, množné číslo
ČERVEN	Vazba THERE IS/THERE ARE, Předložky IN, ON, UNDER

4. ročník – jazyková skupina

ZÁŘÍ	Upevňování učiva ze 3. ročníku, Otázky na množství (How many ...)
ŘÍJEN	Čas, hodiny (What time is it?)
LISTOPAD	Předložky NEXT TO, BEHIND, IN FRONT OF, Čísla 20 – 100
PROSINEC	Jídlo, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, Vánoce
LEDEN	Sloveso CAN, TO BE, TO HAVE – upevnění učiva
ÚNOR	Počasí, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu
BŘEZEN	Present continuous
DUBEN	Sloveso LIKE, zájmena ME, US, HIM, HER, THEM, přivlastňovací zájmena Velikonoce
KVĚTEN	Present simple, Do you like? Yes I do.
ČERVEN	Present simple a present continuous – upevňování učiva

4. ročník – nejazyková skupina

ZÁŘÍ	Upevňování učiva ze 3. ročníku
ŘÍJEN	Předložky, čas (What time is it?)
LISTOPAD	Předložky NEXT TO, BEHIND, IN FRONT OF, Čísla 0 – 100

PROSINEC	Jídlo, Vánoce
LEDEN	Sloveso CAN, TO BE, TO HAVE – upevnění učiva
ÚNOR	Počasí, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu
BŘEZEN	Present continuous
DUBEN	Present continuous, přivlastňovací zájmena
	Velikonoce
KVĚTEN	Sloveso LIKE
ČERVEN	Present simple

4. ročník – nejazyková skupina II

ZÁŘÍ	Opakování učiva třetího ročníku (numbers, colours)
ŘÍJEN	Pozdravy, příkazy, školní pomůcky, Halloween
LISTOPAD	What is it? It's a pen. Neurčitý člen, What time is it?
PROSINEC	Who is it? Is it a/an...? Představení se. Členové rodiny, Christmas.
LEDEN	Množné číslo, předložky IN, ON, oblečení
ÚNOR	My body, části těla, I have got
BŘEZEN	Oblečení, dny v týdnu, I like/I don't like

DUBEN Shopping, This X These, Fruit and vegetables

KVĚTEN My pet, Present simple

ČERVEN Present simple, opakování učiva

5. ročník – jazyková skupina

ZÁŘÍ Upevňování učiva ze 4. ročníku, Číslo 0 – 100, členy, barvy, příkazy, abeceda, spelling

ŘÍJEN Předložky IN, ON, přivlastňovací zájmena

LISTOPAD Vazba THERE IS/THERE ARE, rozvrh hodin, množné číslo, čas, obchod, povolání

PROSINEC Vánoce, Present simple

LEDEN Sloveso CAN/CAN'T, Our house

ÚNOR Our town, dopravní prostředky, směry, budovy a místa, předložky

BŘEZEN Rodina, lidské tělo

DUBEN Velikonoce, Present continuous, Animals

KVĚTEN How many, oblečení

ČERVEN Upevňování present simple + present continuous

5. ročník – nejazyková skupina

ZÁŘÍ	Upevňování učiva ze 4. ročníku, Číslo 0 – 100, členy, barvy, příkazy, abeceda, spelling
ŘÍJEN	Předložky IN, ON, Přivlastňovací zájmena
LISTOPAD	Vazba THERE IS/THERE ARE, rozvrh hodin, množné číslo, čas, obchod, povolání
PROSINEC	Vánoce, Present simple
LEDEN	Sloveso CAN/CAN'T, Our house
ÚNOR	Our town, dopravní prostředky, směry, budovy a místa, předložky
BŘEZEN	Rodina, lidské tělo
DUBEN	Velikonoce, Present continuous, Animals
KVĚTEN	How many, Oblečení
ČERVEN	Upevňování present simple + present continuous

5. ročník – nejazyková skupina II

ZÁŘÍ	Opakování učiva čtvrtého ročníku, To Be, To Have
ŘÍJEN	Numbers 1 – 20, školní pomůcky, Birthday, Halloween
LISTOPAD	How many?, How are you?, Hobbies
PROSINEC	Přivlastňování ('s + zájmena), Colours, Sloveso CAN, Christmas.
LEDEN	My home, Address, Animals
ÚNOR	Numbers 20 – 100, Present simple
BŘEZEN	Time, Sport
DUBEN	Present continuous, Denní režim
KVĚTEN	In the town, in the park
ČERVEN	Opakování učiva

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná základní barvy – nazývá správně barvy – spojuje barvu s typickým předmětem – počítá do desíti – provádí jednoduché početní operace – pozdraví, rozloučí se, reaguje na otázku What's your name? How are you? – představí se a zeptá se na jméno – užívá převážně vizuální a sluchovou paměť 	<p>Barvy</p> <p>Čísla 1 – 10</p> <p>Jednoduchý rozhovor, přivítání, rozloučení</p> <p>Představení se</p> <p>Slovní zásoba k daným tématům (škola, hračky, rodina, domácí mazlíčci, jídlo, tělo, letní aktivity)</p>	<p>EV</p> <p>EV</p> <p>EV</p> 	<p>MKV</p> <p>MKV</p> <p>OSV MDV</p> <p>MDV OSV</p> <p>MDV</p>	<p>Vv ČaS</p> <p>Ma Hv</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>ČaS</p>	<p>KKU KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKU KKK KKU KKSP</p> <p>KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazývá správně barvy – rozpozná číslice 1 – 12 – zvládá abecedu (píseň) – hláskuje jednotlivá slova – užívá převážně sluchovou a vizuální paměť – pozdraví, rozloučí se 	<p>Barvy</p> <p>Čísla 1 – 12</p> <p>Abeceda</p> <p>Hláskování</p> <p>Jednotlivá slovíčka</p> <p>Jednoduchý rozhovor</p>	EV	MKV	Vv Čsp	KKU KKK
			OSV	Ma Hv	KKU KKŘP
			MDV	Čj	KKU KKK
		EV	MDV	ČaS	KKU KKK KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazývá správně barvy slovem – rozpozná číslice 1 – 12 – seznamuje se s abecedou – užívá převážně sluchovou a vizuální paměť - užívá tvaru slovesa TO BE u vybraných osob 	<p>Barvy</p> <p>Čísla 1 – 12</p> <p>Abeceda</p> <p>Jednotlivá slovíčka</p> <p>Sloveso TO BE (I am, you are, he is, she is)</p>	EV	MKV	Vv Čsp	KKU KKK
			OSV	Ma Hv	KKU KKŘP
			MDV	Čj	KKU KKK
		EV	MDV	ČaS	KKU KKK KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <p>02 ovládá základní výslovnostní návyky</p> <p>03 rozumí vztahům mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>- prohlubuje učivo prvního a druhého ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiřadí správně neurčitý člen k podstatným jménům - užívá přivlastňovací zájmena - dovede vytvořit smysluplné sdělení s tolerancí elementárních chyb nenarušujících porozumění - časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém - dovede vytvořit otázku i odpověď - časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém - dovede vytvořit otázku i odpověď - seznámí se s určitým členem - užívá základní přídavná jména - tvoří věty se slovesem CAN - dovede pojmenovat daná témata užitá v učebnici - seznámí se s přivlastňováním - seznamuje se s pravidly pro tvoření mn.č.(prav. podst.j) - vytváří věty pomocí této vazby, zná rozdíl v užívání - užívá základní předložky, rozumí jejich významu - situacích probíraných tematických okruhů osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních - dovede pracovat se slovníkem 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Fonetické znaky (pasivně-postupné seznamování)</p> <p>Abeceda, barvy, čísla 0 - 20,</p> <p>Základní fráze</p> <p>Neurčitý člen</p> <p>Přivlastňovací zájmena</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Sloveso TO BE</p> <p>Sloveso TO HAVE</p> <p>Určitý člen</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Sloveso CAN</p> <p>Zvířata, oblečení, lidské tělo</p> <p>Přivlastňování 's</p> <p>Množné číslo</p> <p>Vazba there is/there are</p> <p>Předložky</p> <p>Slovní zásoba</p>	<p>FG</p> <p>EV</p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>SV</p>	<p>OSV</p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>MKV</p> <p>MDV</p>	<p>Ma</p> <p>Čj</p> <p>Vv</p> <p></p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Čas</p> <p>Hv</p> <p>Čj</p> <p>Ma</p>	<p>KKU</p> <p>KKK</p> <p>KKŘP</p> <p></p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje učivo prvního a druhého ročníku – užívá neurčitý člen (a) u podstatných jmen – užívá přivlastňovací zájmena (MY, YOUR, HIS, HER) – užívá záporu u vybraných osob v přítomném čase – časuje u vybraných osob v přítomném čase – seznámí se s určitým členem – užívá základní přídavná jména – dovede pojmenovat daná témata užitá v učebnici – seznámí se s přivlastňováním – seznamuje se s pravidly pro tvoření mn.č.(prav.podst.j) – vytváří věty pomocí této vazby, zná rozdíl v užívání – užívá základní předložky, rozumí jejich významu 	<p>Abeceda, barvy, čísla 1 – 12,</p> <p>Neurčitý člen (a) Přivlastňovací zájmena (MY, YOUR, HIS, HER)</p> <p>Zápor TO BE (I am not, you are not, he is not, she is not)</p> <p>Sloveso TO HAVE (I have got, you have got, he has got, she has got)</p> <p>Určitý člen Přídavná jména</p> <p>Zvířata, oblečení, lidské tělo Přivlastňování 's Množné číslo Vazba there is/there are Předložky – IN, ON, UNDER</p>	<p>FG EV</p> <p>SV</p>	<p>OSV</p> <p>MKV</p> <p>MDV</p>	<p>Ma Čj Vv</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Čas Hv Čj Ma</p>	<p>KKU KKK KKŘP</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na množství (u počit. podst. j.) a umí odpovědět – dovede se zeptat na čas – určuje čas celých hodin – osloví si čísla slovem i písmem – dovede rozlišit rozdíl mezi těmito podst. jmény – tvoří jejich množné číslo – dovede vytvořit otázku pro všechna podstatná jména – osvojí si pravidla pro tvoření časů, osvojí si rozdíl mezi časy – ovládá dané předložky a užívá je – tvoří jednoduché věty s využitím sloves – vytvoří zápornou větu(to be, to have,) – vytvoří kladné i záporné věty – užívá správně slovní zásobu v jednoduchých větách 	<p>Otázky na množství Určování času</p> <p>Čísla 20 – 100 Podstatná jména počítatelná a nepočítatelná Otázky na množství</p> <p>Přítomný čas průběhový a prostý</p> <p>Předložky místa, času Sloveso like Zápor Slovesa CAN, TO BE, TO HAVE</p> <p>Denní režim, dny v týdnu, měsíce, rozvrh hodin, kalendářní rok, roční období, počasí</p>	<p>FG OSV Ma KKU Vv KKK Čj KKŘP</p> <p>FG OSV Ma KKU Čj KKK</p> <p>FG MKV Čj KKU KKŘP</p> <p>MDV Čj KKU Čj KKŘP</p> <p>EV MDV Čas–Přv KKU KKK KKŘP</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na množství (u počit. podst. j.) a umí odpovědět – dovede se zeptat na čas – určuje čas celých hodin – osloví si čísla slovem i písmem – dovede vytvořit otázku pro všechna podstatná jména – osvojí si pravidla pro tvoření časů, osvojí si rozdíl mezi časy – ovládá dané předložky a užívá je – tvoří jednoduché věty s využitím sloves – vytvoří zápornou větu(to be, to have) – vytvoří kladné i záporné věty – užívá všechna přivlastňovací zájmena – užívá správně slovní zásobu v jednoduchých větách 	<p>Otázky na množství Určování času</p> <p>Čísla 20 – 100 Otázky na množství Přítomný čas průběhový a prostý</p> <p>Předložky místa, času Sloveso like Zápor Slovesa CAN, TO BE, TO HAVE Přivlastňovací zájmena</p> <p>Denní režim, dny v týdnu, měsíce, rozvrh hodin, kalendářní rok, roční období, počasí</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">FG</td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 10%;">Ma</td> <td style="width: 10%;">Vv</td> <td style="width: 10%;">Čj</td> <td style="width: 10%;">KKU</td> <td style="width: 10%;">KKK</td> <td style="width: 10%;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td>FG</td> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td></td> <td>Čj</td> <td>KKU</td> <td>KKK</td> <td></td> </tr> <tr> <td>FG</td> <td>MKV</td> <td></td> <td>Čj</td> <td></td> <td>KKU</td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td></td> <td>Čj</td> <td></td> <td>KKU</td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Čj</td> <td></td> <td>KKU</td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>MDV</td> <td>Čas–Přv</td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> <td>KKK</td> <td>KKŘP</td> </tr> </table>	FG	OSV	Ma	Vv	Čj	KKU	KKK	KKŘP	FG	OSV	Ma		Čj	KKU	KKK		FG	MKV		Čj		KKU	KKŘP			MDV		Čj		KKU	KKŘP					Čj		KKU	KKŘP		EV	MDV	Čas–Přv			KKU	KKK	KKŘP
FG	OSV	Ma	Vv	Čj	KKU	KKK	KKŘP																																											
FG	OSV	Ma		Čj	KKU	KKK																																												
FG	MKV		Čj		KKU	KKŘP																																												
	MDV		Čj		KKU	KKŘP																																												
			Čj		KKU	KKŘP																																												
EV	MDV	Čas–Přv			KKU	KKK	KKŘP																																											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá daná slovíčka a užívá je • pozdraví, rozloučí se, reaguje na povely • přiřadí správně neurčitý člen k podstatným jménům • dovede se zeptat na čas • určuje čas celých hodin • dovede vytvořit otázku i odpověď • časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém • dovede vytvořit otázku i odpověď • ovládá daná slovíčka a užívá je, dovede pojmenovat • představí se a zeptá se na jméno druhého • seznamuje se s pravidly pro tvoření mn.č.(pravidelná podstatná jména) • ovládá dané předložky a užívá je • zná daná slovíčka a užívá je, dovede pojmenovat • dovede vytvořit otázku i odpověď • časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém • dovede vytvořit otázku i odpověď • ovládá daná slovíčka a užívá je • tvoří se slovesy jednoduché věty • ovládá daná slovíčka a užívá je • zná rozdíl a dovede je použít • ovládá daná slovíčka a dovede je použít <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si pravidla pro tvoření času 	<p>Opakování – čísla, barvy Pozdravy, Příkazy Neurčitý člen Určování času</p> <p>Sloveso TO BE</p> <p>Rodina, Vánoce Představení se</p> <p>Množné číslo</p> <p>Předložky místa Oblečení, Části těla Sloveso TO HAVE</p> <p>Oblečení, Dny v týdnu Sloveso Like/don't like Nakupování, Ovoce a zelenina This X These Můj mazlíček</p> <p>PRESENT SIMPLE Opakování učiva</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>MDV – vnímání mediálního sdělení</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti – tvoří tvary množného čísla – prohlubuje znalosti u nepravidelných podst. jmen – dovede určit čas – užívá slovní zásobu daných témat – seznámí se s užitím těchto sloves – seznámí se s tradicemi a zvyky – vytváří větu, zápor i otázku – ovládá pravidla tvoření časů (oznamovací věty, otázky a odpovědi, zápor) 	<p>Upevňování učiva ze 4. ročníku Množné číslo</p> <p>Určování času Dům, město, rodina, lidské tělo, oblečení, povolání, dopravní prostředky, obchod Sloveso to have Vánoce, Velikonoce To have got Přítomný čas prostý (present simple), Přítomný čas průběhový (present continuous)</p>	<p>OSV</p> <p>FG Ma KKU</p> <p>SV Ma KKU</p> <p>SV, EV Prv-Čas KKU</p> <p>EV Čj KKU</p> <p>MKV Čj KKU</p> <p>MDV Čj KKU</p> <p>Hv KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti – tvoří tvary množného čísla – prohlubuje znalosti u nepravidelných podst. jmen – dovede určit čas – užívá slovní zásobu daných témat – seznámí se s užitím těchto sloves – seznámí se s tradicemi a zvyky – vytváří větu, zápor i otázku – ovládá pravidla tvoření časů (oznamovací věty, otázky a odpovědi, zápor) 	<p>Upevňování učiva ze 4. ročníku Množné číslo</p> <p>Určování času Zájmy, záliby, dům, město, rodina, lidské tělo, oblečení Sloveso to have Vánoce, Velikonoce To have got Přítomný čas prostý (present simple), Přítomný čas průběhový (present continuous)</p>	<p>OSV</p> <p>FG Ma KKU</p> <p>Ma KKU</p> <p>SV Prv-Čas KKU</p> <p>SV, EV Prv-Čas KKU</p> <p>Čj KKU</p> <p>EV</p> <p>MKV Čj KKU</p> <p>MDV Čj KKU</p> <p>Hv KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede vytvořit otázku i odpověď • časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém • osvojí si čísla slovem i písmem • ovládá daná slovíčka a užívá je • dovede vytvořit otázky k podstatným jménům • ovládá a užívá daná slovíčka • seznámí se s přivlastňováním, užívá přivlastňovací zájmena • tvoří věty se slovesem can • ovládá daná slovíčka a užívá je • dovede napsat adresu • ovládá daná slovíčka a užívá je • osvojí si čísla slovem i písmem • časuje ve všech osobách v přítomném čase prostém • dovede vytvořit otázku i odpověď • dovede se zeptat na čas • určuje jakýkoliv čas • ovládá daná slovíčka a užívá je • časuje ve všech osobách v přítomném čase průběhovém • dovede vytvořit otázku i odpověď • ovládá daná slovíčka a užívá je • upevňuje vědomosti 	<p>Opakování – to be, to have</p> <p>Numbers 1 – 20 Školní pomůcky, Birthday Otázky na množství How are you?, Birthday Přivlastňování</p> <p>Sloveso CAN Colours, Christmas Address, my home Animals</p> <p>Numbers 20 – 100 Present simple</p> <p>Určování času Sport Present continuous</p> <p>In the park, town Opakování učiva</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>MDV – vnímání mediálního sdělení</p>

5.1.3 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je založena na aktivních činnostech typických pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje matematickou gramotnost. Výuka klade důraz na porozumění myšlenkových postupů, matematických a vzájemných vztahů. Úkolem je osvojování pojmů, algoritmu, terminologie, symboliky a způsobů jejich užití. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k posilování rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

5.1.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah je dělen na 4 tematické okruhy:

Čísla a početní operace

- Dovednost provádět operaci
- Algoritmické porozumění
- Významové porozumění
- Získávání číselných údajů (měření, odhad, výpočet, zaokrouhlování)
- Seznámení s pojmem proměnná a její rolí v matematických situacích.

Geometrie v rovině a prostoru – znázorňování a určování geometrických tvarů, modelování reálných situací, hledání podobností a odlišností tvarů, vzájemná podoba, porovnávání, odhady, měření, zdokonalování svého grafického projevu
– řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání typů změn a závislostí (projev běžných jevů reálného světa)
- tabulky, diagramy, grafy.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - nutné uplatnění logického myšlení, řešení problémových situací z běžného života, třídění údajů (posílení schopnosti logického uvažování žáků názorným vyučováním).

Časové vymezení:

1. ročník	–	5 hodin týdně
2. ročník	–	5 hodin týdně
3. ročník	–	5 hodin týdně
4. ročník	–	4 hodin týdně
5. ročník	–	4 hodin týdně

Organizační vymezení: Žáci příslušného ročníku pracují během výuky matematiky ve třídě nebo v místě k tomu určeném. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatná práce a pozorování, experiment
- práce ve dvojicích
- domácí práce na zadané téma
- výuka s demonstračními pomůckami.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

VDO - rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

MDV - komunikace a kooperace.

5.1.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k užívání matematického jazyka (symboliky, rozborů, zápisů při řešení úloh, zdokonalení grafického projevu, rozvoji kombinatorického, abstraktního a logického myšlení)
- ke správnosti zápisů, srozumitelnosti toho, čemu se má naučit, ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení sebedůvěry, sebekontroly, systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k volbě správného postupu, vyhodnocení správnosti výsledků
- k plánování úkolů, klade otázky k objevům, řešení a závěrům (samostatná práce žáků, práce s chybou, cesty k řešení)
- k využití moderní techniky, informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k přesnému vyjadřování užitím matematického jazyka, symboliky a terminologie
- k výstižnému a souvislému vyjádření (formulace myšlenek, sebehodnocení svých znalostí, schopností a dovedností)

- k otevřené, všestranné komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmu a vzájemné spolupráci
- k respektování vzájemně dohodnutých pravidel (takt, tolerance, ohleduplnost, úcta k druhým a mezilidské vztahy)
- k vytváření představy o sobě samém
- k vnímání vzájemných odlišností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- ke kritickému myšlení, hodnocení své práce a práce ostatních
- k chápání svých povinností a práv ve škole i mimo ni
- ke správnému jednání v mimořádných situacích
- k chápání ekologických souvislostí (v zájmu podpory a ochrany zdraví).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k vytváření řešení v reálných situacích, využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- k využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- ke správnému způsobu užití techniky, vybavení a pomůcek
- k vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich využití.

5.1.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy 1. období

Žák:

- 01 – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- 02 – čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- 03 – užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- 04 – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- 05 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje početní operace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- 02p – čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- 02p – zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- 04p – sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- 05p – řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- 01 – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- 02 – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- 03 – porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel

- 04 – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- 05 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.
- 06 – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku –
- 07 – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- 08 – porozumí významu znaku „mínus“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p – čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
 - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
 - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- 03p – zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
 - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- 04p – zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
 - rozeznává sudá a lichá čísla
 - používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy 1. období

Žák :

- 01 – orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

- 02 – popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- 03 – doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p – modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- 03p – doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- 01 – vyhledává, sbírá a třídí data
- 02 – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- 02p – orientuje se a čte v jednoduché tabulce
 - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
 - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Očekávané výstupy 1. období

Žák :

- 01 – rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- 02 – porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- 03 – rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- 01p – rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- 02p – umí používat pravítko

Očekávané výstupy 2. období

- 01 – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- 02 – sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- 03 – sestrojí rovnoběžky a kolmice
- 04 – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- 05 – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

- 02p – měří a porovnává délku úsečky
 - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- 03p – sestrojí rovnoběžky a kolmice
- 05p – určí osu souměrnosti překládáním papíru
 - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- 01 – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.1.3.5

Přehled učiva

1.ročník

ZÁŘÍ	Orientace v ploše a prostoru	Pojmy nad, pod, vedle, před, za, nahoře, dole
	Numerace do 5	Číselná řada 0-5, počítání předmětů 0-5
ŘÍJEN	Numerace do 5	Porovnávání: více, méně, stejně, větší, menší, rovná se; sčítání do 3, řešení ústních slovních úloh; psaní číslic 1-5
	Geometrie	Geometrické útvary
LISTOPAD	Numerace do 5	Číselný rozklad, sčítání, odčítání do 5, slovní úlohy
	Číselná osa	Orientace, znázornění
	Geometrie	Geometrické útvary, čtvercová síť
PROSINEC	Numerace 6-7	Sčítání, odčítání do 7, slovní úlohy, porovnávání, rozklad, psaní číslic 6,7
	Geometrie	Body, síť - kreslení
LEDEN	Numerace do 8	Sčítání, odčítání do 8, o n více, o n méně, porovnávání, rozklad, psaní 8,9
	Geometrie	Čtvercová síť, geometrické útvary, spojování bodů
ÚNOR	Numerace do 9	Sčítání, odčítání, porovnávání, rozklad do 9, slovní úlohy; psaní číslic 9, 10; číselná řada 0-10
	Geometrie	Spojování bodů
BŘEZEN	Numerace do 10	Číselné rozklady, sčítání, odčítání, nerovnosti, vztahy mezi čísly
	Geometrie	Délka - odhad, posuzování; tělesa - krychle, koule
DUBEN	Numerace 10-15	Porovnávání, sčítání odčítání, slovní úlohy
	Numerace do 20	Rozklad čísel na jednotky a desítky
	Geometrie	Posuzování délky ve čtvercové síti; tělesa, spojování bodů

KVĚTEN	Numerace do 20	Číselná řada, porovnávání, sčítání, odčítání bez přechodu základu 10, jednoduché slovní úlohy
	Geometrie	Čtvercová síť - kreslení dle osy
ČERVEN	Numerace do 20	Procvičení probraného učiva, zábavné slovní úlohy
 <u>2.ročník</u>		
ZÁŘÍ	Numerace do 20	Pamětné sčítání, odčítání bez přechodu základu 10
	Geometrie	Druhy čar
ŘÍJEN	Numerace do 20	Sčítání do 20 s přechodem přes základ 10
	Geometrie	Lomené čáry otevřené, uzavřené
	Čas	Hodiny
LISTOPAD	Numerace do 20	Sčítání, odčítání s přechodem přes základ 10, počítání se závorkami, složené slovní úlohy
	Geometrie	Geometrické útvary
PROSINEC	Numerace do 100	Počítání do 100 po desítkách, po jedné; porovnávání desítek
	Geometrie	Porovnávání úseček
LEDEN	Numerace do 100	Rozklad čísel na desítky a jednotky, porovnávání čísel do 100
	Geometrie	Měření úseček
ÚNOR	Numerace do 100	Sčítání, odčítání do 100, práce s číselnou osou
	Geometrie	Porovnávání úseček

BŘEZEN	Násobilka	Násobení 1,2,3
	Čas	Měření času
	Geometrie	Měření délky úseček
DUBEN	Násobilka	Násobení 4,5; záměna činitelů, příprava na dělení
	Geometrie	Úsečky, osová souměrnost
KVĚTEN	Násobilka	Násobení 1,2,3,4,5, dělení 1,2,3,4
ČERVEN	Násobilka	Dělení číslem 5, řešení slovních úloh

3. ročník

ZÁŘÍ	Násobilka 1 - 5
	Sčítání a odčítání s přechodem přes základ
ŘÍJEN	Opakování násobení a dělení; numerace v oboru do 100
	Násobení a dělení 6, 7
LISTOPAD	Násobení a dělení 8, 9, 10
	Opakování geometrických útvarů; číselná osa
PROSINEC	Opakování sčítání, odčítání, násobení, dělení do 100; sčítání dvouciferných čísel s přechodem
	Odčítání dvouciferných čísel s přechodem
	Souměrnost; čtvercová síť
LEDEN	Písemné sčítání a odčítání; římské číslice
	Rovnoběžky a různoběžky, přímký
ÚNOR	Písemné sčítání a odčítání; zaokrouhlování čísel – úvod do učiva
	Průsečík, poloha přímek

BŘEZEN	Číselná řada 0 – 1000; zaokrouhlování čísel na desítky a stovky Kruh, kružnice
DUBEN	Numerace do 1 000; opakování dělení a násobení 10; násobení a dělení číslem 20, 30, 40 Jednotky délky, polopřímky
KVĚTEN	Násobení a dělení čísly 50, 60, 70, 80, 90 Trojúhelník, čtverec, obdélník
ČERVEN	Násobení a dělení číslem 100

4. ročník

ZÁŘÍ	Násobení jednociferným a dvouciferným činitelem Měření a porovnávání úseček
ŘÍJEN	Dělení se zbytkem; násobení součtu a rozdílu; grafický součet úseček Násobení a dělení do 1 000
LISTOPAD	Numerace 0 – 1 000 000; orientace v rovině; jednotky času
PROSINEC	Porovnávání a zaokrouhlování čísel Kolmice, kolmost, přímky, rovnoběžky; práce s kalkulátorem
LEDEN	Slovní úlohy složené; užívání kalkulátoru, kontrola výpočtů Čtverec a jeho vlastnosti, úhlopříčky
ÚNOR	Numerace do 1 000 000; pamětné sčítání a odčítání Pořadí výpočtů, úpravy závorek; trojúhelníky

BŘEZEN	Násobení 10, 100, 1 000; jednotky hmotnosti Názorná představa zlomku, užití zlomku v praxi – modelové situace
DUBEN	Dělení 10, 100, 1 000; písemné násobení jednociferným a písemné násobení dvouciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem; osa souměrnosti, útvary osově souměrné
KVĚTEN	Písemné násobení trojciferným činitelem; písemné dělení jednociferným dělitelem Modeluje a určí část celku, seznámí se se zápisem ve formě zlomku
ČERVEN	Písemné dělení se zbytkem
 <u>5. ročník</u>	
ZÁŘÍ	Násobení a dělení; dělení se zbytkem Písemné dělení a násobení
ŘÍJEN	Číselná řada větší než 1 000 000; zlomky – celek, části zlomku, porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel Zápis čísla v desítkové soustavě; jednotky délky, převody, odhady, výpočty
LISTOPAD	Rozvinutý zápis čísel; posloupnost přirozených čísel Desítková soustava – zápis čísel; orientace v rovině – souřadnice
PROSINEC	Porovnávání čísel; číselná osa; zaokrouhlování na 10, 100, 1 000 Slovní úlohy; obvod čtverce a obdélníku
LEDEN	Slovní úlohy s přirozenými čísly; sčítání a odčítání přirozených čísel zpaměti; odhady a kontrola výsledků Rýsování čtverce, obdélníku a jejich vlastností
ÚNOR	Násobení a dělení přirozených čísel; pamětní dělení a násobení Písemné násobení trojciferným činitelem; mnohoúhelníky

BŘEZEN	Dělení se zbytkem; jednoduché a složené slovní úlohy
	Obvod mnohoúhelníku, jednotky obvodů, výpočty
DUBEN	Zlomky se jmenovatelem 2, 3, 4; znázornění části zlomku na grafu
	Souřadnice a grafy, desetinná čísla, čtení a vyznačování na číselné ose
KVĚTEN	Grafy, diagramy, tabulky; orientace v jízdních řádech
	Záporná čísla, vyznačení na číselné ose, pochopení znaku „ minus“ v praxi
ČERVEN	Pamětné násobení a dělení
	Slovní úlohy na násobení a dělení

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s číslicemi 0-20, dovede je přečíst, napsat • porovná čísla, pozná: více, méně, první, poslední • osvojí si symboliku porovnávání • seřadí čísla podle velikosti, určí: menší, větší • zapíše, přečte a vypočítá příklady do 20 bez přechodu přes základ 10 • sčítá, odčítá do 20 bez přechodu přes základ 10 • řeší jednoduché slovní úlohy typu o méně, o více • seznámí se s pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, hned za, hned před • rozliší jednoduché geometrické útvary v rovině: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • roztrídí jednotlivé tvary podle velikosti, barev 	<p>Numerace do 20 Sčítání Odčítání Porovnávání čísel Slovní úlohy Porovnávání čísel a symbolika</p> <p>Geometrie Orientace v prostoru Geometrické útvary v rovině</p>	FG EV	VDO	ČaS Čj	KKU KKŘP KKK KKP KKU
			MDV	Čsp Vv	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																									
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše čísla 0-100 • počítá po desítkách, porovnává čísla, čte je a zapisuje • zobrazí čísla na číselné ose • sčítá a odčítá násobky deseti v oboru do 100 • seznamuje se závorkami • řeší slovní úlohy v oboru do 100 • provádí početní operace sčítání, odčítání s přechodem přes základ 10 • seznamuje se s pojmy: násobek, činitel, součin • poznává násobení jako opakované sčítání • osvojuje si řady násobků čísla 2, 3, 4, 5 • pozná zároveň dělení jako jednu z početních operací • odvodí vztahy mezi dělením a násobením • zapíše a řeší slovní úlohy • vytvoří samostatně úlohy na násobení a dělení • rozlišuje druhy čar • orientuje se v čase • pracuje s geometrickými útvary v rovině • porovnává a měří úsečky • kreslí podle osově souměrnosti 	<p>Numerace do 100 Číselná řada Práce s číselnou osou Sčítání, odčítání s přechodem přes základ 10</p> <p>Násobení</p> <p>Dělení</p> <p>Slovní úlohy Geometrie Čáry lomené, otevřené, uzavřené Měření času Obdélník, čtverec, kruh, trojúhelník Úsečka Osová souměrnost</p>	<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">FG</td> <td style="width: 15%;">VDO</td> <td style="width: 15%;">Čj</td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP KKK KKU</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>ČaS</td> <td></td> <td>KKU KKŘP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>MKV OSV</td> <td>ČJ</td> <td></td> <td>KKU KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV MKV</td> <td>Čsp Vv</td> <td></td> <td>KKU KKP</td> </tr> </table>	FG	VDO	Čj			EV				KKŘP KKK KKU	EV	OSV	ČaS		KKU KKŘP	EV	MKV OSV	ČJ		KKU KKK		OSV MKV	Čsp Vv		KKU KKP
FG	VDO	Čj																									
EV				KKŘP KKK KKU																							
EV	OSV	ČaS		KKU KKŘP																							
EV	MKV OSV	ČJ		KKU KKK																							
	OSV MKV	Čsp Vv		KKU KKP																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, porovná a zapisuje trojčíselná čísla • zapíše čísla v oboru od 0 do 1 000 • znázorňuje čísla na číselné ose, porovnává je • násobí a dělí v oboru malé násobilky • řeší slovní úlohy pomocí malé násobilky • sčítá a odčítá dvojčíselná čísla z paměti i písemně • zaokrouhluje čísla na desítky, stovky • rozkládá čísla v desítkové soustavě • sčítá a odčítá bez přechodu násobků 100, s přechodem • provádí písemné sčítání s kontrolou záměnou sčítanců • odčítá písemně a kontrolu provádí pomocí sčítání • tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání • osvojí si násobilku 6, 7, 8, 9, 10 • dělí v oboru těchto násobků • osvojuje si dělení se zbytkem, násobení a dělení dvojčíselného čísla jednocíselným • zvládne pamětné násobení dvojčíselného a jednocíselného čísla • užívá závorky při řešení slovních úloh • osvojuje si pojmy: přímka, polopřímka, vzájemná poloha přímek, rovnoběžky, různoběžky, průsečík • pracuje se čtvercovou sítí • označí bod, narýsuje rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici, kruh 	<p>Číselná řada: obor 0 – 1000 Trojčíselná čísla Znázorňování na číselné ose</p> <p>Pamětné sčítání a odčítání Zaokrouhlování na stovky a desítky Rozklad čísel</p> <p>Písemné sčítání s kontrolou Písemné odčítání s kontrolou</p> <p>Násobení a dělení v číselném oboru do 100 násobky čísel 6, 7, 8, 9, 10 Dělení se zbytkem</p> <p>Geometrie: rovinné obrazce, obvod, Vzájemná poloha přímek rovnoběžky, různoběžky, průsečík Rovinné obrazce: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice</p>	<p>FG</p> <p>EV</p> <p>FG</p> <p>FG</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p> <p>MKV</p> <p>MKV</p> <p>VDO</p>	<p>VDO</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p> <p>MKV</p> <p>Vv</p> <p>Vv</p>	<p>Ma</p> <p>ČaS</p> <p>Čj</p> <p>ČaS</p> <p>Čsp</p> <p>Čsp</p>	<p>KKŘP</p> <p>KKU</p> <p>KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKŘP</p> <p>KKU</p> <p>KKŘP</p> <p>KKU</p> <p>KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje čísla v desítkové soustavě • počítá po 100 tisících, 10 tisících, 1 000 • zapisuje, čte a porovnává čísla do 1 000 000 • znázorňuje velká čísla na číselné ose • zaokrouhluje čísla na 10, 100, 1 000 • sčítá a odčítá v oboru do 1 000 000 • zjišťuje vztahy a vlastnosti mezi sčítáním a odčítáním, násobením a dělením • odhaduje výsledky jednotlivých početních operací • provádí kontroly výpočtů pomocí již známých operací • používá pamětné i písemné násobení • vybírá správné pořadí výpočtů, úpravy závorek • užívá pamětné násobení jednociferným činitelem a písemné dělení jednociferným dělitelem • řeší slovní úlohy na porovnávání čísel • užívá kalkulátoru ke kontrole • rýsuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice • určí vzájemnou polohu dvou přímek, najde průsečík • narýsuje kružnici, pozná rozdíl mezi kruhem a kružnicí • seznamuje se s pojmem osa souměrnosti • dokáže rozeznat útvary osově souměrné <p>rozliší rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, narýsuje je</p> <p>získá názornou představu o zlomku modeluje a určí část celku zapisuje část celku formou zlomku</p>	<p>Číselná řada: obor – 0 -1 000 000 zápisy velkých čísel, porovnávání, znázorňování na číselné ose</p> <p>Zaokrouhlování čísel</p> <p>Odhady výpočtu, kontroly, kalkulátor</p> <p>Pamětné násobení</p> <p>Geometrie – kolmice, kružnice, rovnoběžky, různoběžky průměr, poloměr, kružnice</p> <p>Souměrnost</p> <p>Trojúhelníky</p> <p>Zlomky</p>	<table border="0"> <tr> <td>FG</td> <td>OSV ENV</td> <td>Čj - Ps</td> <td>KKU KKŘP KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV ENV</td> <td>Vv Čas-Př</td> <td>KKU KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV ENV</td> <td>Vv Čsp Čas-Př</td> <td>KKU KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKŘP KKU</td> </tr> </table>	FG	OSV ENV	Čj - Ps	KKU KKŘP KKSP		OSV ENV	Vv Čas-Př	KKU KKŘP		OSV ENV	Vv Čsp Čas-Př	KKU KKŘP		ENV	Vv	KKŘP KKU
FG	OSV ENV	Čj - Ps	KKU KKŘP KKSP															
	OSV ENV	Vv Čas-Př	KKU KKŘP															
	OSV ENV	Vv Čsp Čas-Př	KKU KKŘP															
	ENV	Vv	KKŘP KKU															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapiše a přečte čísla do miliónu • znázorní velká čísla na číselné ose • řeší jednoduché rovnice • zapiše přirozené číslo v desítkové soustavě • užívá známé algoritmy: sčítání, odčítání, násobení, dělení • využívá odhadů výsledků a kontroly výpočtů • seznamuje se s pojmem zlomek, celek, část zlomku, grafy • poznává jednotlivé části zlomku: číselník, jmenovatel • na modelu (grafu) znázorní části celku, 1/2, 1/3, 1/4 • narýsuje podle daných rozměrů čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a vypočítá jejich obvod dle známých vzorců • pojmenuje mnohoúhelníky • používá proměnné, dovede je zanořit do grafu, tabulky • sestavuje jednoduché tabulky • zakresluje do grafu • sestavuje jednoduché sloupkové diagramy • orientuje se v jednoduchých jízdních řádech <p>- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</p> <p>- vyznačí na číselné ose a přečte</p> <p>- pochopí význam znaku „mínus“ a vyznačí na číselné ose</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000 000 a větší</p> <p>Využití algoritmů</p> <p>Zlomky a jejich části</p> <p>Znázorňování částí celku Rovinné obrazce – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a konstrukce Výpočet obvodu – čtverec, obdélník</p> <p>Tabulky, grafy, diagramy a jízdní řády</p> <p>Zlomky – porovnávání, sčítání a odčítání zlomků</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>Záporná čísla</p>	<p>FG</p> <p>EV</p> <p>EV</p>	<p>VDO OSV</p> <p>OSV</p> <p>V_v Č_{sp} Č_{as-VI}</p> <p>V_v Č_{as-VI}</p> <p>V_v Č_{as-VI}</p>	<p>Č_j</p> <p>V_v Č_{sp} Č_{as-VI}</p> <p>V_v Č_{as-VI}</p>	<p>KKU KKŘP</p> <p>KKU KKŘP KKK</p> <p>KKK KKŘP KKU</p>

5.1.4 INFORMATIKA I. STUPEŇ A II. STUPEŇ

5.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Informatika je připravit žáky na efektivní využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech, na ovládání výpočetní techniky a informačních technologií, práce s informacemi, které mohou využívat při dalším vzdělávání i budoucím povolání.

5.1.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v pátém a šestém ročníku, v osmém a devátém ročníku je předmět v nabídce povinně volitelných předmětů. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených počítači. Třídy se dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic.

Vzdělávací obsah pomáhá žákovi orientovat se v činnosti počítače, pochopit možnosti jeho využití a zacházet s počítačem i jeho přídatnými zařízeními na uživatelské úrovni. Dále se žák v souvislosti s tříděním informací a využíváním počítačových programů seznamuje s pojmem „duševní vlastnictví“.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

OSV – zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmové práci

EGS – práce s internetem a jeho využití při získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech a využití těchto informací jako prostředku pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů.

MKV – vyhledávání informací o tématech zabývajících se vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin

ENV – vyhledávání a zpracování informací o aktuálním stavu prostředí, ekologických problémech a jejich řešení

Mezipředmětové vztahy: Předmět informatika prostupuje celým obsahem vzdělávání.

5.1.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pochopení smyslu informací a využívání moderních informačních technologií, k jejich vyhledávání a následnému zpracování
- ke schopnosti srovnávání informací z různých zdrojů za účelem vyhodnocení jejich důvěryhodnosti
- k zpracování získaných informací pomocí vhodných nástrojů a programů, k zálohování takto zpracovaných informací za účelem jejich dalšího využití
- k samostatnému vzdělávání v oblasti ICT, neboť technologie v této oblasti se neustále zkvalitňují

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti a tvořivosti
- k praktickému vyhodnocení problému a k jeho logickému řešení
- k využívání informačních technologií při vyhodnocování a řešení problému, prakticky je vede k používání techniky, jako nezbytné součásti vzdělávání

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- ke komunikaci pomocí informačních technologií, kde dbáme na kulturu jazyka a formu zpracování informací

- k využívání emailu, webu a dalších prostředků jako možnosti komunikace, vyučující seznamuje žáky s možnými úskalími a nebezpečím při tomto typu komunikace
- k logickému a algoritmickému myšlení při práci s počítačem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke správnému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných masmédiích
- k objektivnímu kritickému hodnocení své práce
- k vzájemné pomoci při řešení situací, vytváří podmínky pro skupinovou práci
- k důslednému dodržování pravidel při práci, k ohleduplnosti k ostatním žákům

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- ke správnému a vhodnému využívání informací, vyučující netoleruje záliby žáků k informacím, které jsou pro ně nevhodné a mohly by vést k sociálně patologickým jevům
- k rozpoznání pozitivních a negativních projevů chování lidí, demonstruje je na modelových situacích
- k rozumnému a zodpovědnému využívání informačních zdrojů, s ohledem na obsah a důvěryhodnost zdroje
- k ochotě podat v případě potřeby komukoliv pomocnou ruku
- k uvědomění si významu znalostí pracovních postupů v prezentacích a miniprojektech

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- ke zvýšení efektivity učební činnosti pomocí výpočetní techniky a aplikačního a výukového softwaru
- k dodržování zásad bezpečnosti při práci s výpočetní technikou napojenou na elektrickou síť
- k šetrné práci s výpočetní technikou, učí je provádět základní údržbu zařízení

5.1.4.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Žák:

- 01 - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- 02 - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- 03 - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - ovládá základní obsluhu počítače
- 02p - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák:

- 01 - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- 02 - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- 03 - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák:

- 01 - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák:

- 01 - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák:

01 - ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými kalkulátory a využívá vhodných aplikací

02 - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

03 - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

04 - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

05 - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p, 02p - ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

03p, 04p, 05p - vyhledává potřebné informace na internetu

- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

5.1.4.5 Přehled učiva

5. ročník

ZÁŘÍ	Základy práce s počítačem	Pojem Informatika, bezpečnost práce na PC, správné zacházení s PC Vypnutí a zapnutí počítače, popis počítače a jeho funkce
ŘÍJEN	Základy práce s počítačem	Přídavná zařízení počítače, vstupní a výstupní zařízení Práce s klávesnicí a myší, základní prostředí OS
LISTOPAD	Zpracování a využití informací	Výukové programy a práce s nimi, práce s grafickým editorem Seznámení s uživatelským prostředím editoru
PROSINEC	Zpracování a využití informací	Práce s grafickým editorem, kreslení a úpravy obrázků
LEDEN	Zpracování a využití informací	Práce s textovým editorem, pojem textový editor Seznámení s různými textovými editory
ÚNOR	Zpracování a využití informací	Psaní textů v textovém editoru, základy formátování textu v textovém editoru (základní typografická pravidla)
BŘEZEN	Zpracování a využití informací	Vkládání obrázku do textu, vkládání a formátování textu z jiného dokumentu nebo z internetu
DUBEN	Vyhledávání informací a komunikace	Základy práce s internetovým prohlížečem, pojem hypertextový odkaz Použití hypertextových odkazů, použití adresového řádku prohlížeče
KVĚTEN	Vyhledávání informací a komunikace	Vyhledávání informací na internetu, použití klíčových slov při vyhledávání; zpracování vyhledaných informací v textovém editoru
ČERVEN	Vyhledávání informací a komunikace	Komunikace pomocí elektronické pošty, možnosti e-mailové schránky Chat, telefonování a jiné způsoby komunikace

6. ročník

ZÁŘÍ	Základy práce s počítačem	Bezpečnost a hygiena při práci s počítačem, funkce počítače a jeho základní součásti. Jednotky objemu dat, typy datových médií a jejich velikost
ŘÍJEN	Základy práce s počítačem	Orientace v operačním systému, součásti operačního systému, práce se soubory a adresáři. Základní typy souborů, pojmy: data, aplikace, soubor. Příklady využití počítače v různých oblastech činnosti
LISTOPAD	Vyhledávání informací a komunikace	Internet jako celosvětová síť, princip, nebezpečí vyplývající z užívání internetu, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování
PROSINEC	Vyhledávání informací a komunikace	Pojem počítačový virus, možnosti obrany proti počítačovým virům Antivirové programy
LEDEN	Zpracování a využití informací	Bitmapové a vektorové grafické editory, rozdíl mezi nimi a seznámení s uživatelským prostředím, vytvoření a úprava obrázků v bitmapové a vektorové grafice
ÚNOR	Zpracování a využití informací	Textový editor, psaní textu, formátování bloků textu, odrážkové a číselné seznamy
BŘEZEN	Zpracování a využití informací	Tabulkový editor, pojem buňka, list, základní operace s buňkami
DUBEN	Zpracování a využití informací	Tabulky, výpočtové vzorce a grafy
KVĚTEN	Zpracování a využití informací	Tvorba jednoduchých prezentací, základní pravidla tvorby prezentací
ČERVEN	Zpracování a využití informací	Závěrečná práce – zpracování a prezentace na zadané téma Pojem duševní vlastnictví a softwarové pirátství

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.4.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **INFORMATIKA**

Ročník: **pátý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy informace, informační zdroje • uvede příklady informací a jejich zdrojů • uvede pravidla pro bezpečnou práci s počítačem a tato pravidla dodržuje • popíše součásti počítače • vysvětlí pojem hardware a software • pojmenuje přídavná zařízení a vysvětlí jejich použití • pracuje s klávesnicí a s myší, vyjmenuje některé důležité klávesy a vysvětlí jejich funkci (např. ESC, ENTER, SHIFT....) • orientuje se v základním prostředí operačního systému • vysvětlí pojem soubor, adresář • předvede základní operace se soubory a adresáři (vytvoření, přejmenování, kopírování, přesouvání, mazání) • používá pro výuku výukové programy, spustí je, předvede práci s těmito programy a korektně je ukončí • spustí jednoduchý grafický editor, nakreslí obrázek a uloží jej do daného umístění • v grafickém editoru aktivně používá kreslicí nástroje pro kreslení geometrických tvarů • vysvětlí pojem textový editor, vyjmenuje několik textových editorů • napíše jednoduchý text v textovém editoru 	<p><u>Základy práce s počítačem</u> informatika, základní pojmy bezpečnost práce na PC, rizika správné zacházení s počítačem popis počítače, funkce počítače přídavná zařízení počítače (vstupní, výstupní) operační systém a jeho funkce</p> <p><u>Zpracování a využití informací</u> výukové programy a práce s nimi práce s grafickým editorem práce s textovým editorem</p>	<p style="text-align: center;">MDV</p> <p style="text-align: right;">KKP KKU KKŘP</p> <p style="text-align: center;">OSV MDV</p> <p style="text-align: right;">KKU KKŘP KKK KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • označí blok textu a zformátuje jej (zarovná vlevo, vpravo, do bloku) • používá různé typy a velikosti písma, dokument uloží • • vysvětlí pojem internet a uvede jeho význam • vysvětlí pojem internetový prohlížeč • uvede několik příkladů internetových prohlížečů • předvede práci s internetovým prohlížečem • vysvětlí pojem hypertextový odkaz • otevírá stránky pomocí hypertextových odkazů • otevírá stránky pomocí adresového řádku prohlížeče • s pomocí vyučujícího vyhledá požadovanou informaci • s pomocí vyučujícího si založí vlastní emailovou adresu • předvede komunikaci pomocí e-mailu 	<p><u>Vyhledávání informací a komunikace</u> internet jako zdroj informací základy práce s internetovým prohlížečem vyhledávání informací na internetu základní způsoby komunikace (email, chat, telefonování)</p>	<p>MDV KKU ENV KKŘP MKV KKK EGS KKP OSV KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní pravidla pro práci na počítači (vhodná pracovní poloha, uvolňovací cviky, možná zdravotní rizika) • rozpozná a správně pojmenuje základní části počítače (vysvětlí pojem procesor, základní deska, pevný disk, paměť RAM) a vysvětlí jejich význam • uvede jednotky používané pro měření objemu dat (kB, MB, GB) • uvede základní typy paměťových médií a jejich velikost • určí formáty souborů podle jejich přípony (doc, xls, ppt, pdf, rtf, bmp, gif, jpg) • vysvětlí pojem operační systém a jeho funkci • předvede základní orientaci v daném operačním systému • vysvětlí pojmy data, aplikace, soubor • na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oblastech lidské činnosti 	<p><u>Základy práce s počítačem</u> bezpečnost a hygiena při práci na počítači funkce počítače a jeho součástí jednotky objemu dat operační systémy základní formáty souborů multimediální využití počítače</p>	<p style="text-align: center;">MDV</p> <p style="text-align: right;">KKP KKU KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem informace, informatika • vysvětlí pojem internet, vyhledá informační zdroj podle adresy • zhodnotí informace z hlediska závažnosti a vzájemné návaznosti • aktivně využívá vlastnosti hypertextu • správně formuluje a zapíše požadavek na vyhledání informace v síti internet • vyhledané informace uloží • vysvětlí, co je to počítačový virus a co může způsobit • uvědomuje si nebezpečí vyplývající z používání sítě internet • vysvětlí, jak se lze aktivně bránit proti počítačovým virům • vyjmenuje alespoň dva antivirové programy • vysvětlí pojem virová databáze antivirového programu 	<p><u>Vyhledávání informací a komunikace</u> internet jako celosvětová počítačová síť práce s internetovým prohlížečem metody vyhledávání na internetu formulace požadavku, klíčová slova věrohodnost a vzájemná návaznost informací uložení informace pro další zpracování viry a antiviry</p>	<p style="text-align: center;">MDV KKU ENV KKŘP MKV KKK EGS KKP OSV KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi bitmapovým a vektorovým grafickým editorem • v grafickém editoru vytvoří obrázek a uloží jej • v textovém editoru napíše požadovaný text a opraví chyby • v nastavení upraví vzhled dokumentu • označí různé bloky textu myší nebo klávesnicí • zformátuje text a odstavce • vytvoří v textovém editoru odrážkový seznam • vytvoří v textovém editoru tabulku a nastaví její vlastnosti • vloží do dokumentu obrázky a upraví jej podle potřeby • používá různé typy písma a grafické prvky pro úpravu dokumentu • vysvětlí užití tabulkového editoru • vysvětlí pojmy buňka, list, typy dat • předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) • vytvoří jednoduchý vzorec a zpracuje číselná data • vytvoří tabulku • tabulku prezentuje pomocí grafu • spustí program pro prezentace a prohlédne si již vytvořenou prezentaci • vytvoří vlastní prezentaci na dané téma • vysvětlí pojem duševní vlastnictví 	<p><u>Zpracování a využití informací</u> bitmapové a vektorové grafické editory vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice vytvoření a úprava obrázku ve vektorové grafice textový editor tabulkový editor tvorba jednoduchých prezentací duševní vlastnictví, informační etika</p>	<p>MDV K KU OSV K KO ENV K KŘP EGS K KP MKV K KK</p>

5.1.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.1.5.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 1. období, část prvouka

5.1.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět uvádí žáky do prostředí školy a školního života, vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech, o zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Seznamuje žáky s historií regionu. Předmět spojuje témata do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobností, dává prostor pro jejich praktické ověření, pro porovnávání s vlastními zkušenostmi ze života. Především však předkládá nové poznatky z různých oblastí života. Svým obsahem a zaměřením otvírá cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka, formuje odpovědnost za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování. Pěstuje uvědomování si vlastní individuality, ale i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

5.1.5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Člověk a jeho svět je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ. V 1. až 3. ročníku se vyučuje v 2 hodinové časové dotaci týdně. Vyučování probíhá nejen v učebně, ale i mimo ni v různých prostředích vhodných k zvolenému tématu. Součástí jsou vycházky, exkurze, návštěvy výstav. Žáci podle charakteru učiva a cílů vzdělávání pracují frontálně, individuálně nebo ve skupinách, vytvářejí různé projekty, účastní se besed. Žáci v tomto předmětu přecházejí od neznámějších a nejbližších témat k vzdálenějším a obecnějším. Vzdělávací náměty jsou obsahově členěny do jednotlivých témat podle příbuznosti, ale tvoří vlastně jeden celek propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Nelze proto jednotlivá témata chápat odděleně, ale během výuky se jednotlivě propojují, prolínají, navazují na sebe a přesahují do jiných vyučovacích předmětů. Práce v hodinách je založena především na různých činnostech a hrách. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její hodnocení, sledování životních situací a jejich rozvíjení v modelových nápodobách.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- VDO** - výchova k samostatnosti, odpovědnosti za své chování, jednání a své činy, výchova jedince v rámci kolektivu, společnosti
- ENV** - vztah člověka k prostředí, péče o rostliny a živočichy, šetření energií, hospodaření s odpady, ochrana životního prostředí a zdraví, ekosystémy
- MKV** - lidské vztahy, výchova k sociálnímu smíru a solidaritě, vlastní kulturní zakotvení – báje (mýty), pověsti, pohádky
- EGS** - porovnávání evropských kultur (zvyky, tradice, obyčeje; Velikonoce, Vánoce, Nový rok), poznávání specifických rysů různých jazyků.

5.1.5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k orientaci ve světě informací
- k samostatnému získávání a třídění informací
- k nalézání souvislostí
- k porovnávání poznatků
- k motivaci pro celoživotní učení
- k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatným objevům, řešením a závěrům
- k vyhodnocování vlastního pozorování
- k vytváření závěrů vyplývajících z pokusů a experimentů
- k práci s odbornou literaturou (atlasy, encyklopediemi, ...)
- ke spolupráci v rámci skupiny
- k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- k přesnému pojmenování pozorovaných skutečností
- k samostatnému vystupování a obhajování vlastního názoru
- k předkládání vlastních získaných informací ostatním žákům
- ke vzájemné spolupráci, pomoci a radě
- ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých, asertivitě.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci při týmové práci

- k ochotě pomoci ostatním
- k chápání potřeb lidí slabých, starých, nemocných či jinak handicapovaných
- k náboženské a rasové toleranci
- k jednání na základě respektu

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k odpovědnosti za zdraví, k osvojení si první pomoci
- k aktivní ochraně životního prostředí
- k vytváření estetického okolí
- ke kladnému vztahu k přírodě
- k oceňování a úctě k práci druhých
- k dodržování pravidel (silničního provozu, školního řádu, bezpečnosti chování)
- k seznámení se základními lidskými právy, právy dítěte
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k utváření pracovních návyků

- k udržování pořádku a čistoty na pracovním místě
- k používání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- k získávání informací pomocí výpočetní techniky a internetu
- k dodržování určených postupů.

5.1.5.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- 01 – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí,
- 02 – začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- 03 – rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
 - popíše a zvládne cestu do školy
- 03p – zná nejvýznamnější místa v okolí

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- 01 – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- 02 – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- 03 – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
 - má osvojené základy společenského chování
 - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- 02p – pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- 03p – projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

Žák:

- 01 – využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 02 – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- 03 – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech
 - porovnává minulost a současnost.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
 - zná rozvržení svých denních činností
- 02p, 03p – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 03p – poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- 01 – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- 02 – roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- 03 – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- 02p – pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
 - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- 03p – provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- 01 – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 02 – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 03 – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- 04 – uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu
- 05 – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.
- 06 – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času
- 07 – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
 - pojmenuje hlavní části lidského těla
- 02p – rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 03p – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné
- 04p – uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- 05p – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- 07p – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

5.1.5.1.5 Přehled učiva

1. ročník

ZÁŘÍ	Jsem školák	Poprvé ve škole, Riziková místa a situace, Naše třída, Práce a odpočinek ve škole
ŘÍJEN	Život v přírodě - podzim	Ovoce a zelenina, Práce na zahradě a na poli, Domácí a hospodářská zvířata
LISTOPAD	Člověk mezi lidmi	Rodina- členové rodiny, Oslavy v rodině, Práce v domácnosti
PROSINEC	Život v přírodě - zima	Příroda v zimě, Svátky, Zimní radovánky
LEDEN	Člověk a zdraví	Nemoc a úraz, Čistota, Zdraví a strava, Rizika v přírodě
ÚNOR	Lidé a čas	Roční období, Měsíce, Dny, Orientace v čase
BŘEZEN	Život v přírodě - jaro	Příroda na jaře, V zahradě a na poli, Zvířata a jejich mláďata
DUBEN	Věci a činnosti kolem nás	Nákupy, Předměty denní potřeby, Oblečení
KVĚTEN	Práce a čas	Práce v zahradě a na poli, Zaměstnání a povolání, Volný čas
ČERVEN	Život v přírodě – léto	Příroda v létě, Zahrada, Pole, Les

2. ročník

ZÁŘÍ	Lidé, čas a škola	Škola, Riziková místa a situace, Důležitá telefonní čísla, Čas, Hodiny, Minulost a přítomnost
ŘÍJEN	Život v přírodě - podzim	Rostliny, zvířata na podzim, Pozorování změn přírody a počasí, Ekosystémy v okolí
LISTOPAD	Domov	Bydliště, Město a vesnice, Silniční provoz - bezpečnost
PROSINEC	Moje rodina	Příbuzní, Vztahy, Péče o domov, Osobní bezpečí
LEDEN	Život v přírodě – zima	Zima v přírodě, Zimní svátky, Zimní sporty
ÚNOR	Člověk	Tělo, Rozdíly mezi lidmi, Smysly
BŘEZEN	Život v přírodě - jaro	Jarní svátky a zvyky, Rostliny a zvířata na jaře, Pozorování změn v přírodě
DUBEN	Věci a činnosti kolem nás	Předměty a materiály, Technika, Povolání, Nakupování
KVĚTEN	Život v přírodě - léto	Ekosystémy: les, louka, pole, zahrada, Voda a vodstvo
ČERVEN	Upevňování učiva	Práce s přílohou, procvičování získaných poznatků v praxi

3. ročník

ZÁŘÍ	Naše obec	Název, poloha v krajině, orientační body, významná místa, komunikační síť, důležitá telefonní čísla, životní prostředí v obci
ŘÍJEN	Krajina kolem nás	Typy krajiny, povrch krajiny, orientace ve volné krajině, orientace podle kompasu, buzoly, na mapě, pláněk města (Trutnova), lidské zásahy v krajině, CHKO
LISTOPAD	Věci a činnosti kolem nás	Informace v životě lidí, služby
PROSINEC	Příroda	Přírodniny, lidské výtvořy, příroda živá a neživá, základní vlastnosti věcí, podmínky života organismů - voda, vzduch, půda, světlo, teplo, proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, vztah člověka a přírody
LEDEN	Člověk	Nejinteligentnější živočich, společné a odlišné znaky, nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí a orgány, jejich funkce, průběh lidského života, životní potřeby a projevy
ÚNOR	Lidé a čas	Měření času, rytmus života – fáze, pravidelně se opakující činnosti lidí
BŘEZEN	Práce a volný čas	Různá povolání, tělesná a duševní práce, dělba práce, nezaměstnanost, výsledky práce a jejich ochrana
DUBEN	Lidé a technika	Objevy a vynálezy, tvůrčí práce, technika jako výsledek lidského vývoje, snahy vyřešit problém
KVĚTEN	Člověk a zdraví	Škodlivost návykových látek, krizová centra, linky důvěry, prevence, riziková místa a situace, důležitá telefonní čísla, Vznik a vývoj jedince, tělesný vzhled, chování mezi lidmi – tolerance, zneužívání, bezpečné chování
ČERVEN	Život v přírodě	Rostliny – znaky života, potřeby, projevy a průběh života, poznávání známých a snadno dostupných rostlin, stavba jejich těla, funkce jednotlivých částí

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.5.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																												
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla chování v hodinách i o přestávkách • neničí majetek druhých a vybavení školy • obrátí se na učitele pro radu a pomoc • vyjmenuje jméno, adresu, telefonní spojení na rodiče • orientuje se ve škole a blízkém okolí školy • rozpozná riziková místa, ví, jak řešit rizikové situace • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uvede nejznámější živočichy a rostliny z jeho okolí • popíše některé znaky (tvar hlavy, pokrytí těla...) • popíše, jak správně pečovat o domácí zvíře • pozoruje změny v přírodních jevech a počasí • pozdraví, představí se, přivítá se se známými osobami • omluví se, požádá o něco, poděkuje • dodržuje pravidla slušného chování • popíše život své rodiny • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<p>Jsem školák Školní režim Nové vztahy Učení jako základní činnost ve škole Telefonování Okolí školy</p> <p>Život v přírodě - podzim Domácí i hospodářská zvířata Péče o rostliny a živočichy v přírodě Charakteristika podzimu</p> <p>Člověk mezi lidmi</p> <p>Vztahy mezi lidmi, konflikty mezi lidmi, Způsoby řešení konfliktů Rodina</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 15%;">VDO</td> <td style="width: 15%;">Čj</td> <td style="width: 15%;">KKU</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Tv</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td colspan="4"> </td> </tr> <tr> <td></td> <td>ENV</td> <td>Čj</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>VDO</td> <td>Vv</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Čsp</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4"> </td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td>Čj</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>MKV</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> </table>		VDO	Čj	KKU	EV	ENV	Vv	KKSP			Tv	KKO				KKK				KKŘP						ENV	Čj	KKU	EV	VDO	Vv	KKP			Čsp				Hv							VDO	Čj	KKK	EV	MKV		KKŘP				KKSP				KKO
	VDO	Čj	KKU																																																											
EV	ENV	Vv	KKSP																																																											
		Tv	KKO																																																											
			KKK																																																											
			KKŘP																																																											
	ENV	Čj	KKU																																																											
EV	VDO	Vv	KKP																																																											
		Čsp																																																												
		Hv																																																												
	VDO	Čj	KKK																																																											
EV	MKV		KKŘP																																																											
			KKSP																																																											
			KKO																																																											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává zimní přírodní jevy a počasí do kalendáře přírody • vyjmenuje zimní sporty • změří si teplotu • vyjmenuje běžné dětské nemoci • dodržuje základní návyky osobní a intimní hygieny • chová se slušně při konzumaci jídla a u stolu • vyjmenuje zdravé potraviny, pitný režim • nakoupí základní potraviny • chová se bezpečně, vyjmenuje možná nebezpečí, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • ví, jak se chovat při mimořádné události způsobené přírodními vlivy • u lékaře se chová dle pravidel (modelová situace) • zná svého doktora, přivolá první pomoc • vysvětlí pojmy: včera, dnes, zítra • vyjmenuje dny v týdnu, měsíce • vyjmenuje nejznámější svátky v roce 	<p>Život v přírodě- zima</p> <p>Příroda v zimě a její proměna Zimní radovánky</p> <p>Člověk a zdraví Zdraví a nemoc Hygienické návyky Zdravá strava Bezpečnost, rizika v přírodě Lékař, lékařská prohlídka První pomoc</p> <p>Lidé a čas Orientace v čase Pracovní dny, dny volna Velikonoce, Vánoce, Nový rok</p>	<p>VDO Čj KKŘP Vv KKK Tv KKKU</p> <p>EV OSV Čj KKSP Ma KKP KKŘP KKK</p> <p>EV EGS Čj KKKU Vv KKŘP Čsp</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a popíše vlastními slovy život v zahradě a na poli • přiřadí mláďata k živočichům • dodržuje každodenní hygienu • vyjmenuje různé části oblečení a základní hyg. potřeby • zná a popíše školní potřeby a nábytek • dodržuje denní režim – vyučování, odpočinek, hygienické návyky • chápe rozdíl mezi prací a volným časem • vyjmenuje různá povolání a řemesla • popíše v daném ročním období život v zahradě, na poli a v lese • chová se bezpečně, vyjmenuje možná nebezpečí při letních sportech 	<p>Život v přírodě – jaro Příroda v zahradě a na poli Zvířata a jejich mláďata</p> <p>Věci a činnosti kolem nás Oblečení, hygienické potřeby Školní potřeby, školní nábytek</p> <p>Práce a čas Denní režim Volný čas a jeho využití Povolání</p> <p>Život v přírodě – léto Ekosystémy: zahrada, pole, les Sporty a bezpečnost v létě</p>	<p>ENV</p> <p>OSV</p> <p>VDO</p> <p>EV</p>	<p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p> <p>Ty</p>	<p>Vv</p> <p>Čsp</p> <p>Čj</p> <p>Čj</p>	<p>KKŘP KKK KKU</p> <p>KKK KKO</p> <p>KKK KKŘP KKSP KKO</p> <p>KKK KKO KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY															
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období • charakterizuje jednotlivé měsíce a období • vepíše významné dny do kalendáře (narozneniny členů rodiny, svátky) • orientuje se v prostředí školy • rozpozná riziková místa, ví, jak řešit rizikové situace • zaznamenává přírodní jevy a počasí do kalendáře přírody • vyjmenuje nejběžnější jehličnaté a listnaté stromy • rozliší dřevinu, bylinu, houbu • vyjmenuje jednotlivé skupiny živočichů • popíše život v lese, na poli, na louce, v rybníku • napíše svou adresu a telefonní číslo • nakreslí schéma svého bytu (pokoje) • popíše okolí svého domu • popíše cestu do školy • vyjmenuje čísla důležitá při nebezpečí – 150, 155, 158 • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Lidé, čas a škola Kalendář, hodiny Významné dny a výročí Den ve škole Riziková místa a situace</p> <p>Život v přírodě - podzim Počasí, pozorování Základní druhy rostlin a živočichů Ekosystémy v mém okolí</p> <p>Domov Mé bydliště Náš byt Okolí bydliště Silniční provoz Důležitá telefonní čísla</p>	<table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">EV</td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 15%;">Čj Ma</td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%; text-align: right;">KKSP KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV</td> <td>Čj Vv Hv</td> <td></td> <td style="text-align: right;">KKU KKŘP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV VDO</td> <td>Čj Čsp Vv Ma</td> <td></td> <td style="text-align: right;">KKP KKŘP</td> </tr> </table>	EV	OSV	Čj Ma		KKSP KKK	EV	ENV	Čj Vv Hv		KKU KKŘP	EV	ENV VDO	Čj Čsp Vv Ma		KKP KKŘP
EV	OSV	Čj Ma		KKSP KKK													
EV	ENV	Čj Vv Hv		KKU KKŘP													
EV	ENV VDO	Čj Čsp Vv Ma		KKP KKŘP													

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																								
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná různé materiály (dřevo, kov, sklo, plast, textil) • tvořivě je využívá k činnostem • vyjmenuje základní kuchyňské potřeby • popíše nakupování • vyjmenuje různé profese a vysvětlí jejich důležitost • vyjmenuje kulturní možnosti svého města • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě • rozliší les, louku, pole, zahradu • vysvětlí důležitost vody pro život • zná vodu v různých skupenstvích 	<p>Věci a činnosti kolem nás Materiály kolem nás Potřeby na vaření a stolování Obchod, nákupy Lidské profese Kultura</p> <p>Život v přírodě - léto Charakteristika léta Typy krajiny: les a louka, pole a zahrada Voda a vodstvo</p>	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 25%;">EV</td> <td style="width: 25%;">OSV</td> <td style="width: 25%;">Čj</td> <td style="width: 25%;">KKP</td> </tr> <tr> <td>FG</td> <td></td> <td>Čsp</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ENV</td> <td>Čj</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td>KKU</td> </tr> </table>	EV	OSV	Čj	KKP	FG		Čsp	KKSP				KKK		ENV	Čj	KKK			Vv	KKŘP			Hv	KKU
EV	OSV	Čj	KKP																							
FG		Čsp	KKSP																							
			KKK																							
	ENV	Čj	KKK																							
		Vv	KKŘP																							
		Hv	KKU																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejdůležitější části města • orientuje se v obci - popíše cestu na nádraží, do nemocnice atd. • vyjmenuje významná místa a budovy v obci • navštíví knihovnu, muzeum, kino ... • vyjmenuje dopravní prostředky (i městskou dopravu) v obci • popíše zadanou cestu městem dle informační tabule nebo mapy • zapojí se do sběru a třídění odpadu (víčka, papír) • rozpozná riziková místa a situace <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem rovina, nížina, vysočina • vyjmenuje vodní toky v okolí • popíše místní krajinu • vyjmenuje místa vhodná pro rekreaci v okolí • popíše vliv člověka na životní prostředí (pozitivní/negativní) • pracuje s kompasem a buzolou • určuje světové strany na mapě i v přírodě • popíše dle barev na mapě ráz krajiny • je poučen o nebezpečí v přírodě 	<p>Naše obec Části města Významná místa v obci Kulturní a společenský život v obci Dopravní síť Ochrana prostředí</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Krajina kolem nás Typy krajiny Povrch krajiny Sousední města Rekreační oblasti, způsoby dopravy Ochrana krajiny, chráněná území Orientace v krajině Prevence</p>	<p>EV ENV Čj KKU VDO Ma KKO Čsp KKK</p> <p>EV ENV Čj KKU VDO Vv KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní zdroje informací (tisk, televize, rádio, internet ...) • vysvětlí význam služeb • popíše služby v jeho nejbližším okolí • rozliší přírodniny živé a neživé • vysvětlí základní význam vody, vzduchu, půdy a slunečního záření • vyjmenuje složky živé přírody (rostliny, živočichové, houby) • vysvětlí pojem: skupenství, tvar, hmotnost, objem, teplota • popíše vlastnosti některých látek a jejich změny na základě pozorování a pokusů • změří objem, teplotu, hmotnost • popíše společné znaky živočichů a člověka • popíše rozdílné znaky člověka od živočichů • vyjmenuje základní orgánové soustavy člověka • popíše funkci jednotlivých soustav • vysvětlí jednotlivé vývojové etapy člověka • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům 	<p>Věci a činnosti kolem nás Zdroje informací Občanské služby (lékař, opravny, odvoz odpadků, půjčovny....)</p> <p>Příroda Živá a neživá příroda Vlastnosti látek v přírodě Měření, pokusy</p> <p>Člověk Společné znaky člověka a živočicha Rozdílné znaky člověka a živočicha Vnitřní ústrojí a orgánové soustavy Vývojové etapy života</p> <p>Tolerance</p>	<p>VDO Čj KKO KKP</p> <p>ENV Čj K KU Čsp</p> <p>Ma KKŘP</p> <p>SV ENV Čj K KO MKV Ma KKSP Vv</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí čas podle hodin • vysvětlí pojmy století, rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, sekunda • popíše svůj denní režim podle časového rozpisu • popíše pravidelné přírodní děje dle časových období • vyjmenuje nejznámější povolání • vysvětlí, proč je důležité pracovat • vysvětlí pojem nezaměstnaný • vyjmenuje různé zdroje energie • bezpečně zachází s nejjednoduššími elektrickými přístroji (lux, varná konvice, magnetofon...) • vyjmenuje objevy z minulosti i současnosti 	<p>Lidé a čas Měření času Pravidelné činnosti lidí Opakované děje v přírodě</p> <p>Práce a volný čas Pracovní činnosti lidí Význam práce pro společnost i jedince Pojem nezaměstnanost</p> <p>Lidé a technika Různé zdroje energie Domácí přístroje Objevy, vynálezy v minulosti, současnosti</p>	<p>ENV Čj KKU Ma KKŘP</p> <p>EV VDO Čj KKP ENV Čsp KKO</p> <p>FG ENV Čj KKO Čsp KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná rozdíly v tělesném vzhledu jedince • správně pojmenuje části muže a ženy • vysvětlí vznik a vývoj jedince vzhledem ke svému věku • seznámí se s rizikovými situacemi a je poučen, jak se v těchto situacích chovat (návykové látky, zneužívání, šikana, vyhrožování...) • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <ul style="list-style-type: none"> • uvede nejznámější rostliny z okolí • popíše části těla rostlin a jejich význam • vyjmenuje některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny • vyjmenuje životní potřeby a projevy rostlin • vysvětlí význam botanických zahrad • vypěstuje rostlinku 	<p>Člověk a zdraví Rozdíly mezi mužem a ženou Vznik a vývoj jedince Nebezpečné situace</p> <p>Důležitá telefonní čísla</p> <p>Život v přírodě Základní druhy rostlin Rostlinná stavba těla Znaky života rostlin</p>	<p>SV VDO Čj KKŘP KKO</p> <p>ENV Čj KKP Čsp K KU</p>

5.1.5.2 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ, část přírodovědná

5.1.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodovědná část je zařazena na 1. stupni ZŠ ve 4. – 5. ročníku. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí atd. Uplatňuje pohled do historie a současnosti, směřuje k dovednostem pro praktický život. Dotváří povinné základní vzdělání na 1. stupni ZŠ.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a v předškolním vzdělání. Učí žáky pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, a utváří tak jejich prvotní ucelený obraz světa; zároveň je také učí pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti.

Základem výuky by měl být především osobní příklad učitelů a vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností může být pomoci ve zvládnutí nových pracovních a režimových návyků, může pomoci při hledání postavení mezi vrstevníky. Seznamuje se světem financí.

Pozoruje zdraví jako stav bio – psycho – sociální rovnováhy života. Seznamuje se s tím, jak se člověk vyvíjí. Získává základní poučení o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc. Dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

5.1.5.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodovědná část je součástí vzdělávací oblasti „**Člověk a jeho svět**“. Opírá se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů. Je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět a prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje. Výuka probíhá v učebně, v terénu, dle probíraného tématu využívá učitel video v posluchárně, DVD, internet.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časová dotace : 4. ročník – 2 hodiny týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva:

- výuka s demonstračními pokusy
- skupinová práce (využití pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, nástěnných obrazů, názorných konkrétních ukázek, experimentů, DVD, videa, internetu, encyklopedií)
- práce ve dvojicích
- samostatné práce (konkrétní pozorování)
- domácí práce
- krátkodobé projekty
- vycházky do přírody.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí

OSV – sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, komunikace, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje

VDO – občan, občanská společnost a stát

MKV – lidské vztahy, etnický původ.

5.1.5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k orientaci ve světě informací pomocí vhodných pomůcek, encyklopedií, odborné literatury a internetu
- k získávání potřebných informací
- k opakování a procvičování získaných informací
- k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k řešení a závěrům z vlastního pozorování, a to pomocí různých metod učení (skupinové, týmové)
- k hledání nejvhodnějšího optimálního řešení (využití práce s chybou)
- ke správnému rozhodování v různých situacích
- k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech
- ke komunikaci mezi žáky, dodržování pravidel komunikace, diskuse
- k respektování názorů odlišných, vyjadřování svých názorů, naslouchání druhým.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi a jednání na základě respektu
- ke kulturnímu a tolerantnímu chování na základě přijatých pravidel
- k vytváření modelových situací
- k vyjadřování pocitů ve vztahu k sobě a okolí
- k vzájemné spolupráci ve skupinách.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování dojednaných pravidel slušného chování
- k vytváření ohleduplného vztahu k přírodě a jejím výtvarům
- k poskytnutí správné první pomoci
- k vytváření bezkonfliktní komunikace
- k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- ke správnému chování v situacích ohrožujících nejen vlastní zdraví

- k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k utváření pracovních návyků
- k objevování nových skutečností
- k dodržování pravidel bezpečnosti
- ke správnému užití pomůcek, techniky a vybavení
- k využívání moderních technologií
- k plnění povinností
- k užití rozmanitých praktických činností.

5.1.5.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- 01 – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 02 – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
 - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
 - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- 02p – řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
 - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
 - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

LIDÉ A ČAS

Žák:

- 01 – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
 - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
 - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

- 01 – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- 02 – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- 03 – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- 04 – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- 05 – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- 06 – stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- 07 – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- 02p – popíše střídání ročních období
- 03p – zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- 05p – zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
 - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
 - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

06p – reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

07p – provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

- 01 – využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 02 – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 03 – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 04 – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- 05 – předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 06 – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 07 – rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 08 – uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- 04p – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
 - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- 05p – odmítá návykové látky
- 06p – uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- 07p – ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- 08p – uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.1.5.2.5 Přehled učiva

4. ročník

ZÁŘÍ	Rozmanitost přírody živé	Výrobky a přírodniny; jedinec a druh; letní a podzimní příroda Rostliny – znaky
ŘÍJEN	Lidé a čas	Roční období, střídání dne a noci, kalendář, letopočet
LISTOPAD	Jednotky	Objem, čas, teplota, hmotnost
PROSINEC	Neživé přírodniny	Vzduch, voda, nerosty
	Horniny	Pískovec, vápenec, sůl kamenná
LEDEN	Půda	Opakování hornin a nerostů
	Domácí zvířata	Pes domácí, kočka domácí
ÚNOR	Živočichové v zimě	Liška obecná Ptáci stálí a stěhovaví
BŘEZEN	Jaro	Jarní rostliny a byliny
	Plané a kulturní rostliny, les	Dřeviny, lesní stromy, houby, bezobratlí a obratlovci lesního společenství, vztahy organismů v lese, význam lesů
DUBEN	Ekosystémy	Ostatní ekosystémy (potok, rybník, zahrada, sad, pole, louka) – jejich význam
KVĚTEN	Člověk	Části lidského těla, životní období člověk Zdravý životní styl, nemoci, úrazy, prevence Integrovaný záchranný systém
ČERVEN	Ekologie	Ekologie a ochrana přírody
	Rizika v přírodě	Rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události

Dopravní výchova
 způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
 Dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

5. ročník

ZÁŘÍ	Vesmír	Země ve vesmíru, Slunce, sluneční soustava, Měsíc, střídání dne a noci, roční období
ŘÍJEN	Země	Rozmanitost podmínek života, podnebí, počasí, obaly Země
LISTOPAD	Člověk	Stavba těla, základní funkce a projevy člověka, vývoj jedince, kostra, svaly Povrch těla, trávení, dýchání
ROSINEC	Vnitřní ústrojí	Cévy, vylučování, smysly, hygiena
LEDEN	Technika	Objem, hmotnost, teplo, síla Energie – zdroj, el. energie, el. obvod, přístroje
ÚNOR	Jednoduché stroje	Páka, kladka, nakloněná rovina, kolo
BŘEZEN	Organismy	Třídění rostlin a živočichů, bezobratlí
DUBEN	Živočichové	Obratlovci – ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci
KVĚTEN	Rostliny	Zelené, nezelené, semenné, výtrusné
ČERVEN	Životní prostředí	Potravinové řetězce, ochrana životního prostředí, druhy půd, ochrana půd, rovnováha v přírodě

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.5.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT – část přírodovědná**

Ročník: **čtvrtý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • části rostlin, pojmenuje základní dřeviny (stromy, keře) • poznává stavbu těla rostlin a hub, způsob jejich života • rozliší rozezná rostliny a živočichy jednotlivých společenstev • popíše stavbu těla rostlin, rozliší druh – odrůdu • pozná některé druhy rostlin, hub – rozliší jedlé a jedovaté • seznámí se s rozmanitostí přírody v jednotlivých ročních obdobích • zkoumá a objevuje rostliny v přírodě • osvojuje si chování v lese, zná základní pravidla houbaře • rozezná některé druhy rostlin (stromy), rozliší stromy listnaté a jehličnaté, některé druhy zeleniny • dozvídá se, jak přezimují někteří živočichové a rostliny • rozliší domácí a volně žijící živočichy • pozná nejznámější první jarní rostliny • zkoumá závislosti organismů v přírodních společenstvech a vliv člověka na ně • pozoruje přírodu jako celek, její vliv na život člověka; rozlišuje jednotlivé ekosystémy • seznamuje se s jednotlivými ekosystémy a podmínkami v nich 	<p>Rozmanitost přírody živé Rostliny, houby, živočichové – znaky, průběh a způsob života, stavba těla, výživa, význam pro člověka Rovnováha v přírodě, životní podmínky Ovoce a zelenina</p> <p>Chování v přírodě, ochrana přírody Ekologie, vliv člověka na přírodu</p> <p>Přezimování rostlin a živočichů</p> <p>Zvířata domácí a volně žijící První jarní rostliny</p>	<p>EV ENV ČaS KKU Vv KKŘP Čj KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává, kteří živočichové a rostliny se vyskytují v okolí bydliště • uvede zajímavosti z přírody z okolí bydliště • seznámí se s vlivem krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí • orientuje se v čase, určí části dne • seznámí se s kalendářem; ví, co znamená pracovní den a volný den • pozná roční období a ví, co je počasí, podnebí • vyjmenuje jednotky času • pozná skupenství látek • pozoruje změny ve skupenství a vyvozuje závěry z pozorování, užívá přístrojů k měření známých veličin • sleduje koloběh vody v přírodě, vlastnosti a složení vzduchu, jeho proudění a význam pro člověka a pro život • sleduje změny v jednotlivých ročních obdobích a pomocí měření si ověřuje rozdíly • seznámí se s horninami a nerosty, rozezná některé známé druhy • změří pomocí přístrojů některé vlastnosti látek • seznamuje se s magnety, magnetickou silou, kompasem a pracuje s nimi 	<p>Příroda v okolí bydliště, rozšíření rostlin, živočichů, půdy</p> <p>Lidé a čas Orientuje se v čase (kalendář, části dne) Roční období Jednotky času Denní režim, letopočet</p> <p>Rozmanitost přírody neživé Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda a vzduch (skupenství, koloběh)</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p> <p>Měření vlastností látek (hmotnost, objem, teplota, čas) Magnety a magnetická síla, kompas</p>	<p>EV MKV ČaS K KU KKŘP</p> <p> MKV ČaS KKŘP Ma KKSP KKU</p> <p> ENV ČaS K KP Ma KKSP Vv KKŘP KKU</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává jednotlivá období lidského života • pozná stavbu lidského těla • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, umí je pojmenovat • pojmenuje některé dětské a infekční nemoci, se kterými se setkal • seznamuje se s pojmem tělesné postižení • dozví se, jak se zachovat při setkání s cizími lidmi 	<p>Člověk a jeho zdraví Zdraví, hygiena, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV-AIDS), prevence nemocí a úrazů při drobných poraněních, 1. pomoc – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, stolování Partnerství, manželství, rodičovství, Rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, komunikace, konflikty Základy sexuální výchovy, etická stránka sexuality, týrání, sexuální a jiné zneužívání</p>	SV	ENV	ČaS Čj	KKU KKŘP
		EV	MKV	ČaS	KKSP KKK KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem návyková látka a ví, co k nim patří • odmítá přijímání těchto látek • osvojí si telefonní čísla na centra odborné pomoci (linka důvěry, bezpečí) • pozná, jak se chovat v různých situacích na různých místech (šikana, týrání) • osvojí si důležitá telefonní čísla, dovede přivolat pomoc • vyjmenuje některé druhy potravin důležité pro růst a vývoj, seznamuje se se základy stolování • seznámí se s pojmem droga, ví, kdo je gambler, co je to závislost • zaměřuje se na správný výběr kamarádů (dle zájmů a zálib) • osvojí si pravidla bezpečného chování v silničním provozu a v dopravních prostředcích 	<p>Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek Chování na různých místech Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p> <p>Dopravní výchova</p>	SV	ENV	ČaS Čj	KKU KKŘP
		EV	MKV	ČaS	KKSP KKK KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy: vesmír, planeta, hvězda, družice, Země pojmenuje planety sluneční soustavy, pohyby Země kolem Slunce a kolem své osy (střídání dne a noci, střídání ročních období) seznamuje se s modelem Země - glóblem, učí se s ním pracovat vybaví si, jak je důležité Slunce a jaký je jeho význam (teplo, světlo) předvede na modelu pohyb Země vůči Slunci rozlišuje části zemského povrchu (podnebné pásy); ví, co je to podnebí a počasí vysvětlí rozmanitost podmínek na Zemi (Evropa, svět, moře) vysvětlí pojem botanická zahrada, zoologická zahrada vysvětlí, co je ohrožený druh a dovede některé uvést vysvětlí, co je to CHKO, NP; zná pravidla chování uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny osvojí si pojmy recyklace, likvidace odpadů a jejich využití, živelné pohromy a ekologické katastrofy objasní význam zdravého životního prostředí pro člověka dovede vysvětlit význam čističek odpadních vod vybaví si, jaké škody mohou způsobit ropné skvrny na moři 	<p>Vesmír a Země Stavba Země; pohyby, střídání dne a noci, ročních období</p> <p>Glóbus, mapa, pohyby planet</p> <p>Slunce a jeho význam Podnebí, počasí, podnebná pásma</p> <p>Rozmanitost podmínek na Zemi Botanické a zoologické zahrady Vyhledávání organismů v atlasech, encyklopediích a na internetu Chráněné a ohrožené druhy Rozmanitost životních podmínek na Zemi</p> <p>Význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva Chování k přírodě a ochrana přírody ekosystémy</p>	<table> <tr> <td>ENV</td> <td>ČaS</td> <td>KKU</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKK</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Čsp</td> <td>KKŘP</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV</td> <td>ČaS</td> <td>KKU</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td>Čj</td> <td>KKK</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>ČaS</td> <td>KKSP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> </table>	ENV	ČaS	KKU				Vv	KKK				Čsp	KKŘP			EV	ENV	ČaS	KKU			MKV	Čj	KKK				ČaS	KKSP				Vv	KKŘP	
ENV	ČaS	KKU																																			
	Vv	KKK																																			
	Čsp	KKŘP																																			
EV	ENV	ČaS	KKU																																		
	MKV	Čj	KKK																																		
		ČaS	KKSP																																		
		Vv	KKŘP																																		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické znaky člověka jako druhu • charakterizuje hlavní etapy vývoje v lidském životě • ukáže na sobě umístění jednotlivých orgánů a pojmenuje části těla, soustavy, smyslová ústrojí, důležité orgány, jejich funkce • seznámí se s významem slov: čistý vzduch a čisté prostředí, kouření a znečištění prostředí • seznamuje se s pojmy: partnerství, dospívání a změny v něm, reprodukční zdraví (sexuální zkušenosti, přenosné pohlavní nemoci – např. AIDS) • pozná rozdíly mezi chlapci a dívkami v raném věku; ví, co je to plánované rodičovství a dovede vysvětlit související pojmy • pozná, jak předcházet některým nemocem • seznámí se s pojmy intimní a duševní hygiena; ví, co vše může zdraví ohrozit; poznává, co je to zdravý životní styl • zvládá krizové situace, zná důvěryhodné osoby ve škole a okolí • pozná jednoduché stroje a jejich praktické využití: páka, kladka, nakloněná rovina, kolo, parní stroj, elektrina • popíše princip jednoduchých strojů, pozná jejich význam • pozná látky vodivé a nevodivé 	<p>Člověk a jeho zdraví Stavba těla, základní funkce a projevy člověka, potřeby a projevy, pohlaví, rozdíly mezi mužem a ženou Vývoj jedince, období lidského života</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>Změny v dospívání, pohlavní nakažlivé nemoci</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <p>Člověk a technika Jednoduché stroje a jejich využití síla, siloměr</p> <p>Látky vodivé a nevodivé</p>	<p>SV</p> <p>EV</p>	<p>MKV</p> <p>ENV</p> <p>ENV</p>	<p>ČaS</p> <p>Čj</p> <p>Vv</p> <p>ČaS</p> <p>ČaS</p> <p>Vv</p> <p>Čsp</p>	<p>KKO</p> <p>KKSP</p> <p>KKK</p> <p>KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKŘP</p> <p>KKP</p> <p>KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní druhy el. energie a jejich využití • dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s el. energií a přístroji • sestaví jednoduchý elektrický obvod • vyjmenuje, jaké přírodní zdroje poskytuje příroda • pozná některé druhy výroby (skla, papíru, dřeva apod.) • poznává vliv člověka na prostředí a naopak, chrání prostředí • seznamuje se s pojmy zdraví, nemoc, karanténa, očkování • dodržuje zásady zdravé výživy • seznamuje se se složením jednotlivých potravin, zdroji potravin, sleduje reklamy týkající se složení potravin • sestaví si svůj rozvrh dne • seznamuje se s principy třídění přírodnin, rozšiřuje znalosti ze čtvrtého ročníku v oblasti rostlin (semenné, výtrusné, stavba) • využívá příbuznosti shodných znaků k třídění živočichů • rozlišuje organizmy, poznává další rostliny a živočichy • uvede příklad potravního řetězce a jeho důležitost pro rovnováhu v přírodě 	<p>Elektrická energie, její druhy, výroba Bezpečnost při práci s elektrickými přístroji Jednoduchý elektrický obvod Přírodní zdroje Výroba skla, papíru, piva</p> <p>Výchova ke zdraví Hygiena, zásady zdravé výživy Režim dne</p> <p>Rozmanitost přírody živé Třídění rostlin a živočichů do skupin podle příbuznosti a charakteristických znaků, vztahy mezi organizmy</p> <p>Potravní řetězce</p>	<p>FG</p> <p>SV MKV ČaS KKK FG Čj KKO Vv KKSP</p> <p> ENV ČaS KKU VVv KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná některé druhy nerostů a hornin, dokáže uvést rozdíly mezi nimi • vysvětlí vznik půd, vyjmenuje druhy půd; ví, co znamená zvětrávání hornin a nerostů • dokáže uvést význam půdy pro člověka, seznámí se s principem ochrany půd 	<p>Rozmanitost přírody neživé Horniny, nerosty, půda Hospodářský význam hornin a nerostů Zvětrávání, vznik půdy a její význam</p>	<p>ENV ČaS K KU Vv K KŘP Čj K KSP K KK</p>

5.1.5.3 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. OBDOBÍ, část vlastivědná

5.1.5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivědná část se realizuje ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět*. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů. V návaznosti na 1. období přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činností; důležitých událostech a významných osobnostech regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti, zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí; tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Seznamuje se se světem financí.

Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí orientace v hodnotách, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí i na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i mravně a citově zabarvený obsah.

5.1.5.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je realizována ve 4. a 5. ročníku - 2 hod. týdně. Žáci pracují ve třídě, v terénu nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce a dostupných vyučovacích pomůcek.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, internet)
- domácí seminární práce na zadané téma

- samostatná pozorování, experiment
- krátkodobé projekty (*i mezipředmětové*)
- vycházky.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

VDO - rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

MDV - komunikace a kooperace, kritické čtení

ENV - základní podmínky života

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - kulturní odlišnosti, mezilidské vztahy, etnický původ lidí.

5.1.5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyznačování v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- k začlenění obce (města) do příslušného kraje
- k užívání správné terminologie a symboliky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k rozlišování přírodních a umělých prvků v okolní krajině
- k samostatné práci s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- k zažití úspěchu všech žáků.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k různým způsobům vyjádření estetické hodnoty krajiny a její rozmanitosti
- k využívání časových údajů při řešení různých situací
- k rozlišování děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- k ověřování výsledků, argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k rozlišování vztahů mezi lidmi, národy
- k odvozování významu a potřeby různých povolání a pracovních činností
- k vytváření příležitosti k prezentaci různých projektů
- k utváření heterogenních pracovních skupin, k týmové práci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznávání významných osobností, kulturních či historických památek, významných událostí v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- k projevování tolerance vůči přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- k podílení se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- k hodnocení vlastních výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- k zájmu o náměty, názory, zkušenosti ostatních žáků, či rodičů
- k plánování úkolů a postupů
- ke spolupráci při plnění zadaných úkolů.

5.1.5.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

- 01 – určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- 02 – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pobytu v přírodě

- 03 – rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- 04 – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 05 – zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 06 – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- 02p – řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 03p – má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- 04p – zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- 05p – sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- 06p – pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

- 01 – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- 02 – rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- 03 – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 04 – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- 05 – poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p, 02p – dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- 03p – rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
 - zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- 04p – používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
 - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
 - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Žák:

- 01 – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy
- 02 – využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 03 – rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- 04 – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- 05 – objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p, 04p – rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
 - zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji
 - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.1.5.3.5 Přehled učiva

4. ročník

ZÁŘÍ	Místo, kde žijeme	Obec (město), místní krajina Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
ŘÍJEN		Okolní krajina (místní oblast, region)
LISTOPAD		Naše vlast
PROSINEC		Regiony ČR
LEDEN		Regiony ČR
	Lidé kolem nás	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Vlastnictví
ÚNOR	Místo, kde žijeme	Regiony ČR
	Lidé a čas	Báje, mýty, pověsti
BŘEZEN	Místo, kde žijeme	Regiony ČR
	Lidé a čas	Regionální památky
DUBEN		České dějiny – nejstarší osídlení naší vlasti až po Karla IV. (osobnosti, nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů, první státní útvary na našem území, Český stát za vlády Karla IV.)
KVĚTEN		České dějiny – husitství až po J. A. Komenského (České země v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad, Habsburkové, Rudolf II., J. A. Komenský)
ČERVEN		České dějiny – národní obrození až po světové války (Marie Terezie, Josef II.)

5. ročník

ZÁŘÍ	Místo, kde žijeme	Naše vlast – sousední státy s ČR
ŘÍJEN		Mapy obecně zeměpisné a tematické (umístění Evropy a ČR na mapě světa)
LISTOPAD		Evropské státy
PROSINEC		Evropské státy
LEDEN		Evropské státy
	Lidé kolem nás	Právo a spravedlnost, základní globální problémy, kultura
ÚNOR	Lidé a čas	Současnost a minulost v našem životě, české dějiny - nejstarší české dějiny, Marie Terezie, vznik českého národa
BŘEZEN		Orientace v čase, české dějiny - národní obrození, věda a technika 19. st., umění, české země koncem 19. st. a počátkem 20. st.
DUBEN		České dějiny – vznik ČR, T. G. Masaryk, E. Beneš, české země v době nacismu
KVĚTEN		České dějiny – obnovení ČR, poválečné období, totalita, obnovení demokracie
ČERVEN		České dějiny – listopadová revoluce, současný život, důležité mezníky nové doby, významné osobnosti

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.5.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT – část vlastivědná**

Ročník: **čtvrtý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR, totéž i v blízkosti svého bydliště a školy určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich najde Trutnov a své bydliště na mapě, krajské město rozlišuje druhy map a vyhledává jednoduché údaje vyjadřuje svými slovy pojmy: území, poloha, místní krajina, místní oblast a správní celek vyhledává ČR na mapě Evropy rozeznává rozdíl mezi podnebím a počasím charakterizuje podnebí ČR používá pojmy: povodí, rozvodí, úmoří rozlišuje rozdíly mezi jezerem a rybníkem vyhledává typické regionální zvláštnosti, vypráví zážitky z vlastních cest seznamuje se s Prahou - hlavním městem ČR, vypráví pověsti o Praze charakterizuje významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce ukazuje a nachází na mapě střední, severní, východní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko 	<p>Místo, kde žijeme Obec, místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, místní pověsti, kulturní a historické památky obce, významné budovy Okolní krajina - region, regionální pověsti Kulturní a historické památky regionu Zemský povrch a jeho tvary, půda, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, průmysl, orientační body a linie, světové strany</p> <p>Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR Surovinové zdroje, výroba, služby a obchod, průmysl; minulost a současnost regionu</p>	<table border="0"> <tr> <td>EV</td> <td>VDO</td> <td>Čj</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>EGS</td> <td>Čj Hv</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>EGS</td> <td>Čj Hv</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> </table>	EV	VDO	Čj	KKŘP				KKSP				KKO				KKK	EV	EGS	Čj Hv	KKU				KKŘP		EGS	Čj Hv	KKU				KKŘP				KKO				KKSP
EV	VDO	Čj	KKŘP																																							
			KKSP																																							
			KKO																																							
			KKK																																							
EV	EGS	Čj Hv	KKU																																							
			KKŘP																																							
	EGS	Čj Hv	KKU																																							
			KKŘP																																							
			KKO																																							
			KKSP																																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví • používá peníze v běžných situacích • vypráví některé regionální pověsti • charakterizuje některé postavy ze Starých pověstí českých • pozná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin • vypráví některé báje, mýty, pověsti • využívá časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu • uplatňuje poznatky o sobě, rodině a činnosti člověka, o tradicích, práci lidí a zvycích, porovnává minulost a současnost ČR • poznává významné osobnosti a zařazuje je do příslušného období 	<p>Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Regionální památky - péče o kulturní památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Báje, mýty, pověsti - historie kraje, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>České dějiny - osobnosti, nejstarší osídlení naší vlasti, způsob života Slovanů, Staré české pověsti a historická skutečnost, první státní útvary na našem území, český stát za vlády Karla IV., české země v době husitství a v době Jiřího z Poděbrad, Habsburkové, Rudolf II., J. A. Komenský, Marie Terezie, Josef II.</p> <p>Časová přímka</p> <p>Dějiny jako časový sled událostí</p>	<p>EV MKV Ma KKSP KKK KKŘP</p> <p>EV MKV KKSP KKO</p> <p>EV MKV Čj KKSP KKU KKO</p> <p>KKŘP Ma</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																												
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává na mapě sousední státy a jejich hlavní města vyjmenuje typické znaky sousedních států zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti s jinými zeměmi popisuje polohu ČR na mapě Evropy rozlišuje pojem polokoule dokáže stručně charakterizovat státy EU rozlišuje základní typy map, orientuje se podle nich, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách v Evropě a ve světě využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení historie země zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<p>Místo, kde žijeme Naše vlast – sousední státy ČR, poloha, přírodní podmínky, hospodářská vyspělost, cestovní ruch, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Evropa a svět – sousední státy ČR, mapa Evropy (významné státy a města) Kontinenty, oceány, orientace na mapě světa, cestování, globální problémy lidstva, EU Mapy obecně zeměpisné a tematické – Evropa a svět – obsah, grafika, vysvětlivky (hospodářské, politické)</p> <p>Lidé a současnost Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="1579 375 1668 406">EV</td> <td data-bbox="1668 375 1792 406">EGS</td> <td data-bbox="1792 375 1926 406">Čj</td> <td data-bbox="1926 375 2056 406">KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1792 406 1926 438">Hv</td> <td data-bbox="1926 406 2056 438">KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1792 438 1926 470">ČaS-Př</td> <td data-bbox="1926 438 2056 470">KKSP</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1579 622 1668 654">EV</td> <td data-bbox="1668 622 1792 654">EGS</td> <td data-bbox="1792 622 1926 654">Hv</td> <td data-bbox="1926 622 2056 654">KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1792 654 1926 686">VV</td> <td data-bbox="1926 654 2056 686">KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1926 686 2056 718">KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1926 718 2056 750">KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="1668 901 1792 933">MKV</td> <td data-bbox="1792 901 1926 933">Ma</td> <td data-bbox="1926 901 2056 933">KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1926 933 2056 965">KKŘP</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1579 1085 1668 1117">EV</td> <td data-bbox="1668 1085 1792 1117">MKV</td> <td data-bbox="1792 1085 1926 1117">Ma</td> <td data-bbox="1926 1085 2056 1117">KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1926 1117 2056 1149">KKŘP</td> </tr> </table>	EV	EGS	Čj	KKU			Hv	KKŘP			ČaS-Př	KKSP	EV	EGS	Hv	KKU			VV	KKŘP				KKSP				KKO		MKV	Ma	KKO				KKŘP	EV	MKV	Ma	KKO				KKŘP
EV	EGS	Čj	KKU																																											
		Hv	KKŘP																																											
		ČaS-Př	KKSP																																											
EV	EGS	Hv	KKU																																											
		VV	KKŘP																																											
			KKSP																																											
			KKO																																											
	MKV	Ma	KKO																																											
			KKŘP																																											
EV	MKV	Ma	KKO																																											
			KKŘP																																											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních událostech minulosti a současnosti naší vlasti • časově zařazuje pojmy • seznamuje se s významnými osobnostmi • získává informace o významných objevech a technických vymoženostech lidstva, dokáže pracovat s encyklopediemi • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině a obci • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva 	<p>Orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p> <p>České dějiny - změny ve způsobu života v novověku - věda a technika, české země koncem 19. a poč. 20. st., vznik ČR, (Masaryk, Beneš), české země v době nacismu, obnovení ČR, poválečné období, totalita, obnovení demokracie, důležité mezníky nové doby, významné osobnosti</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví a duševních hodnot</p>	<p>EGS Ma KKU KKŘP KKK MKV KKO KKU</p> <p>EV MDV Čj KKSP KKO KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> navštěvuje kulturní akce (divadlo, kino) a instituce poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy, navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<p>Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p> <p>Základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi</p>	EV	MKV	Hv Čj	KKK KKŘP KKSP KKO KKK

5.1.6 UMĚNÍ A KULTURA

5.1.6.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.1.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

5.1.6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ v 1. až 5. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci. *Hudební výchova* se vyučuje v kmenových třídách. Jednotliví učitelé mají k dispozici různé doprovodné hudební nástroje. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (*Český jazyk, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova aj.*).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, internetu)
- rytmická cvičení
- poslechové činnosti
- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně pohybové činnosti.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby pohybem, tancem, gestikulací.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- MKV** - lidské vztahy, tolerance, spolupráce, tvorba kulturního prostředí
- OSV** - sebepoznání, kreativita, rozvoj fantazie, seberegulace, řešení problémů, kooperace, rozhodování (osobnostní a sociální výchova)
- EGS** - život a dílo umělců, národní a evropská kultura
- ENV** - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity, problémy životního prostředí
- MDV** - kritické čtení, vnímání mediál. sdělení, práce v realizačním týmu, stavba mediálního sdělení.

5.1.6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými údaji
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému vyvozování závěrů
- k tvůrčím aktivitám - experimentování (hudební doprovod - Orffův instrumentář).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k práci s chybou jako příležitosti, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k respektování názorů druhých, k diskusi v týmové práci
- k jasné, stručné, výstižné formulaci svých myšlenek (v písemné i mluvené formě, hudební i pohybové ztvárnění)
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí, schopností a dovedností.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k práci v týmech, vnímání vzájemné odlišnosti (tolerance hudebních dispozic ostatních žáků; odlišnosti kultur jiných národů, ras)
- k důslednému dodržování sjednaných pravidel chování
- k ochotě pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k odpovědnosti za jejich zdraví (psychohygiena)
- k netoleranci agresivního, hrubého, vulgárního chování žáků
- k respektování, ocenění tradic kulturního dědictví, pozitivnímu postoji k umění
- ke smyslu pro lidovou tvořivost
- k aktivnímu zapojení do kulturního života školy, společnosti
- k dodržování stanovených pravidel (pravidla chování ve škole, na kulturních akcích).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s hudebními nástroji
- k využití získaných znalostí a zkušeností i v jiných vzdělávacích oblastech
- k svědomitému a zodpovědnému přístupu k předmětu.

5.1.6.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. období

ŽÁK:

- 01 – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- 02 – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- 03 – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- 04 – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- 05 – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- 06 – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- 02p – správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- 04p – reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- 05p – rozliší sílu zvuku
 - pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

ŽÁK:

- 01 – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

- 02 – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- 03 – využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- 04 – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- 05 – vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- 06 – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- 07 – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- 02p – propojí vlastní pohyb s hudbou
- 03p – doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- 06p – odliší tóny podle výšky, síly a barvy
 - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
 - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování
- 07p – propojí vlastní pohyb s hudbou

5.1.6.1.5 Přehled učiva

1. ročník

ZÁŘÍ	Zvuky, tón, rytmus, pohybová hra, dynamika, poslech: Nekonečná pohádka
ŘÍJEN	Rytmická deklamace, pohybová hra, poslech: Česká státní hymna
LISTOPAD	Notová osnova, tón dlouhý x krátký
PROSINEC	Tempo, poslech vánočních koled
LEDEN	Hra Na ozvěnu, tón hluboký x vysoký, poslech: I. Hurník - Jak se kontrabas zamiloval
ÚNOR	Orffův instrumentář, pochod, poslech: O hluchém bubnu
BŘEZEN	Metrum, rytmus
DUBEN	Poslech: hudební pohádka, hra Na řetěz
KVĚTEN	Tanečky - nácvik základních kroků a jednoduchých sestav
ČERVEN	Upevňování učiva – praktické užití získaných poznatků a dovedností

V každém měsíci se opakovaně procvičuje a upevňuje učivo: pěvecké dovednosti, vokální improvizace, rytmizace a melodizace říkadel, hudební doprovod (Orffův instrumentář, hudební hry), pohybové vyjádření hudby, při poslechových činnostech – rozlišení kvalit tónů, vztahů mezi tóny.

Přehled povinných písní:	Žabička zelená	Já jsem z Kutné Hory
	Proč	Jarní písnička
	Bude zima, bude mráz	Žežuličko, kde jsi byla
	Pásli ovce Valaši	Nepořádný krtek
	Šel zahradník do zahrady	

2. ročník

ZÁŘÍ	Takt, nota a pomlka čtvrt'ová, notopis, poslech: I. Hurník- Nedokončená pohádka
ŘÍJEN	2/4 takt, nota osminová
LISTOPAD	Melodie stoupající x klesající, dynamická znaménka, poslech: B. Smetana- Pochod komediantů
PROSINEC	Tvoření 2/4 taktu, poslech: vánoční koledy
LEDEN	Změna rytmu a tempa
ÚNOR	Hudební doprovod, hud. pohybové činnosti, poslech: dětský sbor
BŘEZEN	Doplňování rytmu písně, pohybové hry
DUBEN	Píseň umělá a lidová, kánon, poslech: V. Trojan- Zpěv žabáka
KVĚTEN	Pohybová a melodická hra
ČERVEN	Upevňování učiva – praktické užití získaných poznatků a dovedností

V každém měsíci se opakovaně procvičuje a upevňuje učivo: pěvecké dovednosti, vokální improvizace, rytmizace a melodizace říkadel, hudební doprovod (Orffův instrumentář, hudební hry), pohybové vyjádření hudby, taktování, při poslechových činnostech – rozlišení kvalit tónů, vztahů mezi tóny.

Přehled povinných písní:

Škubejte kravičky	Běžela ovečka
Kdybys měla má panenka	Dú kravičky, dú
Káča našla ptáče	Na tý louce zelený
Nesem vám noviny	Ach synku, synku
Zimní	

3. ročník

ZÁŘÍ	Notová osnova, houslový klíč, poslech: hudební nástroje
ŘÍJEN	Nota půlová, repetice, legato
LISTOPAD	Hudební abeceda, takt 3/4, poslech: menuet
PROSINEC	Nota celá, poslech: J. J. Ryba- Pastorela
LEDEN	Tón g1, e1, a1, poslech: hudba ke slavnostním příležitostem
ÚNOR	Tón f1, d1, melodie postupující v krocích a skocích, poslech: orchestr, sólo
BŘEZEN	Ukolébavka, tón c1
DUBEN	Kánon, dvojhlas, hudební nástroje - bicí, dechové
KVĚTEN	Hudební nástroje - strunné, klávesové, předvěti, závěti
ČERVEN	Upevňování učiva – praktické užití získaných poznatků a dovedností

V každém měsíci se opakovaně procvičuje a upevňuje učivo: pěvecké dovednosti, vokální improvizace, rytmizace a melodizace říkadel, hudební doprovod (Orffův instrumentář, hudební hry), pohybové vyjádření hudby, taktování, při poslechových činnostech – rozlišení kvalit tónů, vztahů mezi tóny.

Přehled povinných písní:

Pekla vdolky	Narozeninová
Už ty pilky	Dobrou noc, má milá
Kačena divoká	Bejvávalo, bejvávalo
Jak jsi krásné neviňátko	Až já pojedu přes ten les
Tancuj, tancuj	

4. ročník

ZÁŘÍ	Takt 4/4, život B. Smetany, poslech: B. Smetana - Úvodní sbor z Prodané nevěsty
ŘÍJEN	Hudební nástroje - dřevěné, taktování, život L. Janáčka, poslech: pilky z Lašských tanců
LISTOPAD	Nota c2, polka, tón celý x půltón, poslech: B. Smetana - Luisina polka, hud. nástroje žesťové
PROSINEC	Posuvky, poslech: J. J. Ryba - Česká mše vánoční
LEDEN	Nota d2, valčík, tónina moll, poslech: J. Strauss - valčík
ÚNOR	Hudební nástroje - strunné, malá písňová forma, poslech: B. Smetana - Vltava
BŘEZEN	Rytmičtý zápis říkadla, život B. Martinů, poslech: B. Martinů - Otvírání studánek
DUBEN	Předvětí, závětí, poslech: W. A. Mozart - Malá noční hudba, život W. A. Mozarta
KVĚTEN	Hudební nástroje - bicí, gradace, poslech - hud. nástroje
ČERVEN	Upevňování učiva – praktické užití získaných poznatků a dovedností

V každém měsíci se opakovaně procvičuje a upevňuje učivo: pěvecké dovednosti, vokální improvizace, rytmizace a melodizace říkadla, hudební doprovod (Orffův instrumentář, hudební hry), pohybové vyjádření hudby, taktování, při poslechových činnostech – rozlišení kvalit tónů, vztahů mezi tóny, rozpoznávání dynamických, rytmických změn v proudu hudby, zaznamenávání proudu melodie, práce s tónovým materiálem.

Přehled povinných písní:

Beskyde, Beskyde	Marjánko, Marjánko
Na našem dvoře	Kdyby byl Bavorov
Ten chlumecký zámek	Valčíček
Veselé Vánoce	Okoř
Bratře Kubo	

5. ročník

ZÁŘÍ	Skupiny hudebních nástrojů, hodnoty not, rondo
ŘÍJEN	Posuvky - odrážka, nota h1, historie státní hymny, život F. Škroupa, poslech - Česká státní hymna
LISTOPAD	Taktování 4/4 takt, koruna, L. Janáček - Říkadla; varhany
PROSINEC	Chránová hudba, nota c2, poslech: vánoční písně
LEDEN	Předtaktí, symfonický orchestr x kapela, zlidovělá píseň, poslech: W. A. Mozart: Symfonie C dur
ÚNOR	Hudba polyfonní a homofonní, život J. S. Bacha, poslech: S. Bach - Umění fugy
BŘEZEN	Synkopa, jazz, poslech: jazzová hudba
DUBEN	Swing, rock and roll, poslech: swingová kapela, rock and roll
KVĚTEN	Ligatura, variace, K. Hašler - život a dílo, poslech: písničky K. Hašlera
ČERVEN	Upevňování učiva – praktické užití získaných poznatků a dovedností

V každém měsíci se opakovaně procvičuje a upevňuje učivo: pěvecké dovednosti, vokální improvizace, rytmizace a melodizace říkadel, hudební doprovod (Orffův instrumentář, hudební hry), pohybové vyjádření hudby, taktování, při poslechových činnostech – rozlišení kvalit tónů, vztahů mezi tóny, rozpoznávání dynamických, rytmických změn v proudu hudby, zaznamenávání proudu melodie, práce s tónovým materiálem.

Přehled povinných písní:

Teče voda	V širém poli studánečka
Voda, voděnka	Když se zamiluje kůň
Tři oříšky	Jaro dělá pokusy
Narodil se Kristus Pán	Ta naše písnička česká
Měla jsem holoubka	Severní vítr

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.6.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase • zpívá rytmicky přesně • rytmitizuje jednoduché texty • melodizuje jednoduché texty • improvizuje v rámci nejjednodušších forem • pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, metrum • pohybem vyjadřuje směr melodie • orientuje se v prostoru • využívá jednoduché hudební nástroje • rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná výrazné změny v proudu melodie 	<p>Zvuky, tóny</p> <p>Písně: Žabička zelená Proč Bude zima, bude mráz Pásli ovce Valaši Šel zahradník Já jsem z Kutné Hory Jarní písnička Žežuličko, kde jsi byla? Nepořádný krtek</p> <p>Metrum, rytmus Hra Na tělo, hra Na ozvěnu Dynamika a tempo Silně - slabě, pohybové hry, pochod, Taneční kroky Jednoduché taneční sestavy Orffův instrumentář Doprovody</p> <p>Délka a výška tónů</p>	<p>EV OSV ČJ KKU MKV ČaS KKK ENV VV KKSP MDV</p> <p>viz přehled učiva – pěvecké dovednosti</p> <p> OSV Tv KKU MKV Ma KKSP</p> <p> MKV Tv KKŘP OSV KKSP</p> <p>EV</p> <p> OSV KKU KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 	<p>Poslech Hudební pohádky Vánoční koledy Poznávání hudebních nástrojů</p>	<p>EV OSV Čj KKU KKO KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase • zpívá rytmicky přesně <ul style="list-style-type: none"> • rytmičuje a melodizuje jednoduché texty • improvizuje v rámci nejjednodušších forem • dokáže převést grafický zápis melodie do znělé podoby <ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché hudební nástroje • pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku • pohybem vyjadřuje směr melodie 	<p>Píseň lidová a umělá Písně: Škubajte, kravičky Kdybys měla má panenka Běžela ovečka Dú, kravičky, dú Káča našla ptáče Nesem vám noviny Ach synku, synku Na tý louce zelený Zimní</p> <p>Notopis Notová osnova, takt, taktová čára, Rytmická cvičení, tvoření 2/4 taktu, nota a pomlka čtvrt'ová, doplňování rytmu, nota půlová a osminová</p> <p>Hudební nástroje Rytmické, doprovodné, bicí</p> <p>Melodie Melodie stoupavá - klesavá</p> <p>Tanec - polkový krok</p>	<p>EV OSV Čj KKU MKV VV KKO ENV Čas KKSP MDV KKK</p> <p>viz přehled učiva – pěvecké dovednosti</p> <p> OSV Ma KKU MKV KKŘP</p> <p> MKV KKU OSV KKŘP EV Tv KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé kvality tónu • rozpozná výrazné a dynamické změny v proudu melodie • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • odliší od sebe hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>Změna tempa a dynamiky</p> <p>Poslech V. Trojan: Zpěv žabáka B. Smetana: Pochod komediantů koledy</p>	<p>OSV</p> <p>KKU KKŘP</p> <p>EV OSV Čj KKU MKV KKSP EGS Čas KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase • zpívá rytmicky přesně • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty • improvizuje v rámci nejjednodušších forem • doplní jednoduchý notový zápis, používá notu jako grafický znak • využívá jednoduché hudební nástroje • pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná dynamické změny v proudu melodie 	<p>Rytmická deklamace Písňe: Pekla vdolky Už ty pilky Kačena divoká Jak jsi krásné neviňátko Narozeninová Dobrou noc, má milá Bejvávalo, bejvávalo Až já pojedou přes ten les Tancuj, tancuj</p> <p>Notopis $\frac{3}{4}$ takt, hudební abeceda Repetice, nota a pomlka půlová, celá</p> <p>Melodie Postupující v krocích a skocích Orffův instrumentář Změna tempa</p> <p>Vlastnosti tónů Výška, délka Legato, gradace</p>	<p>EV OSV Čj KKU MKV Vv KKO ENV ČaS KKSP MDV KKK</p> <p>viz přehled učiva – pěvecké dovednosti</p> <p> OSV Ma KKU MKV KKŘP</p> <p> MDV Tv KKU OSV KKŘP</p> <p> OSV Ma KKU MKV KKSP KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>Hudební nástroje Dechové, bicí, strunné, klávesové</p> <p>Orchester, sólo Poslech: J. J. Ryba: Pastorela J. S. Bach: Menuet Orchestrální hudba Ukolébavka Hudba ke slavnostním příležitostem L. Janáček: Lašské tance - Pilky</p>	<p>OSV Vy KKU Čj KKŘP KKSP</p> <p>EV EGS Čas KKU MKV Čj KKO OSV KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách • při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • zpívá rytmicky přesně • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii • píseň zapsanou pomocí not převede do znělé podoby • orientuje se v prostoru • při pohybu využívá jednoduché prvky lidového tance • využívá svých hudebních schopností a dovedností • využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní 	<p>Vícehlas kánon, dvojhlas</p> <p>Písňe: Beskyde, Beskyde Na našem dvoře Ten chlumecký zámek Veselé Vánoce Bratře Kubo Marjánko, Marjánko Kdyby byl Bavorov Valčíček Okoř</p> <p>Notopis Takt 4/4, taktování Repetice, ligatura, předznamenání, hra, Tón celý - půltón, tón h₁, d₂ Zpěv a hra z not</p> <p>Hudební nástroje Dechové, strunné Hra na melodické doprovodné hudební nástroje Xylofon, zvonkohra</p>	<p>EV OSV Čj KKU MKV Vv KKSP ENV Čas-Př KKK MDV Čas-VI KKO</p> <p>viz přehled učiva – pěvecké dovednosti</p> <p>OSV Ma KKU MKV Tv KKŘP</p> <p>OSV Vv KKU MKV KKSP KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry • provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • upozorní na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků • na základě individuálních schopností a dovedností pohybově improvizuje 	<p>Malá písňová forma</p> <p>Orffův instrumentář Jednoduché improvizace, hra z not</p> <p>Dynamika Dynamika-zesilování, zeslabování</p> <p>Akord Poslech: Dílo L. Janáčka B. Smetana: Prodaná nevěsta J. J. Ryba: Česká mše vánoční B. Smetana: Vltava B. Smetana: Luisina polka B. Martinů: Otvírání studánek J. Strauss-valčíky</p> <p>Tance Valčík, polka Taneční improvizace</p>	OSV		KKU	
		OSV		KKU KKŘP	
		OSV	Čas-Př	KKU KKŘP	
		EV	EGS MKV	Čj Čas-VI	KKU KKO KKSP
		EV	OSV MDV	Tv	KKU KKO KKSP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti rozezná tóninu dur, moll realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem)jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not orientuje se a čte v notovém zápisu písně využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře pomocí jednoduchých hudebních nástrojů reprodukuje jednoduché motivy skladeb a písní 	<p>Tónina dur i moll Dvojhlas Písně: Teče voda Voda, voděnka Tři oříšky Narodil se Kristus Pán Měla jsem holoubka V širém poli studánečka Když se zamiluje kůň Jaro dělá pokusy Ta naše písnička česká Severní vítr</p> <p>Sbor x orchestr, kapela Notopis Nota šestnáctinová, odrážka, taktování, nota c₂, koruna,ligatura, takt 4/4 Hra a zpěv z not Předtaktí Orffův instrumentář Melodické doprovodné nástroje Ostinato</p>	<p>EV OSV Čj KKU MKV Vv KKK ENV Čas-Př KKSP MDV Čas-VI KKO</p> <p>viz přehled učiva – pěvecké dovednosti</p> <p>OSV KKU MKV Ma KKSP KKŘP</p> <p>OSV KKU MKV KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry • provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků • upozorní na zřetelné harmonické změny • rozpozná hudební styly a žánry • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností pohybově improvizuje • orientuje se v prostoru 	<p>Variace, rondo</p> <p>Melodické hudební nástroje hra dle předlohy</p> <p>Harmonie Změna tempa, dynamiky, rytmu Poslech: Dílo K. Hašlera Swing Rock Jazz Chránová hudba Česká státní hymna L. Janáček: Říkadla W. A. Mozart: Symfonie C dur J. S. Bach: Umění fugy</p> <p>Jednoduché taneční prvky Tanec ve dvojicích Improvizace na hudbu Pantomima</p>		<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>EV MKV OSV EGS</p> <p>EV OSV MDV</p>	<p>KKU</p> <p>KKU KKŘP</p> <p>Čj Čas-VI</p> <p>Tv</p>	<p>KKU</p> <p>KKU KKŘP</p> <p>KKU KKSP KKO</p> <p>KKU KKSP KKŘP</p>

5.1.6.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.1.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence, tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

5.1.6.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ v 1. až 5. ročníku. V 1. až 3. ročníku se vyučuje v hodinové týdenní dotaci. Ve 4. a 5. ročníku je vyučována v dvouhodinové týdenní dotaci. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (*Český jazyk, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda aj.*).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce (s využitím pomůcek a materiálů, modelů, odborné literatury, internetu)
- samostatné pozorování a tvůrčí činnosti
- experimentování

- besedy
- návštěvy výstav (galerie, muzeum ...).

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- MKV** - lidské vztahy, tolerance, spolupráce, tvorba kulturního prostředí
- OSV** - sebepoznání, kreativita, rozvoj fantazie, seberegulace, řešení problémů, kooperace, rozhodování
- EGS** - život a dílo umělců, národní a evropská kultura
- ENV** - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity, problémy životního prostředí
- MDV** - kritické čtení, vnímání mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, stavba mediálního sdělení.

5.1.6.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k používání odborné terminologie
- k osobitému uměleckému projevu
- k tvůrčím aktivitám - experimentování (využití rozmanitých výtvarných technik).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k práci s chybou jako příležitosti, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- k trpělivosti, plánování, promýšlení výtvarného projektu či práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k práci ve skupinách, respektování názorů druhých, k diskusi (taktní, tolerantní vyjádření názorů)
- k výtvarnému ztvárnění svých myšlenek jasně, stručně, výstižně
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí, schopností a dovedností.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k práci v týmech, k vnímání odlišnosti (tolerance tvůrčích dispozic ostatních žáků)
- k důslednému dodržování dohodnutých pravidel chování
- k posilování sebevědomí a podněcování zájmu o výtvarnou práci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k odpovědnosti za jejich zdraví a aktivní ochraně životního prostředí
- k netoleranci agresivního, hrubého, vulgárního chování žáků
- k respektování, ocenění tradic kulturního a historického dědictví, pozitivnímu postoji k umění
- ke smyslu pro kulturu a tvořivost
- k aktivnímu zapojení do kulturního dění
- k dodržování stanovených pravidel (pravidla chování ve škole, na kulturních akcích).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečnému a účinnému využití nástrojů, materiálů a vybavení
- k využití získaných znalostí a zkušeností i v jiných vzdělávacích oblastech
- k plnění pracovních povinností z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.

5.1.6.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

1. období

Žák:

- 01 – rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- 02 – v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- 03 – vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- 04 – interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- 05 – na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01-05p – zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- 01p – rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- 02p – uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
- 04p – uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Žák:

- 01 – při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- 02 – užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- 03 – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- 04 – nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- 05 – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- 06 – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- 07 – nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01-07p – uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- 01p, 02p – rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké

produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

03p, 04p – při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

06p – vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.1.6.2.5 Přehled učiva

1. – 5. ročník

Uvedené metody a formy práce vyučující v jednotlivých ročnících cyklicky opakují; veškeré dovednosti a znalosti upevňují, prohlubují a dále rozvíjejí k vyšší kvalitě a dokonalosti.

Výtvarná činnost je zaměřena na čtyři roční období a probíhá dle přírodních a materiálních podmínek.

Doporučené výtvarné prostředky a materiály

- kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída, pero, štětec, aj.)
- malba (temperové a krycí vodové barvy, pastel, akvarel, voskový pastel)
- kombinované techniky, koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování, kašírování, prostorové vytváření, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.
- modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály, (kaménky, kůra, tráva, plody)
- papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky aj. (přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání)

Výtvarné vyjádření skutečnosti

- barevný kontrast, harmonie
- vyjádření vjemů a postojů na základě vlastního prožitku dítěte
- výtvarné vyprávění od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, vyjádření prostoru

- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů (kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry rozvoj kreslířského pohybu ruky
- expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečností
- zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností
- rozvíjení prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů

Užité práce dekorativní a prostorové

- hra s barvou, vlastnosti barev, barvy základní
- rozvíjení citu pro prostor, modelování
- rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus
- rytmické řešení plochy s použitím libovolných prvků
- kompozice plochy s použitím libovolných prvků ve světlých a tmavých barvách
- umělecká tvorba, tiskoviny, reklama
- seznámení s funkcí písma, písmeno jako dekorativní prvek (kreslené, stříhané ...)

Výtvarné umění a životní prostředí

- lidové umění a jeho dekor
- hračka, loutka, maňásek v životě dítěte
- seznamování s různými druhy výtvarného umění – malířství, grafika, sochařství, architektura
- kultury odívání a kultury bydlení
- průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí
- ilustrátoři dětských knih a učebnic
- návštěvy galerií, výstav

5.1.7.6 Vzdělávací obsah vyučovacího oboru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **první - pátý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák: : 1. období: 1. - 3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná a pojmenovává prvky obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušenosti, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání 	<p>Užití práce dekorativní a prostorové</p> <p>hra s barvou, vlastnosti barev, barvy základní</p> <p>rozvíjení citu pro prostor, modelování rozvíjení smyslů pro výtvarný rytmus</p> <p>kompozice plochy s použitím libovolných prvků</p> <p>rytmické řešení plochy s použitím libovolných prvků</p>	<p>EV OSV Čsp KKP KKŘP</p> <p>MKV KKSP</p> <p>OSV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák: ročník</p> <p>1. období: 1. – 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Užití práce autorské a prostorové</p> <p>kompozice plochy s použitím libovolných prvků ve světlých a tmavých barvách kompozice plochy s použitím libovolných prvků</p> <p>umělecká tvorba, tiskoviny, reklama, seznámení s funkcí písma, písmo jako dekorativní prostředek (kreslení stříhání, modelování)</p>	<p>OSV KKSP</p> <p>MKV Čj KKK</p> <p>OSV KKK</p> <p>MDV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák: 2. období: 4. – 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá, kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy: v objemovém vyjádření, modelování 	<p>Výtvarné vyjádření skutečností</p> <p>barevný kontrast, harmonie vyjádření vjemů a postojů na základě vlastního prožitku výtvarné vyprávění, vyjádření prostoru pozorování a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů</p> <p>rozvoj kreslířského pohybu ruky expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečností rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování</p>	<p>OSV</p> <p>EV Čas</p> <p>OSV</p> <p>KKU KKK KKŘP</p> <p>KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák: 2. období: 4. – 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostorové vyjádření prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>výtvarné vyprávění, od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, vyjádření prostoru</p> <p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>expresivní výtvarný projev doplněný pozorováním skutečností porovnávání základních vlastností rozvíjení prostorového vidění a cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů</p>	<p>EV OSV Čj KKSP KKŘP</p> <p>MKV</p> <p>EV Čas KKP</p> <p>MDV KKSP</p> <p>OSV KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <p>lidové umění a jeho dekor rozvoj smyslu pro krásu přírody ke vztahu k životnímu prostředí různé druhy výtvarného umění - malířství, sochařství, grafika, architektura</p> <p>hračka, loutka, maňásek kultura odívání a kultura bydlení</p>	<p>EGS KKO KKU</p> <p>EV Čas</p> <p>MDV</p> <p>MKV</p> <p>OSV KKSP</p> <p>OSV KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>ilustrátoři dětských knih a učebnic lidové umění</p> <p>návštěvy galerií, výstav, besedy</p>	<p>EGS Čj K KU EV Čas KKSP</p> <p>OSV MDV EV EGS Čj K KK KKO</p>

5.1.7 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.1.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Tělesná výchova* je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, který umožňuje žákovi rozvíjet aktivní pohyb, působí na jeho zdravotní stav a rozvoj. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různých situacích, které vyžadují spolupráci, tvořivost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, překonávání zábran. Učí se odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům respektovat své zdravotní a pohybové omezení u sebe i u jiných žáků. Rozvíjí u žáků radost z pohybové aktivity a pohybového výkonu.

5.1.7.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova se dělí na dvě období. I. období zahrnuje 1. - 3. ročník a II. období 4. – 5. ročník. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do tematických bloků, které se v jednotlivých ročnících opakují a postupně rozšiřují. Na 1. stupni ZŠ se předmět TV vyučuje jako povinný předmět ve dvouhodinové týdenní dotaci.

Žáci se celoročně zúčastňují sportovních akcí, olympiád, turnajů a přeborů organizovaných nejen školou.

Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště (jsou součástí areálu školy), atletický ovál a jednotlivá sportoviště pro technické atletické disciplíny, sportovní hokejová hala, sportovní fotbalové hřiště, krytý plavecký bazén a golfový areál v Mladých Bukách.

5.1.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnosti za jejich zdraví
- k osvojení pohybových dovedností
- k rozvoji zdatnosti
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k optimálnímu řešení problémů, podporuje týmovou spolupráci
- k prožívání osvojených pohybových činností.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke kulturní a přátelské komunikaci
- k odmítání agresivního, hrubého a vulgárního projevu žáků
- k dodržování pravidel stanovených ve školním řádu
- k čestnému jednání v duchu „fair play“.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech, vnímání vzájemné odlišnosti
- ke kladnému přijetí různé role
- k vzájemné pomoci a respektování se
- ke spolupráci v týmových sportech.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k důslednému dodržování pravidel chování
- k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí
- k vhodné aktivitě (kulturní, sportovní apod.)
- ke kritickému myšlení, taktosti, ohleduplnosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- ke splnění úkolu
- k adaptaci na nové pracovní podmínky
- k dodržování hygienických a bezpečnostních zásad při pohybových činnostech.

5.1.7.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Očekávané výstupy 1. období

Žák:

- 01 – spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- 02 – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- 03 – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- 04 – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- 05 – reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- 04p – dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
 - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
 - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- 05p – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

Očekávané výstupy 2. období

Žák:

- 01 – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a

vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti

- 02 – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- 03 – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her
- 04 – uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- 05 – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- 06 – jedná v duchu „fair play“, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- 07 – užívá při pohybových činnostech základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- 08 – zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- 09 – změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- 10 – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
- 02p – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- 03p – zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- 04p – uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- 05p – reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

- 06p – dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy 1. období

Žák:

- 01 – uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- 02 – zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
 - zaujímá správné základní cvičební polohy
- 02p – zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy 2. období

Žák

- 01 – zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

- 02 – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- 03 – upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- 02p – zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- 03p – upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5.1.7.5 Přehled učiva

1.ročník

ZÁŘÍ	Atletika + drobné hry	Běhy
ŘÍJEN	Atletika + fotbal	Skoky
LISTOPAD	Atletika + gymnastika	Přeskok
PROSINEC	Míčové hry + gymnastika	Akrobacie, nářadí, úpoly
LEDEN	Míčové hry + drobné hry	Hody, pohybové hry
ÚNOR	Gymnastika	Akrobacie, nářadí
BŘEZEN	Míčové hry + rytmika	Cvičení s hudbou
DUBEN	Atletika + míčové hry	Hody, běhy
KVĚTEN	Atletika + míčové hry	Běhy, skoky
ČERVEN	Míčové hry + turistika	Výlety

2.ročník

ZÁŘÍ	Atletika + drobné hry	Běhy
ŘÍJEN	Atletika + fotbal	Skoky
LISTOPAD	Atletika + gymnastika	Přeskok
PROSINEC	Míčové hry + gymnastika	Akrobacie, nářadí, úpoly
LEDEN	Gymnastika	Přeskoky, šplh
ÚNOR	Míčové hry + drobné hry	Hody, základní pravidla her
BŘEZEN	Míčové hry + rytmika	Cvičení s hudbou
DUBEN	Atletika + míčové hry	Hody, běhy
KVĚTEN	Atletika + míčové hry	Běhy, skoky
ČERVEN	Míčové hry + turistika	Výlety

3.ročník

ZÁŘÍ	Atletika + drobné hry	Běhy
ŘÍJEN	Atletika + fotbal	Skoky
LISTOPAD	Atletika + gymnastika	Přeskok
PROSINEC	Míčové hry + gymnastika	Akrobacie, nářadí, úpoly
LEDEN	Vybíjená	Pravidla sportovních her
	Halová kopaná	
ÚNOR	Atletika + míčové hry	Běhy
BŘEZEN	Atletika + míčové hry	Skoky
DUBEN	Míčové hry + gymnastika	Akrobacie
KVĚTEN	Atletika + míčové hry	Běhy
ČERVEN	Míčové hry + turistika	Hody, běhy

4.ročník

ZÁŘÍ	Atletika + drobné hry	Běhy
ŘÍJEN	Atletika + fotbal	Skoky
LISTOPAD	Vybíjená + gymnastika	Přeskok, technické disciplíny
PROSINEC	Míčové hry + gymnastika	Náradí, úpoly
	Halová kopaná	
LEDEN	Vybíjená + florbal	Pravidla sportovních her
ÚNOR	Gymnastika + míčové hry	Akrobacie, náradí, úpoly
BŘEZEN	Vybíjená + atletika	Hody, běhy
DUBEN	Atletika + florbal	Skoky
KVĚTEN	Atletika + míčové hry	Běhy
ČERVEN	Míčové hry + turistika	Výlety

5.ročník

ZÁŘÍ	Atletika + drobné hry	Běhy
ŘÍJEN	Atletika + fotbal	Skoky
LISTOPAD	Basketbal + gymnastika	Přeskok, úpoly
PROSINEC	Florbal + atletika	Skok vysoký
LEDEN	Gymnastika	Cvičení s hudbou
	Halová kopaná	
ÚNOR	Gymnastika	Akrobacie, nářadí, úpoly
BŘEZEN	Atletika + basketbal	Hody, skoky
DUBEN	Florbal + atletika	Běhy
KVĚTEN	Atletika + míčové hry	Technické disciplíny
ČERVEN	Míčové hry + turistika	Výlety

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.1.7.6 Vzdělávací obsah vyučovacího oboru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **první**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • reaguje na základní pokyny, signály • zvládá základní pojmy, souvis. s během, skokem do dálky a hodem • zvládá základní techniku běhů, hodů, skoků • provede nácvik odrazu z můstku • reaguje na základní pokyny • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu s dopomocí učitele • zvládá zjednodušené sportovní povely • předvede kotoul vpřed a kotoul vzad • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • vyjadřuje rytmus pohybem • provádí základní úpolová cvičení (přetahování, přetlačování) • uplatňuje správné držení těla • provádí správně dechová cvičení • ovládá zjednodušená pravidla sportovních her a dodržuje je • uplatňuje pravidla bezpečnosti • zvládá základní způsoby házení a chytání míče 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Základy techniky běhů, skoků a hodů Základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Gymnastika Akrobacie, šplh, přeskoky: bedna, lavička Rytmická a kondiční gymnastika Základy cvičení při hudebním a rytmičtém doprovodu Pohybové hry Využití přírodního prostředí pro pohybové hry Úpoly</p> <p>Zdravotní TV Protahovací cvičení (strečink), relaxační cvičení</p> <p>Sportovní hry Základní pravidla sportovních her Sportovní hry: míčové hry, fotbal Bezpečnost a hygiena při sportovních hrách</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center;">MKV</td> <td style="width: 15%; text-align: center;">Čas</td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 55%; text-align: right;">KKU KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Hv</td> <td></td> <td style="text-align: right;">KKSP KKU</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Čas</td> <td></td> <td style="text-align: right;">KKSP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">EV</td> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Čas Ma</td> <td style="text-align: right;">KKU KKŘP KKSP</td> </tr> </table>	MKV	Čas		KKU KKŘP	OSV	Hv		KKSP KKU	OSV	Čas		KKSP	EV	OSV	Čas Ma	KKU KKŘP KKSP
MKV	Čas		KKU KKŘP															
OSV	Hv		KKSP KKU															
OSV	Čas		KKSP															
EV	OSV	Čas Ma	KKU KKŘP KKSP															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní osvojené pojmy • reaguje na základní pokyny, signály • zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů • provede nácvik odrazu z můstku • reaguje na základní pokyny • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu do dvou metrů • zjednodušené sportovní povely • předvede kotoul vpřed a kotoul vzad • zvládá osvojené tělocvičné názvosloví • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • vyjadřuje rytmus pohybem • provádí základní úpolová cvičení (přetahování, přetlačování) • uplatňuje správné držení těla • provádí správně dechová cvičení • reaguje na základní prvky strečinku • ovládá zjednodušená pravidla sportovních her a dodržuje je • uplatňuje pravidla bezpečnosti • zvládá základní způsoby házení a chytání míče 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základní techniky disciplín Základy techniky běhů, skoků a hodů Základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Gymnastika Akrobacie, šplh, přeskoky: bedna, lavička Rytmická a kondiční gymnastika Základy cvičení při hudebním a rytmičtém doprovodu Pohybové hry Netradiční náčiní Využití přírodního prostředí pro pohybové hry Úpoly</p> <p>Zdravotní TV protahovací cvičení (strečink), relaxační cvičení</p> <p>Sportovní hry Základní pravidla sportovních her Sportovní hry: vybíjená, fotbal Bezpečnost a hygiena při sportovních hrách</p>	<p>MKV Čas KKU KKŘP</p> <p>OSV Hv KKSP Čas KKU</p> <p>OSV Čas KKSP</p> <p>EV MKV Čas KKU Ma KKŘP KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá aktivně základní osvojené pojmy • reaguje na základní pokyny, signály • zvládá základní techniku běhů, hodů, skoků • provede nácvik odrazu můstku • reaguje na základní pokyny • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu • základní záchrana a dopomoc • předvede kotoul vpřed a kotoul vzad • zvládá osvojené tělocvičné názvosloví • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • vyjadřuje rytmus pohybem • provádí základní úpolová cvičení (přetahování, přetlačování) • uplatňuje správné držení těla • provádí správně dechová cvičení • zvládá základy strečinku • ovládá zjednodušená pravidla sportovních her a dodržuje je 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Základy techniky běhů, skoků a hodů Základy bezpečnosti při atletických činnostech</p> <p>Gymnastika Záchrana a dopomoc Akrobacie, šplh, přeskoky: bedna, koza Rytmická a kondiční gymnastika Základy cvičení při hudebním a rytmičtém doprovodu Pohybové hry Netradiční náčiní Využití přírodního prostředí pro pohybové hry Variace her Úpoly</p> <p>Zdravotní TV Protahovací cvičení, napínací cvičení (strečink), relaxační cvičení</p> <p>Sportovní hry Základní pravidla sportovních her Sportovní hry: vybíjená, fotbal Bezpečnost a hygiena při sportovních hrách</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">MKV</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">Čas</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">KKU KKŘP</td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">OSV ENV</td> <td style="text-align: center;">Hv Čas</td> <td style="text-align: center;">KKK KKSP KKO</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Čas</td> <td style="text-align: center;">KKSP</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">EV</td> <td style="text-align: center;">VDO</td> <td style="text-align: center;">Čas Ma</td> <td style="text-align: center;">KKU KKŘP KKSP</td> </tr> </table>	MKV	Čas	KKU KKŘP		OSV ENV	Hv Čas	KKK KKSP KKO		OSV	Čas	KKSP		EV	VDO	Čas Ma	KKU KKŘP KKSP
MKV	Čas	KKU KKŘP																
OSV ENV	Hv Čas	KKK KKSP KKO																
OSV	Čas	KKSP																
EV	VDO	Čas Ma	KKU KKŘP KKSP															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá aktivně základní osvojené pojmy • reaguje na základní pokyny, signály • zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů • zhodnotí kvalitu pohybové činnosti • zvládá základy odrazu z můstku • zvládá roznožku a skrčku přes náradí • zvládá chůzi na levičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu • základní záchrana a dopomoc • zvládá průpravná cvičení pro ovlivňování koordinace pohybů • předvede stoj na rukou s dopomocí • používá základní pojmy osvojených činností • dovede zaznamenat výsledek utkání • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • provádí základní úpolová cvičení (přetahování, přetlačování) • uplatňuje správné držení těla • provádí správně dechová cvičení • pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví • ovládá zjednodušená pravidla sportovních her a dodržuje je 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Základy techniky běhů, skoků, hodů Základy bezpečnosti při atletických výkonech</p> <p>Gymnastika Záchrana a dopomoc Akrobacie, šplh, přeskoky: bedna, koza Rytmická a kondiční gymnastika Základy cvičení při hudebním a rytmičtém doprovodu Pohybové hry Netradiční náčiní Využití přírodního prostředí pro pohybové hry, variace her Úpoly</p> <p>Zdravotní TV Protahovací cvičení, napínací cvičení (strečink), relaxační cvičení, vhodná obuv a oblečení</p> <p>Sportovní hry Základní organizace utkání zahájení, počítání, skóre, ukončení utkání Základní pravidla sportovních her Sportovní hry: vybíjená, fotbal, florbal Bezpečnost a hygiena při sport. hrách</p>	<p>MKV Čas-Př KKU KKŘP</p> <p>VDO Hv KKU KKŘP</p> <p>ENV Ma KKSP</p> <p>MDV Čas-Př KKSP</p> <p>EV VDO Ma KKSP MKV KKU KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá aktivně základní osvojené pojmy • užívá základy techniky dalších osvojených disciplín • zvládá základní techniku hodů, běhů, skoků • provede kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce s dopomocí, skrčku, přeskok přes nářadí, základní cvičební prvky na kladině • provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem • ukáže základy aerobní cvičení s hudbou • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • dovede zaznamenat výsledek utkání • základní hráčské role v družstvu • zvládá základní pojmy osvojených činností • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • provádí základní úpolová cvičení (přetahování, přetlačování) • uplatňuje správné držení těla • provádí správně dechová cvičení • pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví • zvládá základy strečinku • ovládá základní pravidla a dodržuje je 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Základy techniky běhů, skoků, hodů Základy bezpečnosti při atletických výkonech</p> <p>Gymnastika Záchrana a dopomoc Akrobacie, šplh, přeskok: kladina, bedna, koza Rytmická a kondiční gymnastika Základní cvičení při hudebním a rytmicím doprovodu Netradiční náčiní Využití přírodního prostředí pro pohybové hry, variace her Úpoly</p> <p>Zdravotní TV Protahovací cvičení, napínací cvičení (strečink), relaxační cvičení, vhodná obuv a oblečení</p> <p>Sportovní hry Základní organizace utkání zahájení, počítání, skóre, ukončení utkání Základní pravidla sportovních her Sportovní hry: vybíjená, fotbal, florbal Bezpečnost a hygiena při sport. hrách</p>	<p>MKV KKU KKŘP</p> <p>VDO Hv KKU KKSP</p> <p>MDV Čas-Př KKSP</p> <p>EV MDV Ma KKŘP Čas-Př KKSP KKU</p>		

5.1.8 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.1.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast *Člověk a svět práce* postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na 4 tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

5.1.8.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Člověk a svět práce je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ v 1. až 5. ročníku. V 1. - 5. ročníku se vyučuje v hodinové týdenní dotaci. Předmět se většinou vyučuje v kmenových třídách, lze využít i odborné učebny - dílny, cvičná kuchyň. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (výroba názorných pomůcek, přehledů atd. v předmětech: *matematika, český jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda aj.*).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinová práce (s využitím pomůcek, nástrojů a materiálů, modelů, odborné literatury, šablon ...)
- samostatné pozorování a tvůrčí činnosti
- experimentování
- návštěvy výstav (galerie, muzeum ...).

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

MKV - lidské vztahy, tolerance, spolupráce, tvorba kulturního prostředí (multikulturní výchova)

OSV - sebepoznání, kreativita, rozvoj fantazie, seberegulace (osobnostní a sociální výchova)

OSV - řešení problémů, kooperace, rozhodování (morální rozvoj)

EGS - život a dílo umělců, národní a evropská kultura (výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)

ENV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity, problémy životního prostředí (environmentální výchova)

MDV - kritické čtení, vnímání mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, stavba mediálního sdělení (mediální výchova).

5.1.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému vyvozování závěrů
- k tvůrčím aktivitám - experimentování (práce s různými materiály, nástroji, využití technik).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k práci s chybou jako příležitosti, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- k trpělivosti, přesnosti, plánování.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- při práci ve skupinách, respektování názorů druhých, k diskusi
- k jasnému, stručnému a výstižnému vyjádření myšlenek
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí, schopností a dovedností.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k práci v týmech, k vnímání vzájemné odlišnosti (tolerance tvůrčích dispozic ostatních žáků)
- k důslednému dodržování dohodnutých pravidel chování
- k ochotě pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k odpovědnosti za jejich zdraví a aktivní ochraně životního prostředí
- k netoleranci agresivního, hrubého, vulgárního chování žáků
- k respektování, ocenění tradic kulturního a historického dědictví, pozitivnímu postoji k umění
- k smyslu pro kulturu a tvořivost
- k dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečnosti při práci s nástroji, chování ve škole, odborných učebnách).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k bezpečnému a účinnému využití nástrojů, materiálů a vybavení
- k využití získaných znalostí a zkušeností i v jiných vzdělávacích oblastech
- k plnění pracovních povinností z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.

5.1.8.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Práce s drobným materiálem

1. období

Žák:

- 01 – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- 02 – pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- 02p – pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

Žák:

- 01 – vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- 02 – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- 03 – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- 04 – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- 02p – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- 03p – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- 04p – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

1. období

Žák:

- 01 – žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

Žák:

01 – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

02 – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

03 – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

– zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

02p – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

03p – udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

Pěstitelské práce

1. období

Žák:

- 01 – provádí pozorování přírody, zaznamená a hodnotí výsledky pozorování
- 02 – pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- 02p – pečuje o nenáročné rostliny

2. období

Žák:

- 01 – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- 02 – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- 03 – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní
- 04 – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p – zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin

02p – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

03p – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

04p – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

1. období

Žák:

01 – žák se chová vhodně při stolování

02 – připraví tabuli pro jednoduché stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p – upraví stůl pro jednoduché stolování

02p – chová se vhodně při stolování

2. období

Žák:

01 – orientuje se v základním vybavení kuchyně

02 – připraví samostatně jednoduchý pokrm

03 – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

04 – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p – zná základní vybavení kuchyně

02p – připraví samostatně jednoduchý pokrm

03p – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování, uplatňuje zásady správné výživy

04p – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

5.1.8.5 Přehled učiva

1. - 5. ročník

Pracovní činnost je zaměřena na čtyři roční období a probíhá dle:

- přírodních a materiálních podmínek
- podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinová práce, samostatné pozorování a tvůrčí činnost, experiment.

Uvedené metody a formy práce vyučující v jednotlivých ročnících cyklicky opakují; veškeré dovednosti a znalosti upevňují, prohlubují a dále rozvíjejí k vyšší kvalitě a dokonalosti.

Práce s drobným materiálem

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení se s nimi (účel, způsob užití; vlastnosti)

- dřívka, špejle, drátky, krabičky, korek, bužírka, papír, provázky, sláma, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin apod.
- nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit

Praktické činnosti: stříhání, ohýbání, navlékání, svazování, vytváření návyku organizace a plánování práce

Práce s modelovací hmotou

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení se s nimi (vlastnosti, vhodný výběr materiálů i pomůcek v návaznosti na vytváření výrobků)

modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto, vosk

Praktické činnosti: hnětení, válení, ubírání, přidávání, ohýbání, sušení, vaření, používání pracovních pomůcek

Práce s papírem a kartonem

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení se s nimi (vlastnosti, rozlišování, pojmenování)

papír různých vlastností a kvality, karton

nůžky, tužka, pravítko, lepidlo, nůž, jehla

Praktické činnosti: překládání, stříhání, trhání, vystřihování, slepování, řezání, vypichování, odměřování, obkreslování dle šablon

Práce s textilem

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení se s nimi (rozlišení textilií, textilních materiálů, užití vhodných nástrojů a pomůcek)

textilie různého druhu a kvality, šňůrky, stužky, plst', knoflík, nitě, háčky, spínátka, vyšívací a látací bavlnky, pletací příze

nůžky, jehla, špendlíky, náprstek, křída

Praktické činnosti: odměření, navlečení nitě, uzlík, šití různými stehy, sešívání (přední, zadní steh), práce s jednoduchým stříhem, drobná oprava oděvu

Práce s montáží a demontáží

Materiál, nástroje, pomůcky

jednoduché stavebnice z plastů, kartónových prvků, konstrukční stavebnice

karton, špejle, odřezky dřeva, lepidlo, brusný papír, spojovací prvky

nůžky, nůž, měřidlo, lepidlo, šroubovák, maticový klíč

Praktické činnosti: práce s návody, montáž, demontáž, vlastní plošné a prostorové kompozice

Lidové zvyky, tradice a řemesla

Materiál, nástroje, pomůcky:

materiál, nástroje a pomůcky jsou volené podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování.

Praktické činnosti: poznání na základě přímých ukázek, výroba jednoduché ozdoby, šperku, užití některých technik (vykrývání kraslic, vizovické pečivo, tkaní, batika ...)

Pěstitelské práce

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení s nimi (vlastnosti, pojmenování, využití)

květináč, truhlík, konévka, váza, nůžky, hrábě, lopatka, váza, nůžky, pomůcky pro hydroponii

Praktické činnosti:

- ošetřování pokojových květin
- pěstování některých plodin (sázení, setí, hnojení, poznávání semen, plodů)
- pokusy a pozorování
- alergenní a jedovaté rostliny

Příprava pokrmů

Materiál, nástroje, pomůcky – seznámení se s nimi (pojmenování, využití, způsob užití)

– podle podmínek a možností školy (cvičná kuchyň, prostory třídy)

- Praktické činnosti:
- udržování pořádku a čistoty na pracovní ploše
 - potraviny a jejich jednoduchá úprava (výběr, nákup, skladování potravin; příprava jednoduchých pokrmů)
 - úprava stolu a stolování (prostírání, obsluha, stolování, dekorativní úprava stolu, společenské chování)

5.1.8.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE: Práce s materiálem**

Ročník: **první - pátý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák: 1. období: 1. – 3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>2. období: 4. - 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic udržuje pořádek a dodržuje zásady hygieny a bezp. práce 	<p>Práce s drobným materiálem Práce s modelovací hmotou Práce s papírem a kartonem Práce s textilem Lidové zvyky, tradice a řemesla vlastnosti materiálů (přírodniny, modelování, papír a karton, textil, drát, folie)</p> <p>rytmické řešení plochy s použitím libovolných prvků pracovní pomůcky a nástroje, funkce, využití</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>Viz. poznámka – učivo další aktivity: např. projekty výstavy, besedy</p> <p>OSV KKŘP KKU</p> <p>MKV KKSP</p> <p>MDV Vv KKP</p> <p>OSV KKŘP</p> <p>MKV KKSP MDV KKP KKO</p> <p>EV Čas KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák: 1. období: 1. - 3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <p>2. období: 4. - 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce s montáží a demontáží</p> <p>stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů) vlastní plošné a prostorové kompozice</p> <p>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p> <p>vlastní plošné a prostorové kompozice</p>	<p>MKV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p>	<p>KKK</p> <p>KKSP</p> <p>KKŘP</p> <p>KKŘP</p> <p>KKK</p> <p>KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák: 1. období: 1. - 3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování <p>2. období: 4. - 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje v daných podmínkách (zásad) pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Pěstitelské práce</p> <p>základní podmínky pro pěstování rostlin výživa rostlin, osivo pěstování rostlin půda a její zpracování</p> <p>pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté a alergenní</p> <p>pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě koření zelenina léčivky</p>	<p>Čas</p> <p>OSV</p> <p>Čas</p> <p>MKV</p> <p>OSV</p> <p>EV</p> <p>MKV</p>	<p>KKSP</p> <p>KKŘP</p> <p>KKK KKU KKK</p> <p>KKŘP</p> <p>KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <p>1. období: 1. - 3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování <p>2. období: 4. - 5. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<p>Příprava pokrmů</p> <p>jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p> <p>základní vybavení kuchyně</p> <p>výběr, nákup a skladování potravin</p> <p>jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p> <p>technika v kuchyni, historie, význam</p>	<p>EV</p> <p>EV</p> <p>FG</p>	<p>MKV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p>	<p>Čas</p> <p></p> <p>Ma</p>	<p>KKSP</p> <p>KKŘP</p> <p>KKP</p> <p>KKK</p> <p>KKSP</p>

5.2 Učební osnovy II. stupeň

5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Jsou vytvořeny předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.2.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8., 9. ročníku 4,5 hodin týdně. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek:

- **jazyková výchova**
- **literární výchova**
- **komunikační a slohová výchova**

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná. Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují i mimo budovu školy. Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* je úzce spjat s dramatickou výchovou

(literatura, sloh), *dějepisem* (např. příchod Slovanů, období jednotlivých kultur Velká Morava – Konstantin a Metoděj, doba Karla IV., husitství, veleslavínské období, národní obrození, atd.), *s informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce, práce s informacemi
- domácí práce na zadané téma
- samostatná práce
- krátkodobé projekty (mezipředmětové vztahy)
- výukové programy na PC

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV - poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace a kompetice

VDO - občan, občanská společnost a stát; občanská společnost a škola

EGS - Evropa a svět nás zajímá

ENV - vztah člověka k prostředí

MKV - multikulturalita

MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; stavba mediálních sdělení; tvorba mediálního sdělení

5.2.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k vyhledávání a třídění informací, poznatků, k jejich propojování do širších celků z různých vzdělávacích oblastí
- ke kritickému hodnocení svých výsledků a diskusi o nich
- k využívání prostředků výpočetní techniky, masmédií
- k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání informací
- k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných postupů
- k uvážlivému rozhodování a schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k pochopení významu nonverbální komunikace
- k umění naslouchat promluvám jiných lidí a vhodné reakci
- k porozumění různým typům textů a záznamů
- k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině
- k tomu, aby se podíleli na vytváření příjemné atmosféry
- ke schopnosti sebekontroly a dodržování pravidel

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování názorů ostatních
- k aktivnímu zapojení do kulturního dění
- k zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace
- k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i na veřejnosti

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování hygieny práce
- k využívání svých znalostí v běžné praxi
- k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- k pochopení významu skupinové i týmové práce v procesu učení

5.2.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- 01 - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- 02 - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
- 03 - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- 04 - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- 05 - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- 06 - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí
- 07 - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- 08 - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- 04p - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- 04p, 05p - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- 06p - rozezná větu jednoduchou od souvětí
- 07p - správně píše slova s předponami a předložkami

07p - zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis

07p - zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

01 - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

02 - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

04 - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

05 - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

06 - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

07 - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

08 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

09 - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku

03p - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

06p - rozezná základní literární druhy a žánry

09p - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

- 01 - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- 02 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- 03 - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- 04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- 05 - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- 06 - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- 07 - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- 08 - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- 09 - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- 10 - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p, 08p - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- 04p, 05p - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- 09p, 10p - dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

5.2.1.5 Přehled učiva

6. ročník

Jazyková výchova

ZÁŘÍ **Obecné poučení o jazyce**

Opakování učiva z předchozích ročníků

Jazyk a jeho útvary

Seznámení s jazykovými příručkami

ŘÍJEN **Zvuková stránka jazyka**

Hláskosloví

Spisovná výslovnost

Slovní přízvuk

Zvuková stránka věty

LISTOPAD **Nauka o slově**

Slovotvorný základ, přípona, předpona

Slova příbuzná

Stavba slova

PROSINEC **Nauka o slově**

Střídání samohlásek

Střídání souhlásek

Skupiny hlásek při odvozování

LEDEN **Nauka o slově**

Pravopis slova

Tvarosloví

Zdvojené souhlásky

Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně

Předpony s, z

Předložky

Vyjmenovaná slova

ÚNOR **Tvarosloví**

Podstatná jména

BŘEZEN	Tvarosloví	Přídavná jména
		Zájmena
DUBEN	Tvarosloví	Číslovky
	Skladba	Slovesa
		Skladba
KVĚTEN	Skladba	Stavba větná, základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, s několikanásobným podmětem
ČERVEN	Skladba	Rozvíjející větné členy: přívlastek, příslovečné určení, předmět Věta jednoduchá a souvětí, stavba textová
Literární výchova		
ZÁŘÍ	Řecké eposy, báje a pověsti, římské báje,	Autoři a díla podle Čítanky
ŘÍJEN	pohádky	a výběru vyučujícího
LISTOPAD		
PROSINEC	Lidová slovesnost, balady	
LEDEN		
ÚNOR	Příběhy odvahy a dobrodružství	
BŘEZEN		
DUBEN	Svět lidí a svět zvířat	
KVĚTEN		
ČERVEN		

Komunikační a slohová výchova

ZÁŘÍ	Vypravování	Stavba textová – přímá řeč
ŘÍJEN		
LISTOPAD		
PROSINEC	Popis předmětu	
LEDEN	Popis osoby	
ÚNOR	Popis pracovního postupu	
BŘEZEN	Popis a vypravování	
DUBEN	Výpisky a výtah	
KVĚTEN	Encyklopedická hesla	
ČERVEN	Reklamní a propagační texty	

7. ročník

Jazyková výchova

ZÁŘÍ

Tvarosloví

Podstatná jména (procvičování probraného učiva)

Skloňování vlastních jmen (názvy osob, názvy zeměpisné)

Přídavná jména (procvičování probraného učiva)

- jmenné tvary příd. jmen

Zájmena (procvičování probraného učiva)

- skloňování a užívání vztažných zájmen

Číslovky (procvičování probraného učiva)

Slovesa (procvičování probraného učiva)

- některé obtížnější slovesné tvary

- slovesný rod (činný, trpný)

Příslovce (druhy)

- tvoření příslovčí

- stupňování příslovčí

Pravopis (i/y)

Předpony s-/se-, z-/ze-

Psaní souhláskových skupin

Slovo, věcný význam slov, sousloví, rčení

Slova jednoznačná, mnohoznačná

Synonyma, antonyma, homonyma

Odborné názvy

Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

LEDEN

Neohebné slovní druhy

ÚNOR

BŘEZEN

Nauka o slově

DUBEN

Skladba

KVĚTEN

ČERVEN

Odvozování předponami a příponami

Skládání slov

Zkracování (zkratky, zkratková slova)

Stavba větná (věty s podmětem a věty bez podmětu)

Větné ekvivalenty

Druhy vět a ekvivalentů podle funkce

Podmět (vyjádřený a nevyjádřený, všeobecný)

Přísudek (slovesný, jmenný se sponou, beze spony)

Prívlastek (shodný, neshodný, postupně se rozvíjející, několikanásobný, těsný, volný)

Příslopečné určení

Předmět

Doplňek

Vedlejší věta přívlastková

Vedlejší věta příslovečná

Vedlejší věta předmětná

Vedlejší věta podmětná a přísudková

Vedlejší věta doplňková

Větné členy několikanásobné

Opakování o větné stavbě, stavba textová

Literární výchova

ZÁŘÍ

V krajinách fantazie

Autoři a díla podle Čítanky

a výběru vyučujícího

ŘÍJEN

LISTOPAD

O přátelství a lásce

PROSINEC

LEDEN

ÚNOR

Staré příběhy – věčná témata

BŘEZEN

DUBEN

Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství

KVĚTEN

Jak jsem potkal lidi

ČERVEN

S úsměvem jde všechno líp

Komunikační a slohová výchova

ZÁŘÍ

Vypravování

Prvky vypravování

Působivost vypravování

Přímá řeč

Stavba vypravování

Napětí ve vypravování

ŘÍJEN

LISTOPAD

Popis

Návody a popisy pracovního postupu

PROSINEC

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

Charakteristika

Umělecký popis (líčení)

Popis osoby a charakteristika

Popis osob v umělecké literatuře

Nepřímá charakteristika

DUBEN

Životopis souvislý, strukturovaný

Životopis spisovatele

KVĚTEN

Práce s informacemi

Výtah

Výpisky

ČERVEN

Reklamní text

Grafy, tabulky, obrazce, schémata v textu

8. ročník

Jazyková výchova

ZÁŘÍ	Nauka o slově	Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby
ŘÍJEN	Tvarosloví	Podstatná jména Skloňování obecných jmen přejatých Přídavná jména Přídavná jména přivlastňovací v označení rodin Skloňování zájmena týž/tentýž
LISTOPAD	Zájmena Číslovky	
PROSINEC	Slovesa	Slovesný vid Využití různých slovesných tvarů
LEDEN	Neohebné slovní druhy	Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce
ÚNOR	Skladba	Věta s podmětem, bez podmětu; větný ekvivalent Základní větné členy
BŘEZEN		Rozvíjející větné členy Přívlastek, přístavek Přísllovečné určení
DUBEN		Předmět Doplňk Znázornění stavby věty jednoduché
KVĚTEN		Souvětí podřadné Souřadně spojené věty vedlejší

ČERVEN

Stavba textová

Souvětí souřadné

Významové poměry mezi větnými členy a větami hlavními

Poměr slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný (důvodový) a vysvětlovací, důsledkový

Psaní čárek v souvětí

Opakování učiva ze skladby

Literární výchova

ZÁŘÍ

Starší česká literatura

Autoři a díla podle Čítanky

a výběru vyučujícího

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

Národní obrození a 1. polovina 19. století

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

Literatura přelomu 19. a 20. století

DUBEN

KVĚTEN

Humor, fantazie, příběhy psané životem

ČERVEN

Komunikační a slohová výchova

ZÁŘÍ

Charakteristika

Charakteristika vnější

ŘÍJEN

Charakteristika literárních postav

LISTOPAD

PROSINEC

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

Výklad

Úvaha

Některé důležité písemnosti

Volba jazykových prostředků, kompozice

Zpracování výkladu

Jasná formulace jevů ve výkladu

Vyjádření myšlenek, různost názorů

Administrativní žánry

9. ročník

Jazyková výchova

ZÁŘÍ

Vývoj českého jazyka

Zvuková stránka jazyka

Nauka o slově

ŘÍJEN

Tvarosloví

LISTOPAD

PROSINEC

Nejdůležitější etapy

Archaismy, historismy, neologismy

Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin

Stavba slova a tvoření slov

Slovotvorný rozbor

Pravopis i/y, í/ý,

Předpony s-, z-, vz-

Psaní souhláskových skupin

Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně

Význam slova

Slova nadřazená, podřazená, souřadná

Slova jednoznačná, mnohoznačná

Synonyma, antonyma, homonyma

Odborné názvy

Slovní druhy

Psaní velkých písmen

Podstatná jména

Přídavná jména

Zájmena

Číslovky

Slovesa

LEDEN

Skladba – stavba větná

Třídy a vzory sloves

Přechodníky

Pravopis koncovek jmen a sloves

Věta jednoduchá

Základní větné členy

Rozvíjející větné členy

Shoda přísudku s několikanásobným podmětem

Vztah přístavkový

Věty s podmětem a bez podmětu; větné ekvivalenty

Funkce vět a větných ekvivalentů

Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, vsuvka

Věta a souvětí

Souvětí podřadné

Souvětí podřadné s více než jednou větou vedlejší

Čárka v souvětí podřadném

Souvětí souřadné s více než 2 větami

Významový poměr

Komplexní jazykové rozbory

Hlavní zásady českého slovosledu

Prostředky návaznosti v jazykových projevech

Shrnutí učiva – pravopis

Shrnutí učiva – skladba

ÚNOR

BŘEZEN

Stavba textová

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

Komplexní shrnutí učiva

Literární výchova

ZÁŘÍ	Chvála vypravěčství
ŘÍJEN	
LISTOPAD	
PROSINEC	Česká i světová literatura přelomu 19. a 20. století
LEDEN	
ÚNOR	České divadlo 20. století
BŘEZEN	
DUBEN	Česká i světová poezie přelomu 19. a 20. století
KVĚTEN	Vize a fantazie
ČERVEN	Osudy

Autoři a díla podle Čítanky
a výběru vyučujícího

Komunikační a slohová výchova

ZÁŘÍ	Slohotvorní činitelé	Forma a funkce projevu
	Mluvené a psané texty	
ŘÍJEN	Projev	Prostředky knižní, prostředky neformální
LISTOPAD	Sloh a slohové styly	Hlavní funkce v komunikaci
		Styl prostě sdělovací, odborný, publicistický
		Strukturovaný životopis
PROSINEC	Některé publicistické útvary	Komentář
LEDEN		Fejeton
ÚNOR		Reportáž

BŘEZEN

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

Proslov

Přesvědčování

Manipulace

Rozhovor

Diskuse

Zásady proslovu

Argumenty

Klamné argumenty

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
(Jazyková výchova)

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdokonalí práci s jazykovými příručkami upevní si učivo o zvukové stránce jazyka zvládne na vyšší úrovni pravopis lexikální, slovtvorný a syntaktický zdokonalí se ve správném třídění slovních druhů, v tvorbě spisovných tvarů slov upevní si dovednost poznávat a správně užívat základní a rozvíjející větné členy, naučí se rozlišovat významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>Opakování učiva předchozích ročníků Obecné poučení o jazyce jazykové příručky</p> <p>Zvuková stránka jazyka spisovná a nespisovná výslovnost Nauka o slově</p> <p>Střídání hlásek při odvozování Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- Předložky s/se, z/ze; i/y po obojetných souhláskách</p> <p>Tvarosloví ohebné slovní druhy</p> <p>Skladba základní a rozvíjející větné členy</p> <p>Pravopis</p>	<p>MDV Ze KKU KKP KKŘP</p> <p>OSV Čj KKU EGS Hv KKP KKK</p> <p>Ma KKU KKP KKK</p> <p>Ma KKU KKŘP KKU KKP</p> <p>Pravopis v průběhu roku Kontrolní diktáty</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literární druhy: prózu, poezii, drama • přednáší z paměti literární texty přiměřené věku • dramatizuje jednoduchý text • vyjádří své pocity z přečteného textu • podle svých schopností volně reprodukuje text • tvoří vlastní literární útvar 	<p>Báje, pověsti a pohádky</p> <p>Lidová slovesnost, balady</p> <p>Příběhy odvahy a dobrodružství</p> <p>Svět lidí a svět zvířat</p> <p>Maléry a patálie</p> <p>Úsměvy a šibalství</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">EV</td> <td style="width: 10%;">OSV</td> <td style="width: 10%;">Ze</td> <td style="width: 10%;">KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Ze</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ENV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ze</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV</td> <td>Vv</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> </table> <p>V průběhu školního roku: základy literární teorie, divadla, besedy, výstavy, referáty, vlastní tvorba</p>	EV	OSV	Ze	KKU			Dě	KKK			Vv		EV	ENV	Vv	KKU			Hv	KKSP				KKO	EV	OSV	Ze	KKU				KKSP				KKO		ENV	Př	KKU			Ze	KKSP			Hv	KKK			Vv			OSV		KKK		OSV	Vv	KKO				KKK
EV	OSV	Ze	KKU																																																															
		Dě	KKK																																																															
		Vv																																																																
EV	ENV	Vv	KKU																																																															
		Hv	KKSP																																																															
			KKO																																																															
EV	OSV	Ze	KKU																																																															
			KKSP																																																															
			KKO																																																															
	ENV	Př	KKU																																																															
		Ze	KKSP																																																															
		Hv	KKK																																																															
		Vv																																																																
	OSV		KKK																																																															
	OSV	Vv	KKO																																																															
			KKK																																																															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje přímou a nepřímou řeč a používá ji v psaném projevu • výstižně vyjadřuje vlastní postoje a pocity • vyjadřuje se spisovně • osvojuje si základní normy písemného vyjadřování • zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • upevní si pravidla správného užívání přímé řeči • zdokonalí se v získávání informací ve vyučovacím procesu i mimo vyučování • rozlišuje hlavní údaje od vedlejších 	<p>Vypravování, popis</p> <p>Stavba textová přímá řeč</p> <p>Popis a vypravování Výpisky a výtah</p> <p>Encyklopedická hesla</p> <p>Reklamní a propagační texty</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">EV</td> <td style="width: 20%;">EGS</td> <td style="width: 10%;">Hv</td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;">KKU</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td></td> <td>Čj</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>MDV</td> <td>VKO</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td></td> <td>In</td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>In</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>In</td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> </table> <p style="text-align: right; margin-top: 20px;">Slohové práce Vlastní tvořivé psaní</p>	EV	EGS	Hv		KKU	SV		Čj		KKK		MKV			KKP					KKU					KKK	EV	MDV	VKO		KKO	SV		In		KKP					KKSP					KKK				In	KKU					KKŘP					KKK		MDV	In		KKP
EV	EGS	Hv		KKU																																																															
SV		Čj		KKK																																																															
	MKV			KKP																																																															
				KKU																																																															
				KKK																																																															
EV	MDV	VKO		KKO																																																															
SV		In		KKP																																																															
				KKSP																																																															
				KKK																																																															
			In	KKU																																																															
				KKŘP																																																															
				KKK																																																															
	MDV	In		KKP																																																															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy morfologické, navázáním na znalosti slov ohebných odvozuje jejich další tvary • orientuje se v základních typech psaní velkých písmen • chápe správný význam slov, používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova, tvořivě využívá jazykových prostředků ve svém tvůrčím psaní, rozlišuje odborné názvy • ovládá způsoby obohacování slovní zásoby • rozlišuje větné členy, rozezná druhy přísudku a podmětu, správně určí rozvíjející větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché, vyvozuje druhy vedlejších vět 	<p>Opakování učiva předchozích ročníků Tvarosloví ohebné slovní druhy, slovesa, příslovce</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Význam slov slovo, věcný a mluvnický význam, sousloví, rčení slova jednoznačná, mnohoznačná; synonyma, homonyma a antonyma odborné názvy</p> <p>Slovní zásoba a způsoby tvoření slov způsoby obohacování slovní zásoby, odvozování, skládání slov a zkracování</p> <p>Skladba stavba věty - základní a rozvíjející větné členy</p>	<p>Ma KKU KKP KKŘP</p> <p>Vv KKP Ze KKU KKK OSV KKU KKK</p> <p>Ma KKU KKU KKK KKP KKŘP</p> <p>Pravopis v průběhu roku Kontrolní diktáty</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • orientuje se v základních literárních pojmech • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • hledá prostředky typické pro lidové písně a jejich náměty • srovnává jednání a charaktery hlavních literárních postav • stručně shrne autorovy myšlenky a najde v textu poučení • poznatky z učiva dějepisu využije k posouzení doby, rozpozná epos jako literární žánr • seznámí se s životem handicapovaného člověka • poznává rozmanitost osudů a životních cest některých lidí • charakterizuje zábavnou funkci literatury 	<p>V krajinách fantazie</p> <p>O přátelství a lásce</p> <p>Staré příběhy – věčná témata <i>Pověstí – české, regionální</i></p> <p>Nikdy se nevzdávej - souboje, prohry, vítězství</p> <p>Lidé a příroda Jak jsem potkal lidi</p> <p>S úsměvem jde všechno líp</p>	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top;">EV Dě</td> <td style="vertical-align: top;">OSV KKSP</td> <td style="vertical-align: top;">Ze Hv</td> <td style="vertical-align: top;">KKO KKK</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">SV</td> <td style="vertical-align: top;">OSV</td> <td style="vertical-align: top;">VKO</td> <td style="vertical-align: top;">KKO KKU KKSP KKK</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">EV EV</td> <td style="vertical-align: top;">VDO VDO</td> <td style="vertical-align: top;">VKO VKO Dě Hv</td> <td style="vertical-align: top;">KKO KKO KKU KKK KKSP</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">EV</td> <td style="vertical-align: top;">MVK</td> <td style="vertical-align: top;">VKO Ze Hv</td> <td style="vertical-align: top;">KKO KKU KKK KKSP</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">EV</td> <td style="vertical-align: top;">ENV</td> <td style="vertical-align: top;">Př</td> <td style="vertical-align: top;">KKK</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">EV</td> <td style="vertical-align: top;">OSV</td> <td></td> <td style="vertical-align: top;">KKK</td> </tr> </table> <p>V průběhu školního roku: základy literární teorie, divadla, besedy, výstavy, referáty, vlastní tvorba</p>	EV Dě	OSV KKSP	Ze Hv	KKO KKK	SV	OSV	VKO	KKO KKU KKSP KKK	EV EV	VDO VDO	VKO VKO Dě Hv	KKO KKO KKU KKK KKSP	EV	MVK	VKO Ze Hv	KKO KKU KKK KKSP	EV	ENV	Př	KKK	EV	OSV		KKK
EV Dě	OSV KKSP	Ze Hv	KKO KKK																							
SV	OSV	VKO	KKO KKU KKSP KKK																							
EV EV	VDO VDO	VKO VKO Dě Hv	KKO KKO KKU KKK KKSP																							
EV	MVK	VKO Ze Hv	KKO KKU KKK KKSP																							
EV	ENV	Př	KKK																							
EV	OSV		KKK																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivě využívá jazykových prostředků pro oživení textu, rozlišuje jednotlivé části vypravování, člení správně odstavce, využívá rozmanité prostředky ke zvýšení dějového napětí • rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, na základě svého pozorování srozumitelně popisuje jednotlivé kroky při popisu, návodu • dokáže slovně vystihnout své city, pocity, nálady • výstižně formuluje charakteristické rysy popisované osoby • ovládá náležitosti (písemné, grafické) 	<p>Vypravování</p> <p>Popis návodů a popisů pracovního postupu, umělecký popis (líčení)</p> <p>Popis osoby a charakteristika přímá, nepřímá</p> <p>Životopis souvislý, strukturovaný</p> <p>Práce s informacemi výťah výpisky reklamní text žádost pozvánka</p>	<p>EV EGS Hv KKK KKP OSV Hv KKK Vv KKP Čsp KKŘP KKSP</p> <p>EV OSV VKO KKO SV Vv KKP KKSP</p> <p>EV OSV VKO KKO</p> <p>MDV VKO KKO In KKP KKK</p> <p>Slohové práce Vlastní tvořivé psaní</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní způsoby obohacování slovní zásoby • ovládá zásady tvoření slov • třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu • třídí slovesné tvary a určuje mluvnické kategorie • zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost) • spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic • určí větný člen základní i rozvíjející • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • určuje druhy vedlejších vět • znázorní vzorcem zadané souvětí • správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku 	<p>Opakování učiva předchozích ročníků Nauka o slově</p> <p>Tvarosloví ohebné slovní druhy</p> <p>slovesa slovesný vid neohebné slovní druhy</p> <p>Skladba věta jednoduchá; základní a rozvíjející větné členy</p> <p>souvětí podřadné Stavba textová souvětí souřadné významové poměry mezi větnými členy a větami hlavními psaní čárek</p>	<p>EV MDV KKO KKP KKU</p> <p> OSV Ze KKŘP Dě KKK</p> <p> OSV Ma KKU KKP KKŘP</p> <p> Ma KKU KKP KKŘP</p> <p> Ma KKU KKP KKŘP</p> <p>Pravopis v průběhu roku Kontrolní diktáty</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná významné představitele české a světové literatury vymezí období NO v českých zemích má přehled o základních dílech rozliší základní literární směry a jejich významné představitele formuluje písemně i ústně dojmy z četby orientuje se ve struktuře literárního textu 	<p>Setkání se starší literaturou</p> <p>Od romantismu k moderní literatuře</p> <p>Literatura přelomu 19. a 20. století</p> <p>Humor, fantazie, příběhy psané životem</p>	<table> <tr> <td>EV</td> <td>EGS</td> <td>Dě</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ze</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>VDO</td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td>Hv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>MDV</td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Hv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>VDO</td> <td>VKO</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> </table> <p>V průběhu školního roku: referáty o knize, besedy, divadla, exkurze, literární teorie, vlastní tvorba</p>	EV	EGS	Dě	KKO			Ze	KKU			Hv	KKK	EV	VDO	Dě	KKU			Hv	KKK	EV	OSV	Dě	KKU		VDO	Hv	KKK	EV	MDV		KKU	SV			KKK	EV	OSV	Hv	KKK				KKSP	EV	VDO	VKO	KKO				KKU				KKK
EV	EGS	Dě	KKO																																																							
		Ze	KKU																																																							
		Hv	KKK																																																							
EV	VDO	Dě	KKU																																																							
		Hv	KKK																																																							
EV	OSV	Dě	KKU																																																							
	VDO	Hv	KKK																																																							
EV	MDV		KKU																																																							
SV			KKK																																																							
EV	OSV	Hv	KKK																																																							
			KKSP																																																							
EV	VDO	VKO	KKO																																																							
			KKU																																																							
			KKK																																																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • vymezí charakteristiku vnější a vnitřní • využívá základy studijního čtení • vyhledá klíčová slova • zformuluje hlavní myšlenky textu • samostatně připraví a přednese referát • rozpozná v textu fakta od názorů • vytvoří souvislý a srozumitelný text se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem • odlišuje spisovný a nespisovný projev • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • napíše některou z důležitých písemností 	<p>Charakteristika</p> <p>Výklad</p> <p>Referát a recenze</p> <p>Úvaha</p> <p>Některé důležité písemnosti</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">EV</td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 15%;">VKO</td> <td style="width: 15%;">KKO</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>Fy</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Př</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ze</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>ENV</td> <td>In</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td>OSV</td> <td>VKO</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>VKO</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV</td> <td>In</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> </table> <p style="text-align: right; margin-top: 20px;">Slohové práce Vlastní tvořivé psaní</p>	EV	OSV	VKO	KKO	SV		Vv	KKP				KKSP						MDV	Fy	KKU			Př	KKK			Ze	KKŘP			Dě		EV	ENV	In	KKP	SV	OSV	VKO	KKO				KKSP				KKK						MDV	VKO	KKSP		OSV	In	KKK		VDO		KKU
EV	OSV	VKO	KKO																																																															
SV		Vv	KKP																																																															
			KKSP																																																															
	MDV	Fy	KKU																																																															
		Př	KKK																																																															
		Ze	KKŘP																																																															
		Dě																																																																
EV	ENV	In	KKP																																																															
SV	OSV	VKO	KKO																																																															
			KKSP																																																															
			KKK																																																															
	MDV	VKO	KKSP																																																															
	OSV	In	KKK																																																															
	VDO		KKU																																																															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku na základě znalostí jeho vývoje • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů • používá znalosti stavby slova v pravopisných jevech • rozlišuje různé vrstvy jazyka a správně aplikuje jejich slovní zásobu • správně třídí slovní druhy • ovládá pravopisné jevy morfologické • třídí slovesné tvary a určuje mluvnické kategorie • ovládá psaní velkých písmen a jejich pravopis <ul style="list-style-type: none"> • určuje základní a rozvíjející větné členy <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní a významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • určuje druhy souvětí • ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí <ul style="list-style-type: none"> • zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění 	<p>Opakování učiva předchozích ročníků Vývoj českého jazyka Zvuková stránka jazyka</p> <p>Nauka o slově</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Skladba Věta jednoduchá Základní a rozvíjející větné členy Věta s podmíněm a věty bez podmětu Větné ekvivalenty Věta a souvětí Souvětí podřadné Stavba textová Souvětí souřadné Významový poměr Hlavní zásady českého slovosledu</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 10%; text-align: center;">MDV</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">Dě Ze</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Dě</td> <td style="text-align: center;">KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Hv</td> <td style="text-align: center;">KKK KKP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">EV</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKK KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ze</td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td style="text-align: center;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Ma</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> </table> <p>Pravopis v průběhu roku Kontrolní diktáty</p>		MDV	Dě Ze	KKK			Dě	KKK		OSV	Hv	KKK KKP	EV			KKK KKU		OSV					Ma	KKP			Ze	KKP				KKŘP				KKP				KKŘP			Ma	KKP			Ma	KKŘP			Ma				Ma				Ma	KKP			Ma					KKP				KKP
	MDV	Dě Ze	KKK																																																																							
		Dě	KKK																																																																							
	OSV	Hv	KKK KKP																																																																							
EV			KKK KKU																																																																							
	OSV																																																																									
		Ma	KKP																																																																							
		Ze	KKP																																																																							
			KKŘP																																																																							
			KKP																																																																							
			KKŘP																																																																							
		Ma	KKP																																																																							
		Ma	KKŘP																																																																							
		Ma																																																																								
		Ma																																																																								
		Ma	KKP																																																																							
		Ma																																																																								
			KKP																																																																							
			KKP																																																																							

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je a jejich funkci, uvede jejich významné představitele • rozvíjí pozitivní vztah k literatuře • orientuje se v literatuře 20. století • poznává historii divadla • navštěvuje divadelní a filmová představení • orientuje se v české i světové poezii 	<p>Chvála vypravěčství</p> <p>Česká i světová literatura přelomu 19. a 20. století</p> <p>České divadlo 20. století</p> <p>Česká i světová poezie přelomu 19. a 20. století</p> <p>Vize a fantazie</p> <p>Osudy</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">EV</td> <td style="width: 15%;">EGS</td> <td style="width: 15%;">Dě</td> <td style="width: 10%;">KKU</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td></td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>VKO</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Hv</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td></td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> </table> <p>V průběhu školního roku: referáty o knize, besedy, divadla, exkurze, literární teorie, vlastní tvorba</p>	EV	EGS	Dě	KKU	SV		Ze	KKK			Vv	KKP			Hv		EV	OSV	Dě	KKU		VDO	Ze	KKK				KKP	EV	OSV	Dě	KKU		VDO	Ze	KKK			VKO				Vv	KKP			Hv		EV		Dě	KKU			Ze	KKK			Dě	KKU				KKK
EV	EGS	Dě	KKU																																																															
SV		Ze	KKK																																																															
		Vv	KKP																																																															
		Hv																																																																
EV	OSV	Dě	KKU																																																															
	VDO	Ze	KKK																																																															
			KKP																																																															
EV	OSV	Dě	KKU																																																															
	VDO	Ze	KKK																																																															
		VKO																																																																
		Vv	KKP																																																															
		Hv																																																																
EV		Dě	KKU																																																															
		Ze	KKK																																																															
		Dě	KKU																																																															
			KKK																																																															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí pozitivní vztah k jazyku • ovládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu • ovládá znaky slohových postupů, zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • vystupuje v roli mluvčího i posluchače • v mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči • vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pocit • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikaci • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • interpretuje svůj vlastní text • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • najde výrazný prostředek manipulace v textu 	<p>Slohotvorní činitelé</p> <p>Mluvené a psané texty</p> <p>Projev Sloh a slohové styly Strukturovaný životopis Publicistické útvary</p> <p>Proslov</p> <p>Přesvědčování a manipulace</p>	<p>OSV</p> <p>EV SV VDO MDV VKO In KKO KKP KKK KKŘP</p> <p>EV MDV VKO In Čsp KKO KKP KKK</p> <p>EV VDO VKO KKK</p> <p>VDO MDV VKO In KKK KKŘP</p> <p>Slohové práce Vlastní tvořivé psaní</p>			

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK

5.2.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. **Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí**, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. **Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.**

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- poskytování základu pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa
- osvojování anglického jazyka
- napomáhání snižovat jazykové bariéry
- přispívání ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění
- umožňování poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich typické kulturní tradice

5.2.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně (6. - 9. ročník). Výuka probíhá většinou ve skupinách v rámci ročníku. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o různých tématech. Žáci by měli rovněž porozumět vhodnému písemnému projevu (četba, text),

kteřý je přiměřený jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří; znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení kultur zemí světa, prohlubuje toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi lidmi.

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- dialog
- výklad
- poslech
- četba
- reprodukce textu
- samostatná práce, projektová činnost
- hry, soutěže
- recitace, zpěv
- výukové programy na PC

Účast v olympiádách, výjezdy do zahraničí, výměnné pobyty, příležitostné akce, dopisování, videokonference

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

EGS - cizí jazyky mají praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Evropa a svět nás zajímá.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením

zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MKV - multikulturalita v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Realizace průřezového tématu *Multikulturní výchova* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;

- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

MDV - propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace, tvorba mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

OSV - vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační

podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Sebezpoznavání.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

5.2.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pochopení významu schopnosti komunikace v cizím jazyce pro další studium i praktický život
- k propojování probraných témat a jazykových jevů
- k samostatnému vyhledávání postupů k odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- k odstranění zábran při konverzaci s příslušníkem jiné země
- ke schopnosti opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k porozumění jednoduchého sdělení v cizím jazyce a schopnosti následně reagovat
- ke schopnosti zformulovat a vyjádřit jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- ke schopnosti porozumět promluvě i přiměřenému textu v cizím jazyce
- k využívání dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktů či vztahů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke schopnosti požádat o radu a pomoc v jednoduchých situacích
- k dodržování zásad slušného chování v cizojazyčném prostředí
- ke spolupráci na jednoduchém úkolu se zastoupením cizojazyčné konverzace

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k získávání informací o tradicích a zvycích v cizojazyčných zemích a porovnávání se zvyky naší Země

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k samostatné práci s jazykovými příručkami daného jazyka
- ke práci na projektech přibližujících kulturu, politickou situaci i život lidí v cizích zemích

5.2.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Žák:

- 01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- 02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák:

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Žák:

01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- 02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Žák:

01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- 01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- 02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Žák:

03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.2.5 Přehled učiva

- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, člověk a společnost, problémy mládeže, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

6. ročník (jazyková skupina):

ZÁŘÍ	Seznamování, představování, osobní údaje
ŘÍJEN	Rodina, škola, sport, bydlení
LISTOPAD	Rodina, škola, sport, bydlení
PROSINEC	Volný čas, kultura, zvířata
LEDEN	Volný čas, kultura, zvířata
ÚNOR	Kultura, počasí, cestování, anglické realie

BŘEZEN	Kultura, počasí, cestování, anglické reálie
DUBEN	Stravovací návyky, nakupování, recepty
KVĚTEN	Stravovací návyky, nakupování, recepty
ČERVEN	Kultura, reálie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový; řadové číslovky, členy;

pořadí rozvíjejících přídavných jmen; zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací, neurčitá a jejich složeniny; předložky času

příslovce neurčitá; modální slovesa; minulý čas; počítatelná a nepočítatelná podstatná jména; psaní malých a velkých písmen

Témata(okruhy slovní zásoby):

rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, cestování, kultura, stravovací návyky, reálie zemí anglických jazykových oblastí

7. ročník (jazyková skupina):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Počasí, reálie, cestování
LISTOPAD	Počasí, reálie, cestování
PROSINEC	Kultura, budoucnost
LEDEN	Kultura, budoucnost
ÚNOR	Denní režim, škola
BŘEZEN	Denní režim, škola
DUBEN	Rodina, domov, příroda
KVĚTEN	Rodina, domov, příroda
ČERVEN	Vnější charakteristika, reálie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový
přídavná jména-stupňování
příslovce-tvorba a stupňování
modální slovesa
minulý čas
vyjadřování budoucnosti
spojovací výrazy
předložky místa
stavba věty
dělení slov

Témata (okruhy slovní zásoby):

rodina, cestování, domov, příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, počasí, kultura, škola, denní režim

8. ročník(jazyková skupina):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Člověk a společnost, příroda
LISTOPAD	Člověk a společnost, příroda
PROSINEC	Příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí
LEDEN	Příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí
ÚNOR	Město, nákupy, kultura, sport
BŘEZEN	Město, nákupy, kultura, sport
DUBEN	Člověk a společnost, reálie zemí anglických jazykových oblastí
KVĚTEN	Člověk a společnost, reálie zemí anglických jazykových oblastí
ČERVEN	Kultura

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

vyjadřování budoucnosti

minulý čas průběhový a prostý

členy

zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací

předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené

modální slovesa

vedlejší věty

stavba věty

pravidla interpunkce

Témata (okruhy slovní zásoby):

člověk a společnost, nákupy, kultura, sport, reálie zemí anglických jazykových oblastí, město, příroda,

9. ročník(jazyková skupina):

ZÁŘÍ	Opakování učiva 8. ročníku
ŘÍJEN	Péče o zdraví, pocity a nálady, společnost a její problémy
LISTOPAD	Péče o zdraví, pocity a nálady, společnost a její problémy
PROSINEC	Móda, příroda
LEDEN	Móda, příroda
ÚNOR	Moderní technologie a média, kultura
BŘEZEN	Moderní technologie a média, kultura
DUBEN	Rodina, problémy mládeže, volba povolání
KVĚTEN	Rodiny, problémy mládeže, volba povolání
ČERVEN	Vnitřní charakteristika, péče o zdraví

Zvuková a grafická podoba jazyka:

rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

různé druhy slovesné vazby

spojovací výrazy

předpřítomný čas

trpný rod

podmínkové věty

vedlejší věty

modální slovesa

podmiňovací způsob

stavba věty

Témata (okruhy slovní zásoby):

společnost a její problémy, rodina, kultura, pocity a nálady, realie zemí anglických jazykových oblastí, příroda, volba povolání, problémy mládeže, charakteristika osobnosti, péče o zdraví, móda, moderní technologie a média

6. ročník (nejazyková skupina):

ZÁŘÍ	Seznamování, představování, osobní údaje
ŘÍJEN	Město, domov, bydlení
LISTOPAD	Město, domov, bydlení
PROSINEC	Móda, nakupování
LEDEN	Móda, nakupování
ÚNOR	Škola, rodina, sport
BŘEZEN	Škola, rodina, sport
DUBEN	Volný čas, kultura, zvířata
KVĚTEN	Volný čas, kultura, zvířata
ČERVEN	Kultura, realie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový

řadové číslovky

pořadí rozvíjejících přídavných jmen

zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací,

předložky času

příslovce neurčitá

modální slovesa

psaní malých a velkých písmen

předložky místa

Témata (okruhy slovní zásoby)

město, domov, móda, nakupování, rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, kultura, realie zemí anglických jazykových oblastí, seznamování, představování, osobní údaje

7. ročník (nejazyková skupina):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Zvířata, příroda
LISTOPAD	Kultura, počasí, cestování, město
PROSINEC	Kultura, počasí, cestování, město
LEDEN	Stravovací návyky, nakupování
ÚNOR	Stravovací návyky, nakupování
BŘEZEN	Počasí, cestování
DUBEN	Počasí, cestování
KVĚTEN	Rodina, domov
ČERVEN	Reálie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový

přídavná jména-stupňování

minulý čas

počítatelná a nepočítatelná podstatná jména

spojovací výrazy

stavba věty

dělení slov

členy

Témata (okruhy slovní zásoby):

rodina, cestování, domov, město, příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí, stravovací návyky, zvířata, nákupy, kultura, počasí

8. ročník (nejazyková skupina):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Kultura, budoucnost
LISTOPAD	Kultura, budoucnost
PROSINEC	Denní režim, škola, sport
LEDEN	Denní režim, škola, sport
ÚNOR	Rodina, domov, příroda
BŘEZEN	Rodina, domov, příroda
DUBEN	Člověk a společnost, příroda
KVĚTEN	Člověk a společnost, příroda
ČERVEN	Vnější charakteristika, realie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

vyjadřování budoucnosti

modální slovesa

přítomný čas průběhový a prostý

minulý čas

vedlejší věty

spojovací výrazy

pravidla interpunkce

členy

zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací, neurčitá a jejich složeniny

Témata (okruhy slovní zásoby):

škola, kultura, sport, rodina, domov, příroda, realie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, člověk a společnost

9. ročník(nejazyková skupina):

ZÁŘÍ	Opakování učiva 8. ročníku
ŘÍJEN	Příroda, realie zemí anglických jazykových oblastí
LISTOPAD	Město
PROSINEC	Člověk a společnost, realie zemí anglických jazykových oblastí
LEDEN	Pocity a nálady, společnost a její problémy
ÚNOR	Móda, příroda
BŘEZEN	Moderní technologie a média, kultura
DUBEN	Rodina, problémy mládeže, volba povolání
KVĚTEN	Vnitřní charakteristika, péče o zdraví
ČERVEN	Kultura

Zvuková a grafická podoba jazyka:

rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov

Jazykové prostředky:

různé druhy slovesné vazby

trpný rod

podmínkové věty

vedlejší věty

vyjadřování budoucnosti

minulý čas průběhový a prostý

předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené

modální slovesa

Témata (okruhy slovní zásoby):

společnost a její problémy, rodina, kultura, pocity a nálady, realie zemí anglických jazykových oblastí, příroda, volba povolání, problémy mládeže, vnitřní charakteristika, péče o zdraví, moderní technologie a média, člověk a společnost, město, móda

6. ročník (nejazyková skupina II):

ZÁŘÍ	Seznamování, představování, osobní údaje
ŘÍJEN	Město, domov, bydlení
LISTOPAD	Město, domov, bydlení
PROSINEC	Móda, nakupování
LEDEN	Móda, nakupování
ÚNOR	Škola, rodina, sport
BŘEZEN	Škola, rodina, sport
DUBEN	Volný čas, kultura, zvířata
KVĚTEN	Volný čas, kultura, zvířata
ČERVEN	Reálie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov s tolerancí chyb

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový

řadové číslovky

pořadí rozvíjejících přídavných jmen

zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací,

předložky času

příslovce neurčitá

modální slovesa

psaní malých a velkých písmen

předložky místa

Témata (okruhy slovní zásoby)

město, domov, móda, nakupování, rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, kultura, reálie zemí anglických jazykových oblastí, seznamování, představování, osobní údaje

7. ročník (nejazyková skupina II):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Zvířata, příroda
LISTOPAD	Počasí, cestování
PROSINEC	Počasí, cestování
LEDEN	Stravovací návyky
ÚNOR	Stravovací návyky
BŘEZEN	Příroda
DUBEN	Příroda
KVĚTEN	Rodina, domov
ČERVEN	Reálie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Jazykové prostředky:

přítomný čas prostý a průběhový

přídavná jména-stupňování

minulý čas

počítatelná a nepočítatelná podstatná jména

spojovací výrazy

stavba věty

dělení slov

členy

Témata (okruhy slovní zásoby):

rodina, cestování, domov, příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí, stravovací návyky, zvířata, počasí

8. ročník (nejazyková skupina II):

ZÁŘÍ	Úvod a opakování
ŘÍJEN	Kultura, budoucnost
LISTOPAD	Kultura, budoucnost
PROSINEC	Škola, sport
LEDEN	Škola, sport
ÚNOR	Rodina, domov
BŘEZEN	Rodina, domov
DUBEN	Člověk a společnost
KVĚTEN	Člověk a společnost
ČERVEN	Vnější charakteristika, realie zemí anglických jazykových oblastí

Zvuková a grafická podoba jazyka:

rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Jazykové prostředky:

vyjadřování budoucnosti

modální slovesa

přítomný čas průběhový a prostý

minulý čas

vedlejší věty; spojovací výrazy

pravidla interpunkce

členy

zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací, neurčitá a jejich složeniny

Témata (okruhy slovní zásoby):

škola, kultura, sport, rodina, domov, realie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, člověk a společnost

9. ročník (nejazyková skupina II):

ZÁŘÍ	Opakování učiva 8. ročníku
ŘÍJEN	Příroda, město
LISTOPAD	Člověk a společnost
PROSINEC	Pocity a nálady
LEDEN	Společnost a její problémy
ÚNOR	Móda
BŘEZEN	Moderní technologie a média
DUBEN	Rodina,
KVĚTEN	Problémy mládeže, volba povolání
ČERVEN	Charakteristika, péče o zdraví

Zvuková a grafická podoba jazyka:

rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Jazykové prostředky:

různé druhy slovesné vazby

trpný rod

podmínkové věty; vedlejší věty

vyjadřování budoucnosti

minulý čas průběhový a prostý

předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené

modální slovesa

Témata (okruhy slovní zásoby):

příroda, město, člověk a společnost, pocity a nálady, společnost a její problémy, móda, moderní technologie a média, rodina, problémy mládeže, volba povolání, charakteristika, péče o zdraví

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Anglický jazyk**

Ročník: **šestý - jazyková skupina**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vyhledá ve dvojjazyčném slovníku • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace a odpoví na otázky • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení • rozumí významu klíčových slov • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obsahu • při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu • pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií. 	<p>Opakování učiva 5.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> přítomný čas prostý a průběhový řadové číslovky, členy pořadí rozvíjejících přídavných jmen zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací, neurčitá a jejich složeniny předložky času příslovce neurčitá modální slovesa minulý čas počítatelná a nepočítatelná podstatná jm. psaní malých a velkých písmen</p> <p><u>Témata(okruhy slovní zásoby):</u> rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, cestování, kultura, stravovací návyky, realie zemí anglických jazykových oblastí</p>	<p>OSV EGS EGS MKV MKV MKV ENV MDV VDO</p>	<p>Př Tv Fy Vko Ma ČJ Čj Čsp Tv Vko Čsp Čj Ma</p>	<p>KKK KKSP KKK KKK KKK KKU KKK KKK KKSP KKP KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • správně vysloví fonetický přepis slov vyhledaných ve slovníku • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách • na základě poslechu doplní potřebné informace • reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, vyhledá v něm požadované informace • používá dvojjazyčný slovník vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • vyžádá jednoduchou informaci. • písemně, gramaticky správně tvoří a jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů • rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Opakování učiva 6.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> přítomný čas prostý a průběhový přídavná jména-stupňování příslovce-tvorba a stupňování modální slovesa minulý čas vyjadřování budoucnosti spojovací výrazy předložky místa stavba věty dělení slov</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> rodina, cestování, domov, příroda, reálie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, počasí, kultura, škola, denní režim</p>	<p>VDO Hv KKK</p> <p>OSV Vko KKK Ze KKK</p> <p>MKV Čj KKSP KKU</p> <p>MKV Ze KKU MKV Př KKŘP</p> <p>EGS Vko Ze KKP</p> <p>ENV Fy</p> <p>EGV Čj KKK EGV Dě KKŘP KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY															
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu požadované informace • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • aktivně a adekvátně zvládá jazykové situace spojené s danými tématy • rozumí čtenému textu a odpoví na otázky • vyplňuje přiměřeně náročné formuláře • rozumí a interpretuje přiměřeně náročný poslech • při poslechu zachytí požadované informace • umí poradit • domluví se v běžných každodenních situacích • vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • využívá různé slovníkové příručky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • mluví a píše o osvojovaných tématech • v textech vyhledá známé výrazy, fráze • rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor • ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty • opisem vyjádří větu či krátký text. • vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni 	<p><u>Opakování učiva 7.ročníku</u> <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> vyjadřování budoucnosti minulý čas průběhový a prostý členy zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené modální slovesa vedlejší věty stavba věty pravidla interpunkce</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> člověk a společnost, nákupy, kultura, sport, realie zemí anglických jazykových oblastí, město, příroda,</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; vertical-align: top;">MKV</td> <td style="width: 15%; vertical-align: top;">Vko Ma Př</td> <td style="width: 70%; vertical-align: top;">KKU KKSP KKK KKSP</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">EGS</td> <td style="vertical-align: top;">HV Vko</td> <td style="vertical-align: top;">KKK KKSP KKO KKK</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">OSV</td> <td style="vertical-align: top;">Ma Ze Vko</td> <td style="vertical-align: top;">KKO KKP KKK KKŘP KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">MDV</td> <td></td> <td style="vertical-align: top;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">VDO</td> <td style="vertical-align: top;">Vko Čj</td> <td style="vertical-align: top;">KKSP KKP KKŘP</td> </tr> </table>	MKV	Vko Ma Př	KKU KKSP KKK KKSP	EGS	HV Vko	KKK KKSP KKO KKK	OSV	Ma Ze Vko	KKO KKP KKK KKŘP KKŘP	MDV		KKŘP	VDO	Vko Čj	KKSP KKP KKŘP
MKV	Vko Ma Př	KKU KKSP KKK KKSP															
EGS	HV Vko	KKK KKSP KKO KKK															
OSV	Ma Ze Vko	KKO KKP KKK KKŘP KKŘP															
MDV		KKŘP															
VDO	Vko Čj	KKSP KKP KKŘP															

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně vysloví fonetický přepis slov vyhledaných ve slovníku • rozumí náročnějšímu textu, i autentickému, a vyhledá v něm požadované informace • píše formální i neformální texty s ohledem na osvojovaná témata • reaguje na přiměřeně náročné písemné sdělení • rozumí konkrétním údajům z poslechu • interpretuje text či poslech, vybírá podstatné informace • diskutuje v rámci osvojovaných témat • adekvátně reaguje v jazykových situacích formálního i neformálního charakteru • mluví o zkušenostech • vypráví příběh • zefektivňuje písemný i mluvený projev • v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky • s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). • vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. • adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem 	<p>Opakování učiva 8.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> různé druhy slovesné vazby spojovací výrazy pravidla interpunkce trpný rod podmínkové věty vedlejší věty modální slovesa podmiňovací způsob stavba věty</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> společnost a její problémy, rodina, kultura, pocity a nálady, reálie zemí anglických jazykových oblastí, příroda, volba povolání, problémy mládeže, vnitřní charakteristika, péče o zdraví, móda, moderní technologie a média</p>	OSV	Vko	KKK
		VDO	Dě	KKŘP KKO KKSP
		MDV	IVT	KKP
		MKV		KKU
		EGS	Př	KKK
		ENV	Ze	KKŘP
		MDV	Vko	KKU

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vyhledá ve dvojazyčném slovníku • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace a odpoví na otázky • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení • rozumí významu klíčových slov • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obsahu • při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu • pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií 	<p>Opakování učiva 5.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> přítomný čas prostý a průběhový řadové číslovky pořadí rozvíjejících přídavných jmen zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací, předložky času příslovce neurčitá modální slovesa psaní malých a velkých písmen předložky místa</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby)</u> město, domov, móda, nakupování, rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, kultura, realie zemí anglických jazykových oblastí, seznamování, představování, osobní údaje</p>	VDO EGS EGS ENV MDV MKV MKV MKV OSV	Ma Tv Fy Čj Čsp Tv Vko Čsp Čj Vko Ma ČJ Př	KKO KKSP KKK KKK KKK KKSP KKP KKŘP KKSP KKK KKU KKK

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • správně vysloví fonetický přepis slov vyhledaných ve slovníku • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách • na základě poslechu doplní potřebné informace • reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, vyhledá v něm požadované informace • používá dvojjazyčný slovník vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • vyžádá jednoduchou informaci. • písemně, gramaticky správně tvoří a jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů • rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Opakování učiva 6.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> přítomný čas prostý a průběhový přídavná jména-stupňování minulý čas počitatelná a nepočitatelná podstatná jména spojovací výrazy stavba věty dělení slov členy</p> <p><u>Témata(okruhy slovní zásoby):</u> rodina, cestování, domov, město, příroda, realie zemí anglických jazykových oblastí, stravovací návyky, zvířata, nákupy, kultura, počasí</p>	OSV EGV EGV VDO ENV EGS MKV MKV MKV	Vko Ze Čj Dě Hv Fy Vko Ze Čj Ze Př	KKK KKK KKK KKŘP KKP KKK KKP KKP KKSP KKU KKU KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu požadované informace • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • aktivně a adekvátně zvládá jazykové situace spojené s danými tématy • rozumí čtenému textu a odpoví na otázky • vyplňuje přiměřeně náročné formuláře • rozumí a interpretuje přiměřeně náročný poslech • při poslechu zachytí požadované informace • umí poradit • domluví se v běžných každodenních situacích • vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • využívá různé slovníkové příručky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • mluví a píše o osvojovaných tématech • v textech vyhledá známé výrazy, fráze • rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor • ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty • opisem vyjádří větu či krátký text. • vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni 	<p><u>Opakování učiva 7.ročníku</u> <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> vyjadřování budoucnosti modální slovesa přítomný čas průběhový a prostý minulý čas vedlejší věty spojovací výrazy pravidla interpunkce členy zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací, neurčitá a jejich složeniny</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> škola, kultura, sport, rodina, domov, příroda, realie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, člověk a společnost</p>	OSV	KKO	
			KKP	
		Ma	KKK	
		Ze	KKŘP	
		VkO	KKŘP	
		MDV		KKŘP
		MKV	VkO	KKU
			Ma	KKSP
			Př	KKK
				KKSP
		VDO	VkO	KKSP
			Čj	KKP
				KKŘP
		EGS	HV	KKK
			VkO	KKSP
				KKO
				KKK

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně vysloví fonetický přepis slov vyhledaných ve slovníku • rozumí náročnějšímu textu, i autentickému, a • vyhledá v něm požadované informace • píše formální i neformální texty s ohledem • na osvojovaná témata • reaguje na přiměřeně náročné písemné sdělení • rozumí konkrétním údajům z poslechu • interpretuje text či poslech, vybírá podstatné informace • diskutuje v rámci osvojovaných témat • adekvátně reaguje v jazykových situacích formálního i neformálního charakteru • mluví o zkušenostech • vypráví příběh • zefektivňuje písemný i mluvený projev • v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky • s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). • vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. • adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem 	<p>Opakování učiva 8.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> různé druhy slovesné vazby trpný rod podmínkové věty vedlejší věty modální slovesa vyjadřování budoucnosti minulý čas průběhový a prostý předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> společnost a její problémy, rodina, kultura, pocity a nálady, realie zemí anglických jazykových oblastí, příroda, volba povolání, problémy mládeže, vnitřní charakteristika, péče o zdraví, moderní technologie a média, člověk a společnost, město</p>	<p>VDO Dě KKŘP KKO KKSP</p> <p>MDV IVT KKP</p> <p>MKV KKV</p> <p>OSV Vko KKK</p> <p>MDV Vko KKV</p> <p>ENV Ze KKŘP</p> <p>EGS Př KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vyhledá ve dvojjazyčném slovníku • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace a odpoví na otázky • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení • rozumí významu klíčových slov • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu a obsahu • při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu • pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií. 	<p>Opakování učiva 5.ročníku Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby, fonetický přepis slov s tolerancí chyb</p> <p>Jazykové prostředky: přítomný čas prostý a průběhový řadové číslovky pořadí rozvíjejících přídavných jmen zájmena-osobní, přivlastňovací, tázací, předložky času příslovce neurčitá modální slovesa psaní malých a velkých písmen předložky místa</p> <p>Témata (okruhy slovní zásoby) město, domov, móda, nakupování, rodina, bydlení, škola, sport, zvířata, volný čas, kultura, realie zemí anglických jazykových oblastí, seznamování, představování, osobní údaje</p>	<p>VDO Ma KKO</p> <p>EGS Tv KKSP EGS Fy KKK</p> <p>ENV Čj KKK Čsp KKK Tv KKSP Vko KKP Čsp KKŘP</p> <p>MDV Čj KKSP</p> <p>MKV Vko MKV Ma KKK MKV ČJ KKU</p> <p>OSV Př KKK</p> <p>Veškeré učivo se modifikuje podle specifických potřeb žáků a s přiměřenou tolerancí chyb</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • správně vysloví fonetický přepis slov • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách • používá dvojjazyčný slovník vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • vyžádá jednoduchou informaci. • písemně, gramaticky správně tvoří a jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, poslechu, promluvy i konverzace a vyhledá v něm požadované informace • rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů • rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Opakování učiva 6.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> přítomný čas prostý a průběhový přídavná jména-stupňování minulý čas počitatelná a nepočitatelná podstatná jména spojovací výrazy stavba věty dělení slov členy</p> <p><u>Témata(okruhy slovní zásoby):</u> rodina, cestování, domov, příroda, realie země anglických jazykových oblastí, stravovací návyky, zvířata, počasí</p>	<p>OSV Vko KKK Ze KKK</p> <p>EGV Čj KKK EGV Dě KKŘP KKP</p> <p>VDO Hv KKK</p> <p>ENV Fy EGS Vko Ze KKP</p> <p>MKV Čj KKSP KKU</p> <p>MKV Ze KKV MKV Př KKŘP</p> <p>Veškeré učivo se modifikuje podle specifických potřeb žáků a s přiměřenou tolerancí chyb</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu požadované informace • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • aktivně a adekvátně zvládá jazykové situace spojené s danými tématy • rozumí čtenému textu a odpoví na otázky • vyplňuje přiměřeně náročné formuláře • rozumí a interpretuje přiměřeně náročný poslech • při poslechu zachytí požadované informace • umí poradit • domluví se v běžných každodenních situacích • vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • využívá různé slovníkové příručky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • mluví a píše o osvojovaných tématech • v textech vyhledá známé výrazy, fráze • rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor • ústně popíše sebe, svou rodinu, svou školu, známá místa a předměty • opisem vyjádří větu či krátký text. • vyžádá písemně informaci týkající se známých témat a poděkuje za ni 	<p><u>Opakování učiva 7.ročníku</u> <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> vyjadřování budoucnosti modální slovesa přítomný čas průběhový a prostý minulý čas vedlejší věty spojovací výrazy pravidla interpunkce členy zájmena-osobní, přivlastňovací, vztažná, ukazovací, neurčitá a jejich složeniny</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> škola, kultura, sport, rodina, domov, realie zemí anglických jazykových oblastí, vnější charakteristika, budoucnost, člověk a společnost</p>	OSV Ma Ze VkO MDV MKV VDO EGS	KKO KKP KKK KKŘP KKŘP KKŘP KKU KKSP KKK KKSP KKSP KKP KKŘP KKK KKSP KKO KKK

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																					
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně vysloví fonetický přepis slov vyhledaných ve slovníku • rozumí náročnějšímu textu, i autentickému, a • vyhledá v něm požadované informace • píše formální i neformální texty s ohledem • na osvojovaná témata • reaguje na přiměřeně náročné písemné sdělení • rozumí konkrétním údajům z poslechu • interpretuje text či poslech, vybírá podstatné informace • diskutuje v rámci osvojovaných témat • adekvátně reaguje v jazykových situacích formálního i neformálního charakteru • mluví o zkušenostech • vypráví příběh • zefektivňuje písemný i mluvený projev • v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky • s kamarády se domluví na společném programu (co, kdy a kde budou dělat). • vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích. • adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem 	<p>Opakování učiva 8.ročníku <u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p><u>Jazykové prostředky:</u> různé druhy slovesné vazby trpný rod podmínkové věty vedlejší věty modální slovesa vyjadřování budoucnosti minulý čas průběhový a prostý předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené</p> <p><u>Témata (okruhy slovní zásoby):</u> příroda, město, člověk a společnost, pocity a nálady, společnost a její problémy, móda, moderní technologie a média, rodina, problémy mládeže, volba povolání, vnitřní charakteristika, péče o zdraví</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center;">VDO</td> <td style="width: 15%; text-align: center;">Dě</td> <td style="width: 70%; text-align: center;">KKŘP KKO KKSP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">MDV</td> <td style="text-align: center;">IVT</td> <td style="text-align: center;">KKP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">MKV</td> <td></td> <td style="text-align: center;">KKU</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Vko</td> <td style="text-align: center;">KKK</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">MDV</td> <td style="text-align: center;">Vko</td> <td style="text-align: center;">KKU</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ENV</td> <td style="text-align: center;">Ze</td> <td style="text-align: center;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">EGS</td> <td style="text-align: center;">Př</td> <td style="text-align: center;">KKK</td> </tr> </table> <p style="text-align: center; font-weight: bold; margin-top: 20px;">Veškeré učivo se modifikuje podle specifických potřeb žáků a s přiměřenou tolerancí chyb</p>	VDO	Dě	KKŘP KKO KKSP	MDV	IVT	KKP	MKV		KKU	OSV	Vko	KKK	MDV	Vko	KKU	ENV	Ze	KKŘP	EGS	Př	KKK
VDO	Dě	KKŘP KKO KKSP																					
MDV	IVT	KKP																					
MKV		KKU																					
OSV	Vko	KKK																					
MDV	Vko	KKU																					
ENV	Ze	KKŘP																					
EGS	Př	KKK																					

5.2.3 Další cizí jazyk

5.2.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Jako další cizí jazyk nabízíme **francouzský jazyk a německý jazyk**.

5.2.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Formy realizace

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády

Výjezdy do zahraničí

Příležitostné akce

Projektová činnost

Časová dotace

- 6.ročník	- 1 hodina týdně
- 7. - 9.ročník	- 3 hodiny týdně

Dělení - na skupiny v rámci ročníku

Průřezová témata

- OSV** - sociální rozvoj
- EGS** - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
- MKV** - lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnický původ
- MDV** - tvorba mediálního sdělení
- EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- VDO** - občanská společnost a škola

5.2.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pochopení významu schopnosti komunikace v cizím jazyce pro další studium i praktický život
- k propojování probraných témat a jazykových jevů
- k samostatnému vyhledávání postupů k odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- k odstranění zábran při komunikaci s příslušníkem jiného státu
- ke schopnosti opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k porozumění jednoduchého sdělení v cizím jazyce a schopnosti reagovat
- ke schopnosti zformulovat a vyjádřit jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- ke schopnosti porozumět promluvě i přiměřenému textu v cizím jazyce
- k využívání dovedností osvojených v cizím jazyce k navázání kontaktů či vztahů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke schopnosti požádat o radu a pomoc v jednoduchých situacích
- k dodržování zásad slušného chování v cizojazyčném prostředí
- ke spolupráci na jednoduchém úkolu se zastoupením cizojazyčné konverzace

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k získávání informací o tradicích, kultuře a zvycích v cizojazyčných zemích a porovnávání se zvyky našimi

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k samostatné práci s jazykovými příručkami daného jazyka
- k práci na projektech přibližujících kulturu, politickou situaci i život lidí v cizích zemích

5.2.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- 01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- 02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- 02p - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- 03p - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- 03p - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- 03p - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

- 01 - se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- 02 - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 03 - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

02p – sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

01 - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

03 - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

03 - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.3.5 Přehled učiva

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Francouzský jazyk

6. ročník	Audioorální kurz, Představení sebe a svého okolí, základní gramatické jevy
7. ročník	Výročí a narozeniny, co mám rád, škola, povolání, příroda, zvířata, tělo, zdraví
8. ročník	Kalendářní rok, můj den, oblékání, nákupy, domov, rodina, jídlo, reálie
9. ročník	Obec, dopravní prostředky, volný čas, reálie

Německý jazyk

6. ročník	1. pololetí – Vstupní fonetický kurz – číslovky, barvy, abeceda, dny v týdnu, pozdravy, představení leden – březen 1. Lektion – rodina duben – červen 2. Lektion - škola
7. ročník	září – listopad - škola, třída prosinec – březen 3. Lektion - koníčky duben – červen 4. Lektion – narozeniny, párty
8. ročník	září – říjen 4. Lektion – narozeniny, párty, měsíce, roční období, časové údaje listopad – prosinec – gramatický přehled – skoňování, členy určitý, neurčitý, časování sloves, předložky, číslovky leden – únor - 2.díl Start mit Max – domov, reálie německy mluvících zemí březen – duben - minulý čas květen – červen - 2. Lektion - můj den
9. ročník	září – listopad - 2. Lektion - můj den, modální slovesa prosinec – leden 3. Lektion – dopravní prostředky únor – duben – nepravidelná slovesa květen – červen - cestování

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Francouzský jazyk**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítá do 20 • správně vyslovuje hlásky abecedy • užívá názvy dnů a měsíců v jednoduché konverzaci • užívá vhodných pozdravů a oslovení, stručně se představí • používá otázky: „Kdo je to?, Co je to?“ a odpovídá na ně • klade otázky k získání informací o jiné osobě <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>La grammaire Členy Základní slovesa Zájmena</p> <p>Les vocabulaires Číslovky do 20 Abeceda Měsíce v roce, dny v týdnu Pozdravy, oslovení, představení se</p> <p>Doplň. aktivity, rozšiřující učivo dle úrovně skupiny</p>	<table border="0"> <tr> <td>OSV</td> <td>Čj</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Vv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Hv</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> </td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Ze</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Čj</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> </table>	OSV	Čj	KKU	VDO	Vv	KKK	MKV	Hv	KKSP				OSV	Ze	KKO	MKV	Čj	KKU			KKK			KKP
OSV	Čj	KKU																								
VDO	Vv	KKK																								
MKV	Hv	KKSP																								
OSV	Ze	KKO																								
MKV	Čj	KKU																								
		KKK																								
		KKP																								

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje vlastnictví pomocí přivlastňovacích zájmen představí jinou osobu sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat klade otázky jiné osobě o jejích zájmech odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zapojí se do jednoduchých rozhovorů <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyhledá ve dvojjazyčném slovníku <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <ul style="list-style-type: none"> vypracuje a popíše svůj rozvrh hodin <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>La grammaire Členy Zájmena Podstatná, přídavná jména Časování základních sloves Množné číslo, ženský rod Vazba il y a Slovesa - kladné, záporné věty, otázky</p> <p>Les vocabulaires Výročí, narozeniny, rodina příroda, zvířata, co mám rád, lidské tělo, zdraví, škola, povolání</p> <p>Doplň. aktivity, rozšiřující učivo dle úrovně skupiny</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Čj</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Dě</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Tv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Hv</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Vv</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Čj</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VkO</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ma</td> <td>KKSP</td> </tr> </table>	OSV	Čj	KKU	MKV	Dě	KKŘP	ENV	Vv	KKK			KKSP	OSV	Tv	KKK	MKV	Hv	KKŘP			KKSP			KKP	OSV	Vv	KKU	MKV	Čj	KKŘP		VkO	KKK		Ma	KKSP
OSV	Čj	KKU																																				
MKV	Dě	KKŘP																																				
ENV	Vv	KKK																																				
		KKSP																																				
OSV	Tv	KKK																																				
MKV	Hv	KKŘP																																				
		KKSP																																				
		KKP																																				
OSV	Vv	KKU																																				
MKV	Čj	KKŘP																																				
	VkO	KKK																																				
	Ma	KKSP																																				

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj den, každodenní činnosti, rodinu • dá příkaz, vyjádří nutnost • užívá slovesné tvary pro tykání i vykání • mluví o svých budoucích plánech • vypráví o prázdninových aktivitách v čase budoucím • vyjadřuje vlastnictví • užívá časové údaje • orientuje se na mapě Francie <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <ul style="list-style-type: none"> • čte se správnou výslovností a intonací úvodní texty a překládá je <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace na fr. internetových stránkách • využívá internetového slovníku • využívá různých praktik z informatiky <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>La grammaire Předložky Slovesa Tvorba otázek Rozkaz Předložky Budoucí čas Stažené členy Tvorba otázek, odpovědi pomocí parce que Podmiňovací způsob-základy</p> <p>Les vocabulaires Kalendářní rok, roční období, měsíce, dny, hodiny, můj den, moje záliby, oblékání, nákupy, jídlo, rodina, domov, reálie</p> <p>Shrnutí učiva, doplň. aktivity, rozšiřující učivo dle úrovně skupiny</p>	<p>MKV Ze KKU EGV Dě KKŘP MDV KKP</p> <p>OSV Př KKP ENV Čsp KKK Ze KKSP Vko</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY												
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví o svých aktivitách v minulosti • popíše proběhlý víkend • klade otázky v čase minulém typu: <i>Co jsi dělal, kde jsi byl, kdy a s kým?</i> • vypráví o prázdninových aktivitách v čase budoucím • poskytne či dá informaci o místě, datu, trvání akce • dá informaci o počasí <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • aktivně užívá všechny tři časy: présent, passé composé, futur proche – kladně i záporně • vyhledává informace na fr. internetových stránkách • využívá internetového slovníku • využívá různých praktik z informatiky <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>La grammaire Předložky Rozkaz Otázky (zájmena tázací, ukazovací) Minulý čas Budoucí čas</p> <p>Les vocabulaires Volný čas, realie, prázdniny, cestování, počasí, město</p> <p>Shrnutí učiva, doplň. aktivity, rozšiřující učivo dle úrovně skupiny</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">MKV</td> <td style="width: 33%;">Vko</td> <td style="width: 33%;">KKK</td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Čj</td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td>Ze</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>Př</td> <td></td> </tr> </table>	MKV	Vko	KKK	OSV	Čj	KKP	ENV	Ze	KKSP	MDV	Př	
MKV	Vko	KKK												
OSV	Čj	KKP												
ENV	Ze	KKSP												
MDV	Př													

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítá do 10 • pojmenuje barvy • správně vyslovuje hlásky abecedy • představí se • pojmenuje dny v týdnu • pozdraví <ul style="list-style-type: none"> • klade otázky k získání informací o jiné osobě • mluví o své rodině • vyjadřuje vlastnictví pomocí přivlastňovacích zájmen • představí jinou osobu • vyjádří souhlas, nesouhlas • představení rozšíří o adresu a číslo telefonu 	<p>Vstupní fonetický kurz Číslovky do 10 Barvy Abeceda Představení (jméno, věk, národnost) Dny v týdnu Pozdravy</p> <p>Lektion 1. Meine Familie Časování sloves „heißen, sein, wohnen“ Slovosled ve větě oznamovací Zájmena přivlastňovací „mein, dein“ Osobní zájmena „ich, du, er, sie, es“ Otázky zjišťovací a doplňovací Adresa</p>	<p>OSV Čj K KU VDO Vv K KK MKV Hv K KSP VkO</p> <p>OSV Ze K KO MKV Čj K KU VkO K KK KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																											
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje školní předměty • reaguje na otázky zjišťovací a doplňovací • vyjádří vlastnosti předmětů nebo osob • popíše obrázek • porozumí slyšenému textu <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastnictví • mluví o svých činnostech • telefonuje • používá zápor • vypravuje o rodině 	<p>Lektion 2. In der Schule Škola a školní potřeby Otázky zjišťovací a doplňovací Vazba „von“ Podstatná jména se členy urč., neurč. Jednoduchý popis Posouzení: správně - nesprávně</p> <p>Lektion 3. Hobbys Časování „haben“ Časování pravidelných sloves v př. č. Vazba „am + den“ Použití záporu „nicht“ nebo „kein“ Použití 1. a 4. p. podst. jm.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">OSV</td> <td style="width: 33%;">Čj</td> <td style="width: 33%;">KKU</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Dě</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VkO</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> </td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Tv</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Hv</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>VkO</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> </table>	OSV	Čj	KKU	MKV	Dě	KKŘP	ENV	Vv	KKK		VkO	KKSP				OSV	Tv	KKK	MKV	Hv	KKŘP	MDV	VkO	KKSP			KKP
OSV	Čj	KKU																											
MKV	Dě	KKŘP																											
ENV	Vv	KKK																											
	VkO	KKSP																											
OSV	Tv	KKK																											
MKV	Hv	KKŘP																											
MDV	VkO	KKSP																											
		KKP																											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje roční období a měsíce • počítá do 100 • vyjádří přání • pozve kamarády na oslavu svých narozenin • blahopřeje k narozeninám • vypráví o svých činnostech v různých ročních obdobích • pojmenuje čas <ul style="list-style-type: none"> • popíše místnosti v bytě • přiřadí fotografie a názvy známých míst v německy mluvících zemích • napíše dopis • vypravuje pohádku 	<p>Lektion 4. Geburtstag Měsíce a roční období Číslovky do 100 Vazba "ich möchte" Časové údaje s předložkami „um, am, im“ Blahopřání (fráze) Časování pravidelných sloves v př. čase Určení času „halb, Viertel, drei Viertel“</p> <p>Lektion 1. Zu Hause Vazba "es gibt" a předložka "in" + 3. p. Reálie Německa, Rakouska a Švýcarska Předložky se 3. pádem Časování "sein" v préteritu</p>	<p>OSV Čj K KU MKV Ma KKŘP Vv KKK Hv KKSP VkO</p> <p>EGS Čj K KU MKV Vv KKŘP MDV Dě KKO Ze KKP VkO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																														
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví o svých činnostech během dne • počítá do 100.000 • nakupuje • používá slovesa "essen, helfen" • orientuje se v plánu města • pojmenuje dopravní prostředky a cíle cestování • popíše části těla • sdělí pocit bolesti 	<p>Lektion 2. Mein Tag Časování způsobových sloves "können" Číslovky do 100 000 Množ. číslo podst. jmen Nepravidelná slovesa "essen, helfen"</p> <p>Lektion 3. Verkehr Časování slovesa "fahren" Předložky se 3.p. "mit, von, bis, nach" Části těla Vazba "es tut mir weh"</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">OSV</td> <td style="width: 33%;">Čj</td> <td style="width: 33%;">KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ma</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vv</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VkO</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3"> </td> </tr> <tr> <td>EGS</td> <td>VkO</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>MKV</td> <td>Ze</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Dě</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Př</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Vv</td> <td></td> </tr> </table>	OSV	Čj	KKU		Ma	KKK		Vv	KKSP		VkO					EGS	VkO	KKU	MKV	Ze	KKŘP		Dě	KKK		Př	KKSP		Vv	
OSV	Čj	KKU																														
	Ma	KKK																														
	Vv	KKSP																														
	VkO																															
EGS	VkO	KKU																														
MKV	Ze	KKŘP																														
	Dě	KKK																														
	Př	KKSP																														
	Vv																															

5.2.4 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.4.1 Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast *Matematika* klade důraz na porozumění základním myšlenkám, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku. Učí se využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost a sebedůvěru.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, rozpoznat příčiny a důsledky vyplývající z nastolených problémů, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Matematika má ve vzdělání nezastupitelnou roli, prolíná celým vzdělávacím procesem na základní škole, tvoří osu vzdělávacího působení, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy.

5.2.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Matematika* je na II. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy – *Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a prostoru; Nestandardní aplikační úlohy a problémy*.

Tematický okruh *Číslo a proměnná* navazuje na tematický okruh *Číslo a početní operace* z prvního stupně a nadále ho prohlubuje a rozšiřuje. Žáci si zde osvojují všechny aritmetické operace, a to ve třech základních rovinách: dovednost provádět operaci, získat potřebný algoritmus řešení (proč právě takto), porozumění danému algoritmu řešení. Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, docházejí k poznání, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít i nulovou hodnotu, učí se analyzovat změny a závislosti z tabulek, diagramů a grafů, jednoduché případy sami vyjadřují matematickým předpisem, tabulkou, grafem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délky, velikosti úhlů, obvody, obsahy, povrchy a objemy, řeší úlohy z praxe, zdokonalují svůj grafický projev.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Žáci se zde učí řešit úlohy z běžného života, problémové úlohy, které je nutí uplatňovat logické myšlení, pochopit a analyzovat problém, třídít údaje, provádět náčrtky. Řešení těchto úloh, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Předmět *Matematika* se na II. stupni ZŠ vyučuje jako samostatný předmět v 4 hodinové časové týdenní dotaci, která je v každém ročníku disponibilně navýšena o další půl hodinu týdně – celkem 4,5 hodiny týdně v každém ročníku.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy, v jednotlivých třídách k tomu uzpůsobených. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky, zejména kalkulátorů, popřípadě výukových programů na PC.

Předmět *Matematika* je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, vyjádření neznámé z rovnice, řešení rovnic..., zeměpis – měřítko, plány, mapy..., chemie – převody jednotek, řešení rovnic...). Ve slovních úlohách prolíná prakticky všemi vyučovacími předměty.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

Prostřednictvím vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace* lze rozvíjet pozornost, soustředění, tvořivost, cvičení paměti, sebekontroly, sebeovládání, řešit problémy, posilovat mezilidské vztahy, zlepšit komunikaci, pěstovat odpovědnost, spolehlivost, vzájemné respektování a vést žáky k sebehodnocení.

Enviromentální výchova

Ve vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace* lze pomocí projektů, řešení slovních úloh, vytváření grafů, přehledů a diagramů realizovat témata, která se zabývají např. energií, přírodními zdroji, dopravou, ochranou životního prostředí.

5.2.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a k svědomité přípravě na celoživotní učení
- k využívání matematických poznatků a dovedností v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě (odhady, měření a porovnávání, orientace)
- k rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických pojmů, vztahů, vzorců a algoritmů
- k rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- k samostatnosti při řešení úloh
- k respektování možnosti volby různých postupů a způsobů řešení
- k využívání prostředků výpočetní techniky při zpracovávání zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- nebát se problémů (problémy byly, jsou a budou – problém není hrozbou, ale výzvou)
- k provádění rozboru problému a plánu řešení, k odhadování výsledku, k volbě správného postupu, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy či problému
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k uplatňování kombinatorického a logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k využívání vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- k dovednosti naslouchat druhým, jako nezbytného prvku účinné mezilidské komunikace vedoucí ke společnému zvládnutí daného úkolu
- ke správnému vnímání složitosti reálného světa a k porozumění jeho složitosti z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke skupinové výuce a kooperativnímu vyučování

- k práci v týmech a schopnosti zastávat v týmu různé role
- ke kritickému hodnocení práce týmu, svojí práce v týmu i práce ostatních členů týmu
- k vzájemné pomoci a spolupráci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k tomu, aby brali ohled na druhé a respektovali jejich názory
- aby na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- k věcnému řešení problémů
- ke zodpovědnosti za své chování – netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků
- ke zdokonalování grafického projevu a k pečlivosti
- k dodržování dohodnuté kvality, termínů

5.2.4.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- 01 - provádí operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- 02 - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využije kalkulátor
- 03 - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- 04 - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- 05 - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů
- 06 - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- 07 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- 08 - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- 09 - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- 01p - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- 01p - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- 02p - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

02p - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

05p - používá měřítko mapy a plánu

06p - řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

01 - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

02 - porovnává soubory dat

03 - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

04 - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

05 - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - vyhledává a třídí data

02p - porovnává data

04p - vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Žák:

- 01 - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- 02 - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- 03 - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- 04 - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- 05 - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- 06 - načrtne a sestrojí rovinné útvary
- 07 - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- 08 - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- 09 - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- 10 - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- 11 - načrtne a sestrojí síť základních těles
- 12 - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- 13 - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- 04p - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- 05p - provádí jednoduché konstrukce

06p - zná a rýsuje základní rovinné útvary

08p - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

10p - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

11p - sestrojí síť základních těles

12p - načrtne základní tělesa

12p - zobrazuje jednoduchá tělesa

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

01 - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

02 - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - samostatně řeší praktické úlohy

01p - hledá různá řešení předložených situací

02p - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.2.4.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Opakování učiva 1. až 5. ročníku – aritmetika
ŘÍJEN	Opakování učiva 1. až 5. ročníku – geometrie Desetinná čísla řádu desetin a setin
LISTOPAD	Desetinná čísla řádu desetin a setin – dokončení Výpočtová geometrie (obvod rovinného obrazce, obvod a obsah čtverce a obdélníka)
PROSINEC	Dělitelnost přirozených čísel
LEDEN	Dělitelnost přirozených čísel – dokončení Úhel
ÚNOR	Úhel – dokončení Trojúhelník (základní pojmy, druhy trojúhelníků podle úhlů a stran, součet úhlů v trojúhelníku)
BŘEZEN	Osová souměrnost Desetinná čísla
DUBEN	Desetinná čísla – dokončení
KVĚTEN	Trojúhelník (konstrukce sss, výšky a těžnice, kružnice opsaná a vepsaná)
ČERVEN	Objem a povrch kvádru a krychle

7. ročník

ZÁŘÍ	Opakování učiva z nižších ročníků
ŘÍJEN	Zlomky
LISTOPAD	Zlomky – dokončení
	Trojúhelník - opakování
PROSINEC	Shodnost
	Trojúhelník – věty o shodnosti, konstrukce podle vět sss, sus, usu
	Shodná zobrazení v rovině (osová a středová souměrnost)
LEDEN	Celá čísla
ÚNOR	Racionální čísla
BŘEZEN	Čtyřúhelník
DUBEN	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost
KVĚTEN	Hranoly
	Procenta
ČERVEN	Procenta – dokončení

8.ročník

ZÁŘÍ

Opakování učiva z nižších ročníků

ŘÍJEN

Druhá mocnina a odmocnina

Pythagorova věta

LISTOPAD

Pythagorova věta – užití

Mocniny s přirozeným mocnitelem a početní operace s nimi

PROSINEC

Kružnice, kruh

LEDEN

Válec – povrch a objem

ÚNOR

Výrazy

BŘEZEN

Výrazy a jejich užití

DUBEN

Konstrukční úlohy

KVĚTEN

Lineární rovnice

ČERVEN

Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic

9. ročník

ZÁŘÍ	Opakování učiva z nižších ročníků
ŘÍJEN	Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
LISTOPAD	Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – dokončení Podobnost
PROSINEC	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku
LEDEN	Funkce
ÚNOR	Funkce – dokončení
BŘEZEN	Povrchy a objemy těles (jehlan, kužel, koule)
DUBEN	Lomené výrazy s proměnnými ve jmenovateli
KVĚTEN	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Základy finanční matematiky
ČERVEN	Statistika a pravděpodobnost <i>Čemu jsme se v matematice naučili</i>

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.4.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **MATEMATIKA**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše rozvinuté zápisy přirozených čísel a naopak • zobrazí přirozená čísla na číselné ose • porovná a zaokrouhlí přirozená čísla • provádí početní operace (pamětní i písemné) v oboru přirozených čísel • řeší slovní úlohy z praxe v oboru přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem desetinné číslo a uvede příklady • přečte a zapíše desetinné číslo • porovná a zaokrouhlí desetinná čísla • převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak • sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, z paměti) • dělí desetinné číslo číslem přirozeným • převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel <ul style="list-style-type: none"> • zapíše a přečte zlomek • graficky znázorní zlomek na číselné ose i jako část celku • sečte zlomky se stejným jmenovatelem 	<p>Shrnutí a rozšířené opakování učiva 1. až 5.ročníku Přirozená čísla Rozvinutý zápis v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Porovnávání a zaokrouhlování Početní úkony Slovní úlohy</p> <p>Desetinná čísla řádu desetin a setin Zavedení desetinných čísel Čtení a zápis Desetinný zlomek Porovnávání a zaokrouhlování Převody jednotek Početní úkony (dělení – desetinné číslo číslem přirozeným) Slovní úlohy</p> <p>Zlomky Zápis zlomku Čtení zlomku Grafické znázornění zlomku Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p>	<p>OSV KKU KKK KKŘP</p> <p>ENV</p> <p>OSV KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p> <p> Fy</p> <p>ENV</p> <p>OSV KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozkládá složené číslo na součin prvočísel • najde společný násobek a nejmenší společný násobek 2 - 3 čísel • najde společný dělitel a největší společný dělitel 2 - 3 čísel • rozpozná čísla soudělná a nesoudělná • využívá dělitelnosti při řešení slovních úloh z praxe • popíše úhel • sestrojí osu úhlu • popíše, co je velikost úhlu • vyjádří velikost úhlu ve stupních, minutách a dovede tyto jednotky navzájem převádět • změří velikost úhlu pomocí úhломěru • rozpozná úhly podle velikosti • narýsuje úhel přímý, pravý a libovolný ostrý a tupý úhel dané velikosti • přenese úhly a porovná je • sečte a odečte dvojici úhlů početně i graficky • násobí a dělí úhel dvěma početně i graficky • vyznačí dvojici úhlů vedlejších a vrcholových, určí jejich vlastnosti a velikosti • úhly některých velikostí sestrojí pomocí pravítka a kružítka 	<p>Úhel Pojem úhlu Osa úhlu Velikost úhlu Porovnávání úhlů Druhy úhlů Operace s úhly</p>	<p>OSV Ze K KU Čsp K KK Fy K KŘP K KSP K KP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY									
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti • určí vlastnosti útvarů získaných osovou souměrností • rozpozná osově souměrné obrazce a určí jejich osy souměrnosti • dbá na grafický projev • dodržuje zásady správného rýsování • určí řady desetinných čísel • převádí desetinný zlomek na desetinné číslo a naopak • přečte a запиše dané desetinné číslo (i rozvinutým zápisem) • zobrazí desetinná čísla na číselné ose • porovná desetinná čísla podle velikosti • zaokrouhlí desetinná čísla s danou přesností • sečte a odečte desetinná čísla • vynásobí a vydělí desetinná čísla čísly 10,100...a využívá toho při převodu jednotek • násobí desetinná čísla • dělí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným • využívá operací s desetinnými čísly při řešení slovních úloh z praxe • ověřuje výsledky výpočtem na kalkulačce 	<p>Osová souměrnost Osa souměrnosti Zobrazení rovinných útvarů Osově souměrné obrazce</p> <p>Desetinná čísla Číselné řady Desetinný zlomek Porovnávání a zaokrouhlování Početní úkony s desetinnými čísly Převody jednotek Slovní úlohy</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">Ze Př Čsp Fy</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKSP KKP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td></td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKŘP KKSP KKO</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">ENV</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">Fy</td> <td></td> </tr> </table>	OSV	Ze Př Čsp Fy	KKU KKK KKSP KKP	OSV		KKU KKK KKŘP KKSP KKO	ENV	Fy	
OSV	Ze Př Čsp Fy	KKU KKK KKSP KKP									
OSV		KKU KKK KKŘP KKSP KKO									
ENV	Fy										

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše trojúhelník, jeho strany a úhly • rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) a podle délek stran (rovnostranný, rovnoramenný, obecný) a využívá jejich vlastnosti • vyznačí vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku a určí jejich velikost • dopočítá úhly v trojúhelníku • ověřuje trojúhelníkovou nerovnost • sestrojí trojúhelník ze tří stran a postup konstrukce zapíše pomocí symboliky • v libovolném trojúhelníku sestrojí výšky a těžnice • nalezne střed kružnice opsané a vepsané trojúhelníku a narýsuje je • dbá na grafický projev a dodržuje zásady správného rýsování • popíše krychli a kvádr, načrtne je a sestrojí ve VRP • načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů • převádí jednotky obsahu • určí povrch krychle a kvádrů • orientuje se v krychlových jednotkách a převádí jednotky krychlové a duté míry • vypočítá objem krychle a kvádrů pomocí mat. vzorců • řeší úlohy z praxe na výpočet povrchu a objemu krychle a kvádrů 	<p>Trojúhelník Základní pojmy Druhy trojúhelníků podle úhlů a stran Součet úhlů v trojúhelníku Konstrukce sss Výšky a těžnice Kružnice opsaná a vepsaná</p> <p>Objem a povrch kvádrů a krychle Síť krychle a kvádrů Zobrazení krychle a kvádrů Povrch krychle a kvádrů Jednotky objemu Objem krychle a kvádrů Slovní úlohy</p>	<p>OSV Čsp KKU KKK KKŘP KKP</p> <p>Fy</p> <p>OSV KKU KKK KKP KKŘP KKSP</p> <p>Fy</p> <p>ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí násobky/ dělitele čísla • rozloží číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel • přečte, zapíše desetinné číslo • zaokrouhlí desetinné číslo • porovná dvě desetinná čísla • sečte, odečte, vynásobí, vydělí dvě desetinná čísla • určí pravý, ostrý, tupý, přímý úhel • sestrojí pomocí kružítka některé úhly • rýsuje s úhломěrem všechny druhy úhlů • graficky sečte, odečte dva úhly, vynásobí a vydělí úhel dvěma • zapíše, graficky znázorní, přečte zlomek • znázorní zlomek na číselné ose • krátí, rozšiřuje zlomky • upraví zlomek na základní tvar • porovná dva zlomky • vypočítá celek z části a naopak • sečte, odečte, vynásobí, vydělí zlomky • převede zlomek na smíšené číslo a naopak • zjednoduší zlomek • převede desetinné číslo na zlomek a naopak • řeší slovní úlohy se zlomky 	<p>Opakování učiva ze 6. ročníku Dělitelnost Desetinná čísla Úhel a jeho velikost</p> <p>Zlomky Zápis Zlomky na číselné ose Úpravy zlomků Početní operace se zlomky Slovní úlohy</p>	<p>OSV Fy KKU Čsp KKK KKP KKŘP</p> <p>OSV KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p> <p>ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY									
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí shodné rovinné útvary • pojmenuje trojúhelník • určí druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti (rovnoramenný, rovnostranný, ostroúhlý, tupoúhlý, pravoúhlý, obecný) • narýsuje kružnici opsanou, vepsanou trojúhelníku • podle věty sss, sus a usu pozná shodné trojúhelníky a danou shodnost správně zapíše • narýsuje trojúhelník podle vět sss, sus, usu (zápis, rozbor, popis konstrukce, konstrukce) • vypočítá obsah a obvod trojúhelníku • používá správnou matematickou symboliku • zobrazí např. bod, úsečku, trojúhelník, mnohoúhelník v osové a středové souměrnosti • určí osově a středově souměrné obrazce • určí, zda je číslo kladné/záporné • zobrazí celé číslo na číselné ose • určí absolutní hodnotu celých čísel • porovná dvě celá čísla • určí opačné číslo k danému číslu • sčítá a odčítá celá čísla • odstraní závorky dle pravidel • násobí a dělí dvě celá čísla dle pravidel • řeší slovní úlohy s celými čísly 	<p>Shodnost Shodné rovinné útvary Trojúhelník a jeho vlastnosti Shodnost trojúhelníků Shodná zobrazení</p> <p>Celá čísla Definice Číselná osa Početní operace s celými čísly Slovní úlohy</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">Čsp Ze Dě Př</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKŘP KKP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td></td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKŘP KKSP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">ENV</td> <td></td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">KKO</td> </tr> </table>	OSV	Čsp Ze Dě Př	KKU KKK KKŘP KKP	OSV		KKU KKK KKŘP KKSP	ENV		KKO
OSV	Čsp Ze Dě Př	KKU KKK KKŘP KKP									
OSV		KKU KKK KKŘP KKSP									
ENV		KKO									

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí, zda je číslo přirozené, celé, racionální • orientuje se na číselné ose v oboru racionálních čísel • porovná dvě racionální čísla • sčítá a odčítá, násobí a dělí racionální čísla • řeší slovní úlohy s racionálními čísly • určí druhy čtyřúhelníků a popíše jejich vlastnosti • vypočítá úhly v čtyřúhelníku • vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku • narýsuje dané rovnoběžníky • narýsuje lichoběžník • vypočítá obsah a obvod lichoběžníku • vypočítá slovní úlohy k tématu • upraví poměr do základního tvaru • pracuje s poměry • vypočítá postupným poměrem jednotlivé části z celku • vypočítá slovní úlohy k tématu • pracuje s měřítkem mapy • rozliší přímou a nepřímou úměrnost • vypočítá slovní úlohy k tématu 	<p>Racionální čísla Definice Číselná osa Početní operace s racionálními čísly Slovní úlohy</p> <p>Čtyřúhelníky Druhy čtyřúhelníků a jejich vlastnosti Rovnoběžníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) Lichoběžník Slovní úlohy</p> <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Poměr Měřítko mapy Přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka</p>	<p>OSV</p> <p>ENV</p> <p>OSV</p> <p>ENV</p> <p>OSV</p> <p>ENV</p>	<p>KKU KKK KKŘP</p> <p>Čsp Fy</p> <p>KKU KKK KKP KKŘP KKSP</p> <p>Ze Fy</p> <p>KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí hranol dle vlastností • převede jednotky délky, obsahu i objemu • načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině • sestrojí krychli (kvádr) dle sítě • určí povrch a objem hranolů • vypočítá slovní úlohy k tématu <ul style="list-style-type: none"> • převede procenta na desetinné číslo a naopak • vypočítá jedno procento z celku • vypočítá základ • vypočítá procentovou část • vypočítá počet procent • orientuje se v různých typech diagramů • vypočítá slovní úlohy k tématu • k výpočtům účelně používá kalkulátor 	<p>Hranoly Základní pojmy Síť Povrch, objem Slovní úlohy</p> <p>Procenta Základní pojmy a úlohy Diagramy Slovní úlohy</p>	<p>OSV Čsp KKU Fy KKK KKŘP KKP</p> <p>ENV</p> <p>FG OSV KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s desetinnými čísly, se zlomky, s celými a racionálními čísly • řeší úlohy na poměr, úměrnost a procenta • rozlišuje pojmy osová a středová souměrnost a používá je v praxi • řeší konstrukční i výpočtové úlohy týkající se čtyřúhelníků • narýsuje trojúhelník podle vět sss, sus, usu • používá vzorce pro objem a povrch hranolu <ul style="list-style-type: none"> • určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu vybraných racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky) • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky • upraví výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu • určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu vybraných racionálních čísel • řeší úlohy z praxe na užití druhé mocniny a odmocniny 	<p>Opakování učiva Početní operace s deset. čísly, se zlomky, s celými a racionálními čísly Slovní úlohy na poměr, úměrnost a procenta Osová a středová souměrnost Hranoly (kvádr a krychle) Čtyřúhelníky (rovno- a lichoběžníky), slovní i konstrukční úlohy Trojúhelník</p> <p>Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina racionálního čísla Určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačky Druhá odmocnina Určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky</p>	<p>OSV</p> <p>FG ENV</p> <p>OSV Fy</p>	<p>KKU KKK KKŘP KKP</p> <p>KKU KKK KKŘP KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cituje znění Pythagorovy věty • dopočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pythagorovy věty • řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty • k výpočtům účelně používá kalkulátor <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá mocniny s přirozeným exponentem • provádí základní početní operace (+, -, ·, :) s mocninami • umocní součin a podíl čísel, mocninu čísla, pracuje se záporným mocnitelem • zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti 	<p>Pythagorova věta Pythagorova věta (definice a matematické vyjádření věty) Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníka Slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty</p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem N-tá mocnina čísla (kladného, záporného, nuly) Určování třetích mocnin pomocí tabulek Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem Násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem Mocnina se záporným mocnitelem Mocnina součinu a podílu Umocňování mocnin Zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$</p>	<p>OSV Dě K KU KKK KKŘP</p> <p>ENV</p> <p>OSV K KU KKK KKŘP KKSP KKO</p> <p>Fy Ze</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy kruh, kružnice a určí rozdíl mezi nimi • rozlišuje průměr a poloměr (uvede jejich vzájemný vztah) • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (vnější přímka, tečna, sečna) • určí vzájemnou polohu dvou kružnic (vně, uvnitř, vnitřní a vnější dotyk, soustředné kružnice) • určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu kružnice • objasní pojmy Thaletova věta, Thaletova kružnice • využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách • provede rozbor zadané úlohy, nakreslí náčrtek • zapíše s použitím matematické symboliky postup konstrukce • sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě nebo z daného bodu • vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců • používá vzorce pro obvod, obsah kruhu a délku kružnice ve slov. úlohách (k výpočtům účelně používá kalkulátor) 	<p>Kružnice a kruh Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta Tečna z bodu ke kružnici Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obsah a obvod kruhu</p>	<p>OSV K KU K K K K K Ř P K K P</p> <p style="text-align: center;">Čsp</p> <p>ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne válec a popíše ho • sestrojí síť válce • vypočítá objem a povrch válce • řeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o válci • k výpočtům účelně používá kalkulátor <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: číselný výraz, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady • určí hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí číselného výrazu či výrazu s proměnnými • provádí základní operace (sčítání, odčítání) s jednočleny i mnohočleny • provádí násobení a dělení mnohočlenu jednočlenem, násobí mnohočleny • rozloží výraz na součin vytýkáním • používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdílu druhých mocnin ke zjednodušení výrazů 	<p>Válec Základní pojmy Síť válce Povrch a objem válce Slovní úlohy na povrch a objem válce</p> <p>Výrazy Základní pojmy Sčítání a odčítání jednočlenů, mnohočlenů Násobení jednočlenů a mnohočlenů Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl druhých mocnin Dělení mnohočlenu jednočlenem Úpravy mnohočlenů</p>	<p>OSV KKK KKK KKŘP KKP</p> <p>ENV</p> <p>OSV Fy KKK Ch KKK KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY									
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti řeší konstrukční úlohy na sestavení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky (rozbor úlohy, náčrtek, zápis konstrukce, konstrukce, počet řešení) je schopen diskuze při řešení úloh používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice řeší jednoduché LR pomocí základních ekvivalentních úprav používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh matematicky správně a účelně zapíše postup řešení provede zkoušku řešení dosazením do rovnice řeší slovní úlohy (rozbor slovní úlohy, samotné řešení úlohy, zkouška správnosti řešení) vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení hodnot všech známých veličin řeší slovní úlohy (i z praxe) pomocí sestavení a vyřešení LR 	<p>Konstrukční úlohy Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků</p> <p>Lineární rovnice (LR) Rovnost Ekvivalentní úpravy LR Řešení a zkouška jednoduchých LR Slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi Výpočet neznámé ze vzorce</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Čsp Fy</td> <td>KKU KKK KKŘP KKP</td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Fy Ch</td> <td>KKU KKK KKŘP KKO</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	OSV	Čsp Fy	KKU KKK KKŘP KKP	OSV	Fy Ch	KKU KKK KKŘP KKO	ENV		
OSV	Čsp Fy	KKU KKK KKŘP KKP									
OSV	Fy Ch	KKU KKK KKŘP KKO									
ENV											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí základní početní operace s celými čísly, desetinnými čísly i se zlomky • provádí základní početní operace s mocninami • zvládá základní operace s mnohočleny • upraví výraz vytýkáním před závorku • aplikuje na příkladech vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a rozdílu druhých mocnin • rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkání na součin • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic <ul style="list-style-type: none"> • určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl • samostatně zkrátí a rozšíří lomený výraz dle potřeby • provádí základní početní operace s lomenými výrazy • převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů 	<p>Opakování učiva Počítání s racionálními čísly Početní operace s mocninami Početní operace s výrazy Rozklad výrazu na součin Řešení lineárních rovnic Řešení slovních úloh pomocí rovnic</p> <p>Lomené výrazy Lomený algebraický výraz a podmínky jeho platnosti Rozšiřování a krácení lomených výrazů Početní výkony s lomenými výrazy Složené lomené výrazy a jejich zjednodušování</p>	<p>OSV KKU KKK KKŘP</p> <p>ENV</p> <p>OSV KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší za pomoci ekvivalentních úprav jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli provede zkoušku řešení řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli <ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkci výčtem prvků, tabulkou, rovnicí nebo grafem určí definiční obor funkce, obor funkčních hodnot a další vlastnosti funkce sestrojí jednoduché grafy lineární funkce, nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce popíše a vysvětlí základní funkční vztahy a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými jak dosazovací a sčítací metodou, tak grafickou metodou vhodně si vybere metodu řešení provede zkoušku řešení řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>Lin. rov. s neznámou ve jmenovateli Lin. rov. s neznámou ve jmenovateli Řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Funkce Pojem funkce a další důležité pojmy Lineární funkce Funkce nepřímá úměrnost Kvadratická funkce</p> <p>Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Lineární rovnice se dvěma neznámými Soustava dvou lin. rovnic se dvěma neznámými Řešení dosazovací a sčítací metodou Řešení grafickou metodou Slovní úlohy</p>	<p>OSV</p> <p>ENV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>ENV</p> <p>Fy Čsp</p> <p>Čsp</p>	<p>KKU KKK KKŘP</p> <p>KKU KKK KKŘP KKP KKO</p> <p>KKU KKK KKŘP KKSP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY									
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí podobné útvary • určí poměr podobnosti • cituje věty o podobnosti trojúhelníků a vhodně je aplikuje • sestrojí rovinný útvar podobný danému • používá poměr podobnosti při práci s mapou, plány, modely • rozdělí a změní úsečku v daném poměru • uvede základní vlastnosti hranolů, rotačního válce a kužele, jehlanů a koule • načrtne a popíše daná tělesa • s použitím vzorců vypočítá povrch a objem všech probíraných těles (k výpočtům používá i Pythagorovu větu) • u výsledků zapisuje jednotky a převádí je dle potřeby • řeší slovní úlohy z praxe za použití kalkulátorů a tabulek 	<p>Podobnost Podobnost geometrických útvarů Podobnost trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru</p> <p>Povrch a objem těles S a V hranolů S a V rotačního válce S a V jehlanů S a V rotačního kužele S a V koule</p>	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">Čsp Ze Fy</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKŘP KKP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">OSV</td> <td></td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">KKU KKK KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">ENV</td> <td style="text-align: center; vertical-align: top;">Fy</td> <td></td> </tr> </table>	OSV	Čsp Ze Fy	KKU KKK KKŘP KKP	OSV		KKU KKK KKŘP	ENV	Fy	
OSV	Čsp Ze Fy	KKU KKK KKŘP KKP									
OSV		KKU KKK KKŘP									
ENV	Fy										

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní goniometrické funkce • určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek a kalkulačky • používá goniometrické funkce při výpočtech stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku • používá goniometrické funkce při výpočtech povrchů a objemů těles • používá goniometrické funkce ve slovních úlohách <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy ze statistiky • počítá aritmetický průměr na příkladech z praxe • určí z daného souboru modus i medián • sestaví jednoduchý diagram a orientuje se v něm <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy z oblasti finanční matematiky • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<p>Goniometrické funkce (GF) v pravoúhlém trojúhelníku Funkce sinus Funkce kosinus Funkce tangens Funkce kotangens Vlastnosti a grafy GF Užití GF při výpočtech délek stran a velikostí úhlů v pravoúhlém troj. Užití GF v praxi</p> <p>Základy statistiky Základní statistické pojmy Diagramy</p> <p>Základy finanční matematiky Výpočty s procenty Úrokování</p>	<p>OSV Fy KKU KKK KKŘP</p> <p>ENV</p> <p>OSV Fy KKU Ze KKK Čsp KKŘP Př KKO Dě</p> <p>FG OSV Vko KKU ENV KKK KKŘP KKO</p>

5.2.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.2.5.1 DĚJEPIS

5.2.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Dějepis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. *Dějepis* přináší poznatky o konání člověka v minulosti. Hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí a shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

5.2.5.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Dějepis* se vyučuje jako samostatný povinný předmět v 6. - 9. ročníku ve dvouhodinové týdenní dotaci v každém ročníku. Vyučovací hodiny jsou realizovány v celých nedělených třídách. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu *Dějepis* směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, získávání orientace v historickém čase, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, k chápání kulturní rozmanitosti světa, utváření pozitivního hodnotového systému a k respektování a úctě k vlastnímu národu a kultuře i národům ostatním. Výuka se prolíná v největší míře s předmětem *Zeměpis* a svým způsobem na zeměpisu závisí. Nedílnou částí předmětu jsou obsahově související besedy, exkurze a výlety a vycházky po regionu. Druhý stupeň navazuje na první opakováním pravěkého vývoje lidstva v době existence jednotlivých typů člověka a pokračuje tak pravěkem střední Evropy a starověkým vývojem lidstva. Dále je *Dějepis* úzce spjat například s *Matematikou*, *Fyzikou*, *Přírodopisem*, *Chemii* (vědecké poznatky, rozvoj), *Výtvarnou výchovou* (stavební slohy, umělecká díla,

významní umělci), *Hudební výchovou* (vývoj hudebních směrů, významní skladatelé), *Jazyky* (významní spisovatelé a jejich tvorba), *Občanskou výchovou* (člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém), *Tělesnou výchovou* (odkaz řecké kultury, olympijské hry).

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce, práce v týmu, projektová činnost
- domácí práce na zadané téma
- samostatná práce
- výukové programy na PC
- práce s informacemi

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

5.2.5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- k užívání správné terminologie a symboliky
- k zadávání úkolů, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k zařazování rozmanitých aktivit (diskuse, výklad, výtvarné činnosti, řešení problémů, ICT, AV technika ...)
- k metodám, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k přesnému a výstižnému vyjadřování
- k diskusi ve výuce
- k věcnému argumentování

- k práci s různými typy textů
- k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k vytváření příznivého klimatu třídy
- k dodávání sebedůvěry žákům, taktu, tolerance
- k pomoci žákům v činnostech dle potřeby

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

9. k reflektování společenského a přírodního dění při výuce
10. k tomu, aby žáci brali ohled na druhé
11. k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastními
12. k pěstování vztahu k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

10. k dodržování dohodnuté kvality práce
11. k možnosti vzájemně si radit a pomáhat
- 12.** k využívání znalostí v běžné praxi

5.2.5.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

- 01 - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- 02 - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- 03 - uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- 01p - podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

- 01 - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- 02 - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- 03 - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky
- 04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- 03p, 04p - popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

- 01 - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- 02 - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- 03 - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- 04 - vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- 05 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 03p - uvede první státní útvary na našem území
- 03p - má základní poznatky z období počátků českého státu
- 04p - zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- 04p - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- 05p - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- 05p - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

- 01 - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- 02 - vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- 03 - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- 04 - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- 05 - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- 06 - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
- 07 - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

03p - popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

04p, 05p - má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi

04p, 05p - pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

02 - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé

03 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

04 - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích

05 - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy

06 - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

03p - má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století

03p - zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

04p - rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Žák:

- 01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 02 - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 03 - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 04 - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 05 - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p, 03p, 04p - uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
- 01p, 05p - má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Žák:

- 01 - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků
- 02 - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- 03 - posoudí postavení rozvojových zemí
- 04 - prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p, 02p - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

04p - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.2.5.1.5. Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Význam dějepisu, informační prameny a jejich získávání Čas v dějepise, určování století Krátký exkurz do pravěku	
ŘÍJEN	První státy	Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie
LISTOPAD	První státy Starověké Řecko	Blízký východ, Amerika Minojská a mykénská kultura
PROSINEC	Athény a Sparta	Řecké městské státy
LEDEN	Persie Řecká kultura	Řecko-perské války
ÚNOR	Říše Alexandra Velikého Starověký Řím	Helénistické období
BŘEZEN	Římská společnost Obranné a výbojné války Říma	Patriciové, plebejové a otroci Punské války
DUBEN	Krize Římské republiky	Reformy a povstání otroků
KVĚTEN	Římské císařství Římská kultura	Caesar, Augustus, Hadrianus
ČERVEN	Evropa v době římské Krize římského císařství a zánik Říma	Příchod Germánů Konstantin Veliký

7. ročník

ZÁŘÍ	Zrod střední Evropy Franská říše	Stěhování národů
ŘÍJEN	Blízký východ a jihovýchodní Evropa Asijské země	Byzantská říše, Arabská říše, Kyjevská Rus Svatá říše římská, Polsko, Uhry, Vikingové
LISTOPAD	Slované Sámovalská říše Velká Morava	Křesťanství Cyrilometodějská mise
PROSINEC	Vznik Českého státu Český stát v 10. století	První Přemyslovci Svatý Václav
LEDEN	Vrchol České státu v raném středověku Sousedé českého státu	Románské umění, Židé, Romové
ÚNOR	Pohled do světa Poslední Přemyslovci Lucemburkové na českém trůnu	Americké civilizace Zlatá bula sicilská Jan Lucemburský
BŘEZEN	Gotické umění Pohled do světa	Význam Karla IV. pro české země Stoletá válka
DUBEN	Husitská revoluce	Mistr Jan Hus, Jan Žižka z Trocnova
KVĚTEN	Jiří z Poděbrad Jagellonci	Mírový program Jiřího z Poděbrad
ČERVEN	Renesance a humanismus	Leonardo da Vinci

8. ročník

ZÁŘÍ	Objevné plavby Svět v 16. století Habsburkové na českém trůnu Třicetiletá válka	Evropské státy v pozdním středověku Boj českých stavů proti habsburským panovníkům Jan Amos Komenský
ŘÍJEN	Absolutismus a parlamentarismus v polovině 17. a v 18. století	Velká Británie, Polsko, Prusko Barokní umění
LISTOPAD	Francie, Rusko	Ludvík XIV., Petr I. Veliký, Kateřina Veliká
PROSINEC	Osvícenství České země po 30. leté válce	Marie Terezie, Josef II.
LEDEN	Kolonialismus Vznik USA	Mimoevropský svět
ÚNOR	Velká francouzská revoluce	
BŘEZEN	Francie za vlády Napoleona Bonaparte Ponapoleonská Evropa	Napoleonova tažení Romantismus
DUBEN	Metternichovský absolutismus Průmyslová revoluce Revoluce 1830	České národní obrození Východní a jihovýchodní Evropa

KVĚTEN

Revoluce 1848/1849
Porevoluční Evropa
Svět v 2. polovině 19. století

Sjednocení Itálie a Německa
Bitva u Trutnova
Imperialismus (Velká Británie)

ČERVEN

Vzestup USA
Rusko za posledních Romanovců
Kapitalismus, kultura a společnost před 1. světovou válkou
Evropa před 1. světovou válkou

Válka Severu proti Jihu

Vědecko-technická revoluce

9. ročník

ZÁŘÍ	Příčiny a průběh 1. světové války 1. světová válka a naše země	
ŘÍJEN	Československo – nový stát v Evropě Svět po 1. světové válce	T. G. M. Vznik Společnosti národů Nástup fašismu a komunismu
LISTOPAD	Problémy nového Československého státu Světová hospodářská krize	USA
PROSINEC	Světová hospodářská krize v Evropě Československo – boj o stát	Německo, Rusko Mnichov 1938
LEDEN	Ztráta samostatnosti 2. světová válka	Protektorát Čechy a Morava Válka mezi léty 1939 - 1941
ÚNOR	2. světová válka Výsledky 2. světové války	Válka mezi léty 1942 – 1945 Holocaust
BŘEZEN	Obnovení Československa Poválečný svět	Orientace na SSSR
DUBEN	Studená válka Totalitní režim v Československu	Vznik NATO, Varšavská smlouva Krise ve světě, dekolonizace Afriky Únorový převrat
KVĚTEN	Československo pod vládou KSČ Události let 1968/1969	Politické procesy
ČERVEN	Listopad 1989	Rozpad Československa, vznik České republiky a

Konec studené války
Svět na konci 20. století

Slovenské republiky roku 1993

Technika, věda a kultura ve 2. polovině 20.
století
Evropská integrace a globalizace

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.5.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DĚJEPIS**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhalí, co je to dějepis a odhadne, co se dozví • vyjmenuje informační zdroje (historické prameny) o dějinách • pojmenuje instituce, kde jsou historické zdroje Shromažďovány • orientuje se v čase • rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před naším letopočtem, po našem letopočtu • je schopen pracovat s časovou přímkou • doplní údaje do prázdné časové přímky, vyčte základní údaje z vypracované přímky • stručně nastíní vývoj člověka v jednotlivých etapách pravěku, vyzdvihne užití kovu, orientuje se na časové ose, stručně charakterizuje situaci na našem území, vyjmenuje používaný materiál, pojmenuje nástroje • zasadí období prvních států do světového vývoje, porovná vývoj těchto oblastí s vývojem u nás • pracuje s časovou přímkou • rozebere na základě znalostí přírodních podmínek rychlejší vývoj těchto států • vyjmenuje strukturu obyvatelstva • vypráví o výjimečných stavbách 	<p>Význam dějepisů</p> <p>Informační prameny a jejich získávání</p> <p>Čas v dějepise, určování století</p> <p>Krátký exkurz do pravěku</p> <p>První státy Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie Blízký východ, Amerika</p>	<p>Př KKU Ze KKK VkO</p> <p style="text-align: right;">KKŘP</p> <p>EGS Vv KKU Čj KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše systém království a republiky • srovná postavení patricijů a plebejů <ul style="list-style-type: none"> • zaměří se a uvede největší soupeře Říma • vypráví o Kartágu a válkách s Kartágem • vyjmenuje místa bitev a popíše podmínky Říma <ul style="list-style-type: none"> • objasní celou otázku krize republiky a zaměří se na snahy, které měly krizi vyřešit <ul style="list-style-type: none"> • srovná republiku a císařství • vyjmenuje první císaře a uvede příklady činů některých z nich <ul style="list-style-type: none"> • popíše životní styl, vědu, vzdělanost a umění v Římě <ul style="list-style-type: none"> • popíše život Keltů na našem území • zaměří se na Germány • diskutuje o počátcích křesťanství a o postavení křesťanů na území římské říše <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o možných příčinách konce císařství • popíše rozpad impéria • uvede příčiny rozpadu <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzděl. plánu.</p>	<p>Římská společnost Státní zřízení Patriciové, plebejové a otroci</p> <p>Obranné a výbojné války Říma Punské války</p> <p>Krize Římské republiky Reformy a povstání otroků</p> <p>Římské císařství Caesar, Augustus, Hadrianus</p> <p>Římská kultura</p> <p>Evropa v době římské Příchod Germánů</p> <p>Krize římského císařství a zánik Říma Konstantin Veliký</p>	<p>EGS Vko KKO KKU</p> <p>Ze KKŘP</p> <p>Vko, Ze KKŘP KKO KKK KKŘP</p> <p>Čj KKŘP</p> <p>MKV Vv, Ma KKP</p> <p>Ze</p> <p>Ze, Vv KKO KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyvodí příčiny vzniku nových států • na mapě lokalizuje nové státy a porovná je se státy dnešními • popíše politickou a hospodářskou situaci • vysvětlí podstatu lenního systému • popíše osobnost Karla Velikého, jeho panovnické schopnosti a význam • vysvětlí úlohu křesťanství ve franské říši včetně kulturního přínosu • lokalizuje na mapě Blízký východ a jihovýchodní Evropu • dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické tradice • uvede příklady byzantského kulturního slohu • lokalizuje Arabský poloostrov • popíše okolnosti vzniku islámu • objasní základní termíny • podá důkaz o vlivu arabské kultury na Evropu • lokalizuje raně středověké státy Evropy na mapě • vysvětlí jejich formování (proces vzniku) • popíše politickou a hospodářskou situaci v jednotlivých státech • najde důvody rozpínavosti Vikingů • zhodnotí důsledky vpádů a jejich vliv na Evropu • vyzvedne jejich schopnosti coby mořeplavců 	<p>Zrod středověké Evropy Stěhování národů</p> <p>Franská říše</p> <p>Blízký východ a jihovýchodní Evropa Asijské země Byzantská říše Arabská říše Kyjevská Rus Svatá říše římská Polsko Uhry Vikingové</p>	<p>EGS Ze KKO KKK</p> <p>EGS KKU</p> <p>EGS Vko, Vv, Ze KKP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže pravlast Slovanů • rozdělí je a uvede příklady dnešních národů • popíše život Slovanů • vysvětlí okolnosti vzniku křesťanství • vyjmenuje základní symboliku • seznámení se s Biblií • popíše církevní organizaci • popíše vztah středověkého člověka a panovníka k církvi <ul style="list-style-type: none"> • vypráví o životě Slovanů v době jejich příchodu • odhalí soupeře Slovanů a úlohu kmenového svazu v obranných bojích <ul style="list-style-type: none"> • popíše úlohu křesťanství při vzniku Velké Moravy • zhodnotí význam Velké Moravy jakožto prvního státu na našem území • zhodnotí její kulturní význam mise Konstantina a Metoděje • vysvětlí příčiny zániku <ul style="list-style-type: none"> • rozliší počátky podle pověstí a historických skutečností • diskutuje o vztahu ke Germánům 	<p>Slované Křesťanství ve středověku</p> <p>Sámova říše</p> <p>Velká Morava Cyrilometodějská mise</p> <p>Vznik českého státu První Přemyslovci</p>	<p>EGS Čj KKŘP</p> <p>EGS KKK</p> <p>EGS KKK</p> <p>EGS Čj KKO KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vládu Boleslava I. a Boleslava II. • popíše život sv. Václava • popíše okolnosti sjednocení státu • popíše vztahy českého státu k říši Ottonů • charakterizuje společnost a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní charakteristiku románského slohu, • uvede příklady románského písemnictví a stavitelství • zhodnotí postavení Židů a Romů ve středověku • vybere významná knížata a krále a na jejich činech zhodnotí vztah českého státu k říši <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem středověká kolonizace • popíše zakládání měst, jejich správu a život v nich • prostuduje dokument Zlatá bula sicilská a vysvětlí jeho význam • charakterizuje jednotlivě vládu posledních Přemyslovců, vymezí jednotlivě její znaky <ul style="list-style-type: none"> • popíše situaci po vymření posledních Přemyslovců • nalezne důvody nástupu Lucemburků • charakterizuje vládu Jana Lucemburského • zhodnotí zásluhy Karla IV. diskutuje o nich • porovná schopnosti a styl vlády Václava IV. a Karla 	<p>Český stát v 10. století Svatý Václav</p> <p>Vrchol českého státu v raném středověku Románské umění Židé, Romové</p> <p>Sousedé České státu</p> <p>Pohled do světa Americké civilizace</p> <p>Poslední Přemyslovci</p> <p>Lucemburkové na českém trůnu Význam Karla IV. pro české země Gotické umění</p>	<p>EGS</p> <p>EGS MKV</p> <p>EGS</p> <p>EGS MKV</p>	<p>KKŘP</p> <p>Čj, Vv KKP KKK</p> <p>KKU</p> <p>KKU</p> <p>KKO</p> <p>Čj, Vv, Ze KKP KKK KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nachází důvody a příčiny Václavovy neschopnosti • popíše gotickou kulturu, životní styl společnosti • uvede příklady památek • uvede příčiny konfliktu • popíše stoletou válku • charakterizuje způsob boje tatarských bojovníků • popíše jejich tažení do východní Evropy • charakterizuje život církve a uvede příčiny revoluce • popíše život Mistra Jana Husa a vysvětlí jeho reformní myšlenky • vymezí jednotlivé názorové skupiny husitů, vysvětlí jejich postoje • shromáždí údaje o husitských válkách a vojenství • odhadne, jak vypadaly Čechy v době husitských válek • vyjmenuje výsledky revoluce • popíše cestu Jiřího z Poděbrad k moci • rozebere jeho vztah ke katolické církvi a úmysl vytvořit mírový spolek evropských panovníků • vysvětlí zápas Jagellonců o český trůn • vysvětlí systém stavovského státu • uvede příklady staveb Vladislavské gotiky 	<p>Pohled do světa Stoletá válka</p> <p>Husitská revoluce Mistr Jan Hus Jan Žižka z Trocnova</p> <p>Jiří z Poděbrad Mírový program Jiřího z Poděbrad</p> <p>Jagellonci</p>	<p>EGS Ze, Čj, Hv KKŘP</p> <p>EGS KKŘP KKP</p> <p>Čj, Vko, Hv KKSP KKŘP</p> <p>EGS VDO KKK KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti renesance s antikou • uvede základní představitele a díla renesančních umělců • vysvětlí podstatu humanismu <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>Renesance a humanismus Leonardo da Vinci</p>	<p>EGS Vv KKP MKV Ma, Fy, Che KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • shromáždí informace o cestách mořeplavců • uvede příčiny a důsledky zámořských objevů (vliv na Evropu, říši Aztéků a Inků) • popíše okolnosti rozmachu Španělska a spory s Nizozemím • uvede důvody konfliktů v Evropě v 16. a 17. století • doloží mocnou pozici Habsburků v Evropě • dokáže vysvětlit pojmy reformace a protireformace • zhodnotí ambice Karla V. a jeho boj reformací • popíše válku Španělska s Anglií • objasní vliv tureckého nebezpečí na evropské dění • popíše okolnosti sjednocení ruského státu • popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn • vysvětlí podstatu sporu Habsburků s českými stavy • charakterizuje vládu jednotlivých panovníků na českém trůnu v tomto období • analyzuje Rudolfův majestát a zhodnotí panovníka • rozpozná hlavní renesanční památky českých zemí • vyvodí příčiny války • popíše průběh války • uvede příklady vztahující se k regionu • zhodnotí osobnost Albrechta z Valdštejna • vysvětlí úlohu českých stavů 	<p>Objevné plavby</p> <p>Svět v 16. století Evropské státy v pozdním středověku</p> <p>Habsburkové na českém trůnu</p> <p>Třicetiletá válka Boj českých stavů proti habsburským panovníkům Jan Amos Komenský</p>	<p>EGS Ze, Př ENV KKŘP KKP</p> <p>EGS KKU</p> <p>EGS Čj, Vv KKO</p> <p>EGS Vko, Vv KKŘP KKU KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše průběh stavovského povstání • zhodnotí důsledky pro český národ • shromáždí informace k tématu • konkretizuje kroky J. A. Komenského v našem regionu <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy týkající se kapitalismu a uvede příklady • vymezí základní znaky kapitalistické společnosti • popíše barokní kulturu <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: konstituční monarchie, osvícenství, absolutismus <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vliv osvícenců na změny ve společnosti • uvede nové myšlenky doby a jejich představitele • popíše vládu Marie Terezie a Josefa II. a jejich reformy <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy týkající se kolonialismu a uvede příklady • popíše boj severoamerických kolonií za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti 	<p>Absolutismus a parlamentarismus v polovině 17. a 18. století Velká Británie, Polsko, Prusko Barokní umění</p> <p>Franci, Rusko Ludvík XIV., Petr I. Veliký, Kateřina Veliká</p> <p>Osvícenství, české země po třicetileté válce Marie Terezie a Josefa II.</p> <p>Kolonialismus, vznik USA Mimoevropský svět</p>	<p>EGS VDO Vko KKO</p> <p>Vko KKO KKK</p> <p>EGS Čj, Vko KKK KKSP</p> <p>Ze KKO KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanoví hlavní příčiny, popíše průběh a zhodnotí význam revoluce • zhodnotí postupně se měnící státní zřízení: absolutismus, ústavní monarchie, diktatura, císařství • rozpozná charakter válek • posoudí úlohu Napoleona v dějinách • uvede základní znaky romantismus a příklady českého umění • srovná hospodářskou vyspělost států • uvede podstatu průmyslové revoluce • zdůvodní vznik průmyslové společnosti • objasní souvislosti mezi událostmi ve Francii a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • stanoví cíle národního obrození a jeho hlavní znaky • posoudí úlohu osobností a jejich přínos pro českou kulturu • rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích • zdůvodní, jak revoluce řeší politické, sociální a národnostní problémy 	<p>Velká francouzská revoluce</p> <p>Francie za vlády Napoleona Bonaparte Napoleonova tažení Ponapoleonská Evropa Romantismus</p> <p>Metternichovský absolutismus České národní obrození Průmyslová revoluce Revoluce 1830 Východní a jihovýchodní Evropa</p> <p>Revoluce 1848/1849 Porevoluční Evropa Svět v 2. polovině 19. století Sjednocení Itálie a Německa</p>	<p>EGS Čj Aj, Fj KKK KKU KKŘP</p> <p>Ze, Vv KKŘP KKP</p> <p>EGS Ma, Fy, Che Vko KKP KKO</p> <p>EGS Ze, Čj, Vko KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše průběh první světové války • vyjmenuje nové zbraně a popíše jejich použití • popíše výsledky války a důsledky války • uvede formy odboje a hlavní představitele • objasní úlohu československých legií <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí boj za samostatnost • zhodnotí a zdůvodní zásluhy T. G. M. o vznik státu • zhodnotí úroveň země a její mezinárodní postavení • objasní význam 28. října 1918, vyjmenuje lidské vztahy a popíše symboliku státu • posoudí mezinárodní vztahy a systémy uspořádání Evropy • charakterizuje vývoj v Československu • na příkladu 1. republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie • objasní totalitní systémy a jejich důsledky • vyvodí odlišnosti demokracie a totality <ul style="list-style-type: none"> • uvede projevy hospodářské krize, nastíní snahy o její řešení a její důsledky • zhodnotí rozvoj kultury, vědy a na příkladech zhodnotí postoje významných umělců 	<p>Příčiny a průběh 1. sv. války 1. sv. válka a naše země</p> <p>Československo – nový stát v Evropě Svět po 1. světové válce T. G. M Vznik Společnosti národů Nástup fašismu, nacismu a komunismu</p> <p>Problémy nového Československého státu Světová hospodářská krize USA</p>	<p>EGS Vko, Čj, Ze Kku MV Che, Fy KKŘP KKO</p> <p>EGS Vko, Čj, Ze KKO VDO KKK</p> <p>EGS Vko KKR KKK KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a posoudí postoje světových velmocí • uvede důsledky Mnichova pro nás i svět • vymezí období druhé republiky, charakterizuje život za protektorátu • uvede hlavní a rozhodující bitvy, postup spojenců a časové údaje • vysvětlí pojmy: protihitlerovská koalice, holocaust • uvede příklady odporu, organizování odboje doma i v zahraničí • zhodnotí význam činů našich vojáků a letců • zhodnotí důsledky války • objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech • posoudí závislost Československé republiky na SSSR • vysvětlí pojmy studená válka a železná opona • s pomocí mapy uvede základní změny v souvislosti s rozpadem koloniálního systému • uvede základní problémy třetího světa • na příkladech rozliší totalitní a demokratický systém 	<p>Světová hospodářská krize v Evropě Německo, Rusko</p> <p>Československo – boj o stát Mnichov 1938</p> <p>Ztráta samostatnosti Protektorát Čechy a Morava</p> <p>2. světová válka Válka mezi léty 1939 – 1941</p> <p>2. světová válka Válka mezi léty 1942 – 1945 Holocaust</p> <p>Výsledky 2. světové války</p> <p>Obnovení Československa Poválečný svět Orientace na SSSR</p> <p>Studená válka Vznik NATO, Varšavská smlouva Krise ve světě, dekolonizace Afriky</p> <p>Totalitní režim v Československu Únorový převrat</p>	<p style="text-align: right;">KKŘP</p> <p>EGS Vko, Čj KKU VDO</p> <p>EGS Vko, Ze KKU MV Ma, Che, Fy KKŘP KKP</p> <p>VDO Vko, Čj KKK EGS KKO</p> <p>EGS Vko, Ze KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí politické procesy a uvede příklady • popíše kulturní tendence 60. let • interpretuje a hodnotí události roku 1968 i ve vztahu k regionu • popíše a zhodnotí období normalizace • objasní význam disidentského hnutí pro pád totality, uvede příklady • sestaví přehled hlavní události, vysvětluje a zaujímá vlastní stanoviska • průběžně získává z různých zdrojů informace, prezentuje je formou referátů, využívá jich k popisu či vyprávění • vysvětlí změny v politice SSSR a roli M. Gorbačova • sleduje tisk, vyhledává informace o postavení ČSR v současnosti • diskutuje na základě četby, filmu o významu historických událostí • shromažďuje informace o nejvýznamnějších objevech, vynálezech a dílech, uvede významné osobnosti • diskutuje o globálních problémech lidstva (tvorba a ochrana životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských právech) • zaujímá své stanovisko k řešení <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>Československo pod vládou KSČ Politické procesy Události let 1968/1969</p> <p>Listopad 1989 Rozpad Československé republiky, vznik České republiky a Slovenské republiky v roce 1993 Konec studené války Svět na konci 20. století, resp. na přelomu 20. a 21. století Technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století Evropská integrace a globalizace</p>	<p>VDO Vko, Čj KKO MV KKŘP KKK</p> <p>VDO Vko, Čj, Ze KKŘP EGS KKO MV KKO</p>

5.2.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

5.2.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výchova k občanství* je součástí vzdělávacích oblastí *RVP ZV Výchova k občanství a Výchova ke zdraví*. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti.

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Přípravuje žáky na řešení některých problémů souvisejících se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Část vzdělávacího obsahu věnovaná výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Doplňující vzdělávací obor *Etická výchova* je věnovaná mravní stránce osobnosti žáků. Souvisí v rámci mezipředmětových vztahů se vzdělávacími oblastmi - např. *Jazyk a jazyková komunikace*, *Člověk a jeho svět*, *Člověk a společnost*, *Člověk a kultura*, *Člověk a zdraví*. Vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* učí žáky navazovat a udržovat uspokojivé vztahy, vytvářet si pravdivé představy o sobě samých, vytvářet řešení každodenních problémů,

formulovat své názory a postoje na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, kriticky vnímat vliv vzorů při vytváření vlastního světonázoru, pochopit základní environmentální a ekologické problémy a souvislosti moderního světa. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Dále učí žáky rozvíjet sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, samostatně pozorovat s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatně hledat vhodné způsoby řešení problémů, správně komunikovat, respektovat hodnoty, názory a přesvědčení jiných lidí, vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivně si představit sebe samého a účinně spolupracovat. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

5.2.5.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchova k občanství je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v *Prvouce, Vlastivědě a Přírodovědě* v 1. – 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci, pouze v 7. ročníku v jednohodinové týdenní dotaci (viz učební plán). Výuka probíhá zpravidla v učebnách budovy školy. Besedy, exkurze apod. se realizují i mimo budovu. Kromě frontální formy výuky klademe důraz na aktivní metody výuky.

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce, týmová práce
- domácí práce na zadané téma
- samostatná práce s informacemi
- krátkodobé projekty (mezipředmětové)
- Brainstorming

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV** - rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- VDO** - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- EGS** - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- MKV** - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- ENV** - vztah člověka k prostředí
- MDV** - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.2.5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí
- k získávání poznatků a jejich hodnocení, třídění a vyvozování závěrů
- k získávání informací z masmédií, PC, knihovny,
- k zodpovědnosti za přístup k vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k tvořivému přístupu k řešení problémů, k vyhledávání vhodných informací, práci s nimi a umění nalézat řešení
- ke kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí
- k vyhodnocování cest k řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů souvisle a kultivovaně
- k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodnému reagování na ně
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k využívání vhodné technologie při komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci odpovídající věku a úrovni žáků
- ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání a pomoci (taktu a tolerance), schopnosti uplatnit své místo v týmu
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- ke kritickému hodnocení práce své i práce týmu

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- ke znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- k respektování názorů ostatních (asertivní jednání, takt, tolerance k odlišným názorům)
- k formování volných a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k efektivní organizaci vlastní práce
- k dodržování vymezených pravidel

5.2.5.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 01 - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- 02 - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- 03 - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- 04 - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- 05 - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- 06 - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- 07 - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- 08 - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

09 - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

10 - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

03p - kriticky přistupuje k projevům vandalismu

06p - má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

07p - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

07p - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

08p - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

08p - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

09p - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

01 - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

02 - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

03 - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

04 - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

04p - formuluje své nejbližší plány

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

01 - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsobu jejich ochrany, uvede příklady

02 - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázově příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi

03 - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

04 - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

05 - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

06 - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

07 - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané

08 - rozlišuje a porovnává úlohy výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

02p - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

03p - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

04p - uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

07p - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

STÁT A PRÁVO

Žák:

01 - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

02 - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

03 - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

04 - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

05 - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu

- 06 - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- 07 - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- 08 - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- 09 - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- 10 - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- 11 - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p - má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
- 02p - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- 02p - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- 04p - zná základní práva a povinnosti občanů
- 05p - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- 05p - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- 06p - má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- 08p - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- 09p - vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
- 10p - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- 10p - v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- 01 - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- 02 - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- 03 - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- 04 - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- 05 - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- 06 - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

- 01p - ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
- 01p, 02p - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- 06p - uvede příklady mezinárodního terorismu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**Žák:**

- 01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
- 02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

- 03 - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- 04 - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- 05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- 06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- 07 - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- 08 - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- 09 - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- 10 - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- 11 - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- 12 - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- 13 - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- 14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii

- 15 - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- 16 - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- 03p - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- 04p, 09p - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- 05p - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- 07p - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- 08p - svěří se se zdravotním problémem
- 13p - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- 13p - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- 14p - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- 15p - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- 16p - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.2.5.2.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Člověk ve společnosti	Naše škola
ŘÍJEN		Naše obec, region, kraj
LISTOPAD		Naše vlast
PROSINEC		Lidská setkání
		Obrana státu
LEDEN	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Vztahy ve dvojici
		Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
ÚNOR	Zdravý způsob života a péče o zdraví	Režim dne
BŘEZEN	Asertivní chování	Asertivní chování
DUBEN		Fair play
	Iniciativa a komplexní prosociálnost	Iniciativa a tvořivost
		Ochrana člověka za mimořádných událostí
		Dopravní výchova
		Chodec a cyklista
		Základy první pomoci
KVĚTEN	Aplikovaná etická výchova	Rodina
ČERVEN	Ochrana přírody a životní prostředí	

7. ročník

ZÁŘÍ

Člověk ve společnosti

Naše vlast

ŘÍJEN

LISTOPAD

Kulturní život

PROSINEC

Obrana státu

LEDEN

Stát a hospodářství

Majetek, vlastnictví

ÚNOR

Platba

BŘEZEN

Stát a právo

Státní správa a samospráva

DUBEN

KVĚTEN

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Principy demokracie

Manipulativní reklama a informace

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Dopravní výchova

Chodec a cyklista

Základy první pomoci

Odpovědné sexuální chování

ČERVEN

Reálné a zobrazené vzory

Podpora pozitivního působení televize a médií

8. ročník

ZÁŘÍ	Člověk ve společnosti	Vztahy mezi lidmi Zásady lidského soužití Obrana státu Terorismus Korupce – mediální sdělení
ŘÍJEN	Člověk jako jedinec	Podobnost a odlišnost Vnitřní svět člověka Osobní rozvoj
LISTOPAD	Stát a právo	Lidská práva Protiprávní jednání
PROSINEC	Změny v životě člověka a jejich reflexe	Dětství, puberta, dospívání
LEDEN	Zdravý způsob života a péče o zdraví	Výživa a zdraví Tělesná a duševní hygiena Ochrana před přenosnými a nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy
ÚNOR	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Civilizační choroby Auto-destruktivní závislosti Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita
	Hodnota a podpora zdraví	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Podpora zdraví a její formy

	Osobnostní a sociální rozvoj	Podpora zdraví v komunitě Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Morální rozvoj
BŘEZEN	Komunikace	Otevřená komunikace
DUBEN	Důstojnost a identita lidské osoby	Aktivní naslouchání Úcta k lidské osobě Jedinečnost a identita člověka Já - potenciální vzor pro druhé Dopravní výchova Rizikové situace v silniční a železniční dopravě První pomoc
KVĚTEN	Iniciativa a komplexní prosociálnost	Iniciativa ve ztížených podmínkách Ochrana člověka za mimořádných událostí
ČERVEN	Aplikovaná etika	Etické hodnoty Sexuální zdraví Odpovědné sexuální chování Ochrana před sexuální kriminalitou

9. ročník

ZÁŘÍ

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

Stát a hospodářství

Stát a právo

Peníze

Výroba, obchod, služby

Principy tržního hospodářství

Finanční a ekonomická gramotnost

Peníze, platební karty

Úrok

Úspory, investice

Půjčování finančních prostředků

Nabídka a poptávka

Práva spotřebitele

Právní základy státu

Právní řád České republiky

Právo v každodenním životě

Obrana vlasti

Armáda ČR – národní a mezinárodní úkoly Armády ČR

Zahraniční mise

Krize nevojenského charakteru

Korupce

Korupce jako součást společenského a politického dění

Kritické sledování mediálního sdělení

Příčiny a důsledky korupčního jednání

LEDEN	Mezinárodní vztahy, globální svět	Evropská integrace
ÚNOR		Mezinárodní spolupráce Globalizace
BŘEZEN	Změny v životě člověka a jejich reflexe	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Partnerství a plánované rodičovství
DUBEN		Stres a jeho vztah ke zdraví
KVĚTEN	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Bezpečné chování Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Auto-destruktivní závislosti Ochrana člověka za mimořádných událostí
		Osobnostní a sociální rozvoj Iniciativa a komplexní prosociálnost
ČERVEN	Aplikovaná etická výchova	Duchovní rozměr člověka Ekonomické vztahy

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.5.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem domova z hlediska své sounáležitosti k rodině (na vesnici, ve městě) • objasní principy fungování školy a její hierarchii • orientuje se v otázce hierarchie obecního, městského zastupitelstva • interpretuje pověsti vzniku státu, vyjmenuje některé české velikány a nejdůležitější výrobky • rozpozná nevhodnost a špatnost nemorálního chování • popíše situace, kdy je třeba bránit stát • navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě <ul style="list-style-type: none"> • pomáhá slabším spolužákům v rámci svých možností • objasní význam lidské solidarity na konkrétních příkladech • vysvětlí výhody spolupráce a pomoc lidí <ul style="list-style-type: none"> • rozhodne se, jak strávit volný čas <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní návyky kultivovaného jednání v rodině i při společenských setkáních • vzniklé problémy se snaží řešit asertivně • zdravě soutěží a hraje fair play 	<p>Člověk ve společnosti Naše škola Naše obec, region, kraj Naše vlast Lidská setkání</p> <p>Obrana státu</p> <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví Režim dne</p> <p>Asertivní chování Asertivní chování Fair play</p>	<p>VKO OSV ČaS-VI KKK ENV Čj KKO Dě KKSP VDO Hv MKV Vv OSV Aj</p> <p>VKO VDO Dě KKU Čj</p> <p>VKZ OSV Čj KKK SV Dě KKU KKŘP KKSP KKO</p> <p>Ma Př Aj</p> <p>EV OSV Čj KKK Tv KKO KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																		
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam psychické a fyzické pomoci druhému člověku • charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z těžkého života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • cíleně používá bezpečností a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • ošetří drobná poranění 	<p>Iniciativa a komplexní prosociálnost Iniciativa a tvořivost</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>Chodec a cyklista</p> <p>Základy první pomoci</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 15%;">Vv</td> <td style="width: 15%;">KKSP</td> <td style="width: 30%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>Př</td> <td>KKO</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ch</td> <td>KKSP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>Ze</td> <td>KKŘP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> <td></td> </tr> </table>		OSV	Vv	KKSP					KKŘP		EV	OSV	Ze	KKK			MDV	Př	KKO				Ch	KKSP					KKŘP		EV	OSV	Př	KKU			MDV	Ze	KKŘP					KKO					KKSP	
	OSV	Vv	KKSP																																																	
			KKŘP																																																	
EV	OSV	Ze	KKK																																																	
	MDV	Př	KKO																																																	
		Ch	KKSP																																																	
			KKŘP																																																	
EV	OSV	Př	KKU																																																	
	MDV	Ze	KKŘP																																																	
			KKO																																																	
			KKSP																																																	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • popíše význam vztahů mezi členy rodiny • seznámí se s náhradní rodinnou péčí • charakterizuje mezilidské vztahy v rodině, se sousedy, v obci, městě • popíše rodinný rozpočet • uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • vysvětlí významné ekologické otázky ve své obci a upevní si vztah k přírodě a zodpovědnost za životní prostředí <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>Aplikovaná etická výchova Rodina</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p>	<p>SV OSV Čj KKSP Vv KKŘP Hv KKP Aj FG Dě KKO</p> <p>ENV ČaS-VI KKO Př KKŘP Hv</p> <p>Pozn. V každé vyučovací jednotce je podporována diskuse o aktuálním dění ve světě i ČR.</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem národa z hlediska své sounáležitosti k českému národu a českému státu • objasní význam státních symbolů a uvede příležitosti, při kterých se používají • na příkladu vysvětlí pojem vlastenectví, nacionalismus • poznává památky ve svém okolí • vyjádří své možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • rozliší různé druhy majetku • uvede možnosti, jak je možné získat majetek • uvede příklady vlastnictví, objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení • porovná různé formy vlastnictví • respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje právní normu a pravidla společenského chování, s tím související i jejich porušování • osvojí si zásady volebního systému • vysvětlí principy demokracie 	<p>Člověk ve společnosti Naše vlast Kulturní život</p> <p>Obrana státu</p> <p>Stát a hospodářství Majetek, vlastnictví</p> <p>Platba</p> <p>Stát a právo Státní správa a samospráva Principy demokracie</p>	<p>VKO EGS Čj KKK VDO Dě KKU MKV Ze KKO Hv Vv</p> <p>VKO VDO Dě KKK MKV Čj KKU</p> <p>FG VDO In KKO OSV Dě KKU Čj Ma</p> <p>MDV KKŘP KKSP</p> <p>VDO Hv KKO MDV Čj KKU Dě Ze</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí reklamní vlivy a informace v médiích • prostřednictvím kurzů i audiovizuální techniky se účastní mimořádných událostí ohrožující zdraví člověka • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • cíleně používá bezpečností a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • ošetří drobná poranění • charakterizuje odpovědné sexuální chování • vymezí věkovou hranici pro beztrestný sexuální styk • posoudí pozitivní působení televize a médií • kriticky hodnotí působení médií rozlišuje realitu a pseudorealitu <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Manipulativní reklama a informace Ochrana člověka za mimořádných událostí Dopravní výchova</p> <p>Chodec a cyklista</p> <p>Základy první pomoci</p> <p>Odpovědné sexuální chování</p> <p>Reálné a zobrazené vzory Podpora pozitivního působení televize a médií</p>	<p>VKZ MDV Př Čj KKP KKŘP KKO KKK</p> <p>EV OSV Př Ze KKU MDV Ze KKŘP KKO KKSP</p> <p>EV MDV Aj Čj KKO KKŘP KKP</p> <p>Pozn. V každé vyučovací jednotce je podporována diskuse o aktuálním dění ve světě i ČR.</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s kulturními a jinými zvláštnostmi menšin, národů, respektuje je a toleruje • definuje xenofobii, altruismus, egoismus, anarchii, terorismus, individualismus • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • popíše výhody spolupráce mezi státy při zajišťování obrany státu • uvede příklady korupčního jednání v konkrétních situacích • seznámí se s typologií osobnosti • podle typologického kříže začleňuje sebe i ostatní k určitým typům • definuje pojem sociologie, sociální skupiny a jejich druhy • respektuje práva a oprávněné zájmy ostatních • seznámí se s postihy za protiprávní jednání • dokáže podrobně popsat schopnosti, dovednosti a znalosti člověka v jednotlivých vývojových etapách • osvojuje si zásady správného stravování • uvědomuje si význam pohybu pro své zdraví • vhodným chováním se chrání před infekčními chorobami 	<p>Člověk ve společnosti Vztahy mezi lidmi Zásady lidského soužití</p> <p>Obrana státu</p> <p>Terorismus</p> <p>Korupce – mediální sdělení Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí Vnitřní svět člověka Osobní rozvoj</p> <p>Stát a právo Lidská práva Protiprávní jednání Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví Tělesná a duševní hygiena Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</p>	<p>VKO MKV Ze K KU VDO Dě K KO OSV Čj K KK</p> <p>VKO EGS Ze K KŘP Dě K KK</p> <p>EV K KK K KSP</p> <p>OSV Čsp K KK Vv K KSP Př K KO</p> <p>VDO Dě K KO MKV Hv K KSP</p> <p>VKZ OSV Př K KSP SV K KU OSV Čsp K KU Tv K KSP Př K KO SV K KK</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních příčinách civilizačních nemocí • definuje patologické jevy související s násilím a zneužíváním návykových látek • seznamuje se s Maslowovou teorií související i se zdravím člověka • uvědomuje si nutnost prevence ohledně svého zdraví • vyjmenuje kladné a záporné vlastnosti člověka, taktně je přiřazuje k sobě i ostatním • uvědomuje si vlastní osobní potenciál a snaží se ho rozvíjet • osvojuje si pojem empatie • zaujímá vhodný postoj při řešení problémů v mezilidských vztazích • definuje různé druhy komunikace (verbální i nonverbální) • procvičuje se v aktivním naslouchání druhému člověku • váží se sebe samého a chová úctu i k druhému člověku 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Civilizační choroby Auto-destruktivní závislosti Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <p>Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Podpora zdraví a její formy Podpora zdraví v komunitě</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Morální rozvoj</p> <p>Komunikace Otevřená komunikace Aktivní naslouchání</p> <p>Důstojnost a identita lidské osoby Úcta k lidské osobě Jedinečnost a identita člověka</p>	<p>OSV Př KKO MKV Vv KKU SV VDO Aj KKŘP</p> <p>OSV Vv KKU MKV Př KKO Tv</p> <p>OSV MKV KKSP MKV Čj KKO KKŘP KKK</p> <p>EV OSV Čj KKK MDV KKSP</p> <p>OSV Dě KKSP MKV KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<ul style="list-style-type: none"> • sebekriticky si uvědomuje své schopnosti a silné stránky • vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování • poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech • snaží se pomoci handicapovanému člověku • v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně • vysvětlí nevhodné náhražky smyslu života a nachází vhodná řešení v obtížných situacích • kriticky posoudí předčasný pohlavní styk • rozlišuje zamilovanost a trvalý vztah • uvědomuje si možná rizika při výběru partnera • dokáže vysvětlit význam antikoncepce, její vhodnost a spolehlivost • vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví • charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech • vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku 	Já – potenciální vzor pro druhé		OSV MKV	Čj	KKSP KKŘP
	Dopravní výchova Rizikové situace v silniční a železniční dopravě První pomoc	EV	OSV MDV	Př Ze	KKU KKŘP KKO KKSP
	Iniciativa a komplexní prosociálnost Iniciativa ve ztížených podmínkách				
	Ochrana člověka za mimořádných událostí	EV	OSV MDV	Ze Př Ch	KKK KKO KKSP KKŘP
	Aplikovaná etika Etické hodnoty Sexuální zdraví	SV	OSV VDO MKV MDV	Př	KKSP KKŘP KKU KKO
	Odpovědné sexuální chování	EV	OSV	Př Čj	KKŘP KKU
	Ochrana před sexuální kriminalitou	SV	OSV MDV	Čj Př	KKSP KKK KKO KKŘP
	Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.				Pozn. V každé vyučovací jednotce je podporována diskuse o aktuálním dění ve světě i ČR.

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá původ, funkce a druhy peněz • popíše výrobní proces • z vlastní zkušenosti vysvětlí princip nabídky a poptávky, konkurence • účastní se besedy s pracovníkem ekonomické či sociální sféry • s pomocí různých zdrojů (např. PC) se orientuje v oblasti financí - půjčky, úvěry, úroky, daně aj. • na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet • na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým • na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • porovnává nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů • uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků 	<p>Stát a hospodářství Peníze Výroba, obchod, služby Principy tržního hospodářství Finanční a ekonomická gramotnost</p> <p>Peníze, platební karty</p> <p>Úrok</p> <p>Úspory, investice</p>	<p>VKO VDO Ma KKK MDV Dě KKŘP OSV In KKP Ze</p> <p>FG OSV Ma KKU MDV In KKO KKSP KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<ul style="list-style-type: none"> • porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků • na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • orientuje se v textu Ústavy ČR • rozliší typy státní moci, její orgány a instituce • seznámí se s jednotlivými oblastmi práva (rodinné, občanské, trestní, pracovní, obchodní) • popíše historii začleňování, výhody a nevýhody • na příkladech uvede význam Armády ČR a její úlohu při obraně státu • objasní národní a mezinárodní úkoly Armády ČR • uvede příklady zahraničních misí Armády ČR • v běžném životě rozpozná signály korupčního jednání • uvede příklady korupčního jednání • diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích 	<p>Půjčování finančních prostředků</p> <p>Nabídka a poptávka</p> <p>Práva spotřebitele</p> <p>Stát a právo Právní základy státu Právní řád České republiky Právo v každodenním životě</p> <p>Obrana vlasti Armáda ČR – národní a mezinárodní úkoly Armády ČR Zahraniční mise Krizy nevojenského charakteru Korupce Korupce jako součást společenského a politického dění Kritické sledování mediálního sdělení Příčiny a důsledky korupčního jednání</p>	<p style="text-align: center;">VDO Čj KKO OSV Ze KKO Hv KKU Dě</p> <p>VKO VDO Dě KKO EGS Ze KKŘP</p> <p>VKO VDO Dě KKK KKŘP</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																											
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zprostředkuje vlastní zkušenosti ze země EU, kterou navštívil • posoudí význam ekonomické politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy, vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR (NATO, OSN, EU) • vysvětlí hlavní globální problémy • pokusí se navrhnout nějaká řešení • uvede hlavní důsledky pro život lidí do budoucna • seznámí se s hlavními myšlenkami světových náboženství • definuje pojem – vhodný věk a podmínky pro početí potomka • spojuje význam sexuality s perspektivním vztahem, manželstvím, plánovaným rodičovstvím • dokáže podrobně popsat průběh těhotenství, uvědomuje si pocity otce i matky • prostřednictvím audiovizuální techniky se seznámí s porodem, popíše jednotlivé doby porodní 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět Evropská integrace</p> <p>Mezinárodní spolupráce</p> <p>Globalizace</p> <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <p>Partnerství a plánované rodičovství</p>	<table> <tr> <td>EGS</td> <td></td> <td>Ze</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>EGS</td> <td></td> <td>Ze</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>EGS</td> <td></td> <td>Ze</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dě</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>VKZ</td> <td>MKV</td> <td>Př</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td>OSV</td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>SV</td> <td>OSV</td> <td>Př</td> <td></td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VKZ</td> <td>MDV</td> <td>Dě</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Čj</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> </table>	EGS		Ze		KKO			Dě		KKU	EGS		Ze		KKO			Dě		KKK					KKU	EGS		Ze		KKO			Dě		KKK					KKU					KKŘP	VKZ	MKV	Př		KKŘP	SV	OSV			KKSP					KKU	SV	OSV	Př		KKU	VKZ	MDV	Dě		KKŘP			Čj		KKO
EGS		Ze		KKO																																																																									
		Dě		KKU																																																																									
EGS		Ze		KKO																																																																									
		Dě		KKK																																																																									
				KKU																																																																									
EGS		Ze		KKO																																																																									
		Dě		KKK																																																																									
				KKU																																																																									
				KKŘP																																																																									
VKZ	MKV	Př		KKŘP																																																																									
SV	OSV			KKSP																																																																									
				KKU																																																																									
SV	OSV	Př		KKU																																																																									
VKZ	MDV	Dě		KKŘP																																																																									
		Čj		KKO																																																																									

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																																																												
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem stres a příčiny stresu • vysvětlí pravidla BOZP • vysvětlí rizika drogové závislosti a zaujímá kritický postoj k drogám jako takovým • spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky • ovládá některé protistresové techniky • procvičuje pomoc handicapovanému člověku • diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací • poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech • toleruje člověka s odlišným světovým názorem pěstuje v sobě ekonomickou ctnost – šetrnost a podnikavost <p>Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví Bezpečné chování Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Auto-destruktivní závislosti Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj Psychohygiena</p> <p>Iniciativa a komplexní prosociálnost Uplatnění komplexní prosociálnosti Dopravní výchova Dopravní nehody Dopravní značky a křižovatky První pomoc</p> <p>Aplikovaná etická výchova Duchovní rozměr člověka Ekonomické vztahy</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 15%;">Tv</td> <td style="width: 10%;">KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td>Vv</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Čj</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Ze</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>Př</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Ch</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV</td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td>OSV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MDV</td> <td>Ze</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td>Ma</td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td>OSV</td> <td>Ze</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td>VDO</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> </table> <p>Pozn. V každé vyučovací jednotce je podporována diskuse o aktuálním dění ve světě i ČR.</p>		OSV	Tv	KKU		MKV	Vv	KKSP			Čj	KKO				KKP	EV	OSV	Ze	KKK		MDV	Př	KKO			Ch	KKŘP				KKSP		OSV		KKSP		MKV		KKO				KKP	EV				EV	OSV	Př	KKU		MDV	Ze	KKŘP				KKO				KKSP		MKV	Ma	KKO		OSV	Ze	KKSP		VDO		KKK
	OSV	Tv	KKU																																																																											
	MKV	Vv	KKSP																																																																											
		Čj	KKO																																																																											
			KKP																																																																											
EV	OSV	Ze	KKK																																																																											
	MDV	Př	KKO																																																																											
		Ch	KKŘP																																																																											
			KKSP																																																																											
	OSV		KKSP																																																																											
	MKV		KKO																																																																											
			KKP																																																																											
EV																																																																														
EV	OSV	Př	KKU																																																																											
	MDV	Ze	KKŘP																																																																											
			KKO																																																																											
			KKSP																																																																											
	MKV	Ma	KKO																																																																											
	OSV	Ze	KKSP																																																																											
	VDO		KKK																																																																											

5.2.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.2.6.1 FYZIKA

5.2.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Fyzika* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* spolu s *Chemii, Přírodopisem a Zeměpisem*, který umožňuje žákovi poznávání přírody jako celku. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si kladli otázky *Jak ? a Proč?* a hledali na ně odpověď. Předmět *Fyzika* seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů a přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, pomáhá je předvídat, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

5.2.6.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. *Fyzika* je výhradně vyučována v odborné učebně fyziky, která zároveň slouží svým vybavením jako jedna z multimediálních učeben na škole. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (*Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce* aj.).

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce, týmová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, internetu)
- domácí seminární práce na zadané téma

- samostatné pozorování, experiment
- krátkodobé projekty (mezipředmětové)

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

VDO - rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

ENV - posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky, základní podmínky života

MDV - kritické čtení, využití médií jako zdroj informací

OSV - pozornost, soustředění, tvořivost, sebekontrola a sebeovládání, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace

5.2.6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k používání odborné terminologie, výpočetní techniky
- k samostatnému měření, experimentování, porovnávání získaných výsledků a vyvozování odpovídajících závěrů
- ke správnému zaznamenávání a zdokumentování experimentů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení

- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k využívání základních postupů badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- k práci s chybou jako příležitosti, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- při práci ve skupinách ke komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, k diskusi
- k formulování svých myšlenek jasně, stručně, výstižně (v písemné i mluvené formě)
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí, schopností a dovedností

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k práci v týmech a k vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k naprosté nepřijatelnosti projevů rasismu, xenofobie, nacionalismu a šovinismu
- k důslednému dodržování dohodnutých pravidel chování
- k ochotě pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznání možností rozvoje i zneužití výzkumu fyziky

- k odpovědnosti za jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- k nepřijatelnosti agresivního, hrubého, vulgárního chování žáků
- k správnému jednání v mimořádných krizových situacích
- k účinnému poskytnutí první pomoci
- k dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečnosti při fyzikálních měřeních, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k optimálnímu plánování a provádění pozorování, experimentů a k zpracovávání, vyhodnocování získaných dat s využitím výpočetní techniky, internetu
- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- k dodržování dohodnuté kvality a termínů

5.2.6.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

LÁTKY A TĚLESA

Žák:

- 01 - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- 02 - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- 03 - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- 04 - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES, SÍLY

Žák:

01 - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

02 - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

03 - změří velikost působící síly

04 - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

05 - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

06 - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu

02p - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

04p - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

05p - předvídá změnu pohybu těles při působení síly

06p - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

01 - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

02 - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák:

01 - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

02 - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

03 - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

04 - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

05 - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

03p - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

04p - rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

05p - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

01 - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

02 - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

02p - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

01 - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje schéma reálného obvodu

02 - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

03 - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

04 - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

05 - prakticky využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

06 - zapojí správně polovodičovou diodu

07 - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

08 - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

02p - zná zdroje elektrického proudu

03p - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla

07p - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák:

01 - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

02 - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

02p - rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.2.6.1.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Těleso a látka	
ŘÍJEN	Veličiny a jejich měření	Délka pevného tělesa, měření
LISTOPAD		Hmotnost tělesa, měření
PROSINEC		Objem a jeho měření, hustota a její měření
LEDEN		Teplota a teplotní stupnice, roztažnost
ÚNOR		Měření času, historie kalendáře
BŘEZEN	Elektrické vlastnosti látek	Elektrování, náboj, model atomu, elektrické pole
DUBEN	Magnetismus	Magnety, magnetování, magnetické pole Země, kompas, indukční čáry
KVĚTEN	Elektrický obvod	Elektrický proud, napětí a jejich účinky, rozvětvený elektrický obvod, el. proud v kapalinách a plynech, bezpečnost při zacházení s el. proudem, zkrat
ČERVEN		Magnetické vlastnosti elektrického proudu a užití

7. ročník

ZÁŘÍ	Čemu jsme se naučili v 6. ročníku	
	Klid a pohyb tělesa	Druhy pohybů a jejich popis
ŘÍJEN		Rychlost, dráha, čas, grafická závislost
LISTOPAD	Síla a skládání sil	Síla a její měření, druhy sil, skládání sil (stejného, opačného, různoběžného směru)
PROSINEC		Rovnováha sil, těžiště, stabilita
LEDEN	Posuvné účinky sil	Newtonovy pohybové zákony
	Otáčivé účinky sil	Moment síly, páka, rovnováha na páce, užití páky, kladky, kladkostroj
ÚNOR	Deformační účinky sil	Tlaková síla, tlak v praxi
	Tření	Třecí síla a její měření, význam tření v praxi
BŘEZEN	Mech. vlastnosti kapalin	Tlak v kapalině, hydraulické zařízení, hydrostatický tlak, vztlaková síla, Archimédův zákon.
DUBEN		Plování, vznášení, potápění, princip lodí a ponorek
	Mech. vlastnosti plynů	Atmosféra Země, atm. tlak, měření a změny atm. tlaku, vztlaková síla v atmosféře, tlakové nádoby
KVĚTEN	Světelné jevy	Světelné zdroje, šíření světla, světlo a stín, odraz světla, rovinná zrcadla, zrcadla v praxi
ČERVEN		Lom světla, čočky, zobrazování čočkami, užití čoček, rozklad světla

8. ročník

ZÁŘÍ	Čemu jsme se naučili v 7. ročníku	
	Mechanická práce	Práce, práce při zvedání kladkami
ŘÍJEN	Výkon	Výkon, výpočet práce, výkonu a času, účinnost
	Pohybová energie	Závislost
	Polohová energie	Závislost, výpočet energie, vzájemná přeměna energie
LISTOPAD	Vnitřní energie, teplo	Částicové složení látek, zahřívání těles při tření, tepelná výměna vedením, teplo
PROSINEC		Měrná tepelná kapacita, měření tepla, tep. výměna prouděním, tepelné záření, využití záření
LEDEN	Změny skupenství látek	Skupenství látek, tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace Spalovací motory
ÚNOR	Elektrické jevy	Elektrický náboj, el. pole, vodič, izolant
BŘEZEN		Elektrický proud, el. napětí, Ohmův zákon, el. odpor
DUBEN		Sériové a paralelní zapojení rezistorů, el. práce, el. výkon
KVĚTEN	Zvukové jevy	Zvukový rozruch, šíření zvuku prostředím, tón; ucho jako přijímač zvuku, nucené chvění, rezonance, odraz zvuku, hluk
ČERVEN	Meteorologie	Atmosféra Země, základní meteorologické jevy a jejich měření, problémy znečištění atmosféry

9. ročník

ZÁŘÍ	Čemu jsme se naučili v 8. ročníku	
	Elektromagnetické jevy	Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet
ŘÍJEN		Působení mg. pole na cívku s proudem, elektromotor, elektromagnetická indukce
	Střídavý proud	Vznik střídavého proudu, měření střídavého proudu a napětí
LISTOPAD		Transformátory, rozvodná elektrická síť
	Vedení el. proudu v kapalinách a plynech	El. proud, vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech
PROSINEC	Vedení el. proudu v polovodičích	Odpor polovodičů, polovodiče P a N, dioda, součástky s PN přechodem
LEDEN	Bezpečnost a el.stroje	El. spotřebiče v domácnosti, ochrana před el. proudem, první pomoc při úrazu el. proudem
	Elmg. spektrum záření	Elektromagnetická vlna, druhy elektromagnetického záření
ÚNOR		Vlastnosti a zdroje elektromagnetického záření
	Světelné jevy	Vlastnosti světla, odraz, lom světla, zrcadla
BŘEZEN		Čočky, lupa, mikroskop, dalekohledy
	Jaderná energie	Atom, jádro atomu, radioaktivita
DUBEN		Jaderné záření, jaderné reakce, energie, jaderná elektrárna, jaderná energetika, bezpečnost
KVĚTEN	Astronomie	Vznik Vesmíru, sluneční soustava, naše Galaxie, hvězdy
ČERVEN		Pozorování Vesmíru, kosmonautika

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.6.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **FYZIKA**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek a těles porovná vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek (např. křehkost, pružnost, pevnost, tvrdost, tekutost, volný povrch, stlačitelnost, rozpínavost) pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek rozliší částice látky (atomy, molekuly); určí, z čeho se skládá molekula charakterizuje molekulu a podle toho pozná prvek a sloučeninu dokáže vysvětlit, že všechny částice jsou v neustálém pohybu, popíše Brownův pohyb, dokáže vymyslet a popsat pokus na difúzi uvede základní jednotku délky, její díly a násobky dbá správných pravidel a postupů při měření délky změří danou délku vhodným délkovým měřidlem a zapíše výsledek vyjádří výsledek měření délky číselnou hodnotou a jednotkou určí aritmetický průměr z opakovaného měření dané délky vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky 	<p>Látky a tělesa Vlastnosti látek Složení látek Atomy a molekuly Brownův pohyb</p> <p>Veličiny a jejich měření</p> <p>Měření délky pevného tělesa Porovnávání a měření Jednotky délky Délková měřidla Měření délky Opakované měření délky</p>	<p>OSV Př K KU ENV Ch K KK</p> <p>OSV Ma K KU VDO Čsp K KK KKŘP KKP KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																													
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní jednotku hmotnosti, její díly a násobky • dbá správných pravidel a postupů při vážení • zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše • vyjádří výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou • vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou délky <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní jednotku objemu, její díly a násobky • dbá správných pravidel a postupů při měření objemu • změří objem kapalného a pevného tělesa při použití odměrného válce a zapíše výsledek • vyjádří výsledek měření objemu číselnou hodnotou a jednotkou • vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem hustota v závislosti na hmotnosti a objemu • uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty • experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu (k výpočtu použije vztah $\rho = m / V$) • vyhledá hustotu v tabulkách 	<p>Měření hmotnosti tělesa Hmotnost tělesa Rovnoramenné váhy Porovnávání hmotností těles Jednotky hmotnosti Měření hmotnosti pevného, kapalného tělesa</p> <p>Měření objemu tělesa Jednotky objemu Měření objemu kapalného tělesa Měření objemu pevného tělesa</p> <p>Hustota Hustota látky Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti látek</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Čsp</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> </table> <table> <tr> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Čsp</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> </table> <table> <tr> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Čsp</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ch</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> </tr> </table>	OSV	Ma	KKU	VDO	Čsp	KKK			KKŘP			KKP			KKSP	OSV	Ma	KKU	VDO	Čsp	KKK			KKŘP			KKP			KKSP	OSV	Ma	KKU	VDO	Čsp	KKK		Ch	KKŘP			KKP			KKSP
OSV	Ma	KKU																																													
VDO	Čsp	KKK																																													
		KKŘP																																													
		KKP																																													
		KKSP																																													
OSV	Ma	KKU																																													
VDO	Čsp	KKK																																													
		KKŘP																																													
		KKP																																													
		KKSP																																													
OSV	Ma	KKU																																													
VDO	Čsp	KKK																																													
	Ch	KKŘP																																													
		KKP																																													
		KKSP																																													

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduché úlohy na výpočet hustoty a hmotnosti látky (k výpočtům používá vztahy $\rho = m / V$ a $m = \rho \cdot V$) • posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší • posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší • popíše princip teploměru, orientuje se v některých druzích teploměrů a v jejich použití • orientuje se v některých teplotních stupnicích (např. Celsiova, Kelvinova, a Fahrenheitova) a uvede jejich jednotky • změří teplotu a rozdíl teplot a zapíše výsledek • popíše termograf, orientuje se v grafu a sestrojí ho • vysvětlí pojem čas • pokusí se odhadnout časový interval • změří časový interval a zapíše výsledek • uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky • vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času • popíše princip některých druhů hodin (např. sluneční, přesýpací) • popíše historický vývoj vzniku kalendáře 	<p>Měření teploty tělesa Objemová a délková teplotní roztažnost látek Teploměr Jednotky teploty, teplotní stupnice Měření teploty tělesa Měření teploty vzduchu</p> <p>Měření času Jednotky času Měření času Kalendář</p>	<p>OSV Ma K KU VDO Čsp K KK MDV K KŘP K KP K KSP</p> <p>OSV Ma K KU VDO Čsp K KK MDV K KŘP K KP K KSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše základní historické představy modelu atomu • popíše model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich obsažené • uvede, čím se liší atomy různých prvků • objasní, jak je sestavena chemická periodická tabulka prvků • popíše vzájemné silové působení částic atomu • objasní pojem elektrická síla a elektrické pole • popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpudivými silami • popíše kladný a záporný iont, vysvětlí jejich vznik a rozdíl mezi ionty a neutrálním atomem • stanoví, co je magnet, a uvede rozdíly mezi přírodním a umělým magnetem • popíše části magnetu a jejich vlastnosti • na jednoduchých pokusech s ocelovými pilinami ukáže magnetické pole, vysvětlí a nakreslí • objasní pojem magnetizace látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé • popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v umístění severního a jižního magnetického pólu Země • popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití 	<p>Elektrické vlastnosti látek Model atomu Atomy různých chemických prvků Ionty Elektrování těles při vzájemném dotyku Elektrické pole</p> <p>Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé Póly magnetu Magnetické pole Magnetizace látky Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země</p>	<p>OSV Př K KU VDO Ch K KK ENV K KP</p> <p>OSV Př K KU VDO Ze K KK ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nakreslí schematické značky jednotlivých součástek elektrického obvodu • nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu a sestaví ho • používá pojmy el. proud, el. napětí • rozděluje látky na vodiče a nevodiče el. proudu • vysvětlí, proč některé látky vedou a jiné nevedou el. proud • uvede hlavní jednotku proudu a napětí • uvede různé zdroje elektrického napětí • stanoví, jaký proud bude procházet obvodem při vyšším napětí • vymezí rozdíl mezi nerozvětveným a rozvětveným el. obvodem • uvede, že při průchodu el. proudu se vodič zahřívá a určí, jak se zahřeje při průchodu většího či menšího el. proudu • uvede příklady tepelných spotřebičů • vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky a užití jističů • prokáže znalost zásad správného používání el. spotřebičů a bezpečné zacházení s nimi • objasní vedení el. proudu ve vodním roztoku soli • uvede příklady vedení el. proudu ve vzduchu • rozliší a objasní rozdíly mezi bleskem a hromem • vysvětlí jednoduchý princip bleskosvodu 	<p>Elektrický obvod Sestavení elektrického obvodu Elektrický proud a napětí Vodiče elektrického proudu a izolanty Nerozvětvený a rozvětvený elektrický obvod</p> <p>Zahřívání elektrického vodiče při průchodu elektrického proudu Tepelné elektrické spotřebiče Pojistka, jističe Zásady správného používání elektrických spotřebičů Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Blesk a ochrana před ním</p>	<p>OSV Př KKU VDO Ch KKK ENV Ochrana zdraví KKŘP</p> <p>EV KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede a na jednoduchém příkladu ukáže, že kolem el. vodiče je magnetické pole • popíše cívku a znázorní pomocí ocelových pilin indukční čáry magnetického pole cívky s proudem • určí magnetické póly cívky s proudem pomocí magnetky • vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívkou s el. proudem • popíše princip galvanometru • vysvětlí pojem elektromagnet a uvede jeho využití v praxi (např. el. zvonek) 	<p>Magnetické pole elektrického proudu Magnetické pole cívky s proudem Galvanometr Elektromagnet</p>	<p>OSV Ma K KU VDO K K K ENV K K Ř P</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní klid a pohyb tělesa jako stálost polohy vzhledem k jinému tělesu • na konkrétních příkladech uvede, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • rozlišuje pojmy trajektorie, dráha • na konkrétních příkladech rozlišuje různé druhy pohybu • používá pojmy: dráha, rychlost, čas a za pomoci vzorců tyto veličiny vypočítá • experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa – řeší konkrétní dopravní situace • vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti • vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty dráhy, času a rychlosti • provádí měření rychlosti (např. tachometr na kole, v autě) a nashromážděná data zpracovává do grafu • znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti • uvede značku a jednotku síly i její násobky • charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • objasní pojem gravitační pole Země, určí směr gravitační síly 	<p>Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Trajektorie a dráha Druhy pohybů Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu</p> <p>Síla a její měření Síla a její znázornění Jednotky síly Gravitační síla a hmotnost tělesa Měření síly Siloměr</p>	<p>OSV Ma K KU VDO Ze K KK Dopravní K KŘP výchova K KP K KSP</p> <p>OSV K KU VDO Ma K KK K KP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná velikost gravitační síly působící na dvě tělesa o různé hmotnosti a na těleso v různé vzdálenosti od Země • používá vztah mezi gravitační silou a hmotností: $F_g = m \cdot g$ • pomocí olovnice určí svislý směr • popíše princip siloměru • změří danou sílu siloměrem • určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru • vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí její výslednici • sestrojí výslednici dvou a více sil různého směru • v konkrétních příkladech najde těžiště tělesa, přičemž využívá poznatek, že jeho poloha závisí na hmotnostním rozložení látky v tělese • charakterizuje těžiště tělesa jako působíště gravitační síly a dle jeho polohy rozhodne o stabilitě tělesa • objasní podstatu zákona setrvačnosti • objasní podstatu zákona síly • objasní podstatu zákona akce a reakce • využívá Newtonovy pohybové zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil 	<p>Skládání sil Skládání dvou sil stejného směru Skládání dvou sil opačného směru Skládání dvou a více sil různého směru Těžiště tělesa</p> <p>Posuvné účinky síly První Newtonův pohybový zákon Druhý Newtonův pohybový zákon Třetí Newtonův pohybový zákon</p>	<p>OSV Ma KKU VDO KKK KKP KKŘP</p> <p>OSV Ma KKU VDO Ze KKK MDV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem páka • znázorní síly působící na páce a pracuje s pojmem rameno síly • vysvětlí rozdíl mezi pákou dvojnásobnou a jednoznásobnou, uvede příklady • používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot r$ a jeho jednotku: $N \cdot m$ • vyjádří rovnováhu na páce a kladce pomocí rovnosti momentu sil • na praktických příkladech uvede využití páky a kladky • porovná kladku pevnou, volnou a kladkostroj při zvedání těžkých břemen • charakterizuje tlak, používá vztah pro výpočet tlaku: $p = F : S$ a vztah pro výpočet tlakové síly: $F = p \cdot S$ • uvede a definuje jednotku 1 Pascal, pracuje s jejími násobky • na příkladech z praxe uvede, jak lze tlak zvětšit (zmenšit) • užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoliv na jejich obsahu • na příkladech z praxe uvede, jak můžeme tření zvětšit, a kdy a jak ho lze zmenšit 	<p>Otáčivé účinky síly Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy Páka a její užití Kladka pevná, volná a kladkostroj</p> <p>Deformační účinky síly Tlaková síla, tlak Tlak v praxi</p> <p>Tření Třecí síla Tření v praxi</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Čsp</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Ma</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> </td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Čsp</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Ma</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>Př</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td colspan="3"> </td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Čsp</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td></td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> </table>	OSV	Čsp	KKU	VDO	Ma	KKK	MDV		KKŘP				OSV	Čsp	KKU	VDO	Ma	KKK	MDV	Př	KKŘP				OSV	Čsp	KKU	VDO		KKK	MDV		KKŘP
OSV	Čsp	KKU																																	
VDO	Ma	KKK																																	
MDV		KKŘP																																	
OSV	Čsp	KKU																																	
VDO	Ma	KKK																																	
MDV	Př	KKŘP																																	
OSV	Čsp	KKU																																	
VDO		KKK																																	
MDV		KKŘP																																	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní účinky vnější tlakové síly působící na hladinu kapaliny • popisuje pokusy a objasní je – k vysvětlení využívá Pascalova zákona • charakterizuje hydrostatický tlak • popíše hydraulická zařízení a uvede jeho využití v praxi • na základě pokusů se seznámí s účinky gravitační síly na kapalinu • uvede, na čem závisí hydrostatický tlak a používá vztah pro jeho výpočet $p_h = h\rho g$ • vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi • objasní podstatu Archimédova zákona • vyvodí podmínky pro plování, potápění a vznášení tělesa v kapalině • vysvětlí pojmy atmosférický tlak a tlaková síla a jejich příčiny • popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku • vyjmenuje přístroje pro měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby • rozliší a objasní pojmy přetlak a podtlak 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydraulická zařízení Účinky gravitační síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Archimédův zákon Potápění, plování a vznášení těles v kapalině</p> <p>Mechanické vlastnosti plynů Atmosféra Země Atmosférický tlak Měření a změny atmosférického tlaku Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země Tlak plynu v uzavřené nádobě</p>	<p>OSV Př K KU VDO Ze K KK MDV Ma K KŘP</p> <p>OSV Př K KU VDO Ze K KK MDV Ma K KŘP ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí takzvaný normální tlak • aplikuje platnost Archimédova zákona v plynech • objasní význam získaných poznatků v praxi (např. balóny) • charakterizuje světelný zdroj a odliší ho od tělesa, které světlo jen odráží • rozezná bodový a plošný zdroj světla • na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí • uvede hodnotu rychlosti světla ve vakuu • vysvětlí vznik stínu, polostínu a popíše fáze Měsíce • objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce • formuluje zákon odrazu světla a ověří ho na pokusech • sleduje zobrazení předmětu rovinným zrcadlem a popíše vlastnosti obrazu • rozlišuje kulová zrcadla dutá a vypuklá a popíše jejich užití v praxi • sleduje zobrazení předmětu vytvořeného dutým a vypuklým zrcadlem a popíše vlastnosti obrazu 	<p>Světelné jevy Světelné zdroje, optická prostředí Stín, měsíční fáze Zatmění Slunce a Měsíce Rychlost světla Odras světla Zrcadla Lom světla Čočky Rozklad světla</p>	<p>OSV Př K KU VDO Ze K KK MDV Ma K KŘP ENV Vv K KP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• určí, za jakých podmínek nastane lom světla od kolmice a ke kolmici• rozpozná spojku a rozptylku, charakterizuje ohnisko, ohniskovou vzdálenost• sleduje zobrazení předmětu vytvořeného tenkou spojkou a rozptylkou a popíše vlastnosti obrazu• na základě pokusů s optickým hranolem popíše světelné spojité spektrum a tyto poznatky používá při objasnění jevů v přírodě (např. duha)		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí fyzikální význam slova „práce“ • uvede základní jednotku práce a její násobky • objasní výhody používání kladky a kladkostrojů při konání práce • stanoví výkon jako práci vykonanou za určitý čas • uvede základní jednotku výkonu a její násobky • vypočítá jednoduché úlohy na výpočet práce a výkonu (k výpočtům využívá vztahy $W = F \cdot s$, $W = P \cdot t$, $W = F \cdot v$) • stanoví účinnost zařízení • objasní pojmy polohová a pohybová energie a jejich souvislost s konáním práce • určí, na čem závisí velikost pohybové a polohové energie • řeší úlohy na výpočet polohové energie s užitím vztahu $E_p = m \cdot g \cdot h$ • objasní, že deformované pružné těleso má polohovou energii pružnosti a popíše její souvislost s konáním práce • popíše přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země • uvede příklady z praxe, kdy při přeměnách energie dochází k přenosu energie na jiná tělesa 	<p>Mechanická práce, výkon, energie Mechanická práce Práce při zvedání břemen kladkami Výkon Účinnost Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Přeměna polohové a pohybové energie tělesa</p>	<p>OSV Ma K KU VDO Čsp K K K MDV K K Ř P</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																					
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše částicové složení jednotlivých druhů látek a jejich vzájemné silové působení • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic • v konkrétních úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně • uvede příklady z praxe na tepelnou výměnu vedením, prouděním a sáláním • popíše teplo jako energii předávanou mezi tělesy při tepelné výměně • osvojí si vzorec pro výpočet přijatého či odevzdaného tepla (při stálém skupenství) a užívá ho při řešení úloh • vysvětlí fyzikální význam měrné tepelné kapacity a vyhledá v tabulkách její hodnoty pro vybrané látky • popíše jednotlivé části směšovacího kalorimetru a objasní jeho použití • vysvětlí, na čem závisí změna teploty tělesa při pohlčení tepelného záření • uvede možnosti využití energie slunečního záření <ul style="list-style-type: none"> • změny skupenství látky spojuje se změnou vnitřní energie • rozpozná skupenské změny (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace) ve svém okolí i v přírodě 	<p>Vnitřní energie, teplo Částicové složení látek Vnitřní energie tělesa a její změny Teplo Měrná tepelná kapacita Tepelné záření tělesa</p> <p>Změny skupenství látek Tání a tuhnutí Vypařování a var Kapalnění Sublimace a desublimace</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Ch</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Ma</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>EV</p> <table> <tr> <td>OSV</td> <td>Ch</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Př</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>Ma</td> <td>KKŘP</td> </tr> </table>	OSV	Ch	KKU	VDO	Ma	KKK	MDV		KKŘP	ENV			OSV	Ch	KKU	VDO	Př	KKK	MDV	Ma	KKŘP
OSV	Ch	KKU																					
VDO	Ma	KKK																					
MDV		KKŘP																					
ENV																							
OSV	Ch	KKU																					
VDO	Př	KKK																					
MDV	Ma	KKŘP																					

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, na čem závisí teplota tání a teplota varu • vyhledá v tabulkách teplotu tání a varu vybraných látek a vysvětlí jejich fyzikální význam • určí skupenské teplo tání vybraných látek • vymezi hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení úloh z praxe • vymezi podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení úloh z praxe • uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin • objasní, kde se v přírodě setkáváme se sublimací a desublimací • podle modelu popíše základní části pístových spalovacích motorů • porovná, v čem se liší dvoudobý a čtyřdobý motor • osvojí si pracovní cyklus dvoudobého a čtyřdobého motoru • objasní rozdíly mezi zážehovým a vznětovým motorem • uvede a popíše nové alternativní druhy motorů 	<p>Pístové spalovací motory Dvoudobý motor Čtyřdobý motor Zážehový motor Vznětový motor</p>	<p>EV OSV Ch KKU VDO KKK MDV KKŘP ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní jednotku elektrického náboje a některé její díly • rozhodne (na základě znalosti druhu náboje), zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat • rozhodne (ze znalosti počtu protonů a elektronů v částicích), kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o neutrální částici • ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole • objasní funkci elektroskopu • rozliší vodič a izolant v elektrickém poli • objasní podstatu elektrostatické indukce a polarizace izolantu • popíše a nakreslí elektrické pole pomocí siločar • ověří pokusem podmínky průchodu elektrického proudu obvodem • charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech (jako usměrněný pohyb volných elektronů), v kapalinách (jako usměrněný pohyb volných iontů) a plynech (jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) • uvede značku a základní jednotku elektrického proudu, její díly a násobky • změří elektrický proud ampérmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku • objasní podstatu elektrického napětí 	<p>Elektrické jevy Elektrický náboj, elektrické pole Elektrování těles, elektroskop Elektrické vodiče a izolanty Elektrický proud v látce Elektrické napětí Ohmův zákon Elektrický odpor vodiče Sériové a paralelní zapojení spotřebičů Elektrická práce a energie Výkon elektrického proudu</p>	<p>OSV Ch K KU VDO Ma K KK MDV Čsp K KŘP ENV K KP K KSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede značku a základní jednotku elektrického napětí, její díly a násobky • změří elektrické napětí voltmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku • uvede příklady zdrojů elektrického napětí • stanoví směr elektrického proudu v obvodu • objasní podstatu Ohmova zákona jako závislost proudu na napětí • stanoví, že elektrický odpor nezávisí na elektrickém proudu a napětí, ale je závislý na vlastnostech vodiče • uvede značku a základní jednotku elektrického odporu, její násobky • řeší jednoduché úlohy z praxe na výpočet elektrického proudu, napětí a odporu (užívá vztahy $U = R \cdot I$, $R = U : I$, $I = U : R$) • používá zákonitosti pro celkové napětí, proud a odpor při sériovém a paralelním zapojení rezistorů k výpočtům jednotlivých veličin • objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem • objasní fyzikální význam pojmů elektrická práce, elektrická energie a výkon elektrického proudu • řeší úlohy na výpočet elektrické práce a výkonu (při řešení využívá vztahů $P = U \cdot I$, $W = U \cdot I \cdot t$) 		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše zdroje a druhy zvuku • odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku • prokáže znalost rychlosti zvuku ve vzduchu a je si vědom toho, že v jiných prostředích je tato rychlost větší (např. voda, ocel) • rozliší tón a hluk • na konkrétních úlohách aplikuje poznatek, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • pomocí základních znalostí o stavbě lidského ucha objasní funkci ucha jako přijímače zvuku • na praktických příkladech doloží, jak se využívá rezonance při konstrukci některých hudebních nástrojů • objasní odraz zvuku, vysvětlí vznik ozvěny a dozvuk • uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka • charakterizuje složení atmosféry a její vrstvy podle teploty • charakterizuje základní meteorologické prvky a popíše jejich měření • popíše funkci meteorologických stanic, družic, sond a meteorologických center jako nedílnou součást při tvorbě předpovědi počasí • uvede současné problémy znečišťování atmosféry lidskou činností 	<p>Zvukové jevy Zdroje zvuku Šíření zvuku Tón Lidské ucho jako přijímač zvuku Nucené chvění a rezonance Odraz zvuku Hlasitost zvuku</p> <p>Meteorologie Atmosféra Země Základní meteorologické prvky Znečišťování atmosféry</p>	<p>OSV Př K KU VDO Hv K KK MDV K KŘP</p> <p>EV</p> <p>OSV Př K KU VDO Ze K KK MDV Ch K KO ENV</p> <p>EV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• objasní problém ozónové díry a její dopad na lidstvo• vysvětlí skleníkový efekt a jeho vliv na oteplování Země		EV

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní ho pomocí indukčních čar • určí póly cívky pomocí magnetky a pravidlem pravé ruky • určí, jak se mění magnetické pole, prochází-li obvodem větší proud • objasní princip elektromagnetu a jeho užití (např. zvonek, jistič, relé) • popíše působení magnetického pole na cívku s elektrickým proudem • vysvětlí činnost stejnosměrného elektromotoru • objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný elektrický proud, indukované elektrické napětí • popíše princip vzniku střídavého proudu • charakterizuje střídavé elektrické napětí (proud) pomocí periody a kmitočtu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu • určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak • popíše transformátor a vysvětlí jeho činnost • používá s porozuměním transformační poměr • uvede příklady použití transformátoru v praxi • popíše a vysvětlí rozvodnou elektrárenskou síť 	<p>Elektromagnetické jevy Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet Stejnoseměrný elektromotor Elektromagnetická indukce</p> <p>Střídavý elektrický proud Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a napětí Transformátor Rozvodná elektrárenská síť</p>	<p>OSV K KU VDO K KK MDV K KŘP</p> <p>OSV Ma K KU VDO K KK MDV K KŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách • vysvětlí pojmy elektrolýza, elektrolyt • uvede příklady užití vedení el. proudu v elektrolytech (např. pokovování předmětů) • objasní podstatu vedení elektrického proudu v plynech • uvede příklady užití el. proudu v plynech (např. jiskrový výboj, el. oblouk, výboj ve zředěných plynech) • objasní pojem polovodič a uvede jeho vlastnosti • vysvětlí vznik polovodičů typu P a N • charakterizuje přechod PN v propustném a závěrném směru • charakterizuje polovodičové součástky jako součástky s PN přechodem a objasní jejich funkci a využití • popíše správné zapojení vodičů v zásuvce, pracuje s pojmy fáze, nulový vodič, uzemnění • rozliší potřebu používání dvou a třípřamenného přívodního kabelu • uvede základní zásady bezpečnosti práce při zacházení s elektrickým zařízením • uvede základní pravidla pro poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem 	<p>Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích</p> <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách Vedení elektrického proudu v plynech Vedení elektrického proudu v polovodičích Polovodičové součástky</p> <p>Bezpečné zacházení s elektr. zařízením Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem el. proudem První pomoc při úrazu el. proudem</p>	<p>OSV Ch KKU VDO KKK MDV KKŘP ENV</p> <p>EV OSV Př KKU VDO Čsp KKK MDV KKŘP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																								
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu elektromagnetické vlny pracuje s pojmy vlnová délka, frekvence a objasní vztah mezi nimi rozdělí elektromagnetické spektrum podle vlnové délky, jednotlivé druhy vlnění charakterizuje, uvede jeho zdroje a způsoby využití charakterizuje světlo jako elektromagnetické vlnění vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje ho při sestrojování obrazu předmětu rovinným zrcadlem popíše chování paprsků význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje tuto znalost při sestrojování obrazu předmětu kulovými zrcadly – určí vlastnosti získaného obrazu rozpozná lom světla od kolmice a ke kolmici a určí, kdy jednotlivé lomy nastávají popíše chování paprsků význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje tuto znalost při sestrojování obrazu předmětu tenkými čočkami – určí vlastnosti získaného obrazu popíše oko z hlediska jeho optických vlastností, uvede některé vady oka (např. krátkozrakost, dalekozrakost) a jejich korekci popíše jednoduché optické přístroje (např. lupa, mikroskop, dalekohled) a objasní princip zobrazování předmětu danými přístroji – určí vlastnosti obrazu 	<p>Elektromagnetické záření Elektromagnetické spektrum Zdroje elektromagnetického záření</p> <p>Světelné jevy Vlastnosti světla Odraz světla – zrcadla Lom světla – čočky Optické přístroje</p>	<table> <tr> <td>OSV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Ch</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>Ma</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>VDO</td> <td>Čsp</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>Př</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>ENV</td> <td>Vv</td> <td>KKP</td> </tr> </table>	OSV	Př	KKU	VDO	Ch	KKK	MDV	Ma	KKŘP	ENV			OSV	Ma	KKU	VDO	Čsp	KKK	MDV	Př	KKŘP	ENV	Vv	KKP
OSV	Př	KKU																								
VDO	Ch	KKK																								
MDV	Ma	KKŘP																								
ENV																										
OSV	Ma	KKU																								
VDO	Čsp	KKK																								
MDV	Př	KKŘP																								
ENV	Vv	KKP																								

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě charakteristiky stavby atomu objasní pojmy: proton. číslo, nukleon. číslo, nuklid, izotop objasní podstatu jaderného záření, jeho nebezpečnost, způsob ochrany před ním, ale i jeho využití ve vědě, průmyslu, medicíně objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie a její uvolňování při jaderných reakcích objasní řetězovou jadernou reakci popíše základní části jaderné elektrárny a způsob jejího zabezpečení vysvětlí princip činnosti jaderného reaktoru vysvětlí výhody a nebezpečí jaderné energetiky poukáže na zneužití jaderné bomby a na havárii jaderné elektrárny v Černobylu na Ukrajině vyjmenuje účinky jaderného výbuchu a posoudí jejich nebezpečnost a možné způsoby ochrany proti nim charakterizuje Velký třesk jako jednu z teorií vzniku vesmíru definuje délkové jednotky používané v astronomii vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami uvede přehled těles patřících do sluneční soustavy a provede jejich stručnou charakteristiku vymezí pojem galaxie uvede základní rozdíl mezi hvězdou a planetou 	<p>Jaderná energie Atom Jaderné záření Jaderné reakce Jaderná energie Jaderná elektrárna Jaderná energetika</p> <p>Astronomie Vznik vesmíru Sluneční soustava Naše galaxie Hvězdy Pozorování vesmíru Kosmonautika</p>	<p>EV OSV Př KKU VDO Ch KKK MDV Ze KKŘP ENV Ochrana zdraví</p> <p>KKO</p> <p>OSV Př KKU VDO Ch KKK MDV Ze KKŘP ENV Ma</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozliší pozorování vesmíru na pozorování ze Země (observatoře) a pozorování mimo Zemi (např. Hubbleův teleskop, družice, sondy)• z hlediska historie uvede některé mezníky v kosmonautice• pomocí internetu pozoruje vesmírné objekty		

5.2.6.2 CHEMIE

5.2.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, rozvíjení dovedností objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívání k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovedností poskytnout první pomoc
- při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

5.2.6.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. ročníku v 2 hodinové týdenní dotaci a v 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Chemie* bude vyučován v učebně chemie. Tímto předmětem je naplňována část průřezového tématu - Environmentální výchova. Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem velmi často přesahuje do dalších předmětů - *Fyzika, Přírodopis, Zeměpis*.

Předmětem se prolínají **průřezová témata:**

EGS - globální vlivy na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na závažnost ochrany v dané lokalitě

EV - zachování podmínek života a pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie

5.2.6.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebné informace v literatuře a na internetu
- k zpracování informace z hlediska důležitosti a využívat je k dalšímu učení
- k pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k zaznamenání a zdokumentování experimentu
- k trpělivosti a důslednosti při práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vytváření efektivních algoritmů při řešení problémů
- k řešení problémových úloh, situací a praktickému řešení problémů
- k přecházení od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápání vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.

- k poznávání, zobecňování a aplikaci v různých oblastech života
- logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k předcházení některým problémům

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů
- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- ke kulturní úrovni mluveného i písemného projevu
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek
- k přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem
- k důslednému dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie
- k důslednému dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence sociální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech a vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k zastávání různých rolí v týmu

- ke kritickému hodnocení práce (významu) týmu, svojí práce (významu) v týmu i práce (významu) ostatních členů týmu
- ke vzájemné pomoci mezi žáky
- k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí
- ke správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- k poskytnutí účinné první pomoci
- k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci
- k optimálnímu plánování a provádění soustavných pozorování a experimentování
- k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- k dodržování a plnění jejich povinností a závazků

5.2.6.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

- -určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- - pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

02p - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

03p - reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Žák:

- - rozlišuje směsi a chemické látky
- - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

- - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek stejnorodých a různorodých směsí, uvede příklady oddělování složek v praxi
- - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - pozná směsi a chemické látky

02p - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

05p - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

06p - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák:

- - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

03p - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

- 01 - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- 02 - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů
- 03 - využívá poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

01- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

02 - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

03 - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

03p - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

– - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

– - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyrábění paliv jako zdroj energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

– - sestaví model vybraného uhlovodíku pomocí stavebnice (tyčinkové modely)

– - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

– - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů

– - prakticky zvládá pomocí chemických reakcí dokázat přítomnost bílkovin, tuků, cukrů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

02p - zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy

06p - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

5.2.6.2.5 Přehled učiva

8. ročník

ZÁŘÍ	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Zásady bezpečné práce, vlastnosti látek
ŘÍJEN	Směsi	Různorodé, stejnorodé, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace
LISTOPAD	Voda, vzduch	Voda destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva
PROSINEC	Částicové složení látek	Atom a jeho složení; prvky – názvy, značky, protonové číslo
LEDEN	Částicové složení látek	Periodická tabulka prvků, Periodický zákon
ÚNOR	Chemické prvky	Molekuly, chemická sloučenina, chemická látka, chemická vazba, ionty Vodík, kyslík, halogeny

		Významné nekovy – uhlík, síra, fosfor; významné kovy; alkalické kovy
BŘEZEN	Chemické reakce	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice; chemické výpočty látk. množství, molární hmotnost, výpočty z chemických rovnic
DUBEN	Anorganické sloučeniny	Názvosloví oxidů, halogenidů, sulfidů
KVĚTEN		Kyseliny a hydroxidy
ČERVEN		Neutralizace, soli
<u>9. ročník</u>		
ZÁŘÍ	Opakování učiva 8. ročníku	Směsi, oddělování složek směsí Atomy, molekuly, prvky sloučeniny, kovy nekovy Názvosloví oxidů
ŘÍJEN		Periodická tabulka prvků, alkalické kovy, halogeny Chemické výpočty Kyseliny a hydroxidy
LISTOPAD	Redoxní reakce	Výroba železa a oceli, koroze kovů
PROSINEC	Teplo a chemická energie	Reakce exotermické a endotermické, uhlí, ropa
LEDEN	Organická chemie	Uhlovodíky
ÚNOR	Deriváty uhlovodíků	Halogenderiváty
BŘEZEN		Alkoholy, karbonylové sloučeniny

DUBEN

Karboxylové kyseliny, estery

KVĚTEN

Sacharidy, tuky, bílkoviny

ČERVEN

Plasty a syntetická vlákna

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.6.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **CHEMIE**

Ročník: **osmý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných látek a zásady bezpečné práce s nimi • zařadí chemii mezi přírodní vědy • uvede význam chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • uvede příklady chemického děje • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam a případná rizika pro společnost • uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost) • rozpozná skupenství látek a jejich změny • popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek • vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, varu a orientuje se v jejich hodnotách 	<p>Bezpečnost práce v chemii</p> <p>Úvod do chemie</p> <p>Vlastnosti látek</p>	<p>EV ENV KKP KKU KKO</p> <p>EV Př, Ze K KU Př, Fy K KU KKU KKŘP Ze K KO KKŘP</p> <p>Fy KKŘP Fy KKŘP Fy KKŘP Fy KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha) a uvede příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • použije pojmy – složky roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovaný roztok, zředěný roztok, nasycený a nenasyčený roztok • spočítá s pomocí vzorce příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpuštěné látky) • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě • vysvětlí princip usazování a krystalizace • uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi 	Směsi a roztoky	KKK KKŘP KKK KKŘP	
		Oddělování složek směsí	KKK KKŘP
			Fy KKK KKŘP
	FG Ma KKK KKŘP		
	EV KKK KKŘP		
	EV KKK KKŘP KKK KKŘP		
	EV KKK KKŘP		
	KKK KKŘP		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků • vysvětlí, co udává protonové a nukleonové číslo • vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak, zapíše správně ke značce prvku protonové číslo • používá pojmy chemická látka a chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku a chemický vzorec sloučeniny • ze vzorce chemické sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule • uvede příklady praktického využití nekovů (vodíku, kyslíku, halogenů, síry, uhlíku, fosforu) a nebezpečí zneužití těchto látek (bojové látky) • uvede příklady praktického využití kovů (železa, hliníku, zinku, mědi, stříbra, zlata) • uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin • popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s pod. vlastnostmi 	<p>Chemické prvky, protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny, chemická vazba</p> <p>Chemické prvky a periodická soustava prvků</p>	<p>KKU</p> <p>KKŘP KKP</p> <p>KKU</p> <p>KKŘP KKP KKP</p> <p>KKU</p> <p>KKŘP</p> <p>KKŘP KKP KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech uvede příklady chemických reakcí probíhající v přírodě a reakcí používaných při chemické výrobě uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství) provede jednoduché výpočty z chemických rovnic s využitím vztahů pro n, M, m, V, c určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak 	<p>Chemické reakce</p> <p>Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice</p> <p>Oxidy</p> <p>Sulfidy</p>	<p>KKU KKŘP KKP</p> <p>Ma, Fy KKP KKP KKP KKK</p> <p>Ma KKP</p> <p>Ma KKP</p> <p>Př, Eko KKP</p> <p>Ma KKP KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační číslo atomů v halogenidech, zapíše vzorce halogenidů a naopak ze vzorců názvy • popíše vlastnosti, použití halogenidů a význam NaCl • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH • orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami • zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů • bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami • zapíše z názvů vzorce kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim lze předcházet 	<p>Halogenidy</p> <p>Kyselost a zásaditost roztoků, pH</p> <p>Hydroxidy</p> <p>Kyseliny</p>	<p>Ma KKP KKŘP</p> <p>Př, Fy KKP KKŘP</p> <p> KKP KKŘP KKP KKŘP</p> <p>EV ENV Př KKP KKŘP KKK Ma KKP KKŘP KKK EV ENV Fy KKP KKŘP</p> <p> KKP KKŘP KKP KKŘP</p> <p>VDO Př, Eko KKP KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi • uvede uplatnění neutralizace v praxi • rozliší, které látky patří mezi soli • uvede užití nejznámějších solí a hnojiv • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv, vysvětlí pojem keramika 	<p>Neutralizace</p> <p>Soli, průmyslová hnojiva, stavební pojiva</p>	<p>Ma KKP KKK</p> <p>Ma KKP KKŘP KKK</p> <p>EV Př, Eko KKP KKK Př, Eko KKP KKK Př, Eko KKP KKK KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy oxidace a redukce určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce popíše výrobu surového železa a oceli vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a použití posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných hmot pro automobily) na životní prostředí uvede ochranu člověka za běžných rizik a mimořádných situací rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu 	<p>Redoxní reakce</p> <p>Energie a chemické reakce</p> <p>Uhlovodíky</p>	<p>KKU KKP KKU KKP</p> <p>EV Fy KKO KKU EV Fy KKO KKU</p> <p>EV Fy Eko KKŘP EV ENV Fy Eko KKŘP EGS ENV Fy Eko KKŘP</p> <p>KKK KKŘP</p> <p>EV ENV Eko, Př KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy uhlovodíky, deriváty uhlovodíků na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu uvede výchozí látky a produkty esterifikace uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka, posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastnosti a použití posoudí vliv používání plastů na životní prostředí rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken, uvede jejich výhody a nevýhody při jejich používání 	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>Přírodní látky</p> <p>Plasty a syntetická vlákna</p>	<p>KKK KKŘP</p> <p>EV ENV Eko, PŘ KKO</p> <p>EV ENV Eko, PŘ KKO</p> <p>EV ENV Eko, PŘ KKO</p> <p>EV ENV Eko, PŘ KKO EGS ENV Eko, PŘ KKO</p>

5.2.6.3 PŘÍRODOPIS

5.2.6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Přírodopis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* spolu s *Chemii*, *Fyzikou* a *Zeměpisem* a *Ekologií*. Umožňuje žákovi poznávání přírody jako celku. Předmět směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, seznamuje žáka se stavbou živých organismů. Žáci se učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

5.2.6.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. V 6. - 8. ročníku se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci, v 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. *Přírodopis* je vyučován pouze v odborné učebně Přírodopisu, která současně slouží jako jedna z multimediálních učeben na škole. Výuka neprobíhá pouze frontálně, jsou střídány metody formy práce, je využívána multimediální technika. Předmět přesahuje do dalších oborů RVP ZV (*Chemie*, *Ekologie*, *Fyzika*, *Zeměpis*, *Člověk a svět práce* aj.). Řád učebny Přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro žáky závazné.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka formou prezentace spojená s obrazovým materiálem a schémata
- výuka s demonstračním materiálem živých organismů, částí těl
- skupinová práce s přírodninami s využitím odborné literatury, internetu a pomůcek
- samostatné pozorování přírodnin
- krátkodobé projekty
- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmětem se prolínají **průřezová témata:**

VDO - aplikace odpovědného chování, zodpovědnost za své zdraví ochota pomoci a spolupracovat

OSV - evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace

EV - porozumění souvislostem v biosféře a základním podmínkám pro život, zachování biologické rovnováhy

MDV - komunikace a kooperace, kritické čtení

MKV - vzájemné respektování a etnika

5.2.6.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění, a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k možnosti řešit látku jako problém (rozpoznání, formulování, hledání postupu řešení a vyhodnocení)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k práci ve skupinách, ke komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, diskusi
- k formulaci svých myšlenek jasným stručným výstižným způsobem ve všech formách projevu
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí schopností a dovedností

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojení dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- k týmové práci a schopnosti efektivní spolupráce
- k netoleranci projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- k důslednému dodržování dohodnutých pravidel chování
- k ochotě pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování, netoleranci agresivního a vulgárního chování žáků
- k ochraně vlastního zdraví a zdraví ostatních, k poskytnutí první pomoci
- k dodržování stanovených pravidel (bezpečnosti při práci, pravidel chování ve škole a v učebně přírodopisu)

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- k možnosti organizace, navrhnutí postupu a časového rozvrhu zadaných úkolů
- k dodržování dohodnuté kvality a termínů

5.2.6.3.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák:

- 01 - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- 02 - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- 03 - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- 04 - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- 05 - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- 06 - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- 07 - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života

03p - zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

04p - rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

07p - ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák:

- - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

03p - pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

- - odvodí na základě pozorování uspořádání těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**Žák:**

02 - p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

03 - p ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití

03 - p zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

04 - p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

05 - p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**Žák:**

- - porovná základní vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

- - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- - hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

02p - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

03p - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

04p - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

- využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

01 - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

02 - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

03 - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

04 - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

05 - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- 02p - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- 03p - popíše vznik a vývin jedince
- 04p - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- 05p - zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák:

- - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní typy a půdní druhy v naší přírodě
- - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
- - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy možné dopady i na ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - popíše jednotlivé vrstvy Země
- 02p - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

03p - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

04p - rozeznává některé druhy půd a objasňuje jejich vznik

06p - ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák:

01 - aplikuje praktické metody poznávání přírody

02 - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

02p - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.2.6.3.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Vznik a vývoj Země	Vznik, vývoj Země, sféry Země, děje v atmosféře, vznik a vývoj života na Zemi
ŘÍJEN	Buňka	Stavba buňky, mikroskop a mikroskopování, fotosyntéza, dýchání a výživa buňky, rozmnožování
LISTOPAD	Nebuněčné a jednobun. organismy	Viry, bakterie, sinice, prvoci, řasy, laboratorní práce
PROSINEC	Houby	Houby bez plodnic a s plodnicemi, desatero houbaře, vliv hub na ekosystém lesa
LEDEN	Mnohobuněční živočichové	Lišejníky, žahavci, ploštěnci
ÚNOR		Hlísti, měkkýši
BŘEZEN		Kroužkovci, pavoukovci
DUBEN		Korýši
KVĚTEN		Hmyz s proměnou nedokonalou
ČERVEN		Hmyz s proměnou dokonalou, laboratorní práce

7. ročník

ZÁŘÍ	Zoologie Obratlovci	Kruhoústí, paryby – charakteristika, význam, zástupci
ŘÍJEN		Ryby, obojživelníci – charakteristika, význam, zástupci
LISTOPAD		Plazi – charakteristika, význam, zástupci, přednáška a zpracování při laboratorní práci, charakteristika
PROSINEC		Ptáci – charakteristika, vybraní zástupci a jejich význam pro člověka a ekosystémy
LEDEN	Botanika Rostliny	Přechod rostlin na souš, výtrusné rostliny
ÚNOR		Pletiva rostlin, les a jeho význam, stavba rostlin
BŘEZEN		Rozmnožování rostlin, plody a semena, jejich význam
DUBEN		Čeledi krytosemenných rostlin - významné druhy
KVĚTEN		Čeledi krytosemenných rostlin, laboratorní práce - herbář
ČERVEN		Ochrana rostlin, Národní parky, vycházka do přírody spojená s určováním rostlin s pomocí atlasů,

8. ročník

ZÁŘÍ	Savci	Charakteristika savců, vybraní zástupci
ŘÍJEN		Etologie a zdomácnování živočichů, původ a vývoj člověka, lidské rasy
LISTOPAD	Opěrná a pohybová soustava	Stavba kostí a svalů, názvy kostí a svalů význam pohybu pro život člověka
PROSINEC	Cévní soustava	Krev, míza, činnost srdce, laboratorní práce první pomoc při zlomeninách a zástava krvácení
LEDEN	Nakažlivé nemoci, dýchací s.	Stavba plic, výměna dýchacích plynů, nebezpečí kouření, poranění a epidemie, zdravý životní styl, první pomoc při zástavě dechu, masáž srdce
ÚNOR	Trávicí soustava	Stavba, význam jednotlivých částí, přeměna látek a energií, výživa, zdravý životní styl
BŘEZEN	Vylučovací soustava	Močová a kožní soustava, péče o kůži, první pomoc při popálení, poleptání a omrznutí, stavba a její význam pro život člověka
DUBEN	Nervová soustava	Stavba, význam pro život, reflexy
	Žlázy s vnitřní sekrecí	Význam hormonů
	Smysly	Oko, ucho, hmat, chuť, čich – stavba a význam
KVĚTEN	Pohlavní soustava	Stavba pohlavních orgánů, oplození, vývoj před a po narození
ČERVEN	Genetika	Základy genetiky

9. ročník

ZÁŘÍ	Vznik a stavba Země	Vznik, vývoj a stavba Země, sféry Země, chemické složení Země
ŘÍJEN	Mineralogie	Fyzikální a chemické složení nerostů
LISTOPAD		Třídění a přehled nerostů, rozdělení do skupin dle chemického složení
PROSINEC	Petrologie	Vyvřelé, usazené a přeměněné horniny, přehled významných hornin používaných v praktickém životě
LEDEN	Geologické děje vnitřní	Poruchy zemské kůry (zlomy, vrásky), sopečná činnost, zemětřesení, gejzíry – jejich nebezpečí, možnosti zjištění, nebezpečí pro lidstvo
ÚNOR	Geologické děje vnější	Eroze, činnost větru, vody, člověka, negativní vlivy na přírodu, možnosti využití
BŘEZEN	Půdy	Vznik a význam půd, půdotvorní činitelé, význam člověka na kvalitu půdy
DUBEN	Vznik a vývoj člověka na Z.	Názory na vznik života, vývoj v jednotlivých geologických obdobích
KVĚTEN	Geografický vývoj ČR	Český masiv, Západní Karpaty, podnebí a počasí ve vztahu k člověku
ČERVEN	Počasí a podnebí	Význam vody a teploty prostředí pro život, příčiny vzniku mimořádných přírodních událostí
	Opakování učiva ZŠ	Opakování pojmů, systém

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.6.3.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **PŘÍRODOPIS**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik Země, části a obaly Země popíše děje v atmosféře vysvětlí vznik a vývoj života na Zemi popíše buňku, vysvětlí význam důležitých organel vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou pracuje s mikroskopem připraví jednoduchý mikroskopický preparát vysvětlí základní děje v buňce (fotosyntéza, dýchání, rozmnožování, výživa) vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem a uvede jejich příklady posoudí význam virů a bakterií pro přírodu a člověka uvede příklady nejběžnějších jednobuněčných řas v přírodě zná význam řas z hlediska vývoje Země, pro přírodu a člověka uvede příklady nejvýznamnějších mnohobuněčných řas 	<p>Vznik a vývoj Země</p> <p>Buňka</p> <p>Nebuněčné a jednobuněčné organismy</p> <p>Mnohobuněčné řasy</p>	<p>EV Ze KKK KKU KKŘP</p> <p>VDO KKU KKŘP KKP</p> <p>Che</p> <p>Che KKK KKŘP KKU</p> <p>EV ENV KKK KKU KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná různé způsoby výživy hub • zná význam hub v ekosystémech • vysvětlí rozdíl mezi stopkovýtrusnými a vřeckovýtrusnými houbami • rozpozná naše jedlé a jedovaté houby a porovná je dle znaků • zná desatero houbaře • objasní funkci a význam soužití dvou organismů v jejich stélce • zná význam lišejníků v přírodě • určí lišejník zeměpisný • rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů a orgánových soustav za pomoci schémat probraných skupin živočichů a zařadí je do systému • popíše stavbu těla nezmara • pozná a zařadí nezmara, talířovku a korál • určí jejich význam v ekosystému 	<p>Houby</p> <p>Lišejníky</p> <p>Mnohobuněční živočichové</p> <p>Žahavci</p>	<p>EGS</p> <p>KKK KKU KKŘP</p> <p>Vv, Hv</p> <p>EV ENV</p> <p>KKU KKŘP KKP</p> <p>ENV</p> <p>KKU</p> <p>ENV Ze</p> <p>KKU KKŘP KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná tavbu těla tasemnice, škrkavky a roupa • vysvětlí jejich parazitismus a ochranu před nákazou • podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže a hlavonožce • rozliší suchozemské a vodní druhy • pozná vybrané zástupce (hlemýžď, slimák, páskovka, škeble, srdcovka, sépie, chobotnice) • popíše tělo žížaly, objasní funkci jejích orgánů • vysvětlí význam žížaly v půdě • dokáže popsat vnější a vnitřní stavbu pavoukoců • rozliší jednotlivé třídy a zařadí zástupce podle charakteristických znaků • pozná nebezpečné parazity a vysvětlí ochranu před nimi • dokáže popsat tělo a život včely medonosné jako modelový příklad • pochopí její význam v přírodě a pro člověka • rozliší dokonalou a nedokonalou proměnu • k jednotlivým řádům zařadí a pozná nejběžnější zástupce • zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů 	<p>Ploštěnci, hlísti</p> <p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p> <p>Pavoukovci</p> <p>Hmyz</p>	<p>EV OSV ČSP KKP KKU</p> <p>VDO Ze KKP KKU KKŘP</p> <p>ENV Eko KKP KKU KKŘP</p> <p>ENV KKP KKU KKŘP</p> <p>EV ENV Eko KKP KKŘP KKO KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• pochopí význam ostnokožců z hlediska vývoje života na Zemi• určí nejvýznamnější zástupce	Ostnokožci	ENV Ze Eko K KU KKŘP

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů • používá osvojenou terminologii • vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd • chápe zdokonalování těla živočichů z hlediska vývoje • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí • pozná mihuli, určí její význam • pozná žraloka a rejnoka, určí jejich význam • pozná vybrané druhy sladkovodních a mořských ryb • rozumí postavení ryb v potravním řetězci • vysvětlí význam ryb v potravě člověka • vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu a suchozemskému způsobu života • pozná a zařadí vybrané zástupce • pochopí vývoj plazů od epochy dinosaurů • rozdělí plaze do tříd • pozná vybrané zástupce • seznámí se našimi i exotickými druhy a možnostmi chovu v teráriích 	<p>Obratlovci</p> <p>Kruhoústí</p> <p>Paryby</p> <p>Ryby</p> <p>Obojživelníci</p> <p>Plazi</p>	<p style="text-align: right;">KKP KKŘP KKU</p> <p style="text-align: center;">ENV</p> <p style="text-align: right;">KKP KKŘP KKO KKU</p> <p style="text-align: center;">EGS ENV</p> <p style="text-align: right;">KKP KKŘP KKO KKU</p> <p style="text-align: center;">ENV</p> <p style="text-align: right;">KKP KKŘP KKO KKU</p> <p style="text-align: center;">ENV Eko</p> <p style="text-align: right;">KKP KKŘP KKO KKU</p> <p style="text-align: center;">OSV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná význam ptáků v potravním řetězci • chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu • pozná vybrané zástupce a dokáže je zařadit do řádů • chápe jejich přizpůsobení k prostředí, kde žijí • zná zástupce stálých a tažných ptáků • vysvětlí vývoj rostlin • dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu • zná příklady výtrusných rostlin a určí jejich význam v přírodě • pozná vybrané zástupce výtrusných rostlin • vysvětlí přizpůsobení rostlin k suchozemskému způsobu života • zná význam lesa pro přírodu a člověka • chápe způsoby jeho ochrany • chápe základní pojmy (buňka, pletivo, orgán, organismus) • zná jednotlivé druhy pletiv a jejich význam pro rostlinu • vysvětlí funkce částí rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod) • vysvětlí opylení a oplození 	<p>Ptáci</p> <p>Rostliny Vývoj rostlin, jejich přechod na souš</p> <p>Výtrusné rostliny</p> <p>Ekosystém les</p> <p>Pletiva rostlin</p> <p>Stavba rostlin</p>	<p>KKP KKŘP KKU</p> <p>ENV KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>EGS ENV KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>ENV KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>ENV Eko KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>OSV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla savců • podle charakteristických znaků rozliší řády a zařadí zástupce • vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života • pozná vybrané zástupce • zná význam těchto živočichů pro přírodu a člověka • určí postavení savců v ekosystému • chápe význam zdomácnování pro člověka • rozumí důvodům chování živočichů v přírodě a v zajetí • dokáže určit využití etologických poznatků v praxi • dokáže s pomocí obrazů určit důležité změny ve vývoji člověka • chápe společný původ člověka • zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky • umí vysvětlit základní pojmy (buňka, tkáň, orgán, organismus) • zná jednotlivé tkáně i jejich význam • dovede ukázat a pojmenovat jednotlivé kosti a svaly v lidském těle 	<p>Savci</p> <p>Etologie, domestikace</p> <p>Původ a vývoj člověka</p> <p>Lidské rasy</p> <p>Buňka, tkáň, orgán</p> <p>Opěrná a pohybová soustava</p>	<p>OSV Vv KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>ENV</p> <p>EV ENV OSV Dě KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>EV ENV OSV Dě KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>EV ENV OSV Dě KKP KKŘP MKV Dě KKO KKU KKSP</p> <p>ENV KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>KKP KKŘP KKO KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná stavbu kostí a svalů, dokáže vysvětlit význam pohybu a jeho zdroje energie • umí poskytnout první pomoc při zlomeninách • zná složení a význam krve a mízy • zná druhy cév • dokáže vysvětlit oběh krve v těle • uvědomí si význam transfúze • zná příčiny nemocí oběhové soustavy a jejich prevenci i zásady první pomoci • umí pojmenovat části dýchací soustavy a zná jejich funkci • zná příčiny nemocí, jejich prevenci i zásady první pomoci, epidemie • chápe nebezpečí kouření a jeho návyku • umí pojmenovat části trávicí soustavy a zná jejich funkci • zná příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci • zná příčiny a pojmenuje pozitivní i negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • umí pojmenovat části močové a kožní soustavy a zná jejich funkci • zná příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci 	<p>Cévní systém</p> <p>Dýchací soustava a nakažlivé nemoci</p> <p>Trávicí soustava</p> <p>Vylučovací soustava</p>	<p>EV VDO Tv KKP KKŘP VKZ KKO KKU</p> <p>EV VDO KKP KKŘP VKZ KKO KKU</p> <p>ENV KKP KKŘP VKZ KKO KKU VDO</p> <p>VKZ KKP KKŘP ENV KKO KKU VDO</p> <p>ENV KKP KKŘP VKZ KKO KKU VDO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná stavbu nervové soustavy a zná její funkci • zná příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci • umí popsat činnost mozku • dokáže vysvětlit reflexy – jejich vznik, příklady a význam • zná nejdůležitější hormony lidského těla, jejich vliv na řízení těla • zná stavbu zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí • dokáže pomocí modelu určit jejich stavbu • zná příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci • umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy • vysvětlí způsob oplození • zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob • popíše jednotlivé etapy života • vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu • vysvětlí podstatu nepohlavního a pohlavního rozmnožování 	<p>Nervová soustava</p> <p>Žlázy s vnitřní sekrecí</p> <p>Smyslové orgány</p> <p>Pohlavní soustava</p> <p>Genetika</p>	<p>ENV VKZ VDO</p> <p>ENV VKZ VDO</p> <p>EV ENV VKZ VDO</p> <p>SV ENV Vko VKZ VDO</p> <p>SV ENV Vko VKZ VDO MKO</p>	<p>KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>KKP KKŘP KKO KKU</p> <p>KKP KKŘP KKO KKU</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí• zná pojem gen, křížení, genové inženýrství		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí teorii vzniku Země • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života na Zemi • dokáže vysvětlit děje v atmosféře, které jsou důležité pro život • rozliší prvky souměrnosti nerostu • dokáže vysvětlit fyzikální a chemické vlastnosti nerostů • orientuje se ve stupnici tvrdosti • podle charakterických vlastností určí a zařadí nerosty do skupin • zná význam a použití vybraných nerostů • rozlišuje vyvřelé, usazené a přeměněné horniny • popíše způsob jejich vzniku • dokáže určit dané druhy hornin a určí jejich použití • dokáže popsat vznik vnějších a vnitřních geologických dějů • určí jejich příklady • dokáže vysvětlit jejich důsledky pro přírodu 	<p>Vznik a vývoj Země</p> <p>Mineralogie</p> <p>Petrologie</p> <p>Geologické děje vnitřní a vnější</p>	<p>EV ENV Ze, Fy K KU KKP KKŘP</p> <p>EV Ze, Fy Che K KU KKP KKŘP</p> <p>EV Ze, Che K KU KKP KKŘP</p> <p>EV Ze, Fy K KU KKP KKŘP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam půdotvorných činitelů na vznik půd • rozliší hlavní půdní typy a druhy • popíše vliv člověka na půdy • popíše teorie vzniku života na Zemi • rozlišuje geologická období • zařadí skupiny organismů žijících v jednotlivých érách • dokáže s pomocí mapy popsat stavbu ČR • umí na mapě ukázat jednotlivé masivy • chápe geologický vývoj našeho státu • určí význam vody a teploty prostředí pro život • chápe využití přírodních zdrojů • určí význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život • chápe vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • vysvětlí mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, náledí) a ochranu před nimi 	<p>Pedologie</p> <p>Vznik a vývoj života na Zemi, éry vývoje</p> <p>Geografický vývoj a stavba ČR</p> <p>Počasi a podnebí</p>	<p>EV</p> <p>EV</p> <p>EV</p> <p>EV</p>	<p>Ze</p> <p>Ze</p> <p>Ze</p> <p>Ze</p>	<p>KKU KKP KKŘP</p> <p>KKU KKP KKŘP</p> <p>KKU KKP KKŘP</p> <p>KKU KKP</p>

5.2.6.4 ZEMĚPIS

5.2.6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter, i když vzhledem k formální a orientační stránce věci byl zařazen do jediné vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Je to důležité v zájmu zachování celistvosti oboru. *Zeměpis* je jedním z řady vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *Zeměpis* obohacuje, v návaznosti na *Prvouku* a na *Vlastivědu*, celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka v předmětu *Zeměpis* směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti)
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity

- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v současném světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací (i s aktivním využíváním cizího jazyka)

5.2.6.4.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 6., 7., a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně. Předmět *Zeměpis* úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, kterými jsou *Přírodopis*, *Chemie* a *Fyzika*. Stejně tak jsou mezipředmětové vztahy aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí, za všechny např. na *Dějepis*, *Výchovu k občanství*, *cizí jazyky* a *Matematiku*.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV** – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje
- VDO** – občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
- EGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- MKV** – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita
- EV** – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- MDV** – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.2.6.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

5.2.6.4.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

- 01 - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- 02 - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 03 - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- 04 - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- 04p - získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

- 01 - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 02 - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismu

03 - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

04 - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - objasní důsledky pohybů Země

04p - ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

04p - ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák:

01 - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

02 - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

03 - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

04 - zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

03p - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

03p - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 01 - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- 02 - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- 03 - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- 04 - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- 05 - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- 06 - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 02p - ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
 - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 01 - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- 02 - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

03 - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

02p - zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek

03p - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

01 - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

02 - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům

03 - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry a přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

04 - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

05 - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

02p - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

03p - určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

03p - zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost

03p - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

04p - vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE

Žák:

01 - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

02 - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

03 - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

03p - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.2.6.4.5 PŘEHLED UČIVA

6. ročník

ZÁŘÍ	Úvod do předmětu, vesmír	
ŘÍJEN	Planeta Země, globus a mapa	
LISTOPAD	Tvořivé i ničivé přírodní jevy na Zemi	Přírodní složky Země, Země – pevné těleso, kamenný obal Země se pohybuje a otřásá, vzdušný obal Země
PROSINEC		Podoby vody na Zemi, povrch Země se mění
LEDEN	Přírodní krajiny na Zemi	Od rovníku k pólům, od úpatí k vrcholům
ÚNOR	Regiony světa	Světové oceány
BŘEZEN		Antarktida, Arktida
DUBEN		Afrika
KVĚTEN		
ČERVEN		Austrálie a Oceánie

7. ročník

ZÁŘÍ	Amerika	Poloha, objevování Ameriky, příroda Ameriky, lidé v Americe
ŘÍJEN		Hospodářské poměry, členění Ameriky, Anglosaská Amerika, Kanada, USA
LISTOPAD		Latinská Amerika, Mexiko a Střední Amerika, Jižní Amerika
PROSINEC	Asie	Poloha, přírodní poměry, lidé v Asii
LEDEN		Jihozápadní, Jižní, Jihovýchodní Asie
ÚNOR		Východní a Centrální Asie
	Rusko	Evropská a asijská část
BŘEZEN	Evropa	Poloha, přírodní a hospodářské poměry
DUBEN		Obyvatelstvo a sídla, Severní a Západní Evropa
KVĚTEN		Jižní a jihovýchodní Evropa
ČERVEN		Východní Evropa

8. ročník

ZÁŘÍ	Evropa	Střední Evropa
ŘÍJEN	Česká republika	Vývoj státního území, poloha, tvar
LISTOPAD		Přírodní poměry
PROSINEC		Obyvatelstvo a sídla
LEDEN		Hospodářské poměry, doprava
ÚNOR		Služby, cestovní ruch a rekreace, zahraniční obchod
BŘEZEN	Regiony České republiky	Územní členění ČR, Praha, Středočeský a Jihočeský kraj
DUBEN		Plzeňský, Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj
KVĚTEN		Královéhradecký a Pardubický kraj, kraj Vysočina, Jihomoravský kraj
ČERVEN		Olomoucký, Moravskoslezský a Zlínský kraj; Místní region

9. ročník

ZÁŘÍ

Obyvatelstvo světa, sídla

Lidé na Zemi, venkovská a městská sídla

ŘÍJEN

Světové hospodářství

Jádrové a periferní oblasti, jednotlivé sektory hospodářství

LISTOPAD

Politická mapa

Státy na Zemi, poloha, rozloha, průběh a tvar státních hranic

současného světa

PROSINEC

Státní zřízení a způsob vlády, správní členění

LEDEN

Stupeň rozvoje států světa, mezinárodní organizace a seskupení

ÚNOR

Ohniska neklidu v současném světě

BŘEZEN

Nové státy na mapě světa

DUBEN

Krajina

Ekosystém planety Země, přírodní a kulturní krajiny

KVĚTEN

a životní prostředí

Světové ekologické problémy, Ochrana životního prostředí

ČERVEN

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.6.4.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ZEMĚPIS**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy uvede tělesa patřící do sluneční soustavy, vyjmenuje planety zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky uvede základní údaje o Měsíci vysvětlí pojmy: glóbus, mapa vypočítá různé vzdálenosti na glóbusu a mapě podle měřítka vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník určí světové strany určí zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice pracuje s turistickou mapou 	<p>Vesmír</p> <p>Vesmír a hvězdy</p> <p>Slunce a sluneční soustava – planety, planetky, komety</p> <p>Planeta Země</p> <p>Tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období</p> <p>Měsíc – přirozená družice Země</p> <p>Glóbus a mapa</p> <p>Glóbus a mapa</p> <p>Mapy – měřítko, druhy map, obsah map</p> <p>Rovnoběžky, poledníky</p> <p>Světové strany, určování zeměpisné polohy</p> <p>Čas na zeměkouli</p>	<p>KKU</p> <p>ENV Fy KKŘP</p> <p>MDV Ma KKK</p> <p>KKSP</p> <p>KKO</p> <p>KKP</p> <p>ENV Fy KKU</p> <p>MDV Ma KKŘP</p> <p>KKK</p> <p>KKSP</p> <p>KKO</p> <p>KKP</p> <p>OSV Ma KKU</p> <p>Dě KKŘP</p> <p>VkO KKK</p> <p>KKSP</p> <p>KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu světadílu • s pomocí mapy popíše povrch světadílu, vyhledá významná pohoří, uvede nejvyšší horu světadílu a ukáže ji na mapě • vyjmenuje významné řeky a jezera a ukáže je na mapě • vyjmenuje podnebné pásy, do kterých světadíl zasahuje, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami • vyjmenuje vegetační pásy, do kterých světadíl zasahuje, uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny těchto pásů • na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin • uvede typické znaky tamního obyvatelstva, zjistí počet obyvatel, porovná rozmístění obyvatelstva • rozdělí světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují a porovná jejich hospodářskou úroveň 	<p>Afrika, Austrálie a Oceánie</p> <p>– poloha, rozloha, tvar, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, nerostné suroviny, oblasti</p>	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: right;">EGS</td> <td style="text-align: center;">Př</td> <td style="text-align: left;">KKU</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">OSV</td> <td style="text-align: center;">Dě</td> <td style="text-align: left;">KKŘP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">MKV</td> <td style="text-align: center;">Fy</td> <td style="text-align: left;">KKK</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">VDO</td> <td style="text-align: center;">VkO</td> <td style="text-align: left;">KKSP</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">MDV</td> <td></td> <td style="text-align: left;">KKO</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">ENV</td> <td></td> <td style="text-align: left;">KKP</td> </tr> </table>	EGS	Př	KKU	OSV	Dě	KKŘP	MKV	Fy	KKK	VDO	VkO	KKSP	MDV		KKO	ENV		KKP
EGS	Př	KKU																		
OSV	Dě	KKŘP																		
MKV	Fy	KKK																		
VDO	VkO	KKSP																		
MDV		KKO																		
ENV		KKP																		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které omývají Ameriku • vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy • uvede základní údaje o obyvatelstvu (původní obyvatelstvo - přistěhovalci a problémy s tím související), vyjmenuje významná sídla a ukáže je na mapě • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin • vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států, popř. oblastí • určí přibližnou rozlohu největšího světadílu a porovná ji s Evropou a jinými světadíly • na mapě ukáže krajní body asijské pevniny, významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky • vyjmenuje podnebné pásy Asie, vysvětlí pojem monzun, uvede, které oblasti Asie monzun nejvíce ovlivňuje • vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy každého pásu 	<p>AMERIKA</p> <p>Poloha, objevování Ameriky</p> <p>Přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, vegetace)</p> <p>Lidé v Americe – původní obyvatelstvo, přistěhovalci z Evropy a z Afriky</p> <p>Hospodářské poměry – průmysl, zemědělství, příčiny rozdílné hospodářské úrovně států</p> <p>Oblasti – Kanada, USA, Mexiko, Středoamerické státy, Jižní Amerika: Karibské státy, Brazílie, Andské státy, země Jižního rohu</p> <p>ASIE</p> <p>Poloha</p> <p>Přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, vegetace)</p>	<p>EGS Př K KU</p> <p>OSV Dě K KŘP</p> <p>MKV Fy K KK</p> <p>VDO Vko K KSP</p> <p>MDV IT K KO</p> <p>ENV Aj K KP</p> <p>EGS Př K KU</p> <p>OSV Dě K KŘP</p> <p>MKV Fy K KK</p> <p>VDO Vko K KSP</p> <p>MDV IT K KO</p> <p>ENV K KP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede typické znaky asijského obyvatelstva, určí nejlidnatější stát světa, uvede nejrozšířenější náboženství • vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních, společenských a hospodářských podmínek • popíše polohu Ruska, ukáže hranici mezi evropskou a asijskou částí Ruska • porovná obě části z hlediska přírodních a hospodářských poměrů • na mapě ukáže největší ložiska nerostných surovin a vyjmenuje hlavní odvětví průmyslové výroby • zhodnotí hospodářské a politické postavení Ruska v současném světě • na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy • určí přibližnou rozlohu Evropy a porovná ji s ostatními světadíly • popíše důležité mezníky geologického vývoje Evropy, na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší řeky a největší jezera 	<p>Obyvatelstvo</p> <p>Oblasti Asie – Jihozápadní, Jižní, Jihovýchodní, Východní a Centrální Asie</p> <p>Rusko</p> <p>Evropská a asijská část Ruska – přírodní a hospodářské poměry, srovnání obou oblastí</p> <p>EVROPA</p> <p>Zeměpisná poloha Evropy</p> <p>Přírodní poměry – povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo</p>	<p>EGS Př K KU</p> <p>OSV Dě K KŘP</p> <p>MKV V k O K K K</p> <p>VDO IT K K SP</p> <p>MDV Čj K K O</p> <p>ENV K K P</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje hlavní podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a průměrné teploty v těchto pásech • vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců rostlin a živočichů • určí přibližný počet obyvatel v Evropě, porovná s jinými světadíly, na mapě ukáže nejvíce a nejméně zalidněné oblasti Evropy, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy migrace, urbanizace, aglomerace, konurbace • na mapě ukáže největší ložiska nerostných surovin, vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy uvede hlavní hospodářsky pěstované rostliny • na mapě ukáže hlavní turistická centra Evropy • vyjmenuje cíle EU a uvede další hospodářské a vojenské integrace • vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, zařadí je do oblastí, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí a vlastních zkušeností charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských poměrů 	<p>Přírodní poměry – povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Nerostné bohatství</p> <p>Hospodářské poměry – průmysl a zemědělství</p> <p>Doprava a cestovní ruch</p> <p>Evropská unie a jiné hospodářské a vojenské organizace</p> <p>Oblasti: Severní, Západní, Jižní, Jihovýchodní a Východní Evropa</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny středoevropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí a vlastních zkušeností charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských poměrů vysvětlí pojmy: poloha, tvar; uvede hlavní mezníky v historickém vývoji státního území uvede typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masiv a Karpaty měnily v geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí a uvede minimální a maximální naměřené hodnoty; uvede hlavní podnebné oblasti ČR uvede povodí nejvýznamnějších řek a zařadí je k příslušným úmořím (řeky ukáže na mapě), uvede a na mapě ukáže největší jezera a přehradní nádrže v ČR vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a druhy; porovná jejich využití a rozmístění uvede výškové stupně rostlinstva v ČR a u každého uvede typické zástupce rostlin a živočichů vyjmenuje a na mapě ukáže NP a největší CHKO v ČR, vyjmenuje chráněná území v našem regionu 	<p>Střední Evropa</p> <p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>Vývoj státního území, poloha, tvar</p> <p>ČR – přírodní poměry</p> <p>Povrch a jeho členění</p> <p>Vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky</p> <p>Podnebí, podnebné oblasti</p> <p>Vodstvo</p> <p>Půdy</p> <p>Rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>Ochrana přírody</p>	<p>EGS Vko Kku</p> <p> Dě KKŘP</p> <p> KKK</p> <p>EGS Př KKSP</p> <p>ENV Fy KKO</p> <p>VDO Vko KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí a uvede počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace • rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity; zjistí, a uvede, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují v ČR • uvede významná sídla a ukáže je na mapě • uvede hlavní nerostné suroviny, které se v ČR těží a u každé na mapě ukáže hlavní oblasti těžby • zhodnotí vliv politických událostí minulého století na hospodářský vývoj ČR • uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny • porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní obory potravinářského průmyslu • vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam a problémy • posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu 	<p>ČR – obyvatelstvo a sídla Základní údaje o obyvatelstvu Rozdělení obyvatelstva</p> <p>Sídla</p> <p>ČR – hospodářství Nerostné suroviny Hospodářské proměny Tradiční i moderní průmyslová odvětví</p> <p>Zemědělství – chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl Doprava – železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava, doprava zpráv Služby, cestovní ruch a rekreace</p>	<p>OSV Vko Kku EGS Dě KKŘP MKV Čj KKK MDV KKSP</p> <p>KKO KKP</p> <p>EGS Př Kku ENV Dě KKŘP MDV Vko KKK</p> <p>Fy KKSP Ch KKO Čsp KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu • uvede vyšší územně správní celky ČR, vysvětlí pojmy: kraj, obec s rozšířenou působností, NUTS • vyjmenuje a ukáže na mapě všechny kraje ČR, uvede jejich přírodní a hospodářská specifika, porovná s ostatními kraji • uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy • charakterizuje přírodní podmínky místního regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů • zhodnotí socioekonomickou situaci v regionu (porovná s jinými regiony a s celkovou socioekonomickou situací v ČR) 	<p>Zahraniční obchod</p> <p>Regiony České republiky</p> <p>Administrativní členění České republiky</p> <p>Kraje ČR</p> <p>Místní region</p>	<p>KKU</p> <p>EGS Vko KKŘP</p> <p>VDO Dě KKK</p> <p>MDV Př KKSP</p> <p>KKO</p> <p>KKP</p> <p>VDO Vko KKU</p> <p> Dě KKŘP</p> <p> Př KKK</p> <p> KKSP</p> <p> KKO</p> <p> KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí, uvede počet obyvatel na Zemi; určí oblasti, ve kterých přibývá nejvíce obyvatel, vysvětlí pojem: přirozený přírůstek, vypočítá přírůstek obyvatelstva na modelových příkladech • porovná rozšíření obyvatelstva na Zemi, uvede oblasti světa s největší koncentrací obyvatelstva a oblasti nejméně osídlené • vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace • rozdělí obyvatelstvo podle ras a jazyků, vysvětlí pojem národ • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě a na mapě ukáže hlavní oblasti jejich rozšíření • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity • vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole, uvede konkrétní příklady států, ve kterých se s těmito městskými sídly setkáváme • vysvětlí pojem: územní struktura měst; objasní, jakou úlohu plní různé části města 	<p>Obyvatelstvo světa, sídla</p> <p>Obyvatelstvo světa a jeho početní růst</p> <p>Rozmístění obyvatelstva na Zemi</p> <p>Územní pohyb obyvatelstva</p> <p>Lidské rasy, národy, jazyky</p> <p>Náboženství ve světě</p> <p>Struktura obyvatelstva</p> <p>Venkovská a městská sídla</p> <p>Územní struktura měst</p> <p>Funkce měst</p>	<p>OSV Vko Kku</p> <p>ENV Dě KKŘP</p> <p>MKV Př KKK</p> <p>EGS KKSP</p> <p>VDO KKO</p> <p>MDV KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší hlavní sektory hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti a v dnešní době vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady vyjmenuje různé typy zemědělství, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat, zhodnotí jejich význam v různých částech světa uvede (ukáže na mapě) hlavní rybolovné oblasti světa uvede hlavní průmyslová odvětví a průmyslové obory, určí předpoklady pro vznik průmyslového oboru nebo odvětví (střediska jednotlivého závodu) na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí význam těchto oblastí pro jednotlivá průmyslová odvětví vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu (na mapě ukáže hlavní oblasti) vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam v hospodářství a uvede hlavní současné problémy jednotlivých druhů dopravy zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo, uvede hlavní předpoklady pro rozvoj služeb 	<p>SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>Základní sektory hospodářství</p> <p>Jádrové a periferní oblasti</p> <p>Světové zemědělství – pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat</p> <p>Rybolov a lesní hospodářství</p> <p>Světová průmyslová výroba</p> <p>Těžba nerostných surovin</p> <p>Energetika a těžký průmysl</p> <p>Spotřební průmysl</p> <p>Úloha dopravy v hospodářství, druhy dopravy</p> <p>Služby obyvatelstvu</p>	<p>EGS Vko Kku</p> <p>ENV Dě KKŘP</p> <p>OSV Př KKK</p> <p>VDO Ma KKSP</p> <p>MDV Ch KKO</p> <p> Fy KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance, HDP uvede a na mapě ukáže nejdůležitější centra světového obchodu, vyjmenuje hlavní hospodářské organizace ve světě rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti vysvětlí pojem státní hranice, vyjmenuje příklady státních hranic vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie atd.), vyhledá příklady; uvede, které převládají v současném světě vyjmenuje příklady nezávislých států, závislých území, unitárních a federativních států – vysvětlí rozdíly uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je uplatňována rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje, uvede příklady států vyjmenuje mezinárodní politické a vojenské organizace a seskupení, zhodnotí jejich význam; určí, ve kterých organizacích je ČR členskou zemí a zhodnotí roli ČR v rámci organizací 	<p>Mezinárodní obchod</p> <p>Hlavní hospodářské organizace ve světě</p> <p>POLITICKÁ MAPA SOUČASNÉHO SVĚTA</p> <p>Poloha, rozloha, lidnatost</p> <p>Státní hranice</p> <p>Státní zřízení a správní členění</p> <p>Způsob vlády</p> <p>Stupeň rozvoje státu</p> <p>Mezinárodní politické a vojenské organizace a seskupení</p>	<p>EGS Vko Kku</p> <p>OSV Dě KKŘP</p> <p>VDO KKK</p> <p>MKV KKSP</p> <p>MDV KKO</p> <p> KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů, navrhne možná řešení; vyjmenuje nově vzniklé státy; uvede, které státy vznikly po rozpadu SSSR a Jugoslávie • vysvětlí pojmy: přírodní sféra, ekosystém, ekotop, ekologie, rozdělí ekosystémy • vysvětlí pojem krajina; uvede, čím je krajina tvořena; vysvětlí pojem přírodní krajina, uvede vnitřní a vnější činitele, které krajinu utvářejí • uvede hlavní typy kulturních krajin • uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí i to, jak narušené životní prostředí negativně působí na člověka; vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti • uvede příklady chráněných území v ČR a ve světě • vyjádří svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí • vysvětlí pojem: živelní pohroma, uvede příklady • uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty (důležitá telefonní čísla), kam se obrátit při nebezpečí 	<p>Ohniska neklidu v současném světě, nové státy na mapě světa</p> <p>KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Ekosystém planety Země</p> <p>Přírodní krajina</p> <p>Kulturní krajina</p> <p>Světové ekologické problémy</p> <p>Ochrana životního prostředí</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p>Živelní pohromy</p> <p>Opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	<table> <tr> <td>ENV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> </tr> <tr> <td>EGS</td> <td>Fy</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td>OSV</td> <td>Ch</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td>MDV</td> <td>VkO</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> </table>	ENV	Př	KKU	EGS	Fy	KKŘP	OSV	Ch	KKK	MDV	VkO	KKSP			KKO			KKP
ENV	Př	KKU																		
EGS	Fy	KKŘP																		
OSV	Ch	KKK																		
MDV	VkO	KKSP																		
		KKO																		
		KKP																		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu• uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla		

5.2.6.5 EKOLOGIE

5.2.6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Ekologie* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* spolu s *Chemii, Přírodopisem, Fyzikou a Zeměpisem*. Umožňuje žákovi poznávání přírody jako celku. Předmět směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a vlivu člověka na ni, seznamuje žáky s významnými hospodářskými středisky výroby chemických látek a energií a jejich negativních vlivů na přírodu. Žáci se učí tyto poznatky aplikovat v praktickém životě.

5.2.6.5.2 Obsahové, časové, a organizační vymezení předmětu

Ekologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 9. ročníku ZŠ, vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci. Ekologie je vyučována v odborné učebně Přírodopisu, která slouží jako jedna z multimediálních učeben na škole. Při výuce jsou střídány různé metody a formy práce, je využívána multimediální technika. Předmět přesahuje i do dalších oborů RVP ZV (zejména Chemie, Fyzika, Zeměpis, Přírodopis).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- výuka formou prezentace spojená s obrazovým materiálem a schémata
- výuka pomocí programu na PC
- skupinová práce s využitím odborné literatury
- krátkodobé projekty
- exkurze

Předmětem se prolínají **průřezová témata:**

- OSV** - aplikace komunikace člověka a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu
- VDO** - aplikace odpovědného chování, zodpovědnost za své zdraví, ochota pomoci a spolupracovat, angažovaný přístup k prostředí

- EV** - porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí, důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy, komplexní funkce ekosystémů jako celku ve vztahu k lidské společnosti (obnovitelné zdroje surovin a energií), uspořádání vztahů k okolí
- MDV** - komunikace a kooperace, kritické čtení
- EGS** - evropská a globální dimenze v základech ekologie
- MKV** - vzájemné respektování a etnika

5.2.6.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnosti, tvořivosti
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k možnosti řešit učivo jako problém (rozpoznání, formulování, hledání postupu řešení a vyhodnocení)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k práci ve skupinách, ke komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, k diskusi
- k formulaci svých myšlenek jasným, stručným a výstižným způsobem ve všech formách projevu
- ke kritickému sebehodnocení svých znalostí schopností a dovedností

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k osvojení dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- k týmové práci a schopnosti efektivní spolupráce
- k nepřijatelnosti projevů rasismu, xenofobie, nacionalismu a šovinismu
- k důslednému dodržování dohodnutých pravidel chování
- k ochotě pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování, netolerování agresivního a vulgárního chování žáků
- k ochraně vlastního zdraví a zdraví ostatních, k poskytnutí první pomoci
- k dodržování stanovených pravidel (bezpečnosti při práci, pravidel chování ve škole a v učebně přírodopisu)
- k pochopení základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s látkami
- k možnosti organizace, navrhnutí postupu a časového rozvrhu zadaných úkolů
- k dodržování stanovené kvality a termínů

5.2.6.5.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák:

- - uvede příklady organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

02p - rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému

03p - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

04p - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

04p - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

01 - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

02 - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

03 - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - ví o využívání prvotních a druhotných surovin

03p - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.2.6.5.5 Přehled učiva

9. ročník

ZÁŘÍ	Základy ekologie	Základní pojmy, vytyčení vztahů k okolí
ŘÍJEN		Vztahy mezi organismy v přírodě
LISTOPAD		Živé a neživé složky přírody
PROSINEC		Potravní vztahy v přírodě
LEDEN	Člověk a životní prostředí	Vlivy člověka na životní prostředí, rovnováhy v ekosystému
ÚNOR	Druhotné suroviny	Jejich význam pro život na Zemi, vyčerpatelnost zdrojů
BŘEZEN	Chemický průmysl	Výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
DUBEN	Plasty a syntetická vlákna	Vlastnosti, použití, likvidace
KVĚTEN	Hořlaviny	Význam, třídy nebezpečnosti
ČERVEN	Léčiva a návykové látky	Nebezpečí používání

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.6.5.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **EKOLOGIE**

Ročník: **devátý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec) uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce vysvětlí základní vztahy mezi populacemi uvede konkrétní příklad parazitismu a symbiózy rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí sleduje aktuální stav životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje vysvětlí děje v atmosféře (fotosyntéza, skleníkový efekt, ozonová díra) orientuje se v globálních problémech biosféry chápe význam druhotných surovin rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje vysvětlí výhody používání nových možností k zisku energie 	<p>Základy ekologie</p>	EV, OSV KKU
		EV, OSV KKU
		EV, OSV KKU
		EV, OSV Hv, Vv KKU
		EV, OSV Fy, Ze KKU
		EV, OSV Che, Ze KKU
	<p>Člověk a životní prostředí</p>	EV, OSV Che, Ze KKU
		EV, OSV Che, Ze KKU
		EV, OSV Che, Ze KKŘP
		EV, OSV Che, Ze KKU
		EGS, OSV Che, Ze KKU
		EV, VDO Che, Ze KKU
		EGS Che, Ze KKŘP
<p>Druhotné suroviny</p>		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná významné chemické závody v ČR • používá pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně používanými v domácnosti • zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu, keramiky, hnojiv, staviv a pojiv • umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem, zejména z hlediska vlivu na životní prostředí • zná rozdělení plastů podle vlastností • zná běžně používané plasty (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC) • zná jejich vlastnosti a použití • zná význam recyklace plastů • rozdělí hořlaviny podle tříd nebezpečnosti • dokáže určit použití vhodného typu hasicího přístroje • umí použít nejběžnější typy hasicího přístroje • zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny • zná nebezpečí požívání návykových látek 	<p>Chemický průmysl</p> <p>Plasty a syntetická vlákna</p> <p>Hořlaviny</p> <p>Léčiva a návykové látky</p>	<p>OSV Che, Ze K KU EV VDO Che KKŘP EV VDO Che, Ze KKŘP EV VDO Che KKŘP</p> <p>EGS Che KKŘP K KU</p> <p>VDO Che KKSP</p> <p>EV Che K KU</p> <p>EV VDO Che K KO</p> <p>EV VDO Che K KO</p>

5.2.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.2.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.2.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, učit se organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět *Hudební výchova* usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života, obohatili své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti*.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití v hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

5.2.7.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 6. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 4

hodiny). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek školy. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí. Výuka *Hudební výchovy* probíhá převážně ve specializované učebně hudební výchovy.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV - chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa

VDO - rozvíjení schopnosti kritického myšlení

MKV - porozumění evropským kulturním kořenům a respektování svébytnosti národních kultur, tradic a hodnot

EV - uvědomování si přírodního a sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních hodnot

5.2.7.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- ke kultivaci své muzikálnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- k rozvíjení receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- k podporování netradičních (originálních) způsobů řešení hudebního vyjadřování
- k posuzování hudebního dění

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch
- k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- k naslouchání hudbě a vnímání hudebních projevů druhých jako nezbytného prvku účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k získání vhledu do hudební kultury české i jiných národů
- k pochopení emocionálního působení hudby a jejího vlivu k vytváření mostů mezi lidmi
- k prohloubení jejich vztahu k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury
- k umění kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- k respektu práce a role ostatních

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech
- k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- k sebeúctě a k úctě vůči druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- k vytváření podnětného a tvořivého pracovního prostředí
- k využívání psychohygienického účinku hudby
- k správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- k dodržování stanovené kvality a termínů
- ke vhodné a správné volbě budoucího povolání (hudebně nadaní žáci)

5.2.7.1.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření:

01 doprovází písně pomocí ostinata

02, 03 interpretuje vybrané lidové a umělé písně

04 rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.2.7.1.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Zpíváme v lidovém dvojhlasu
ŘÍJEN	Hudební nástroje v lidové hudbě - hra na nástroje
LISTOPAD	Partitura – hodnoty not
PROSINEC	Vánoční koledy
LEDEN	<i>F. Schubert - poslech, dynamika</i>
ÚNOR	<i>Opera – R. Wagner - struktura díla</i>
BŘEZEN	Česká opera – B. Smetana
DUBEN	Hudba a tanec - pohybový doprovod hudby
KVĚTEN	Melodram - rozlišení hudebních stylů
ČERVEN	Opakování písní - hlasová hygiena, taktování

7. ročník

ZÁŘÍ

Lidová píseň - vokální projev

ŘÍJEN

Kánon, Fuga - vztahy mezi tóny

LISTOPAD

Koncert, Sonáta, sonátová forma - dílo a autor

PROSINEC

Pantomima, Lidový tanec, balet – pohybové vyjádření hudby

LEDEN

Symfonie, symfonická báseň - hudební nástroje

ÚNOR

Duchovní hudba, Světská hudba, Kantáta, Oratorium

BŘEZEN

Taktování, dynamika - vztahy mezi tóny

DUBEN

Muzikál - slovní a hudební rytmus

KVĚTEN

Muzikál

ČERVEN

Tvorba skladatele, Interpret - dílo a autor

8. ročník

ZÁŘÍ

Pravěk a starověk, Jazz – USA - pěvecký projev

ŘÍJEN

Středověk – gotika, Swing – poslech, vokální činnost

LISTOPAD

Renesance, Rokenrol - choreografie, poslech

PROSINEC

Baroko, Vánoční koledy - pěvecký projev

LEDEN

Anglie – 60. léta, Klasicismus - interpretace hudby

ÚNOR

Moderní hudební nástroje, Romantismus - notace

BŘEZEN

Vážná hudba 20. století - poslech

DUBEN

Novoklasicismus, 70. – 80. léta 20. st. - představy

KVĚTEN

Art rock, disko, punk, Nová vlna - instrumentální doprovod

ČERVEN

Heavy metal, rap, hip hop, Vážná hudba 20. stol.

9. ročník

ZÁŘÍ

Počátky hudebních dějin v Čechách, Česká popová hudba

ŘÍJEN

Rytmus, metrum, tempo, Renesance, Jazz a swing

LISTOPAD

Baroko, Trampská píseň, Harmonie

PROSINEC

Vánoční koledy, Klasicismus - vokální projev

LEDEN

Divadla malých forem, Technika v hudbě

ÚNOR

Romantismus, Big beat – 60. léta - doprovod

BŘEZEN

Big beat, 20. stol. v české hudbě - styly a žánry

DUBEN

Martinů, Suk, Novák, 2. sv. válka, Konec 60. let

KVĚTEN

70. – 80. léta 20. stol. - intonování melodií

ČERVEN

90. léta 20. stol., Shrnutí učiva

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.7.1.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Ročník: šestý

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně nasadí tón, správně dýchá • odhadne správnou hlasitost zpěvu • předvede hru na Orffovy nástroje • předvede jednoduché taneční kroky • rozezná dvoudobý a třídobý takt • rozpozná délku, sílu barvu, výšku tónu • rozezná dur a moll akord • rozliší jednotlivé formy-dvojdílná a trojdílná • vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo) • zapíše noty do notové osnovy – C dur stupnice 	<p>Vokální činnost Pěvecký projev - dvojhlas Hlasová hygiena</p>	MV		KKU KKO
	<p>Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje</p>	VDO	Dě	KKP KKU KKO
	<p>Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby B.Britten: Průvodce orchestrem</p>	ENV, VDO		KKK KKO
	<p>Poslechové činnosti Kvalita tónu - základní a odvozené tóny Vztahy mezi tóny - křížek, bé, odrážka Struktura hudebního díla Hudební styly a žánry (sonáta, komorní hudba, kantáta, melodram, homofonie, polyfonie, opera, opereta) Poslech: B. Smetana - Vyšehrad, Prodaná nevěsta, A. Dvořák - Rusalka, S. Prokofjev - Romeo a Julie, L. Janáček - Její pastorkyňa, G. Verdi - Nabucco, Aida, J. Ježek - Stonožka, Z. Fibich - Poem. Asertivní chování</p>	ENV	Dě Vv	KKP KKO
			Čj	KKSP
		EV		

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat) • použijte větší hlasový rozsah • rozezná rytmus při vokálním projevu • použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů • ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie • pomocí gest, mimiky, řeči těla znázorní hudbu • taktuje složitější rytmické útvary • rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus • určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou • porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život 	<p>Vokální činnosti Vokální projev - soprán, alt, bas, tenor Slovní a hudební rytmus</p> <p>Instrumentální činnosti Hudební nástroje Orffovy, kytara, klavír</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby, valčík, polka, macarena Pohybový doprovod 2/4, 3/4, 4/4 takt</p> <p>Poslechové činnosti Orientace v hudebním prostoru Vztahy mezi tóny - křížek, bé, odrážka Hudební dílo a jeho autor: V. Bílá - U vody, J. S. Bach - Umění fugy, J. Hayden - Symfonie s úderem kotlů, B. Smetana - Česká píseň, K. Svoboda - Dracula, Beatles -Yesterday, J. Ježek</p> <p>Otevřená komunikace, aktivní naslech</p>	<p>MV</p> <p>VDO</p> <p>ENV</p> <p>ENV</p> <p>EV</p>	<p></p> <p>Dě</p> <p>Dě</p> <p>Dě</p> <p>Vv Čj</p>	<p>KKU KKO</p> <p>KKP KKU KKO</p> <p>KKK KKO</p> <p>KKP KKO KKSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozšiřuje si hlasový rozsah • reprodukuje notový záznam • převede melodie z nezpěvné do zpěvné • předvede hru na hudební nástroj při produkci hudebních motivů • vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů • použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů • vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, řeči těla • hudbu ztvární vlastní choreografií • poslouchané kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí skladby do jednotlivých období • slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) 	<p>Vokální činnosti Pěvecký projev: kánon-viva la musica Orientace v notovém záznamu, C dur Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</p> <p>Instrumentální činnosti Hudební nástroje Hudební a nehudební představy Instrumentální doprovody, klavír, syntetizátor, dvanáctitónová chromatika</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Choreografie</p> <p>Poslechové činnosti Hudební dílo a jeho autor, vývojová období - starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. stol. (Seikilova píseň, Gregor. chorál, G. F. Handel - Menuet, Beethoven - Óda na radost, M. Ravel - Bolero, P. Hindemith, rap, rock Asertivní chování</p>	<p>MV</p> <p>OSV, VDO</p> <p>ENV</p> <p>MV</p> <p>EV</p>	<p>Vv</p> <p>Vv</p> <p>Dě</p> <p>Dě</p> <p>Vv</p>	<p>KKU KKU</p> <p>KKU KKP KKO</p> <p>KKK KKO</p> <p>KKP KKO KKSP</p>

5.2.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.2.7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. V tomto předmětu, který pracujeme s vizuálně obrazným vyjádřením skutečnosti i představ, které jsou nástrojem poznávání a prožívání člověka. Žák v nich uplatňuje své jedinečné vize, city, pocity, myšlení, fantazii, prožitky a vlastní tvořivý přístup, který se neustále vyvíjí z porovnání dosavadních a současných výtvarných zkušeností, vnímání a interpretaci.

Předmět *Výtvarná výchova* se tak nově stává prostředkem, který se podílí na způsobu přijímání a zapojování reality do procesu komunikace. Není to pouhý přenos reality, tvůrčí činnost žáka je založena na citlivém vnímání skutečnosti, tvůrčí činnosti, a vizuálně obrazná vyjádření se tak stávají prostředkem interpretace. Všechny tyto činnosti umožňují ve větší šíři rozvíjet a uplatnit promítání osobnosti žáka v jeho vizuálně obrazných vyjádřeních. Tvůrčí činnost žáka je založena na experimentu, kdy je žák veden k odvaze a chuti vyjádřit jakýmkoliv výtvarným prostředkem, formou a metodou práce své jedinečné představy, pocity, city i vnímanou realitu.

5.2.7.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* je samostatným předmětem v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 6. a v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. *Výtvarná výchova* přináší umělecké poznání světa, rozvíjí tvořivě schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám. Dochází tak k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu dítěte ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Konkrétní činnosti podporují jejich orientaci na ploše i v prostoru. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě i lidské společnosti v různých etapách jejího vývoje. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeí, galerií, divadel, filmových

produkcí, ...). V individuálních činnostech žák dostává prostor svou prací vyjádřit vlastní názor, má možnost jej obhájit a sebehodnotit svou prací. Při kolektivních činnostech je kladen důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu, spolupráci při řešení společného úkolu, výměnu názorů a vzájemné respektování práce. Žáci jsou systematicky vedeni k osvojování si postupně náročnějších technik a postupů.

Hodnocení žáka vychází z jeho celkového kulturního projevu, aktivního a tvořivého přístupu ke všem výtvarným činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných výtvarných dovedností a schopnosti tyto dovednosti dále rozvíjet a využívat při všech činnostech výtvarné výchovy.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV** - kreativita, rozvoj schopností poznávání, komunikace, sebepoznání, sebepojetí, rozvoj fantazie, řešení problémů, kooperace, rozhodování
- EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy
- VDO** - principy demokracie
- MKV** - lidské vztahy, tolerance, spolupráce, tvorba kulturního prostředí
- EGS** - jsme Evropané
- MDV** - fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, vnímání mediálního sdělení, kritické čtení, práce v realizačním týmu

5.2.7.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pozornému naslouchání, vyhledávání, třídění a propojování informací
- k vytváření mezipředmětových souvislostí, využívání osvojených vědomostí v praktických činnostech
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a vyvozování závěrů
- k tvůrčím experimentům v předmětu výtvarná výchova
- vede žáky k sebehodnocení, posouzení své práce i práce spolužáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k promýšlení výtvarných projektů
- k zvládnutí problémových situací při řešení výtvarných problémů
- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci
- k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k uvědomělému rozvoji slovní zásoby (odborné termíny předmětu)
- k umění naslouchat i diskutovat
- k práci ve skupinách, respektování názorů druhých při práci ve skupině
- k základním znalostem informačních a komunikačních prostředků
- ke kritickému sebehodnocení znalostí, schopností a dovedností

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k vytváření sebedůvěry a sebevědomí na základě pozitivní týmové práce
- k zodpovědnosti, respektu a ohleduplnosti k ostatním v pracovní skupině
- k umění asertivního jednání
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k důslednému dodržování sjednaných pravidel chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování odlišných názorů
- k zodpovědnému rozhodování v problémových situacích
- k umění vcítit se

- k odpovědnosti za zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- k umění postavit se proti agresivnímu, hrubému a vulgárnímu chování žáků
- k respektu a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
- k aktivnímu zapojení se do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k umění naslouchat poučením a pokynům o bezpečném chování i práci s nástroji
- ke schopnosti organizovat a plánovat svou činnost
- k plnění pracovních povinností z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu
- k dodržování daných pravidel
- k zodpovědnosti za své činy, jednání i konání

5.2.7.2.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Očekávané výstupy

Žák:

- 01 - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- 02 - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- 03 - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- 04 - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních
- 05 - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- 06 - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- 07 - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

08 - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01–08 - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

03 - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy;

pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

02 - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější

prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních

06 - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.2.7.2.5 Přehled učiva

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností; manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci; jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- proměny komunikačního obsahu; záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

5.2.7.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech vhodně vybírá a využívá linie, tvar, objem, barvu, texturu i kompozici v ploše i prostoru uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci vnímá vztahy jako podobnost, kontrast, rytmus, strukturu, a to na základě vlastního vjemu výtvarných děl pro získání osobitých výsledků ve své tvůrčí práci využívá i zkušeností získaných vlastními smysly; sdělí, které smysly uplatňoval jeho tvorba vychází z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání, k zachycení pocitů, nálad a vlastních dispozic výtvarně zobrazí předmět, osobu, krajinu či přírodninu na základě přímého pozorování uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu, vnímá jeho estetické kvality využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění vnímá umělecké dílo a chápe jeho význam 	<p>Kresebné studie Linie, tvary, objemy (jejich rozvržení v obrazové ploše v objemu, v prostoru) Světlostní a barevné kvality, textury a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace v přírodních motivech</p> <p>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů Spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka</p> <p>Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti Souvislost zrakového vnímání s ostatními vjemy (hmat, sluch ve výtvar. zpracování) Expresivní volný výtvarný projev na základě pozorování skutečnosti Výtvarný přepis světa umělých a přírodních forem</p> <p>Plastická tvorba (materiál) Desing a estetická úroveň předmětů denní potřeby</p>	<p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie</p> <p>Př KKU KKKP KKK</p> <p>Čj lit</p> <p>EV – asertivní chování - iniciativa - ochrana přírody</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Ma KKU KKK KKKP</p> <p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie</p> <p>EV – iniciativita - aktivní naslouchání</p> <p>Př</p> <p>ČSP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně užívá techniku malby, texturu • správně míchá a vrství barvy • vytváří kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových rozměrů • dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření • ve své tvorbě využívá počítačovou grafiku, fotografie, internet • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • individuálně volí techniku i pomůcky pro vyjádření svých myšlenek a představ • osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů (jejich stavbu, barvu, povrch i strukturu) vhodnými výtvar. technikami • hraje si a experimentuje • objevuje a utváří si vlastní názor na svět svou kreativní činností • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům i svátkům, podílí se na výtvarném řešení svého okolí • uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů vyplývajících z výtvarného zadání • umí zhodnotit a porovnat účinek vlastní práce s prací svých spolužáků 	<p>Teorie barev Goethův barevný kruh (barvy studené, teplé, příbuzné atd.)</p> <p>Prostorová tvorba a nauka o perspektivě (perspektiva paralelní a šikmá) Zpřesňování proporcí lidské postavy a hlavy Umístění postav na plochu, velikost objektů Reliéfní řešení plochy v architektuře</p> <p>Třetí prostor budovaný liniemi, plochami Program malování na počítačích</p> <p>Dekoratивní řešení plochy a práce v materiálu Využití linie, tvaru, barevných kombinací a pravidelného střídání lineárních symbolů</p> <p>Písmo a užitá grafika Subjektivní fantazie Využití různorodých materiálů a výtvarných postupů (kombinované techniky)</p> <p>Tematické práce Vánoce, Velikonoce (dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru)</p>	<p>OSV – kreativita, fantazie EV – aktivní naslouchání</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>Dě Př KKK KKKU KKKP</p> <p>Dě EV – aktivní naslouchání - reálné a zobrazené vzory</p> <p>Inf Dě ČSP KKK KKSP KKKP</p> <p>Čj EV- asertivní chování otevřená komunikace aktivní naslouchání</p> <p style="text-align: right;">KKK KKKP</p> <p>MVD – komunikace a kooperace</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů vyplývajících z výtvarného zadání • uplatňuje zásady slušné komunikace a asertivního chování • umí zhodnotit a porovnat účinek vlastní práce s prací svých spolužáků • ovládá prezentaci vlastní tvorby před svými spolužáky • rozpozná charakteristické prvky umělec. díla a architektury, utřídí je • interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné • je schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině • v besedách o umění umí posoudit působení uměl. díla • dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce • vnímá umělecké dílo a chápe jeho význam, najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních • Učivo se přizpůsobí podle individuálního vzdělávacího plánu. 	<p>Práce s počítačovou grafikou, fotografií Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice</p> <p>Besedy o umění (pravěk, starověk) Vernisáž Společné hodnocení výtvarných prací žáků v závěru výuky</p>	<p>MVD – média jako zdroj informací Informatika Dě</p> <p>EGS – život a dílo umělců, národní kultura MVD – komunikace a kooperace MKV – tolerance EV – otevřená komunikace KKO KKSP KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech využívá linií, tvarů, objemů, barev, textury i kompozice v ploše i prostoru • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • vnímá vztahy jako podobnost, kontrast, rytmus, struktura, a to na základě vlastního vjemu • uvědomuje si psychický účinek barev • ve své tvůrčí práci využívá i zkušeností získaných vlastními smysly • rozliší působení své vlastní výtvarné práce v rovině smyslového a subjektivního účinku • využívá dekorativních postupů - rozvíjí své estetické cítění • jeho tvorba vychází z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání, k zachycení pocitů, nálad a vlastních dispozic • uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu, vnímá jeho estetické kvality 	<p>Kresebné etudy Prvky tvůrčí práce (tvar, objem, linie - stínování, šrafování) Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky (details)</p> <p>Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, vrstvení tvarů a linií v ploše a prostoru Horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominantanta</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu Záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek Barevné abstraktní i konkrétní vyjádření Odstín (sytost, tón, harmonie, kontrast), volná tvorba i praktické užití (např. oděv, vzhled interiéru) Psychický účinek barev</p>	<p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie Př EV – asertivní chování iniciativa KKU KKKP KKK OSV – rozvoj schopností poznávání Ma KKU KKKP KKK</p> <p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie EV – aktivní naslouchání - reálné a zobrazené vzory</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci • vybírá a kombinuje prostředky k vyjádření své osobitosti a originality • objevuje a utváří si vlastní názor na svět svou kreativní činností • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích • uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost interpretace své práce • vytváří kompozice v prostoru a instaluje je • ve své tvorbě využívá počítačovou grafiku, fotografie, internet • osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů (jejich stavbu, barvu, povrch i strukturu) vhodnými výtvar. technikami • individuálně volí techniku i pomůcky pro vyjádření svých myšlenek a představ • podílí se na výtvarném řešení svého okolí 	<p>Událost Originální dokončení situace (vypravování výtvarnými prostředky) Vlastní prožívání, interakce s realitou Spánkové snění (přání) Vnitřní svět lidí, rostlin, zvířat, věcí Fantazijní variace na základní tvary písmen Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl (hledání detailu, základních geom. tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou i malbou) Architektura Práce s počítačovou grafikou, fotografií Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice Užitá grafika, písmo Styly a druhy písma Tematické práce Vánoce, Velikonoce Práce v materiálu</p>	<p>Čj lit KKK KKKU</p> <p>Př OSV – kreativita, fantazie</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání EGS – život a dílo umělců, národní kultura</p> <p>Dě MVD – média jako zdroj informací EV – aktivní naslouchání - reálné a zobrazené vzory</p> <p style="text-align: right;">KKO KKSP KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady slušné komunikace a asertivního chování • umí zhodnotit a porovnat účinek vlastní práce s prací svých spolužáků • ovládá prezentaci vlastní tvorby před svými spolužáky • je schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině • v besedách o umění umí posoudit působení uměleckého díla • dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společn. akce • vnímá umělecké dílo a chápe jeho význam • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních 	<p>Besedy o umění (románský sloh až gotika) Vernisáž Společné hodnocení výtvarných prací žáků v závěru výuky</p>	<p>EGS – život a dílo umělců, národní kultura Dě MVD – komunikace a kooperace MKV – tolerance</p> <p>Dě</p> <p>EV – otevřená komunikace KKO KKSP KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech využívá linií, tvarů, objemů, barev, textury i kompozice v ploše i prostoru a variuje je • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • vnímá vztahy jako podobnost, kontrast, rytmus, strukturu, a to na základě vlastního vjemu výtvarných děl • ve své tvůrčí práci využívá i zkušeností získaných vlastními smysly • uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu, vnímá jeho estetické kvality • výtvarně zobrazí předmět, osobu, krajinu či přírodu na základě přímého pozorování • individuálně volí techniku i pomůcky pro vyjádření svých myšlenek a představ • hraje si a experimentuje • ve své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika a fotografie, internet 	<p>Kresebné etudy Etudy s linií jako výtvarným prostředkem, tvarem, objemem</p> <p>Kresebné studie Linie, tvary, objemy (jejich rozvržení v obrazové ploše v objemu, v prostoru) Světlostní a barevné kvality, textury a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace v přírodních motivech</p> <p>Barevné abstraktní i konkrétní vyjádření Odstín (sytost, tón, harmonie, kontrast), volná tvorba i praktické užití (např. oděv, vzhled interiéru)</p>	<p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie</p> <p>Př EV – asertivní chování iniciativa KKU KKKP KKK</p> <p>OSV - kreativita, fantazie KKK KKU KKKP</p> <p>EV – jedinečnost a identita člověka</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuálně volí techniku i pomůcky pro vyjádření svých myšlenek a představ • hraje si a experimentuje • ve své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika a fotografie, internet • objevuje a utváří si vlastní názor na svět svou kreativní činností • podílí se na výtvarném řešení svého okolí • uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů vyplývajících z výtvarného zadání • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních 	<p>Zdokonalování techniky kresby Způsoby stínování, kontrast</p> <p>Barva Subjektivní barevná škála Správná technika malby ve větším formátu</p> <p>Objemové vyjádření námětu barvami Doplňkové barvy, valéry, barvy lomené</p> <p>Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) Lineární perspektiva sbíhavá a úběžníková)</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů Dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě</p> <p>Práce s uměleckým dílem (baroko) Vyhledávání a srovnávání různých způsobů uměleckého vyjadřování na příkladech konkrétních výtvarných děl</p> <p>Písmo a jeho uplatnění Práce s internetem Výběr, kombinace a variace v tvorbě</p> <p>Práce s netradičními materiály</p>	<p>Př EV – asertivní chování iniciativa KKU KKKP KKK</p> <p>Ma KKU KKKP KKK</p> <p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie</p> <p>Ma</p> <p>Dě KKO KKK</p> <p>EV – poz. půs. médií</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EGS – život a dílo umělců, národní kultura KKK KKKP KKP</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady slušné komunikace a asertivního chování • umí hodnotit a porovnat účinek vlastní práce s prací svých spolužáků • ovládá prezentaci vlastní tvorby před svými spolužáky • je schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině • v besedách o umění umí posoudit působení uměleckého díla • dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce • vnímá umělecké dílo a chápe jeho význam 	<p>Besedy o umění (umění 20. století) Vernisáž Společné hodnocení výtvarných prací žáků v závěru výuky</p>	<p>EGS – život a dílo umělců, národní kultura MVD – komunikace a kooperace MKV – tolerance Dě</p> <p>EV – otevřená komunikace KKO KKSP KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, pojmenovává i samostatně vytváří ve svých pracích bohatou škálu linií, tvarů, objemů, barevných tónů, textury • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • vnímá vztahy jako podobnost, kontrast, rytmus, strukturu, a to na základě vlastního vjemu výtvarných děl • ve své tvůrčí práci využívá i zkušeností získaných vlastními smysly • uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu, vnímá jeho estetické kvality • ve své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika a fotografie, internet • hraje si a experimentuje • objevuje a vytváří si vlastní názor na svět svou kreativní činností • podílí se na výtvarném řešení svého okolí 	<p>Kresebné studie vzniklé pozorováním přírodních motivů Linie, tvary, objemy Jejich rozvržení v ploše, v objemu, v prostoru Jejich vztahy, podobnost, kontrast a rytmus Dynamická kresba (např. kruh, koloběh, život atd.)</p> <p>Komplementární barvy Textura Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami Kontrast (barevný, světelný)</p>	<p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie Př EV – asertivní chování iniciativa KKU KKKP KKK KKKP</p> <p>KKK KKU KKŘP</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, pojmenovává i samostatně vytváří ve svých pracích bohatou škálu linií, tvarů, objemů, barevných tónů, textury i rozvržení ploch • vnímá vztahy jako podobnost, kontrast, rytmus, struktura, a to na základě vlastních vjemů výtvarných děl • uvědomuje se psychický účinek barev • uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vlastní tvorbu, vnímá jeho estetické kvality • jeho tvorba vychází z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání k zachycení pocitů, nálad a vlastních dispozic • ve své tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika a fotografie, internet • individuálně volí techniku i pomůcky pro vyjádření svých myšlenek a představ • hraje si a experimentuje • objevuje a utváří si vlastní názor na svět svou kreativní činností • podílí se na výtvarném řešení svého okolí • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních 	<p>Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty</p> <p>Komplementární barvy Textura, kontrast (barevný, světelný) Symbolika barev, mísení a působení barev, vztahy mezi barvami</p> <p>Tisk z výšky, hloubky, plochy Graffiti (současné moderní trendy) Reflexe, uplatňování subjektivity ve vlastní tvorbě, převádění pocitů těla s hledáním vzájemných souvislostí Vytváření na základě fantazie, kombinací představ a znalostí</p> <p>Zachycení jevů v proměnách času Práce s internetem, fotografií Reklamní a propagační prostředky Prostorová tvorba Práce v plenéru Krajinomalba, frotáž Práce s uměleckým dílem (moderní umění 20. století, kubismus, surrealismus) Porovnání rozdílů výtvarných vyjádření</p>	<p>Čj lit</p> <p>EV – iniciativa KKU KKKP KKK</p> <p>OSV – rozhodování, rozvoj smyslového vnímání, kreativita, fantazie</p> <p>MVD – média jako zdroj informací EV – aktivní naslouchání - reálné a zobrazené vzory</p> <p>KKO KKSP KKK</p> <p>MVD – média jako zdroj informací Inf KKU KKKP KKK EV – aktivní naslouchání podpora poz. půs. médií</p> <p>Dě</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• umí zhodnotit a porovnat účinek vlastní práce s prací svých spolužáků• ovládá prezentaci vlastní tvorby před svými spolužáky• je schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině• v besedách o umění umí posoudit působení uměleckého díla	<p>jednotlivých autorů (dílo abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)</p> <p>Vernisáž Společné hodnocení výtvarných prací žáků v závěru výuky</p>	<p>MVD – komunikace a kooperace MKV – tolerance Dě</p> <p>EV – otevřená komunikace KKO KKSP KKK</p>

5.2.8 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.2.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. *Tělesná výchova* umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

5.2.8.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do dvou základních na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají (první etapa zahrnuje 1. až 5. ročník, druhá 6. až 9. ročník). Výuka tělesné výchovy probíhá od 6. ročníku odděleně. Tělesnou výchovu vyučujeme jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky.

Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště (jsou součástí areálu školy), atletický ovál a jednotlivá sportoviště pro technické atletické disciplíny, sportovní hokejová hala, sportovní fotbalové hřiště, krytý plavecký bazén a golfový areál v Mladých Bukách.

5.2.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- k používání různých přijatelných způsobů k dosažení cíle
- k organizaci a vyhodnocování jejich činností a dovedností
- k osvojování nových pohybových dovedností, kultivaci svých pohybových projevů i správného držení těla a k postupnému usilování o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k pozitivnímu prožívání osvojených pohybových činností a jejich využití jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k používání komunikace na „kulturní úrovni“
- k přátelské komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a svojí školy na veřejnosti
- ke zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a vypjatých situacích

- k dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- k čestnému jednání v duchu "fair play"

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které zahrnují různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- k práci v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- ke schopnosti žáků zastávat v týmu různé role
- ke vzájemné pomoci, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- k odmítání projevů rasismu, xenofobie, nacionalismu a šovinismu
- k uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a schopnosti využít je pro hodnotné pohybové vyžití i pro přátelské meziosobní vztahy

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k odmítání sociálně patologických projevů chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- ke kamarádskému chování a k automatickému poskytnutí požadované pomoci
- k dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- k důslednému dodržování, organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

5.2.8.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- 01 - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- 02 - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- 03 - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- 04 - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- 05 - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

02p - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

03p - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení

04p - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

04p - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

05p - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

05p - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák:

01 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

02 - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

02p - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

01 - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

02 - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

03 - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

04 - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

05 - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

06 - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

07 - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

02p - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví,

ochranu přírody při sportu

03p - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

04p - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

05p - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

06p - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žák:

01 - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

02 - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

03 - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

02p - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

03p - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.2.8.5 Přehled učiva

6. ročník

ZÁŘÍ	Atletika (běhy) + všeobecná průprava
ŘÍJEN	Atletika (skoky, hody) + fotbal
LISTOPAD	Florbal + gymnastika (kotouly, úpoly)
PROSINEC	Florbal + skok vysoký
LEDEN	Halová kopaná + gymnastika (akrobacie, přeskok)
ÚNOR	Basketbal
BŘEZEN	Vybíjená + gymnastika (hrazda, kruhy)
DUBEN	Atletika (běhy) + házená (průprava)
KVĚTEN	Atletika (skoky, hody) + drobné hry
ČERVEN	Turistika + netradiční hry

7.ročník

ZÁŘÍ	Atletika (běhy) + všeobecná průprava
ŘÍJEN	Atletika (skoky, hody) + fotbal
LISTOPAD	Florbal + gymnastika (kotouly, úpoly)
PROSINEC	Halová kopaná + skok vysoký
LEDEN	Gymnastika (akrobacie, přeskok) + basketbal
ÚNOR	Basketbal
BŘEZEN	Přehazovaná + gymnastika (hrazda, kruhy)
DUBEN	Atletika (běhy) + házená (průprava)
KVĚTEN	Atletika (skoky, hody) + drobné hry
ČERVEN	Míčové hry + netradiční hry

8. ročník

ZÁŘÍ	Atletika (běhy) + drobné hry
ŘÍJEN	Atletika (skoky, hody, vrhy) + fotbal
LISTOPAD	Florbal + gymnastika (kotoulové řady)
PROSINEC	Halová kopaná+ skok vysoký
LEDEN	Basketbal + gymnastika (akrobacie, přeskok, úpoly)
ÚNOR	Basketbal + házená
BŘEZEN	Volejbal + gymnastika (hrazda, kruhy)
DUBEN	Atletika (běhy) + florbal
KVĚTEN	Atletika (veškeré technické disciplíny) + míčové hry
ČERVEN	Míčové hry + netradiční hry

9. ročník

ZÁŘÍ	Atletika (běhy) + drobné hry
ŘÍJEN	Atletika (technické disciplíny) + fotbal
LISTOPAD	Florbal + gymnastika (kotoulové řady, akrobacie)
PROSINEC	Halová kopaná + skok vysoký
LEDEN	Gymnastika (nářadí, úpoly) + bruslení
ÚNOR	Basketbal
BŘEZEN	Volejbal + házená
DUBEN	Atletika (běhy) + florbal
KVĚTEN	Atletika (veškeré technické disciplíny) + míčové hry
ČERVEN	Míčové hry + netradiční hry

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.8.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • užívá a rozpozná základní startovní povely • užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín • provede základní akrobatické prvky, roznožku a skrčku přes nářadí, jednoduché cviky na kruzích a hrazdě • vyjadřuje rytmus pohybem za hudebního doprovodu • provádí základní protahovací cvičení • provádí základní úpolová cvičení (např. přetahování, přetlačování, kopy apod.) • snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného • ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běhy, skoky, hody</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy Rytmická a kondiční gymnastika Různé druhy pohybu s hudebním doprovodem Technika a estetika pohybu Protahovací cvičení Úpoly</p> <p>Sportovní hry Pojmy olympijské disciplíny Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře Základní pravidla sportovních her Sport. hry: vybíjená, házená (průprava), fotbal, florbal, basketbal</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje správné způsoby držení těla• zaujímá správné základní cvičební polohy• zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením• provádí správně dechová cvičení • uvede základní pomůcky a potřeby pro pobyt a přežití v přírodě• dbá na bezpečnost při turistických vycházkách	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě Příprava turistické akce, pobytu a přežití v přírodě Přesun v terénu</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • užívá a rozpozná základní startovní povely • užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín • provede základní akrobatické prvky, roznožku a skrčku přes nářadí, jednoduché cviky na kruzích a hrazdě • vyjadřuje rytmus pohybem za hudebního doprovodu • provádí základní protahovací cvičení • provádí základní úpolová cvičení (např. přetahování, přetlačování, kopy apod.) • snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného • ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sport. her (kolektivní, individuální; brankové, síťové, pálkové, atd.). 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běhy, skoky, hody</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy Rytmická a kondiční gymnastika Různé druhy pohybu s hudebním doprovodem Technika a estetika pohybu Protahovací cvičení Úpoly</p> <p>Sportovní hry Pojmy olympijské disciplíny Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře Základní pravidla sportovních her Sport. hry: házená, fotbal, florbal, basketbal, přehazovaná Bezpečnost a hygiena při sport. hrách</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje správné způsoby držení těla• zaujímá správné základní cvičební polohy• zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením• provádí správně dechová cvičení	<p>Zdravotní tělesná výchova</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • užívá a rozpozná základní startovní povely • užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • provede kotoulové řady, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku a skrčku přes náradí, základní cvičební prvky na hrazdě a kruzích • provádí základní protahovací cvičení • ovládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích • připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost • provádí základní úpolová cvičení (např. přetahování, přetlačování, kopy apod.) • snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného • ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře • objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sport. her (kolektivní, individuální; brankové, síťové, pálkové, atd.) 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běhy, skoky, hody, vrhy</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy Technika a estetika pohybu Protahovací cvičení Pojmy, odvozené cvičeb. polohy a postoje Úpoly</p> <p>Sportovní hry Pojmy olympijské disciplíny Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře Základní pravidla sportovních her Sport. hry: házená, fotbal, florbal, basketbal, volejbal Bezpečnost a hygiena při sport. hrách</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje správné způsoby držení těla• zaujímá správné základní cvičební polohy• zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením• provádí správně dechová cvičení	<p>Zdravotní tělesná výchova</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • užívá a rozpozná základní startovní povely • užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti • změří a zapíše výkony, dokáže sestavit tabuli rekordů • provede kotoulové řady, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku a skrčku přes náradí, základní cvičební prvky na hrazdě a kruzích • ukáže osvojené gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy • provádí základní protahovací cvičení • připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost • provádí základní úpolová cvičení (např. přetahování, přetlačování, kopy apod.) • snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného • ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře • určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele • rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace, uplatňuje je ve hře 	<p>Atletika Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běhy, skoky, hody, vrhy</p> <p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy Technika a estetika pohybu Protahovací cvičení Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje</p> <p>Sportovní hry Pojmy olympijské disciplíny Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sport. her (kolektivní, individuální; brankové, síťové, pálkové, atd.) • rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru • rozpozná, která hra je vodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí • uplatňuje správné způsoby držení těla • zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • provádí správně dechová cvičení • provede ošetření bruslí • předvede jednoduché prvky při jízdě 	<p>Základní pravidla sportovních her Sport. hry: házená, fotbal, florbal, basketbal, volejbal Bezpečnost a hygiena při sport. hrách</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p>Bruslení Ošetření bruslí Jednoduché prvky při jízdě</p>	

5.2.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.2.9.1 Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby získali k práci kladný vztah a nesli odpovědnost za kvalitu výsledků své práce. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování v dalším profesním zaměření. Vzdělávání v tomto předmětu vede k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka. Svým obsahem tvoří určitou protiváhu ostatních vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacích obsahů.

5.2.9.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* je na druhém stupni rozdělen na několik tematických okruhů:

- Práce s technickými materiály
- Příprava pokrmů
- Základy technického kreslení
- Svět práce
- Využití digitálních technologií

V tematickém okruhu *Práce s technickými materiály* se žáci seznamují s různými druhy materiálů a osvojují si základní pracovní dovednosti a

návyky při práci s nimi. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Při práci se seznamují s různými nástroji, nářadím a s jejich správným a efektivním používáním k dosažení co nejkvalitnějšího výsledku.

Tematický okruh *Provoz a údržba domácnosti* seznamuje žáky s hospodařením a základním ekonomickým zabezpečením domácnosti. Žáci získávají informace o provozu domácnosti, o domácích spotřebičích, pomůckách a nástrojích a jejich drobné domácí údržbě.

V dalším tematickém okruhu *Příprava pokrmů* se žáci učí používat základní kuchyňský inventář a spotřebiče, seznamují se s pravidly stolování, s výběrem, nákupem a uskladněním potravin, se zásadami zdravé výživy a uplatňují získané poznatky při přípravě jednoduchých pokrmů za studena i tepelně upravené.

Tematický okruh *Základy technického kreslení* seznamuje žáky se základními pravidly, zásadami a návyky správného rýsování. Žáci se učí rýsovat různé druhy čar, rovinné obrazce, seznamují se se zobrazováním těles ve volném rovnoběžném promítání, získávají základní znalosti o kótování a jeho použití v technických výkresech. Předmět vede žáky k přesnosti a pečlivosti a výrazně přispívá k rozvoji jejich prostorové představivosti.

V tematickém okruhu *Svět práce* se žáci učí plánovat, organizovat a hodnotit jednotlivé pracovní činnosti a skupiny povolání samostatně i v týmu. Žáci jsou soustavně vedeni k zodpovědnosti při rozhodování a plánování vlastní budoucnosti, dalšího vzdělávání a profesního zaměření. Získávají orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, pochopí podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

V tematickém okruhu *Využití digitálních technologií* si žáci vyzkoušejí práci s digitální technikou. Naučí se základním funkcím digitální techniky, se kterou se mohou setkat v osobním nebo pracovním životě. Předmět vede žáky k samostatnému studiu a získávání informací o nových digitálních technologiích a jejich využití. Poradí si se základními problémy a provozem digitálních technologií. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce a ke zvládnutí první pomoci při případných drobných úrazech.

Pracovní činnosti jsou povinným vyučovacím předmětem na II. stupni ZŠ v 6. až 9. ročníku. Ten je určen všem žákům bez rozdílu, tedy chlapcům i dívkám. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní časové dotaci. Tuto 1 hodinovou časovou dotaci lze ve vhodných případech organizačně spojit do „dvouhodinových bloků“ střídavě jednou za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou časovou dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.). Ve většině tematických okruhů jsou žáci děleni do dvou pracovních skupin.

Výuka probíhá převážně v odborných učebnách školy (školní dílna na zpracování dřeva a kovu, školní kuchyňka, odborná učebna výpočetní

techniky), v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Část vzdělávacího obsahu některých tematických okruhů (*Příprava pokrmů, Svět práce*) je realizována ve vyučovacím předmětu *Občanská výchova*.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

EGS – Evropa a svět nás zajímá

MKV – lidské vztahy, multikulturalita

ENV – vztah člověka k životnímu prostředí

MDV – tvorba mediálního sdělení

5.2.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k pozitivnímu vztahu k práci
- k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- k vytrvalosti, samostatnosti a tvořivosti při plnění zadaných úkolů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k aktivnímu získávání informací

- k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci
- k praktickému používání osvojených poznatků pro uplatnění na trhu práce
- k sebepoznání své role v pracovním týmu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- nebát se problémů (problémy byly, jsou a budou – problém není hrozbou, ale výzvou)
- k provedení rozboru problému a plánu řešení, volbě správného postupu a vyhodnocení správnosti výsledku
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k používání různých algoritmů při řešení problémů
- k tvořivosti a logickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k dovednosti naslouchat druhým jako nezbytného prvku účinné mezilidské komunikace vedoucí ke společnému zvládnutí daného úkolu
- k přesnému, stručnému a výstižnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke skupinové a kooperativní výuce
- k práci v týmech a schopnosti zastávat v týmu různé role
- k vnímání a respektování vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- ke kritickému hodnocení práce týmu, své práce i práce ostatních členů týmu
- ke vzájemné pomoci a spolupráci

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k ohleduplnosti k druhým a respektování jejich názorů
- k hodnocení výsledků své činnosti na základě jasných kritérií
- k důslednému dodržování dohodnutých a stanovených pravidel (řády učeben, ...)
- k odpovědnosti za své chování, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování, projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu, ani sociálně patologické projevy chování (šikana, drogy, kriminalita mládeže)
- k odpovědnosti za jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- k účinnému poskytnutí první pomoci při drobných poraněních a úrazech

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení pracovních schopností a dovedností
- k organizování a plánování činností a jejich hospodárnému využívání
- k dodržování vymezených pravidel a k plnění svých povinností a závazků
- k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání pracovních pomůcek, nástrojů, nářadí, náčiní a zařízení ve školních dílnách, při přípravě pokrmů ve školní kuchyňce, při práci v počítačové učebně...
- k získání všeobecného přehledu o možnostech dalšího vzdělávání a profesní orientace
- k ujasňování si představy o reálné podobě jejich budoucího povolání a o vhodné volbě dalšího studia

5.2.9.4 Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák:

01 - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

02 - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

03 - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

02 - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

03p - organizuje svoji pracovní činnost

04p - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák:

01 - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

02 - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

03 - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

04 - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01p - provádí jednoduché operace platebního styku

02 - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

03p - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

04p - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMU

Žák:

01 - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

02 - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

03 - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

01 - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

02p - připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

03p - dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

04 - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

TECHNICKÉ KRESLENÍ

Žák:

- 01 - narýsuje jednotlivé druhy čar a uvede jejich použití
- 02 - orientuje se v kótování plochých těles, **oblouků a otvorů**
- 03 - načrtne a sestrojí obrazy jednoduchých ve volném rovnoběžném promítání

SVĚT PRÁCE

Žák:

- 01 - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- 02 - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- 03 - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- 04 - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách
- 02p - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- 03p - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- 04p - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
 - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
 - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Žák:

- 01 - ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- 02 - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- 03 - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- 04 - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- 05 - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

- 01p - ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- 02p - propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- 03p - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- 04 - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- 05 - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

5.2.9.5 Přehled učiva

6. ročník

Práce s technickými materiály - jedno pololetí Práce se dřevem a jedno pololetí Práce s plasty a kovem

1. pololetí Práce se dřevem

ZÁŘÍ

Řád dílny pro zpracování dřeva, bezpečnost a hygiena práce
Nástroje a nářadí pro úpravu dřeva a jejich správné používání
Základy kótování a technické výkresy

ŘÍJEN Práce se dřevem

LISTOPAD

Orýsování, upínání, řezání, rašplování a pilování, vrtání,
(popř. povrchová úprava) + výrobek

PROSINEC Spojování dřeva

LEDEN

Lepení, hřebíky, plátování, (popř. čepování) + výrobek

2. pololetí Práce s plasty a kovem

ÚNOR

Řád dílny pro zpracování kovu, bezpečnost a hygiena práce
Nástroje a nářadí pro práci s plasty a jejich správné používání

BŘEZEN Práce s plasty

Orýsování, upínání, oddělování, pilování
(popř. tepelné tvarování a spojování) + výrobek

DUBEN Práce s drátem

Nástroje a nářadí pro práci s kovem a jejich správné používání
Vyrovňávání, měření, oddělování, ohýbání + výrobek

KVĚTEN **Práce s plechem** Rovnání, stříhání, ohýbání, probíjení,
ČERVEN Řezání, pilování, (popř. povrchová úprava) + výrobek

Výrobky:

dřevo – alespoň dva výrobky viz přehled

například (cedulka, jmenovka, rámeček (plátování), krabička (hřebíky nebo čepování), plátovaná podložka, kostka + hrací kostičky)

plast – alespoň jeden výrobek viz. přehled

například (přívěsek na klíče, návrh klíče, kříž, ozdobná váza)

kov – alespoň dva výrobky viz přehled

například (přívěsek, jako ornament z drátu, ozdobné vázičky, hrníčky, zvířátka z drátu, hlavolam z drátu, úhelník, píšťalka z plechu, svícen)

7. ročník

Příprava pokrmů

ZÁŘÍ	Školní kuchyňka
	Hygiena a bezpečnost práce
ŘÍJEN	Ovoce a zelenina
	Příprava pokrmů za studena
	Nápoje
LISTOPAD	Mléčné výrobky, obiloviny
	Výrobky racionální výživy
PROSINEC	Stolování, vánoční tradice
	Moučníky
LEDEN	Základní způsoby tepelné úpravy pokrmů
	Jídelníček
ÚNOR	Maso a masné výrobky
BŘEZEN	Denní stravovací režim, stravovací návyky
DUBEN	Zmrazené, konzervované potraviny
	Polotovary a nové výrobky
KVĚTEN	Zacházení s potravinami
	Odpad a jeho likvidace
ČERVEN	Česká kuchyně

8. ročník

1. pololetí

ZÁŘÍ

Základy technického kreslení

Pomůcky pro rýsování a jejich správné používání

Základní pravidla rýsování

Druhy čar

ŘÍJEN

Rovné čáry ve čtvercové síti

Mnohoúhelníky vepsané do kružnice

LISTOPAD

Kótování – základní pravidla

Technické výkresy

PROSINEC

Volné rovnoběžné promítání (VRP) – základní pravidla

VRP – náhledy

LEDEN

VRP – zobrazování hranolů

2. pololetí

ÚNOR

Svět práce

Volba profesní orientace

sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti

BŘEZEN

Vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení

Trh práce

povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, pracovní prostředky a objekty

DUBEN

Volba profesní orientace

informační základna, práce s profesními informacemi

KVĚTEN

Trh práce

požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní

ČERVEN

Možnosti vzdělávání

náplň učebních a studijních materiálů

práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

závěrečná práce: Mé představy o dalším vzdělávání a uplatnění na trhu práce

9. ročník

1. pololetí

ZÁŘÍ

Svět práce

Zaměstnání

pracovní příležitosti v obci a regionu

Volba profesní orientace

informační základna pro volbu povolání

ŘÍJEN

Zaměstnání

způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele

Možnosti vzdělávání

přijímací řízení, informace a poradenské služby

LISTOPAD

Zaměstnání

problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

PROSINEC

Trh práce

rovnost příležitostí na trhu práce

Volba profesní orientace

práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

LEDEN

Podnikání

druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Přihlášky na SŠ

2. pololetí

Využití digitálních technologií

ÚNOR

Digitální technika, digitální technologie - možnosti digitální techniky; digitální fotografie (DF)

- zásady práce s DF; něco málo o technice pro DF

BŘEZEN

Práce s digitální fotografií - úprava DF; práce s DF; možnosti SW pro práci s DF; využití, použití

DUBEN

Zvuk v PC aneb „Bez zvuku to nejde“ - teorie o zvuku v PC a Internetu

KVĚTEN

Základy digitálního videa - vytvoření digitálního videa; základní úpravy videa

ČERVEN

Závěrečná práce - zúročení získaných vědomostí - vytvoření závěrečné práce

za použití znalostí s digitálními technologiemi

ČASOVÝ HARMONOGRAM UČIVA JE ČISTĚ ORIENTAČNÍ.

5.2.9.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Ročník: **šestý**

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní body řádu školní dílny a řídí se jimi dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla i předpisy dodržuje technologickou kázeň udržuje pořádek na pracovním místě v případě potřeby poskytne základní první pomoc při drobných poraněních ovládá pojmy: kóta, kótovací čára čte jednoduché technické výkresy uživatelsky pracuje s technickou dokumentací doplňuje neúplné technické výkresy zhotoví jednoduchý náčrt výrobku rozpozná a pojmenuje pracovní pomůcky, nástroje a nářadí pro ruční opracování dřeva, plastů a kovů a objasní (event. předvede) jejich správné používání provádí základní údržbu pracovních pomůcek, nástrojů a nářadí i svého pracovního místa uvede základní rozdělení a vlastnosti jednotlivých materiálů 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Řád školních dílen, bezpečnost a hygiena práce Řád školních dílen Bezpečnostní a hygienická pravidla První pomoc</p> <p>Základy kótování a technické výkresy Kótování Technické výkresy a dokumentace</p> <p>Pracovní pomůcky, nástroje a nářadí pro ruční opracování materiálu Dřevo Plasty Kov</p> <p>Vlastnosti materiálů Dřevo Plast</p>	<p>VKO EV FG</p>	<p>OSV OSV MDV OSV OSV</p>	<p>Ma Fy Ze Čj</p>	<p>KKU KKK KKSP KKO KKU KKK KKU KKK KKU KKK KKU KKK</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získané znalosti a dovednosti využije při zhotovení alespoň dvou výrobků • změří a orýsuje výrobek • odděluje části plastu, piluje a vrtá je • dle možností se seznámí s tepelným tvarováním a spojováním plastů • získané znalosti a dovednosti využije při zhotovení alespoň jednoho výrobku • provádí jednoduché pracovní operace s drátem – vyrovnává ho, měří, odděluje a ohýbá • pracuje s plechem – stříhá, ohýbá a probíjí, řeže, piluje, plech a popřípadě mu dá jednoduchou povrchovou úpravu • získané znalosti a dovednosti využije při zhotovení alespoň dvou výrobků (jeden z drátu a jeden z plechu) • dle potřeby pomáhá s úklidem a pracemi v areálu a okolí školy 	<p>Práce s plasty Základní pracovní operace pro ruční opracování plastů Zhotovení výrobku</p> <p>Práce s kovy Základní pracovní operace pro ruční opracování kovů Zhotovení výrobku z drátu a z plechu</p> <p>Práce pro zlepšení okolí školy Práce v areálu a okolí školy</p>	<p>OSV Ma KKP MKV Fy KKŘP KKU</p> <p>OSV Ma KKp MKV Fy KKŘP KKU</p> <p>EV OSV KKP MKV KKSP ENV</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY																																													
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní pravidla hygieny a bezpečnosti při přípravě pokrmů a dodržuje je • poskytne první pomoc při úrazu • rozpozná základní kuchyňské pomůcky a spotřebiče • ovládá zacházení se základními kuchyňskými pomůckami a spotřebiči • provádí základní kuchyňské práce • objasní základní zásady správné životosprávy • orientuje se v druzích potravin, v jejich nákupu, trvanlivosti a skladování • osvojí si základní stravovací návyky • připraví samostatně jednoduché pohoštění za studena i za tepla • ovládá zásady zdravé výživy • vysvětlí základní způsoby tepelné úpravy pokrmů • orientuje se v návodech a receptech pro přípravu pokrmů, upraví je pro různý počet osob 	<p>KUCHYŇ</p> <p>Základní vybavení, elektrické spotřebiče Provoz domácnosti – voda, plyn, elektřina, ekonomika provozu, bezpečnost, hygiena Udržování pořádku, čistoty, mycí a čisticí prostředky První pomoc při úrazech v kuchyni</p> <p>Potraviny Skupina potravin, spotřeba, využití a hospodaření, výběr, nákup, skladování, trvanlivost, odpad Sestavování jídelníčku, stravovací návyky, denní stravovací režim, životospráva a zdraví člověka</p> <p>Příprava pokrmů Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Recepty, návody a pracovní postupy, úprava receptu podle počtu osob</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">FG</td> <td style="width: 15%;">OSV</td> <td style="width: 15%;">Ma</td> <td style="width: 15%;">KKU</td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKO</td> </tr> <tr> <td>EV</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKP</td> </tr> <tr> <td>VKZ</td> <td>OSV</td> <td>Př</td> <td>KKU</td> <td>KKŘP</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKSP</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>MKV</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>VKZ</td> <td>OSV</td> <td>Ma</td> <td>KKP</td> <td>KKK</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKU</td> <td>KKSP</td> </tr> <tr> <td>FG</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>KKŘP</td> </tr> </table>	FG	OSV	Ma	KKU						KKO	EV				KKP	VKZ	OSV	Př	KKU	KKŘP				KKSP			MKV				VKZ	OSV	Ma	KKP	KKK				KKU	KKSP	FG				KKŘP
FG	OSV	Ma	KKU																																												
				KKO																																											
EV				KKP																																											
VKZ	OSV	Př	KKU	KKŘP																																											
			KKSP																																												
	MKV																																														
VKZ	OSV	Ma	KKP	KKK																																											
			KKU	KKSP																																											
FG				KKŘP																																											

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla společenského chování a stolování • upraví stůl pro slavnostní pohoštění • vyjmenuje typická jídla české kuchyně • z vlastních zkušeností vyjmenuje některá oblíbená jídla kuchyní mezinárodních 	<p>Úprava stolu, stolování Dekoratивní prvky Obsluha a chování u stolu Slavnostní pohoštění v rodině</p> <p>Zvyky a tradice Česká kuchyně Mezinárodní kuchyně – některé charakteristické rysy</p>	EV	OSV	KKP KKK KKU KKSP	
		EV	EGS	Ze	KKU KKO

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje pomůcky pro rýsování a ukáže jejich správné použití objasní základní pravidla rýsování a s porozuměním je používá uvede druhy čar a jejich základní použití rýsuje čáry tlusté plné, tenké plné, čárkované a čerchované rýsuje rovné čáry do připravené čtvercové sítě sestrojí pravidelné mnohoúhelníky dbá na pečlivost, přesnost a úhlednost rýsování objasní pojmy – kóta, kótovací čára, pomocná čára, hraniční značka seznáme se se základními pravidly kótování hran, oblouků, poloměrů a průměrů čte s porozuměním technické výkresy uživatelsky pracuje s technickou dokumentací používá s porozuměním základní pravidla pro zobrazení ve VRP rozeznává pojmy podhled a nadhled zprava a zleva a načrtne obraz krychle (kvádrů) v libovolném náhledu sestrojí obraz hranolu ve VRP 	<p>ZÁKLADY TECHNICKÉHO KRESLENÍ</p> <p>Základy rýsování Pomůcky pro rýsování a jejich použití Základní pravidla rýsování</p> <p>Druhy čar Rozdělení čar a jejich použití Rýsování rovných čar Konstrukce pravidelných mnohoúhelníků</p> <p>Kótování Základní pravidla kótování plochých těles hranatých Základní pravidla kótování plochých těles zaoblených a těles s otvory Technická dokumentace</p> <p>Volné rovnoběžné promítání (VRP) Základní pravidla pro zobrazování Zobrazení kvádrů a hranolů</p>	<p>OSV Ma K KU</p> <p>OSV Ma K KU KKO</p> <p>OSV Ma K KU KKŘP KKO</p> <p>OSV Ma K KU KKŘP KKO</p>

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná své slabé a silné stránky, přednosti a předpoklady • uvede faktory, které ovlivňují výběr profese • schematicky třídí a řadí hodnoty a potřeby • přiřadí dovednosti, schopnosti a vlastnosti k jednotlivým povoláním • zdůvodní výhody a nevýhody povolání • pojmenuje požadavky jednotlivých povolání • vyhledá z různých zdrojů informace k určitému povolání • plánuje jednotlivé kroky pro svou profesní kariéru • navrhne postup vzdělávacích možností • hledá účinné strategie k dosahování svých cílů • vypracuje závěrečnou práci o své profesi a uplatnění • uvede příklady dělby práce v rodině firmě, státě a mezi státy • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb 	<p>SVĚT PRÁCE Volba profesní orientace Sebepoznávání, vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení, sebepojetí Informační základna Práce s profesními informacemi Rozhodování</p> <p>Trh práce Povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností Pracovní prostředky a objekty Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Pozitivní hodnocení druhých, akceptace druhého</p> <p>Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních materiálů Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce</p> <p>Dělba práce Vývoj, příklady, mezinárodní dělba práce</p>	<p>OSV VKO KKK</p> <p>EV MKV Ma IN KKU</p> <p>OSV KKP</p> <p>MKV In KKSP KKP KKŘP</p> <p>EV VDO VKO KKO</p> <p>VDO In KKO KKP</p> <p>EV OSV ČJ KKŘP KKK KKSP</p> <p>FG EGS Dě KKP ENV KKO KKU</p>			

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získá přehled o nabídkách a pracovním uplatnění v regionu • vyhledá možnosti uplatnění z různých informačních zdrojů • napíše životopis, sestaví a předvede přijímací pohovor • seznámí se s povin. zaměstnance a zaměstnavatele, s ÚP, orientuje se v pracovně právní problematice • vysvětlí pojem diskriminace a uvede příklady • vypracuje osobní a rodinný rozpočet, sestaví rozpočet na základě určených příjmů pro rodinu a dítě • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu • orientuje se v informačních zdrojích • navštíví a využije poradenské služby • vyhledá si informace o studiu na SŠ • navštíví SŠ, seznámí se s obory • zúčastní se společné informační schůzky s rodiči k přijímacímu řízení • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb • seznámí se s druhy a možnostmi podnikání • navrhne podnikatelský záměr a vypracuje strategii s pracovními pozicemi 	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Zaměstnání Pracovní příležitosti v obci a regionu Způsoby hledání zaměstnání Psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele Problémy nezaměstnanosti, ÚP Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Rovnost na trhu práce Rozpočet a finanční plánování, minimální mzda, průměrné mzdy Důstojnost a identita lidské osoby</p> <p>Volba profesní orientace Informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání Přijímací řízení Informace a poradenské služby</p> <p>Podnikání Druhy a struktura organizací Nejčastější formy podnikání Principy tržního hospodářství</p>	<p>OSV</p> <p>EGS</p> <p>FG</p> <p>EV</p> <p>OSV</p> <p>EV</p> <p>FG</p>	<p>VKO</p> <p>In Čj</p> <p>VKO Ma Dě Ze In</p> <p>Ma Čj</p> <p>Dě In</p>	<p>KKP KKŘP KKU KKK</p> <p>KKSP KKŘP KKK KKP</p> <p>KKŘP KKU KKK</p> <p>KKŘP KKSP KKO</p>	

VÝSTUP	UČIVO	POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při práci využívá digitální technologie (DT) jako běžnou pomůcku k dosažení zadaného cíle • orientuje se v základních digitálních technologiích • vzhledem k potřebám zvolí a použije vhodnou technologii • efektivně využije dostupné možnosti DT • diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu DT 	<p>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ</p> <p>Digitální technologie v praxi</p> <p>Digitální technika Digitální fotografie Zpracování digitální fotografie Základy práce s videem a zvukem</p>	<p>MDV vše K KU OSV K KŘP K KP K KK</p>

6. Hodnocení žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka vyučujícím. Přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím). Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou zformulována v **Pravidlech hodnocení žáků Základní školy, Trutnov, V Domcích 488**, která jsou přílohou ŠVP, a toto hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné a spravedlivé.

Pravidla hodnocení žáků základní školy stanoví zejména:

- zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií
- způsob získávání podkladů pro hodnocení
- podrobnosti o komisionálních zkouškách a opravných zkouškách
- způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zásady pro udělování výchovných opatření

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor. Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy.

7. Dodatky a přílohy - Pravidla hodnocení žáků a standardy jsou součástí ŠVP

Příloha - Pravidla hodnocení žáků Základní škola, Trutnov, V Domcích 488, Trutnov 541 01

1. Úvod

1.1. Právní vymezení

Tato „Pravidla hodnocení žáků základní školy“ vznikla na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Školský zákon), vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Vyhláška) a vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Vyhláška o SVP).

Tato pravidla jsou závazná pro všechny pedagogické pracovníky školy. O případech, které zde nejsou uvedeny, rozhoduje v rámci platných právních norem a v rámci své pravomoci ředitelka školy.

1.2. Cíle základního vzdělávání (Školský zákon § 44)

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, učili se poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

1.3. Zásady vzdělávání (Školský zákon § 2)

Vzdělávání je založeno na zásadách

- a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana
- b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce
- c) vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání
- d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí
- e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání
- f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod
- g) hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy
- h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání

1.4. Cíle vzdělávání (Školský zákon § 2)

Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání

- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jedince
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

2. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

2.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu
- hodnocení žáka je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce i mimo ni po celý školní rok
- učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační a formativní funkce hodnocení
- jako přirozenou součást hodnocení učitelé rozvíjejí žákovo sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků
- v hodnocení výsledků vzdělávání berou učitelé na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně či rámcovém a školním vzdělávacím programu

- hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů; o způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady
- je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka
- u žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení PPP
- klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí
- ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková
- průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka
- klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace
- při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při klasifikaci určí klasifikační stupeň učitel, který příslušnému předmětu vyučuje
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně
- pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období; při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- při průběžné i závěrečné klasifikaci se přihlíží i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům i aktivnímu přístupu k předmětu

- sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů probíhá v rámci předmětových komisí a metodického sdružení
- zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky, elektronické žákovské knížky
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka
- v případě mimořádného zhoršení prospěchu či chování informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem; případy většího zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě
- žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě alespoň z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nepřezkušují a neklasifikují, ale jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná; v předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují
- do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn; do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka
- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí; není-li žáka možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák za první pololetí nebude hodnocen
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku; v období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník

- každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka
- žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen; to neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů
- ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti

2.2. Zásady hodnocení průběhu a výsledku chování

- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech
- při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaných školním vzdělávacím programem, k jeho osobnostním předpokladům a k jeho věku
- výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření, která může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel; pokud žák splnil povinnou školní docházku a dopustí-li se závažného porušení povinností stanovených školním řádem, může ředitel školy rozhodnout též o jeho podmíněném nebo úplném vyloučení
- zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné porušení povinností

- ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný či statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci
- třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci
- třídní učitel neprodleně nahlásí řediteli školy uložení napomenutí a důtky třídního učitele; důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě
- ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly či jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci (např. písemným sdělením v žákovské knížce)
- udělení pochvaly i jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy; udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno
- klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s vyučujícími i s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě
- hlavním kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období
- při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná
- zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky, elektronické žákovské knížky
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
 - okamžitě v případě mimořádně závažného činu či porušení školního řádu

- nedílnou součástí Zásad hodnocení průběhu výsledku chování je příloha č. 1 (Vnitřní předpis k výchovným opatřením)

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace

3.1. Stupně hodnocení prospěchu

a) výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 -- nedostatečný

- při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení

b) celkový prospěch žáka je hodnocen:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr prospěchu z povinných předmětů není horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré
- **prospěl**, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“
- **neprospěl**, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“
- **nehodnocen**, je-li v některém povinném předmětu při celkové klasifikaci „neklasifikován“ (nehodnocen)

c) hodnocení práce v zájmových útvarech:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

d) pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří základních skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného zaměření

e) kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci;

učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně a v souladu se specifikou předmětu

3.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

a) převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední a přírodovědné předměty

b) při klasifikaci těchto předmětů se zejména sleduje:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činnosti
- osvojení účinných metod samostatného studia

c) výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, umí vyhledat fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje jeho samostatnost a tvořivost. Ústní a písemný projev žáka je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které je schopen samostatně odhalovat a korigovat. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Drobných chyb a nepřesností se dopouští pouze ojediněle, je schopen je samostatně opravit. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných osvojených poznatků, fakt, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností se dopouštějí nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede korigovat pouze s pomocí učitele. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští většího množství drobnějších chyb, nedostatků a nepřesností nebo jedné až dvou chyb závažných. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí z podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných osvojených poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je žák nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a v grafickém projevu se objevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí nezvládne své vědomosti uplatňovat ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- a) převahu praktického zaměření má na základní škole předmět **praktická činnost**, který zahrnuje pěstitelství, vaření, technické práce a jiné činnosti
- b) při klasifikaci těchto předmětů se sleduje zejména:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
 - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa
 - kvalita výsledků činnosti
 - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
 - dodržování předpisů o BOZP a péče o životní prostředí
 - hospodárné využívání surovin, materiálu, energie, překonávání překážek v práci

- obratnost v obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

c) výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje v pořádku své pracoviště. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky v činnostech. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky, které je samostatně schopen odhalovat a korigovat. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při práci. V praktických činnostech se častěji dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají častější nedostatky, které koriguje pouze za pomoci učitele. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště vcelku v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí

být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V těchto činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb, které i za pomoci učitele koriguje obtížně a nepřesně. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané kvality. Práci si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných chyb.

3.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

- a) převahu výchovného zaměření mají občanská a rodinná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova a případně další volitelné předměty
- b) při klasifikaci těchto předmětů se zejména sleduje:
 - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
 - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace

- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost, péče o vlastní zdraví
- aktivní přístup

c) výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný. Využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální s menšími nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a život kolem sebe.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu i život kolem sebe.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech spíše pasivní a málo tvořivý. Rozvoj jeho schopností i jeho projevy jsou pouze uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se zvýšenou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev bývá převážně chybný a nemá požadovanou estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a život kolem sebe.

3.5. Hodnocení chování

3.5.1. Výchovná opatření (vyhláška § 17)

- a) ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin i za dlouhodobou úspěšnou práci
- b) třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci
- pochvala či ocenění může být zaznamenáno formou:
 - zápisu do žákovské knížky, elektronické žákovské knížky
 - napsáním pochvalného listu
 - zapsáním pochvaly na vysvědčení
 - udělením věcné odměny
 - příklady kritéria pro udělení pochvaly:
 - aktivní přístup k výuce
 - účast ve školních, okresních, popř. vyšších kolech olympiád a soutěží
 - mimořádná aktivita ve sběru např. léčivých bylin, druhotných surovin a jejich třídění

- pomoc při doučování slabších žáků
- péče o prostředí třídy
- vzorná úprava sešitů, popř. výroba, údržba nebo oprava pomůcek
- pomoc v žákovské knihovně
- pravidelná účast na mimoškolních aktivitách (divadlo, besídka, akademie, apod.)
- aktivní pomoc při mimořádných situacích (záchrana života, ohlášení požáru apod.)

c) při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi

uložit: - **napomenutí třídního učitele** např.

- za zapomínání školních pomůcek a žákovské knížky
- za nevhodné a vulgární vyjadřování
- za vyrušování ve vyučování (považuje se také žvýkání, používání mobilních telefonů, svévolné porušování zasedacího pořádku, obtěžování spolužáků apod.)
- za úmyslné zatajení žákovské knížky
- za úmyslný pozdní příchod do 1. vyuč. hodiny

- **důtku třídního učitele** např.

- za opakované zapomínání šk. pomůcek a žákovské knížky
- za opakované úmyslné zatajování žákovské knížky
- za zesměšňování spolužáka, hrubé výrazy vůči spolužákům
- za opakované pozdní příchody do 1. vyuč. hodiny
- za svévolné opuštění školy v době vyučování, včetně přestávek
- za kouření ve škole nebo při školních akcích

- **důtku ředitele školy** např.
 - za opakované hrubé chování ke spolužákovi
 - za spoluúčast na šikaně a zatajování skutečností v případě šikany
 - za lhaní nebo úmyslné zatajování důležitých skutečností
 - za neomluvenou absenci
 - za opakované pozdní příchody do 1. vyuč. hodin
 - za opakované kouření ve škole, popř. během mimoškolních aktivit pořádaných školou
 - za konzumaci alkoholu případně jiných návykových látek ve škole nebo při školních akcích
 - za krádež
 - za záměrné poškození vybavení školy
- v jednom klasifikačním období (pololetí) lze uložit každé opatření k posílení kázně jen jednou; do dalšího klasifikačního období se platnost opatření k posílení kázně nepřenáší
- udělení pochval(případně i jiných mimořádných ocenění) a opatření k posílení kázně se zaznamenává do dokumentace školy
- pochvala na vysvědčení se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena
- opatření k posílení kázně se na vysvědčení neuvádějí
- opatření k posílení kázně se neprodleně prokazatelným způsobem oznamují žákovi a jeho zákonnému zástupci
- Nejzávažnější prohřešky: šikana (včetně kyberšikany), agrese, vulgární chování vůči zaměstnancům školy, krádež, podvod, užívání a distribuce alkoholu, cigaret a drog, neomluvené absence, nošení zbraní do školy.
Podle závažnosti prohřešku bude žák ihned ohodnocen třídní či ředitelskou důtkou, případně sníženou známkou z chování.

3.5.2. Stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

– žák dodržuje školní řád, méně závažného přestupku se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení, chyby napraví a neopakuje je

Stupeň 2 (uspokojivé)

– opakovaně se dopouští přestupků proti školnímu řádu, a to nejen méně závažných, ale i větších, případně se dopustí jednorázově velmi závažného porušení pravidel školního řádu. Výchovnému působení bývá méně přístupný, opatření k posílení kázně nemívají patřičný dopad.

Jeho chování mívá negativní vliv na spolužáky a na pracovní atmosféru třídy

Stupeň 3 (neuspokojivé)

– opakovaně se dopouští méně i velmi závažných porušení pravidel školního řádu nebo se dopustí zvláště závažného přestupku, výchovnému působení je nepřístupný, opatření k posílení kázně se většinou míjejí účinkem; jeho chování má negativní vliv na spolužáky a často i na atmosféru třídy, někdy i školy

- škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době vyučování
- základním kritériem pro hodnocení a klasifikaci chování žáků je dodržování pravidel školního řádu; tato pravidla se vztahují na chování v areálu školy a na chování na všech akcích pořádaných školou mimo školní areál
- při hodnocení chování se přihlíží k věku a rozumové vyspělosti žáka
- nehodnotí se chování žáka mimo školu; porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k výraznějšímu pedagogickému působení na žáka, případně na kolektivy tříd
- opatření k posílení kázně zpravidla předcházejí před sníženým stupněm z chování na konci příslušného pololetí; snížená známka z chování není tedy druhým trestem za přestupky, které již byly postihovány napomínáním nebo důtkami, je objektivním zhodnocením chování v celém uplynulém klasifikačním období

- výchovná opatření za neomluvené hodiny se řídí metodickým pokynem č.j. 10 194/2002-14
- závažná porušení školního řádu řeší výchovná komise školy za účasti rodičů, popřípadě dalších předvolaných odborníků

3.6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci (dále už hodnocení)

- podklady pro hodnocení získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - neustálým poznáváním a posuzováním žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
 - posuzováním projevů majících význam pro výchovně-vzdělávací proces (úroveň domácí přípravy, úsilí, píle, aktivity, spolupráce, účast v projektech a jejich prezentace ...)
 - porovnávání výsledků předešlých a současných
- minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na 1. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření (český jazyk, cizí jazyk, prvouka, vlastivěda, matematika, přírodověda):
 - učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že má evidována minimálně tři dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí; podklady pro hodnocení musí být získávány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a musí být získány v průběhu celého klasifikačního období
- minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na 1. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova):
 - učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí

hodnocení z praktických činností; podklady pro hodnocení musí být získávány takou formou, která odpovídá věku dítěte, jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti

- minimální podklady pro vedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření s časovou dotací větší než 2 hodiny týdně (český jazyk, cizí jazyk, matematika):
 - učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí; podklady pro hodnocení musí být získávány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a musí být získány v průběhu celého klasifikačního období
 - u žáků, kteří v průběhu klasifikačního období nemají větší absenci, by mělo proběhnout hodnocení zpravidla 1 měsíčně
- minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v ostatních předmětech s převahou teoretického zaměření:
 - učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně dvě dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí; podklady pro hodnocení musí být získávány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem
- minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření:
 - učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z praktických činností; podklady pro hodnocení musí být získávány takovou formou, která odpovídá jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti
- známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období, není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky za celé toto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné ke zvládnutí dílčí zkoušené látky
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů; po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě; výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací i

praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisu do žákovské knížky, elektronické žákovské knížky. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka

- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily před uzavíráním klasifikace
- o termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky předem v jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy
- do třídního katalogového listu jsou zapisována udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole
- pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku; opravené písemné práce musí být předloženy jednotlivě všem žákům a na požádání ve škole také zákonnému zástupci
- vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po absenci delší než jeden týden
 - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
 - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času ke zvládnutí, procvičení a zažití učiva
- prověřování znalostí se provádí až po dostatečném procvičení učiva
- třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů; údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě

4. Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

4.1. Základní zásady hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem; na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení; při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění
- při hodnocení žáků se specifickými poruchami učení (dále jen SPU) se vychází z vyhlášky o SVP a její přílohy
- u žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru a šíři postižení
- vyučující konzultují potřeby žáka se školním speciálním pedagogem, respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je nejen při hodnocení a klasifikaci, ale také při volbě vhodného a přiměřeného způsobu získávání podkladů ke klasifikaci
- žákům, u nichž je diagnostikována SPU a chování, se po celou dobu školní docházky věnuje speciální pozornost a péče
- pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv

- při hodnocení a klasifikaci žáků se SPU pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení a uplatňují individuální přístup
- při hodnocení přihlédnou k výsledkům žáka
 - na 1. stupni v hodinách reedukace
 - na 2. stupni v konzultačních hodinách (český jazyk, anglický jazyk, matematika) a hodinách reedukace
- vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony; při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl
- žáka s jakoukoliv poruchou učení lze hodnotit slovně na základě písemné žádosti rodičů a doporučení PPP prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá; klasifikovat lze i známkou s tím, že se zohledňuje specifická porucha žáka a toto zohlednění se promítá do celkové klasifikace
- o způsobu klasifikace žáka rozhoduje ředitel školy
- třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení i klasifikace žáka
- pro žáka se SPU bude vypracován příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, který má charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím a rodiči žáka; je zpracován krátce a rámcově písemnou formou
- všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči žáka a jejich názor je respektován

5. Slovní hodnocení

5.1. Zásady slovního hodnocení

- výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení vypsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu s ohledem k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům i k věku
- slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle a přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují žákův výkon
- slovní hodnocení naznačuje další vývoj žáka a obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak překonávat případné neúspěchy
- slovní hodnocení se užívá po doporučení pedagogicko psychologické poradny a po dohodě se zákonnými zástupci u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- o použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy na návrh vyučujícího daného předmětu nebo třídního učitele
- ve slovním hodnocení žáků je třeba se vyjádřit k těmto základním oblastem:
 - osvojení znalostí učiva předepsaného vzdělávacím programem
 - úroveň myšlení
 - úroveň vyjadřování žáka
 - úroveň dovedností a schopností aplikovat získané poznatky
 - úroveň zájmu a přípravy žáka (příprava na vyučování, domácí úkoly, plnění školních povinností, zájem, snaha, projevené úsilí,...)
- do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka

5.2. Větná spojení nahrazující klasifikační stupeň

Při slovním hodnocení se například uvádí:

- zvládnutí učiva předepsaného vzdělávacím programem

- ovládá bezpečně
- ovládá s nepodstatnými chybami
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá
- úroveň myšlení
 - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost v myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- úroveň vyjadřování
 - výstižné, poměrně přesné
 - celkem výstižné
 - nedostatečně přesné
 - vyjadřuje se s obtížemi
 - vyjadřuje se nesprávně i na návodné otázky
- úroveň aplikace vědomostí
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští

- podstatně chybuje, nesnadno chyby překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitel
- píle a zájem o učení
 - projevuje píli a zájem o učení
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
 - pomoc a pobídky k učení jsou neúčinné

6. Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky

6.1. Komisionální přezkoušení

- organizaci komisionálního přezkoušení řeší Školský zákon v § 52 a v § 53 a vyhláška v § 22
- komisionální přezkoušení žáka se koná v těchto případech
 - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení při individuálním vzdělávání (Školský zákon, § 41, odst. 6)
 - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí (Školský zákon, § 52, odst. 4)
 - při plnění povinné školní docházky v zahraničí (vyhláška, §18 - § 20)
 - při konání opravné zkoušky na konci druhého pololetí za splnění podmínek stanovených Školským zákonem, § 53

- vyhláška § 22:

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, je předsedou krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

(3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

(7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost konat opravnou zkoušku.

6.2. Opravné zkoušky

- *Školský zákon § 53:*

(1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

(2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

(3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

(4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 školského zákona na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

7. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení; je to jedna z výchovných metod
- hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno; žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků
- sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací
- pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje
- sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka
- žák má právo na své sebehodnocení

8. Školní poradenské pracoviště

- je součástí pedagogického sboru
- vede dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- koordinuje speciálně pedagogickou péči
- tým ŠPP tvoří speciální pedagog, metodik prevence, výchovný poradce, asistenti pedagoga, reedukace a třídní učitelé

9. Další ustanovení

- pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí školního řádu:
- tato příloha školního řádu nabývá účinnosti dne: 22.09.2015

Příloha –

STANDARDY MATEMATIKA

STANDARDY ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK

STANDARDY ANGLICKÝ JAZYK 2